

PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY

WERSJA FINALNA

OPRACOWANIE PRZYGOTOWANE NA ZAMÓWIENIE MIASTA TYCHY

WERSJA FINALNA

METODYKA, KONCEPCJA I OPRACOWANIE PROGRAMU: DAGMARA MLICZYŃSKA HAJDA

Redakcja tekstu według zaleceń Zamawiającego.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE I STRESZCZENIE	3
II.	KONTEKST I DIAGNOZA POTRZEB REWITALIZACYJNYCH W TYCHACH	6
1.	Opis powiązań działań rewitalizacyjnych z ustaleniami dokumentów strategicznych i planistycznych miasta Tychy	6
2.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych miasta Tychy	8
3.	Delimitacja obszarów zdegradowanych: diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych	17
4.	Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego	29
5.	Cele rewitalizacji w Tychach	31
III.	PLANOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE.....	33
1.	Podstawowe działania rewitalizacyjne: lista i opisy projektów.....	33
2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	98
IV	ZASADY REALIZACJI PROGRAMU: FINANSOWANIE, USPOŁECZNIE NIE i MONITOROWANIE....	103
1.	Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych oraz zapewnienia komplementarności..	103
2.	Plan finansowy - indykatywne ramy finansowe projektów.....	104
3.	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie miasta Tychy w proces rewitalizacji.....	106
4.	System realizacji programu rewitalizacji	109
5.	System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	111
V	ANEKS	119
1.	Rezultaty badań ankietowych i badań terenowych	119
	Badanie potrzeb rewitalizacyjnych użytkowników osiedli wytypowanych do rewitalizacji – opinie przedstawiane ustnie w badaniach terenowych	119
	Omówienie I sondażu	121
	Omówienie II sondażu	129
2.	Spis ulic wchodzących w granice poszczególnych jednostek analitycznych oraz spis ulic wchodzących w granice obszaru rewitalizacji	134
3.	Rezultat screeningu środowiskowego dla projektów rewitalizacyjnych	147
4.	Raport z uspołecznienia - opis procesu przygotowania programu, dokumentujący udział społeczności lokalnej	148
5.	Zestawienie mierników wraz z wyliczeniem wartości wskaźników stanu na 2015r.....	163
6.	Źródła wykorzystane oraz spis ilustracji i tabel	164

I. WPROWADZENIE

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez Interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy, w prezentowanej wersji finalnej, jest narzędziem przedstawiającym zdiagnozowane, niekorzystne zjawiska i problemy tyskiego obszaru rewitalizacji oraz sposoby ich rozwiązania na gruncie operacyjno-wdrożeniowym m.in. w postaci zestawu konkretnych projektów i innych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tyskiego obszaru rewitalizacji oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także potencjałów kulturowych), dlatego będzie to proces wieloletni, koordynowany i prowadzony przez samorząd miasta Tychy we współpracy z Interesariuszami tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalnymi społecznościami obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesu rewitalizacji prowadzone będą w oparciu o Program Rewitalizacji dla miasta Tychy, uchwalony przez Radę Miasta Tychy.

Najważniejsze informacje na temat zawartości Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy zostały przedstawione w rozdziale „Wprowadzenie i streszczenie”.

STRESZCZENIE

Wersja finalna Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy (dalej: PRT) to opracowanie zawierające analizy, diagnozę problemów, wizję zmian i adekwatny do niej zestaw zaplanowanych działań rewitalizacyjnych – projektów rewitalizacyjnych i innych, uzupełniających przedsięwzięć, przygotowanych przez Interesariuszy procesu rewitalizacji, działających w obu sektorach: publicznym i prywatnym.

Opracowanie PRT poprzedził etap studiów, analiz i dyskusji w ramach sektora publicznego, który zakończył się opublikowaniem wersji roboczej PRT. Ta wersja PRT stanowiła podstawę merytoryczną dla szerokiego społecznienia programowania procesu rewitalizacji tyskiego obszaru rewitalizacji – do dyskusji i konsultacji społecznych, których przebieg i praktyczny wpływ na ostateczny kształt PRT został opisany w cz. V.4.

PRT jest programem społecznym, trans sektorowym, który powstał dzięki inicjatywie samorządu miasta Tychy oraz zaangażowaniu Interesariuszy rewitalizacji - w szczególności mieszkańców obszaru rewitalizacji, grup nieformalnych i organizacji pozarządowych, które działają w Tychach.

Celem nadrzędnym PRT jest ożywienie obszaru rewitalizacji. Zjawiska i potrzeby rewitalizacyjne, które zdiagnozowane zostały w tyskim obszarze rewitalizacji, uzasadniają przyjęcie trzech operacyjnych celów programu:

1. Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.
2. Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3. Zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

PRT składa się z czterech zasadniczych części, piąta (tj. Aneks) zawiera raporty, materiały uzupełniające oraz informacyjne. Program dotyczy tych części miasta, gdzie zdiagnozowano szczególnie duże nawarstwienie niekorzystnych zjawisk, (tj. problemów rozwojowych), co w porównaniu do sytuacji pozostałych tyskich osiedli można już uznać za objaw dotknięcia degradacją. Analiza i diagnoza tych zjawisk została opisana w PRT - pokazano gdzie i dlaczego potrzebna jest interwencja poprzez projekty rewitalizacyjne lub inne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

PRT dotyczy obszaru rewitalizacji zamieszkałego przez 22,7% mieszkańców Tychów, który stanowi 14,5% powierzchni miasta. Na obszar rewitalizacji składają się 4 podobszary: osiedle A, Czułów Osada, osiedla H i Ł oraz osiedla N i O. Dla każdego z podobszarów rewitalizacji zdiagnozowano potrzeby rewitalizacyjne, określono lokalne potencjały i przedstawiono wizję zmian oraz sformułowano zestaw działań, które są potrzebne dla osiągnięcia spodziewanego ożywienia (podrozdział II.3.).

Opracowane projekty rewitalizacyjne, których opis jest zasadniczą treścią planowanych działań rewitalizacyjnych PRT (rozdział III) wypełniają znaczną część zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych, których zaspokojeniu służyć będą w przyszłości również inne działania rewitalizacyjne – przedsięwzięcia, które również zostały przedstawione w tym programie. Przedstawiony pakiet projektów i przedsięwzięć jest odzwierciedleniem potencjału rewitalizacyjnego obu sektorów: publicznego i prywatnego.

W kolejnych częściach PRT znalazły się informacje na temat kosztów i planu finansowania realizacji zestawu projektów rewitalizacyjnych oraz proponowanego sposobu wdrażania programu (form zarządzania, zasad uspołecznienia) oraz metod monitorowania i ewaluacji.

PRT przewiduje realizację w 4 podobszarach rewitalizacji: 29 projektów rewitalizacyjnych i 11 przedsięwzięć. 23 projekty i 3 przedsięwzięcia - to działania rewitalizacyjne, które zamierza przeprowadzić sektor publiczny. 6 projektów i 8 przedsięwzięć - to działania rewitalizacyjne, które zamierzają przeprowadzić podmioty sektora prywatnego, w tym organizacje pozarządowe. Koszt realizacji pakietu 29 projektów rewitalizacyjnych to 84 435 921,95 zł , przy perspektywie zrealizowania programu do roku 2027.

II. KONTEKST I DIAGNOZA POTRZEB REWITALIZACYJNYCH W TYCHACH

1. Opis powiązań działań rewitalizacyjnych z ustaleniami dokumentów strategicznych i planistycznych gminy miasto Tychy

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy powstał w powiązaniu z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta:

- *Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+* (dalej: Strategia), która określa cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Tychów. PRT realizuje tę Strategię poprzez urzeczywistnienie jej celów (strategicznych i operacyjnych), w następujący sposób:

Misja: *Tychy - miasto nowych możliwości oraz równych szans dla wszystkich mieszkańców*; misja samorządu: *Samorząd tyski działa na rzecz współpracy i partycypacji społecznej, zachęca do aktywności oraz realizacji innowacyjnych działań prorozwojowych w obszarach: społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym* [Strategia, s. 57]; Miasto jest wspólnym przedsięwzięciem mieszkańców, władz i lokalnych przedsiębiorców, w którym ludzie przestają być biernymi konsumentami miejskiej oferty i stają się aktywni w kształtowaniu lokalnej polityki [Strategia, s.57]; Rozwój Tychów w perspektywie do 2020+ opierać się będzie zatem nie tylko na rozwoju infrastruktury i nowoczesnych technologiach, ale przede wszystkim na kapitale społecznym, który stanie się inspiracją do wszelkich zmian zachodzących w mieście [Strategia, s.60].

CELE STRATEGICZNE:

Cel I: Wysoka jakość życia mieszkańców.

Cel II: Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego.

CELE OPERACYJNE:

Cel operacyjny I.2.

Tworzenie warunków oraz wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Planuje się rozwój różnych form budownictwa, wzmacniając tym samym rolę Tychów jako atrakcyjnego ośrodka zamieszkania [Strategia, s.63], w oparciu o koncepcję strategicznych kierunków działań, przedstawioną w Strategii [Strategia, s.64].

Cel operacyjny I.3.

Rozwój form aktywnego spędzania wolnego czasu.

Tychy cechuje potencjał terenów zielonych, który zgodnie ze Strategią ma być wykorzystany do tworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych, koncentrujących życie lokalnych społeczności, jako miejsca spotkań i interakcji mieszkańców. Strategia zakłada, jako jeden ze strategicznych kierunków działań: „Wykorzystanie niezagospodarowanych terenów zielonych do tworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych”, poprzez „Rewitalizacja systemu terenów

zielonych w połączeniu z parkami miejskimi oraz obszarami przestrzeni publicznych” [Strategia, s. 65-67].

Cel operacyjny I.5.

Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu miasta - promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców [Strategia, s.71].

Cel operacyjny II.1.

Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego [Strategia, s.70-71].

Cel operacyjny II.2. Rozwój i promocja działań zapobiegających zjawisku wykluczenia społecznego [Strategia, s.74-76]. Planuje się również opracowanie Programu Rewitalizacji dla dzielnicy socjalnej Czułów - Osada. Jego założeniem jest zbudowanie pozytywnych więzi społecznych wśród mieszkańców osiedla, rozwój tej społeczności, a także dokonywanie zmian w przestrzeni w sposób odpowiadający na potrzeby jej użytkowników [Strategia, s.75].

Zaplanowanie działań rewitalizacyjnych wynika również z opinii mieszkańców, zbadanych na potrzeby Strategii i w niej przywołanych, na temat kontynuacji działań rewitalizacyjnych, gdzie prawie 7% mieszkańców – uczestników badania stwierdza, że działania te stanowią jeden z atutów Tychów [Strategia, s. 48].

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy*, określa najważniejsze kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Tychów. Program rewitalizacji wykorzystuje i realizuje następujące generalne ustalenia tego studium:

1. Szczególną dbałość o jakość środowiska zamieszkania, w tym dbałość o:

- atrakcyjność przestrzeni publicznych - zarówno pod względem estetycznym, jak i różnorodnej oferty usług społecznych oraz możliwości spędzania wolnego czasu, dostępność zrównoważonego i nowoczesnego transportu zbiorowego, stanowiącego atrakcyjną alternatywę dla korzystania z samochodu,
- powiązanie osiedli mieszkaniowych z terenami rekreacyjnymi i obiektami usług społecznych siecią ścieżek rowerowych i pieszych,
- dostępność zróżnicowanych warunków rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców zarówno istniejących, jak i nowo powstających osiedli mieszkaniowych.

2. Kontynuację głównych założeń programowo-przestrzennych i kompozycyjnych, dotyczących kształtowania rozwoju przestrzennego miasta, w tym:

- rozgraniczenie stref o dominującej funkcji produkcyjnej od stref o funkcji mieszkaniowo-usługowej,
- zachowanie sieciowego układu terenów zieleni w strukturze obszarów zurbanizowanych.

3. Rozwój miasta zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i ideą "miasta zwartej".

4. Tworzenie warunków rozwoju działalności gospodarczych i wzrostu zatrudnienia w sektorze wytwórczym i usługowym, w tym poprzez wyznaczenie nowych stref rozwoju aktywności gospodarczej (strategicznych obszarów rozwojowych), skierowanych zwłaszcza do branż stojących i rozwijających innowacje technologiczne oraz rozwiązania przyjazne dla środowiska, kształtowanie systemu przestrzeni publicznych, służące uczytelnieniu i integracji tej struktury, co jest niezbędnym warunkiem poprawy ładu przestrzennego oraz jakości środowiska zamieszkania.

- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020* (dalej SRPS), określa sposób rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka. PRT w pełni realizuje misję tej strategii: *Rozbudowa sieci wsparcia oraz podnoszenie efektywności we wszystkich aspektach rozwiązywania problemów społecznych z wykorzystaniem posiadanych zasobów i szans stworzonych przez otoczenie* [SRPS, s.1].

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych miasta Tychy

Tychy to miasto na prawach powiatu, położone na południowym obrzeżu Aglomeracji Katowickiej. Razem z 14 miastami tworzy Górnośląski Związek Metropolitalny (dalej: GZM), w którym zajmuje szóstą pozycję pod względem powierzchni (zajmuje terytorium 8181,31ha) oraz siódme miejsce pod względem liczby mieszkańców (ludność miasta wg stanu na 31 grudnia 2015r. to 127 889 mieszkańców).

Tychy razem z trzema powiatami: bieruńsko-lędzińskim, mikołowskim i pszczyńskim, tworzą podregion tyski. W bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajduje się siedem gmin: Katowice, Bieruń, Łędziny, Bojszowy, Mikołów, Wiry, Kobiór (wchodzących w skład czterech powiatów) z czego 4 (Katowice, Bieruń, Łędziny i Mikołów) to gminy miejskie.

Publicznie dostępne dane, np. wskaźniki zrównoważonego rozwoju Głównego Urzędu Statystycznego (dalej: GUS) agregowane dla polskich powiatów czy dane opublikowane w Krajowym Raporcie o Rozwoju Społecznym (2012), w którym powiat grodzki Tychy plasuje się w pierwszej 30 z 380 polskich powiatów, ocenionych pod względem jakości życia pokazują, że poziom jakości życia w Tychach należy do najwyższych w kraju. Według wyników badania opinii, które zostało przeprowadzone w roku 2013, 80% badanych mieszkańców oceniło warunki życia w Tychach jako dobre (przeciwnego zdania było zaledwie 1,1% badanych), a zdecydowana większość mieszkańców przypisała wysokie oceny niemal wszystkim analizowanym cechom miasta, które można uznać za mierniki jakości życia

w mieście (zaspokajanie podstawowych potrzeb związanych z konsumpcją oraz dostęp do usług - publicznych i komercyjnych). Najniżej mieszkańcy ocenili możliwości znalezienia pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości [Strategia, s. 47].

Zdefiniowane w ramach tego badania deficyty, wskazywane przez samych mieszkańców, to:

- zwiększenie liczby oraz dostępu do mieszkań komunalnych (11,5%),
- skrócenie czasu oczekiwania na wizytę u lekarzy specjalistów (9,4%),
- budowę Aqua-Parku, basenu odkrytego oraz boisk i hal sportowych (7,3%),
- zwiększenie możliwości uczestnictwa w kulturze (7%),
- podjęcie działań wpływających na obniżenie cen nieruchomości (4,5%),
- dofinansowanie i pomoc dla nowych przedsiębiorców (3,5%),
- możliwość korzystania z większej ilości obiektów handlowych (3,3%),
- podjęcie działań sprzyjających zwiększeniu liczby dostępnych miejsc pracy (3,3%),
- szerszej dostępności kursów i szkoleń zawodowych (3%),
- zwiększenie liczby patroli monitorujących miasto (2,4%),
- zwiększenie ilości i różnorodności połączeń komunikacyjnych (1,3%) [Strategia, s.49-50].

Pomimo wysokiej ogólnej oceny jakości życia w mieście, od początku XXI w. Tychy odnotowują spadek liczby mieszkańców [Strategia, s.18]. Od 2002 do grudnia 2015r. ludność Tychów zmniejszyła się o 4661 osób, co stanowi -3,6 % stanu z r. 2002. Natomiast w tym samym czasie spadek populacji województwa wyniósł -2,4%. Depopulacji towarzyszy zmiana struktury demograficznej miasta, przede wszystkim pod względem procentowego udziału poszczególnych grup wiekowych, ale również pod względem relacji ilościowej obu grup wg płci (feminizacja). Ludność Tychów starzeje się, podobnie jak ma to miejsce w innych polskich i europejskich miastach. Współczynnik obciążenia demograficznego, tj. ilość osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi obecnie 60,13 (przeciętnie w miastach województwa śląskiego wynosi 58,5). Zmiany struktury demograficznej w ciągu ostatniej dekady pokazuje tabela nr 1.

Rok	2005 ¹	2015	Dynamika zmiany
Grupa w wieku:	%		
Przedprodukcyjnym	17,6	17,2	- 2,2
Produkcyjnym	69,2	62,4	- 9,8
Poprodukcyjnym	13,2	20,4	+ 54,5
Całkowita populacja miasta	131 153	127 899	- 2,4

Tabela 1: Zmiany w strukturze demograficznej ludności Tychów – wg wieku ludności (opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii i danych z ewidencji ludności miasta).

Liczba urodzeń na 1000 mieszkańców (dalej: „mieszkańcy” zastąpiono skrótem „M”) w roku 2005 wynosiła 9,4. Obecnie (2015) jest to 10,44. Saldo migracji w 2005 wynosiło: - 660, obecnie (2015) wynosi: - 9. Analiza zmian demograficznych w Tychach, zachodzących na przestrzeni ostatniej dekady prowadzi do wniosku, że ludność miasta odpływa w pierwszym rzędzie do sąsiednich gmin wiejskich, a znaczny odsetek ludności w wieku mobilnym (do 45 roku życia) decyduje się na opuszczenie miasta na stałe, zabierając ze sobą dzieci urodzone w Tychach.

¹ Dane wg Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+, s. 19.

Gospodarka i przedsiębiorczość są silną stroną Tychów, choć dynamika wzrostu przedsiębiorczości jego mieszkańców nie należy do najwyższych. Przyrost ilości zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M w dekadzie 2002-2012 wyniósł 6,8% [Strategia, s. 25]. Inne zmiany charakteryzujące gospodarkę i przedsiębiorczość w Tychach zestawiono w tabeli nr 2.

Rok	2005 ²	2015	Dynamika zmiany
Parametr:			%
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	13405	13913	+ 3,78
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M	102,2	108,78	+6,43
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M	6,70	6,97	+ 4,0
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M	8,40	5,02	- 40,2
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000M w wieku produkcyjnym	120	126,5	+ 5,0

Tabela 2: Podmioty gospodarcze i działalność gospodarcza obywateli 2005-2015 (opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii, bazy danych REGON i informacji z Wydziału Działalności Gospodarczej UM Tychy).

Ogólna sytuacja na rynku pracy i poziom aktywności ekonomicznej mieszkańców jest relatywnie dobra, wyraźnie lepsza niż w innych miastach Górnośląskiego Związku Metropolitalnego (GZM). Poziom bezrobocia rejestrowanego oscyluje wokół 4%. Tym niemniej większość bezrobotnych to wciąż kobiety, a sytuacja na rynku pracy tej grupy społecznej właściwie się nie poprawia (zważywszy na poziom feminizacji populacji Tychów). Pogarsza się również sytuacja osób powyżej 50 r. ż. Udział tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych sukcesywnie rośnie [SRPS, s. 15]. Zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobierała zasiłku dla bezrobotnych. W końcu 2012r. prawo do tego świadczenia posiadało 22% [SRPS, s. 15] bezrobotnych, systematycznie rośnie udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy. Zmiany w tym zakresie pokazuje tabela nr 3.

Rok	2012 ³	2015	Dynamika zmiany
Parametr:			%
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	4307	2359	- 45,22
Stopa bezrobocia rejestrowanego (liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 1000M w wieku produkcyjnym)	5,01	2,95	- 41,11
% udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	57,4	56,49	- 1,6
% udział osób w wieku do 35 r.ż. w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	44,7	32,85	- 26,5

Tabela 3: Zmiany zachodzące w wybranych zjawiskach z zakresu bezrobocia w Tychach (opracowanie własne na podstawie danych ze Strategii i informacji z Powiatowego Urzędu Pracy).

² Wyliczenie w oparciu o dane ze Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+, s. 23 i 26.

³ Wyliczenie w oparciu o dane ze Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+, s. 18, 19 i 29.

Zmiany struktury demograficznej są jedną z przyczyn wzrostu problemów społecznych, które wymagają wsparcia ze strony środowiskowej pomocy społecznej w Tychach świadczonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: MOPS). Niekorzystne zmiany zachodzące w społeczności miasta, które wywołują zwiększone potrzeby w zakresie pomocy społecznej obrazują dane zestawione w tabeli nr 4.

Rok	2010 ⁴	2015	Dynamika zmiany
Parametr:			%
Mieszkańcy objęci wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (dalej: MOPS)	2318	3673	+ 58,45
Osoby objęte środowiskowym wsparciem MOPS na 1000M	3,65	28,72	+686,8
Wsparcie udzielone z uwagi na:	Dynamika zmian 2013-2015 (w %)		
Problemy społeczne ogółem	+ 20,73		
Problemy społeczne generowane stanem zdrowia lub niepełnosprawnością	+ 21,60		
Przemoc domowa	+ 11,33		
Ubóstwo	+ 25,10		

Tabela 4: Zmiany zachodzące w zakresie udzielonego wsparcia przez MOPS (opracowanie własne na podstawie Strategii i danych MOPS).

Społeczność miasta wykazuje relatywnie niską aktywność społeczną, zarówno zorganizowaną i nie-zorganizowaną [Strategia, s. 52-55]. Baza danych organizacji pozarządowych prowadzona przez portal internetowy pod marką: NGO.org.pl, wykazuje, że w mieście jest zarejestrowanych 279 organizacji pozarządowych (2016). W porównaniu, np. do Gliwic, jest to na 1000M ilość prawie dwukrotnie mniejsza (odpowiednio 2,1 i 3,9).

Tychy są miastem młodym, zabudowa i infrastruktura techniczna znajdują się ogólnie w dobrym stanie a dostęp do miejskich technicznych udogodnień, jak kanalizacja czy komunikacja publiczna jest powszechny. Wskaźnik cywilizacyjny (stosunek długości kanalizacji do długości wodociągów) wynosi 1, co jest wartością maksymalną. Zasób mieszkaniowy o funkcji socjalnej (mieszkania socjalne) stanowi w Tychach 1,2% ogólnej ilości mieszkań znajdujących się w mieście (wg danych Gminnego Programu Organizacji Dożywiania na 2013r. pomoc poprzez dożywianie obejmuje w mieście 4025 osób, co stanowi 3,1% populacji miasta). Ilość mieszkań oddawanych do użytku na 1000 M jest w Tychach wyższa niż przeciętna w województwie (odpowiednio 25 i 20). Tychy są miastem o dość zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, przez co występuje tu zróżnicowanie poszczególnych osiedli zarówno w dostępie do usług komunalnych i społecznych, jak i pod względem cech lokalnej społeczności (struktura demograficzna, status ekonomiczny).

Aktualną ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej i funkcjonalno-przestrzennej miasta Tychy przedstawia Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. W tym opracowaniu znajduje się przekrojowy obraz struktury społeczno-przestrzennej miasta [Strategia, s. 16-53], który w powiązaniu z wnioskami ze wstępnego badania ankietowego wśród kluczowych pracowników sektora publicznego pozwolił na określenie, jakie czynniki i zjawiska kryzysowe należy uwzględnić, prowadząc diagnostykę obszarów zdegradowanych Miasta Tychy, na potrzeby programowania działań rewitalizacyjnych.

Studia i analizy opracowań źródłowych (lista zamieszczona została w cz. V.6.), analiza przekrojowych danych statystycznych dostępnych w Banku Danych Lokalnych GUS oraz dyskusje i badania w terenie

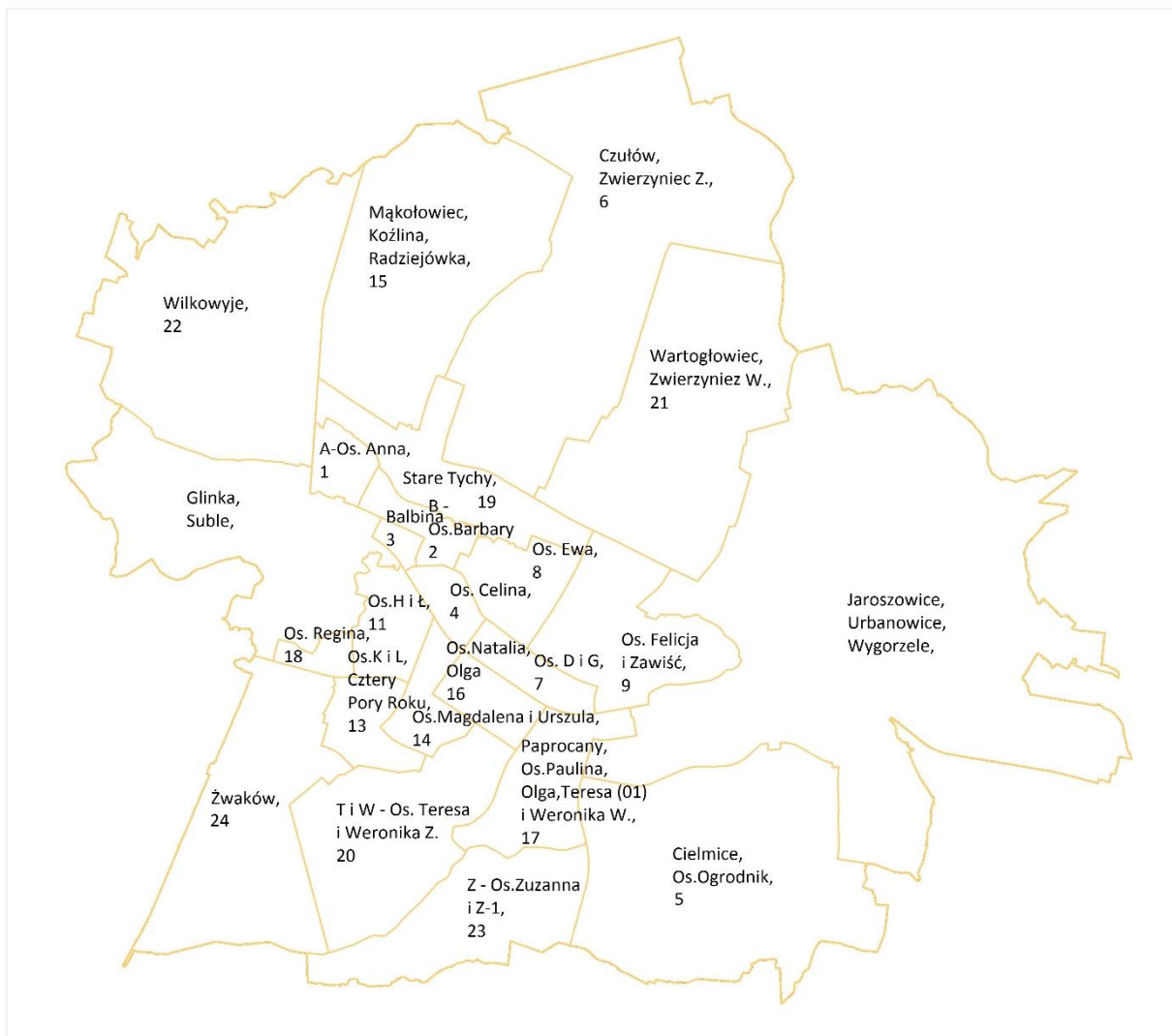
⁴ Wyliczenie w oparciu o dane ze Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+, s. 18,19 i 36.

przeprowadzone w pierwszej fazie prac nad programem rewitalizacji stanowiły materiał badawczy, który posłużył do przeprowadzenia diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych zauważalnych w strukturze społeczno-przestrzennej miasta Tychy. Wyniki przeprowadzonej analizy zsyntetyzowano, a rezultat ujęto w tabeli nr 5.

	CZYNNIKI KRYZYSOWE		
	Zmiany społeczne, kulturowe i demograficzne	Zmiany ekonomiczne (gospodarcze)	Zmiany funkcjonalno-przestrzenne oraz dekapitalizacja zasobów
ZJAWISKA KRYZYSOWE	Niekorzystne tendencje w zmianach struktury demograficznej miasta.	Niska aktywność ekonomiczna kobiet i osób powyżej 50 roku życia.	Sortowanie grup społecznych pod względem miejsca zamieszkania (tzw. <i>gettoizacja</i>).
	Rosnący udział ilościowy grup zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem, w tym osób sędziwych.	Rosnący udział ilościowy grup uzależnionych od zasiłków i pomocy społecznej.	Znaczna fluktuacja mieszkańców wywołana ciągłą rotacją mieszkańców lokali socjalnych.
	Alienacja, marazm, utrwalanie się uzależnienia od pomocy społecznej lub interwencji instytucjonalnej.	Rosnące różnicowanie się gospodarstw domowych pod względem siły ekonomicznej – wzrost zagrożenia ubóstwem i dziedziczeniem ubóstwa.	Rosnące przestrzenne różnicowanie warunków życia codziennego, w tym dostępu do usług, handlu, infrastruktury i usług publicznych.
	Niski poziom uczestnictwa i aktywności społecznej (zorganizowanej i spontanicznej).	Niska dynamika wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców miasta	Dekapitalizacja zabudowy i elementów zagospodarowania terenu.

Tabela 5: Czynniki i zjawiska kryzysowe.

Diagnoza nasilenia problemów społecznych i innych negatywnych zjawisk (gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych) występujących w Tychach została przeprowadzona dla całego miasta. Przyjęto podział na 24 jednostki analityczne, uwzględniając podział miasta na potrzeby Tyskiego Budżetu Obywatelskiego (rysunek nr 1).

Rysunek 1: Podział miasta Tychy na jednostki analityczne.

Diagnozę zróżnicowań przestrzennych pod względem wstępnie uchwyconych zjawisk kryzysowych przeprowadzono na 9 polach problemowych: demografia, struktura gospodarstw domowych, zasobność gospodarstw domowych, bezpieczeństwo publiczne, aktywność ekonomiczna ludności, aktywność społeczna ludności, dostęp do infrastruktury i usług publicznych, problemy społeczne, zagospodarowanie i zabudowa terenu. Zgromadzono i przeanalizowano 79 parametrów dla każdej jednostki analitycznej. Dane pochodzą z zasobów administracyjnych Urzędu Miasta Tychy i jednostek podległych i przedstawiają stan na 31 grudnia 2015r.

Na tej podstawie przeprowadzono parametryzację zjawisk kryzysowych, wg zasad ustalonych w ustawie o rewitalizacji, dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego **spełniającego łącznie dwa warunki:**

- A. Warunek koncentracji negatywnych zjawisk społecznych: bezrobocia (5 kryteriów), ubóstwa (1 kryterium), przestępczości (1 kryterium), niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (2 kryteria) i występowania problemów społecznych, wymagających wsparcia ze strony pomocy społecznej (4 kryteria). Pomiaru występowania i koncentracji negatywnych zjawisk dokonano przy pomocy 18 wskaźników analitycznych. Każdemu z 6 badanych negatywnych zjawisk przyporządkowano co najmniej 1 wskaźnik diagnozujący:

występowanie zjawiska lub jego nasilenie. Pomiar nasilenia (koncentracji) zjawiska przeprowadzono poprzez porównanie wartości wskaźników wyliczonych dla poszczególnych jednostek analitycznych do wartości pośredniej – mediany, wyliczonej dla zbioru wartości wskaźnika dla 24 jednostek.

Wynik pomiaru został następnie przetransponowany na dwustopniową skalę punktową: 0, 1. Punktowane (1) były te jednostki analityczne, dla których wskaźniki miały wartości wyższe albo niższe od wartości mediany dla wszystkich 24 jednostek (zależnie od wektora zjawiska). Rezultat tak przeprowadzonej analizy i rangowania osiedli pod względem nasilenia problemów społecznych pokazuje tabela nr 6. Kolorem szarym wyróżniono 11 osiedli o ponadprzeciętnym nasileniu diagnozowanych, negatywnych zjawisk społecznych (54,5% populacji miasta; 31,5% powierzchni miasta).

NR JEDNOSTKI	NAZWA OSIEDLA	Nasilenie problemów społecznych – ilość punktów
1	A-osiedle Anna	14
2	B-osiedle Barbara	15
3	Balbina	4
4	C-osiedle Celina	14
5	Cielmice osiedle Ogrodnik	3
6	Czułów i Zwierzyniec Zachodni	11
7	D i G - osiedla: Dorota i Genowefa	17
8	E- osiedle Ewa	12
9	F -osiedle Felicja i Zawiść	12
10	Glinka i Suble	6
11	H i Ł - osiedla Honorata i Łucja	10
12	Jaroszowice, Urbanowice, Wygorzele	5
13	K i L - osiedla Karolina i Lucyna oraz Cztery Pory Roku	2
14	M i U - osiedla Magdalena i Urszula	6
15	Mąkołowiec, Koźlina, Radziejówka	6
16	N i O - osiedla Natalia i Olga	13
17	Paprocany, osiedla: Paulina, Olga, Teresa (O1) i Weronika Wschodnia.	6
18	R - osiedle Regina	5
19	Stare Tychy	13
20	T i W - osiedla Teresa i Weronika Zachodnia	5
21	Wartogłowiec i Zwierzyniec Wschodni	2
22	Wilkowyje	12
23	Z - osiedle Zuzanna i Z1	6
24	Żwaków	3

Tabela 6: Nasilenie problemów społecznych w jednostkach analitycznych PRT, wynik rangowania na podstawie analizy wskaźnikowej (opracowanie własne w oparciu o zestaw wyliczonych wskaźników).

- B. Warunek występowania jednego z innych negatywnych zjawisk: np. gospodarczych (1 kryterium) **lub** przestrzenno-funkcjonalnych (2 kryteria), dla których zbudowano łącznie 13 wskaźników analitycznych. Podobnie jak na pierwszym etapie diagnostyki, punktowane były te jed-

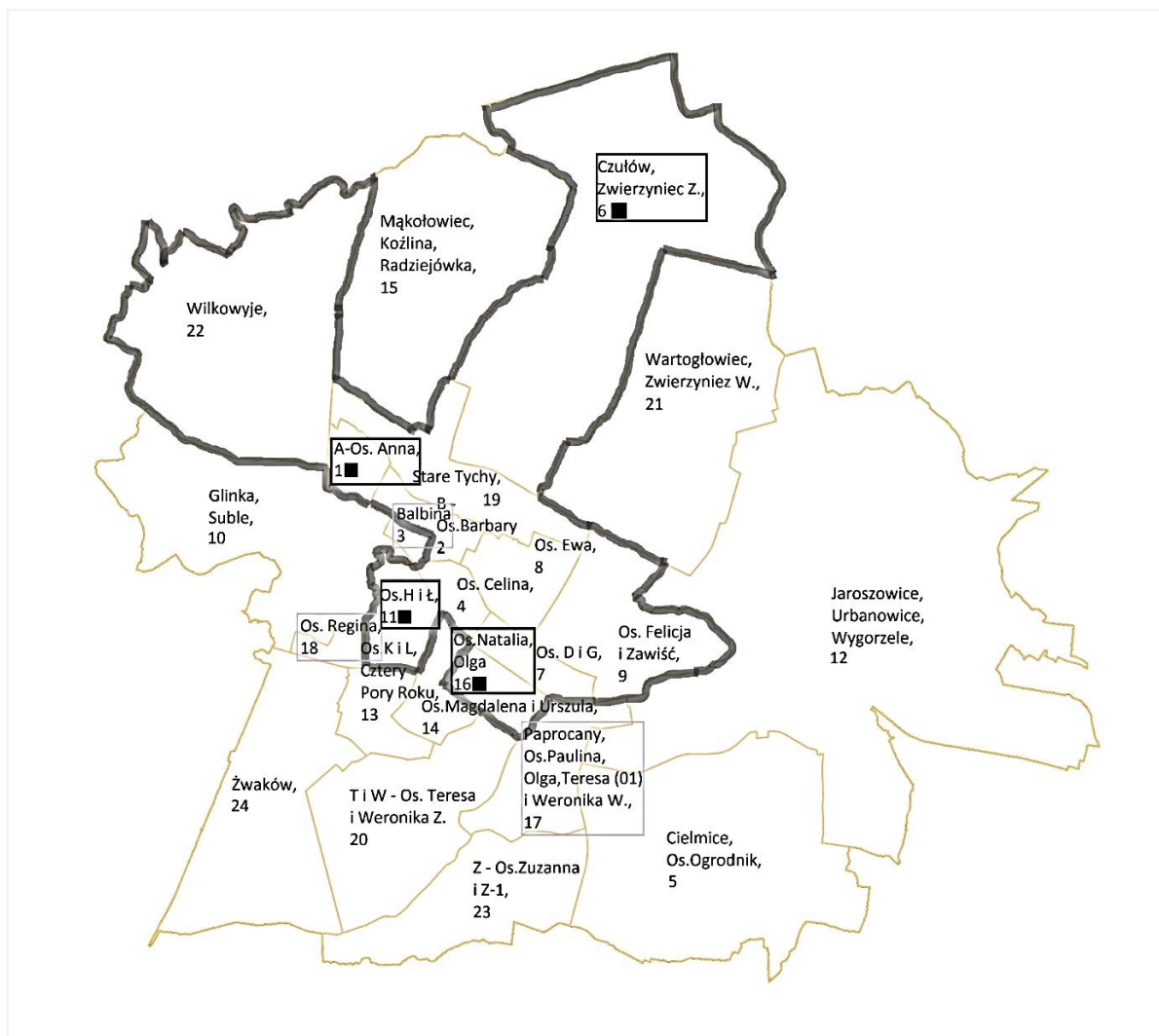
nostki, dla których wskaźniki miały wartości wyższe albo niższe od mediany dla wszystkich 24 jednostek (zależnie od wektora zjawiska). Rezultat tej części analiz i rangowania jednostek pod względem występowania i nasilenia innych negatywnych zjawisk pokazuje tabela nr 7. Kolorem szarym wyróżniono 7 osiedli, które cechuje równoczesne występowanie ponadprzeciętnego nasilenia negatywnych zjawisk w obu badanych polach: gospodarczym i przestrzenno-funkcjonalnym.

NR JEDNOSTKI	NAZWA OSIEDLA	Występowanie innych negatywnych zjawisk – ilość punktów
1	A-osiedle Anna	8
2	B-osiedle Barbara	6
3	Balbina	9
4	C-osiedle Celina	6
5	Cielmice osiedle Ogrodnik	5
6	Czułów i Zwierzyniec Zachodni	7
7	D i G - osiedla: Dorota i Genowefa	5
8	E- osiedle Ewa	6
9	F -osiedle Felicja i Zawiść	5
10	Glinka i Suble	8
11	H i Ł - osiedla Honorata i Łucja	6
12	Jaroszowice, Urbanowice, Wygorzele	5
13	K i L - osiedla Karolina i Lucyna oraz Cztery Pory Roku	7
14	M i U - osiedla Magdalena i Urszula	8
15	Mąkołowiec, Koźlina, Radziejówka	9
16	N i O - osiedla Natalia i Olga	8
17	Paprocany, osiedla: Paulina, Olga, Teresa (O1) i Weronika Wschodnia	7
18	R - osiedle Regina	8
19	Stare Tychy	3
20	T i W - osiedla Teresa i Weronika Zachodnia	8
21	Wartogłowiec i Zwierzyniec Wschodni	6
22	Wilkowyje	4
23	Z - osiedle Zuzanna i Z1	5
24	Żwaków	8

Tabela 7: Występowanie negatywnych zjawisk gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnych w jednostkach analitycznych PRT, wynik rangowania na podstawie analizy wskaźnikowej (opracowanie własne w oparciu o zestaw wyliczonych wskaźników).

Rezultaty (tj. 7 wytypowanych jednostek) nałożono na wyniki analizy przestrzennego rozkładu nasilenia problemów społecznych (tj. wytypowanych 11 jednostek, które zestawiono w tabeli nr 6). W ten sposób ustalono, w których jednostkach dotkniętych ponadprzeciętnym nasileniem problemów społecznych występuje równocześnie ponadprzeciętna kumulacja pozostałych, dwóch diagnozowanych problemów. Zestawienie wszystkich analizowanych mierników (kryteriów analitycznych) wraz z wyliczeniem wartości 31 wskaźników, wg stanu na 2015r., zebrano w tabeli nr 19 (zobacz: cz.V.5.).

Wynik procesu diagnostycznego pokazuje rysunek nr 2. Kolorem szarym zaznaczono terytorium 11 jednostek analitycznych (rezultat diagnozy A), w ramki ujęto nazwy 7 jednostek wytypowanych w drugiej części diagnozy (B). Kolorem czarnym wyróżniono jednostki spełniające równocześnie oba kryteria diagnostyczne, przez co składają się one na obszar zdegradowany.

Rysunek 2: Rozkład przestrzenny osiedli wykazujących nasilenie zjawisk problemowych i osiedli składających się na obszar zdegradowany (wyróżnione kolorem czarnym). Opracowanie własne.

3. Delimitacja obszarów zdegradowanych: diagnoza i identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych, w tym terytoriów wymagających wsparcia

Obszar zdegradowany przedstawiono na rysunku nr 2. Obszar rewitalizacji to część obszaru zdegradowanego, którą wyróżnia: szczególna koncentracja (kumulacja i nawarstwienie) różnych negatywnych zjawisk oraz limitowana wielkość (obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Tychów, a równocześnie nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30 % ludności miasta).

Obszar rewitalizacji to ta część obszaru zdegradowanego, która ze względu na szczególną koncentrację i nawarstwienie negatywnych zjawisk wymaga interwencji – tj. wsparcia. Dlatego obszar rewitalizacji to terytorium wsparcia, udzielanego poprzez program rewitalizacji.

DIAGNOZA POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Na podstawie wyników wcześniej przeprowadzonej parametryzacji zjawisk kryzysowych (zobacz: cz. II.2.) zdiagnozowano występowanie następujących potrzeb rewitalizacyjnych:

- (1) A-ANNA:
 - Różnorodne działania nakierowane na podjęcie pracy lub własnej działalności gospodarczej, których adresatami będą osoby bezrobotne, szczególnie długotrwale bezrobotne i w wieku 50+.
 - Różnorodne intensywne działania nakierowane na podjęcie pracy lub działalności gospodarczej przez bezrobotne kobiety, w tym zwiększanie ich szans na lokalnym rynku pracy.
 - Tworzenie miejsc pracy, w przestrzeni osiedla i dostępnych dla społeczności osiedla.
 - Działania edukacyjne, promocyjne oraz bezpośrednie wsparcie mobilizujące do racjonalnego i planowego gospodarowania dochodami gospodarstwa domowego.
 - Edukacja ekonomiczna i dostęp do wiedzy na temat usług finansowych i bankowych, w tym dostęp do bezpłatnych instrumentów optymalizacji decyzji finansowych podejmowanych przez gospodarstwa domowe.
 - Działania informacyjne i bezpośrednie wsparcie przy podejmowaniu dodatkowej działalności zarobkowej przez osoby dotknięte ubóstwem.
 - Różnorodne działania poprawiające atrakcyjność lokalizacyjną i wizerunek osiedla w opinii publicznej (np.: imprezy i wydarzenia edukacyjne, kulturalne itp., podniesienie jakości przestrzeni publicznych), w tym poprawa poziomu wizualnej atrakcyjności osiedla i działania przyciągające zainteresowanie przedsiębiorców z innych części miasta, podregionu i regionu.
 - Powstrzymanie odpływu mieszkańców (w tym poprzez regularne monitorowanie migracji, analizowanie jej przyczyn i przeciwdziałanie depopulacji osiedla).
 - Działania mające na celu zmniejszenie nasilenia niepożądanych (aspotecznych) zachowań (np.: kampanie społeczne, wspólne akcje Policji i Straży Miejskiej, opracowanie i publikacja mapy zagrożeń, wprowadzenie streetworkerów, monitorowanie przestrzeni publicznych i pobudzanie społecznego zaangażowania w sferze bezpieczeństwa publicznego osiedla, zwiększenie udziału społeczności lokalnej w wykrywaniu przestępstw itp.).
 - Przedsięwzięcia aktywizujące i pobudzające samoorganizację społeczności lokalnej, w tym szczególnie wsparcie tworzenia i prowadzenia lokalnych organizacji społecznych.

- Przedsięwzięcia aktywizujące seniorów i pobudzające ich samoorganizację oraz działalność na rzecz innych grup społecznych (np. poprzez wsparcie młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w podejmowaniu decyzji życiowych, pomoc w nauce itp.).
 - Różnorodne działania (w tym monitorujące i informacyjne), nakierowane na profilaktykę problemów społecznych dotyczących rodziny zamieszkującej na osiedlu (w tym szczególnie profilaktyka problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie).
 - Różnorodne działania stymulujące większą aktywność gospodarczą mieszkańców osiedla, tworzenie firm i samozatrudnienie (od poprawy dostępności informacji i wsparcia organizacyjno-prawnego przy zakładaniu działalności gospodarczej przez mieszkańców osiedla do lokalnych instrumentów systemowych, np. preferencji przy przetargach na najem gminnych lokali użytkowych).
 - Modyfikacja polityki mieszkaniowej w zakresie mieszkalnictwa socjalnego (co najmniej w kierunku przestrzennej dekoncentracji tego rodzaju usług publicznych), zmiana struktury mieszkań w zasobie gminy położonych na terenie osiedla.
 - Poprawa dostępności komunikacji publicznej.
- (6) CZUŁÓW ze ZWIERZYŃCEM ZACHODNIM:
 - Różnorodne działania nakierowane na podjęcie pracy lub własnej działalności gospodarczej, których adresatami będą osoby bezrobotne, szczególnie długotrwale bezrobotne i w wieku 50+.
 - Różnorodne intensywne działania nakierowane na podjęcie pracy lub działalności gospodarczej przez bezrobotne kobiety, w tym zwiększanie ich szans na lokalnym i regionalnym rynku pracy.
 - Tworzenie miejsc pracy, w przestrzeni osiedla i dostępnych dla społeczności osiedla, w tym również poprzez działania przyciągające zainteresowanie przedsiębiorców z innych części miasta i miast sąsiednich (Katowice).
 - Działania edukacyjne, promocyjne oraz bezpośrednie wsparcie mobilizujące do racjonalnego i planowego gospodarowania dochodami gospodarstwa domowego.
 - Edukacja ekonomiczna w różnej formie, poprawienie dostępu do wiedzy na temat usług finansowych i bankowych, Biura Informacji Kredytowej (BIK), procedur egzekucyjnych itd., umożliwienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa przy podejmowaniu decyzji finansowych przez osoby w różnej sytuacji życiowej, w tym do usług doradczych atrakcyjnych dla młodzieży (aplikacje i gry komputerowe).
 - Działania informacyjne i bezpośrednie wsparcie przy podejmowaniu dodatkowej działalności zarobkowej przez osoby dotknięte ubóstwem (np. osiedlowy start-up dla młodzieży).
 - Różnorodne działania adresowane do seniorów, w tym działania integrujące różne grupy wiekowe (aktywizacja, pomoc, wolontariat) oraz dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb użytkowych tej grupy wiekowej.
 - Powstrzymanie odpływu mieszkańców (w tym poprzez regularne monitorowanie migracji, analizowanie jej przyczyn, przeciwdziałanie depopulacji osiedla, również poprzez kształtowanie korzystnego wizerunku osiedla).
 - Różnorodne działania (w tym monitorujące i informacyjne), nakierowane na profilaktykę problemów społecznych dotyczących rodziny zamieszkującej na osiedlu (w tym szczególnie profilaktyka problemów uzależnień i przemocy w rodzinie).
 - Różnorodne działania stymulujące większą aktywność gospodarczą mieszkańców osiedla, tworzenie firm i samozatrudnienie (od poprawy dostępności informacji i wsparcia organiza-

cyjno-prawnego przy zakładaniu działalności gospodarczej przez mieszkańców osiedla do lokalnych instrumentów systemowych, np. preferencji przy przetargach na najem gminnych lokali użytkowych).

- Zwiększanie atrakcyjności osadniczej osiedla (przyciąganie nowych mieszkańców, szczególnie osób poniżej 35 r.ż., rodzin z dziećmi oraz osób spoza Tychów).
- Działania mające na celu uzupełnienie deficytów w funkcjach usługowych (np. przygotowanie lokalizacji albo lokali dla podjęcia działalności handlowej / usługowej) i zainteresowanie przedsiębiorców z innych części miasta lub miast sąsiednich podjęciem działalności na terenie osiedla.
- Uzupełnienie oferty terenów publicznych (tzw. zieleni urządzonej) wraz z organizacją zajęć sportowych lub rekreacyjnych dla różnych grup wiekowych.
- Modyfikacja polityki mieszkaniowej w zakresie mieszkalnictwa socjalnego (w kierunku przestrzennej dekoncentracji tego rodzaju usług publicznych), zmiana struktury mieszkań w zasobie gminy położonych na terenie osiedla.

- (11) H i Ł-HONORATA i ŁUCJA:

- Promocja zatrudnienia wśród kobiet, osób 50+ i ludzi młodych (do 35 r.ż.).
- Przedsięwzięcia aktywizujące i pobudzające samoorganizację społeczności lokalnej, w tym szczególnie wsparcie tworzenia i prowadzenia lokalnych organizacji społecznych.
- Różnorodne działania (w tym monitorujące i informacyjne), nakierowane na profilaktykę problemów społecznych dotyczących rodziny zamieszkującej na osiedlu (w tym szczególnie profilaktyka problemu przemocy w rodzinie).
- Różnorodne działania stymulujące większą aktywność gospodarczą mieszkańców osiedla, tworzenie firm i samozatrudnienie (od poprawy dostępności informacji i wsparcia organizacyjno-prawnego przy zakładaniu działalności gospodarczej przez mieszkańców osiedla do lokalnych instrumentów systemowych, np. preferencji przy przetargach na najem gminnych i spółdzielczych lokali użytkowych).
- Działania mające na celu uzupełnienie deficytów w funkcjach usługowych (np. przygotowanie lokalizacji albo lokali dla podjęcia działalności handlowej/usługowej) i zainteresowanie przedsiębiorców z innych części miasta prowadzeniem działalności komercyjnej na terenie osiedli.
- Zwiększenie dostępności do usług społecznych, w tym do usług mieszkaniowych (mieszkania socjalne), przy równoczesnej modyfikacji polityki mieszkaniowej w zakresie mieszkalnictwa socjalnego (co najmniej w kierunku przestrzennej dekoncentracji tego rodzaju usług publicznych), na rzecz zwiększenia udziału i dostępności mieszkań komunalnych dla społeczności osiedli.
- Zwiększanie atrakcyjności osadniczej (przyciąganie nowych mieszkańców, szczególnie osób poniżej 35 r.ż. i rodzin z dziećmi) oraz atrakcyjności lokalizacyjnej osiedla.
- Poprawa dostępności komunikacji publicznej.

- (16) N i O - NATALIA i OLGA:

- Różnorodne działania nakierowane na podjęcie pracy lub własnej działalności gospodarczej, których adresatami będą osoby bezrobotne, szczególnie długotrwale bezrobotne i w dwóch grupach wiekowych: osób do 35 r.ż. i w wieku 50+.

- Różnorodne intensywne działania nakierowane na podjęcie pracy lub rozpoczęcie działalności gospodarczej przez bezrobotne kobiety, w tym poprzez zwiększanie ich szans na lokalnym rynku pracy.
- Tworzenie miejsc pracy, w przestrzeni osiedla i dostępnych dla społeczności osiedla, w tym szczególnie miejsc pracy dla kobiet, osób 50+ i ludzi młodych (do 35 r.ż.).
- Różnorodne działania adresowane do seniorów, w tym działania integrujące różne grupy wiekowe (aktywizacja, pomoc, wolontariat) oraz dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb użytkowych tej grupy wiekowej.
- Działania mające na celu zmniejszenie nasilenia niepożądanych (aspołecznych) zachowań (np.: kampanie społeczne, wspólne akcje Policji i Straży Miejskiej, opracowanie i publikacja mapy zagrożeń, wprowadzenie streetworkerów, monitorowanie przestrzeni publicznych i pobudzanie społecznego zaangażowania w sferze bezpieczeństwa publicznego osiedli, zwiększenie wykrywalności przestępstw itp.).
- Przedsięwzięcia aktywizujące i pobudzające samoorganizację społeczności lokalnej, w tym szczególnie wsparcie tworzenia i prowadzenia lokalnych organizacji społecznych.
- Różnorodne działania poprawiające atrakcyjność lokalizacyjną oraz wizerunek osiedla w opinii publicznej (np.: imprezy i wydarzenia edukacyjne, kulturalne itp., podniesienie jakości przestrzeni publicznych), w tym poprawa poziomu wizualnej atrakcyjności osiedla i działania przyciągające zainteresowanie przedsiębiorców z innych części miasta.
- Zwiększanie atrakcyjności osadniczej (przyciąganie nowych mieszkańców, szczególnie osób poniżej 35 r.ż. i rodzin z dziećmi).
- Różnorodne działania (w tym monitorujące i informacyjne), nakierowane na profilaktykę przemocy w rodzinie i pomoc w przezwyciężaniu jej skutków.
- Zwiększenie dostępności do placówek kultury i usług społecznych, w tym do usług mieszkaniowych (mieszkania komunalne, w tym również socjalne).
- Uzupełnienie oferty terenów publicznych (tzw. zieleni urządzonej) wraz z organizacją zajęć sportowych lub rekreacyjnych dla różnych grup wiekowych.
- Poprawa dostępności transportu publicznego.

IDENTYFIKACJA POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Po przeprowadzeniu we wszystkich wytypowanych jednostkach badań terenowych (których opis i rezultat znajduje się w cz. V.1.), zebrane opinie użytkowników osiedli zostały nałożone na powyżej przedstawioną diagnozę potrzeb, co razem z wnioskami z analizy wskaźnikowej (pokazującej dystrybucję przestrzenną problemów społecznych, niekorzystnych zjawisk gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych oraz zróżnicowanie w ich nasileniu – zobacz cz. II.2.), dało podstawę do zidentyfikowania opisanych poniżej potrzeb rewitalizacyjnych, osobno dla każdej z 4 jednostek analitycznych, składających się na obszar zdegradowany (Rys. nr 2).

Zidentyfikowane potrzeby rewitalizacyjne są zbieżne z diagnozą zjawisk kryzysowych, przedstawioną w roboczej wersji PRT i poddaną konsultacjom społecznym, których rezultat pozytywnie zweryfikował przeprowadzoną diagnozę (zobacz: cz.V.4.). Jest to podstawą do wniosku, że te 4 jednostki powinny stanowić terytorium wsparcia PRT – składać się, jako 4 podobszary, w tysi obszar rewitalizacji.

Jednostka (1): A – Anna → PODOBSZAR A

Rysunek 3: Jednostka '1' obszaru rewitalizacji - Osiedle A, orientacja w terenie - granice osiedla zaznaczono pomarańczową linią przerywaną). Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem ortofotomapy z publicznego zasobu GEOPORTAL2.

Działania rewitalizacyjne planowane dla osiedla A powinny wykorzystywać następujące zidentyfikowane, endogeniczne potencjały: korzystne położenie wobec usług komunikacji zbiorowej, zróżnicowana struktura społeczności, zwarty i przemyślany układ urbanistyczny, dostępność terenów zieleni.

nych oraz jakość architektury, wartość dziedzictwa kulturowego miejsca i jego szczególne znaczenie w historii miasta, relatywnie szybki spadek bezrobocia wśród osób młodych i relatywnie niski współczynnik obciążenia demograficznego.

Działania rewitalizacyjne planowane dla osiedla A powinny się koncentrować na:

- zaoferowaniu różnorodnych form wsparcia mieszkańców w poszukiwaniu zatrudnienia lub podejmowaniu działalności gospodarczej czy też pracy dorywczej (szczególnie w obszarze osiedla A), w tym np. poprzez organizację w jednym z pustostanów użytkowych miejsca do coworkingu, łączącego zadania inkubacji aktywności ekonomicznej z promocją zatrudnienia i (mikro) przedsiębiorczości, oraz poprzez warsztaty z szukania pracy, poruszania się po rynku pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwania ofert, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej itd.,
- kontynuacji prac remontowych i modernizacyjnych, w budynkach i przestrzeniach publicznych, dokończeniu renowacji osiedla wraz z uporządkowaniem terenów wokół tego zespołu zabudowy, przy uwzględnieniu potrzeb dobrej i trwałej ekspozycji jego wartości kulturowych,
- udostępnieniu bezpłatnych usług doradczych, zogniskowanych na profilaktyce i rozwiązywaniu problemów wynikających z niebilansowania się dochodów i wydatków gospodarstw domowych (utrata pracy lub długotrwałe bezrobocie, obniżenie zarobków, przejście na emeryturę, zaciągnięcie wysokooprocentowanej szybkiej pożyczki),
- stymulowaniu przedsiębiorców i ludzi wolnych zawodów do podejmowania (rozszerzania) działalności na obszarze osiedla A, w branżach stwarzających szanse na większą różnorodność funkcjonalną osiedla, przez co lepszą atrakcyjność lokalizacyjną: gastronomia, usługi hotelowe (hostel), klubo-kawiarnia, księgarnia-kawiarnia, pracownie artystyczne itp.,
- praktycznym i teoretycznym wsparciu w budowaniu samoorganizacji lokalnej społeczności osiedla A - mieszkańców i innych jego użytkowników osiedla (np. nauka zasad samoorganizacji, promocja wolontariatu, warsztaty dla liderów sąsiedzkich, warsztaty dla potencjalnych animatorów lokalnych, warsztaty z form komunikacji społecznej),
- promocji osiedla i jego społeczności, w tym również poprzez organizację w jego odnowionych przestrzeniach publicznych (plac św. Anny) miejskich imprez kulturalnych (koncerty, wystawy, imprezy taneczne, przedstawienia).

Jednostka (6): Czułów ze Zwierzyńcem Zachodnim → PODOBSZAR CZUŁÓW OSADA

Rysunek 4: Jednostka '6' obszaru rewitalizacji - Osiedle Czułów i Zwierzyńiec Zachodni, orientacja w terenie i lokalizacja Osady (biały kwadrat oznacza położenie i orientacyjną wielkość jej zurbanizowanego terytorium). Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem ortofotomapy z publicznego zasobu GEOPORTAL2.

Działania rewitalizacyjne planowane dla jednostki Osiedle Czułów – Zwierzyńiec powinny w pierwszej kolejności uwzględniać szczególnie trudną sytuację Osady w Czułowie i wykorzystywać następujące zidentyfikowane, endogeniczne potencjały tego miejsca: jakość krajobrazowa najbliższego otoczenia, dostępność terenów zielonych, zbiorników wodnych i lasów oraz położenie w bliskim sąsiedztwie stolicy regionu, niska gęstość zaludnienia, jak również duża wartość dziedzictwa kulturowego i historycznego tego miejsca, relatywnie korzystna struktura demograficzna i korzystne trendy zmian ludnościowych.

Rysunek 5: Czulów - Osada, istniejące zagospodarowanie terenu. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem ortofotomapy z publicznego zasobu GEOPORTAL2.

Działania rewitalizacyjne planowane dla Osady powinny się koncentrować na:

- ustabilizowaniu lokalnej społeczności Osady, ograniczeniu znacznej fluktuacji wywołanej ciągłą rotacją lokatorów zamieszkujących w lokalach socjalnych,
- dowartościowaniu społeczności Osady, np. poprzez zlokalizowanie instytucji lub wydarzeń unikatowych, co najmniej w skali miasta (np. placówki muzealnej czy ekspozycyjnej, dorocznej imprezy popularnej, np. „Tyska Majówka Rowerowa”),
- modernizacji budynków mieszkalnych, wyraźnym poprawieniu warunków zamieszkiwania w Osadzie (jakości usługi mieszkaniowej, w tym zarządzania zasobem miasta zlokalizowanym w Osadzie) oraz przyciągnięciu nowych mieszkańców (sprofilowana oferta na wynajem i na własność, w tym mieszkania dla absolwentów i dla osób sędziwych),
- dobrym zagospodarowaniu przestrzeni publicznych, w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu mieszkalnego w ścisłej współpracy z jego mieszkańcami (włączenie użytkowników w tworzenie programu funkcjonalnego, w projektowanie i – częściowo również, w realizację),
- zaoferowaniu indywidualnego wsparcia w poszukiwaniu pracy i jej utrzymaniu,
- udostępnieniu praktycznej pomocy w znalezieniu zatrudnienia czasowego lub dorywczego w pobliżu miejsca zamieszkania (np. poprzez stworzenie i aktywne administrowanie elektroniczną tablicą ogłoszeń, organizację grupy „aniołów zatrudnienia”),
- stymulowaniu przedsiębiorców do tworzenia miejsc pracy dostępnych (dopasowanych) do mieszkańców Osady, i na terenie Osady lub jej najbliższych okolicach (np. poprzez decyzję zastosowania klauzul społecznych w procedurach przetargowych zamówień publicznych, ogłaszanych przez jednostki organizacyjne miasta Tychy, w tym szczególnie dla realizacji działań zaplanowanych w programie rewitalizacji,
- udostępnieniu bezpłatnych usług doradztwa (prawo rodzinne, prawo pracy, ekonomia i finanse), których różnorodna forma (osobiście, e-wolontariat, broszury) i zakres (informacja, zapobieganie problemom, rozwiązywanie problemów) uwzględni uwarunkowania społeczno-

ści Osady i będzie dostosowana do sygnalizowanych potrzeb (np. usługi takie powinny być dostępne również na miejscu i regularnie),

- rozwinieciu usług dostępnych w Osadzie i jej sąsiedztwie, w tym również usług spędzania czasu wolnego, które byłyby atrakcyjne dla mieszkańców innych osiedli Tychów (np. ścieżki rowerowe, trasy biegowe (letnie i zimowe) wraz przynależnym wyposażeniem (sanitariaty, miejsca do grillowania, urządzenia treningowe, serwisy sprzętowe, altany piknikowe itp.).

Jednostka (11) H i Ł – Honorata i Łucja → PODOBSZAR H i Ł

Rysunek 6: Jednostka '11' obszaru rewitalizacji - Osiedla H i Ł, orientacja w terenie. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem ortofotomapy z publicznego zasobu GEOPORTAL2.

Działania rewitalizacyjne planowane dla jednostki – osiedla H i Ł powinny wykorzystywać następujące zidentyfikowane, endogeniczne potencjały: zróżnicowany układ urbanistyczny, dostępność różnorod-

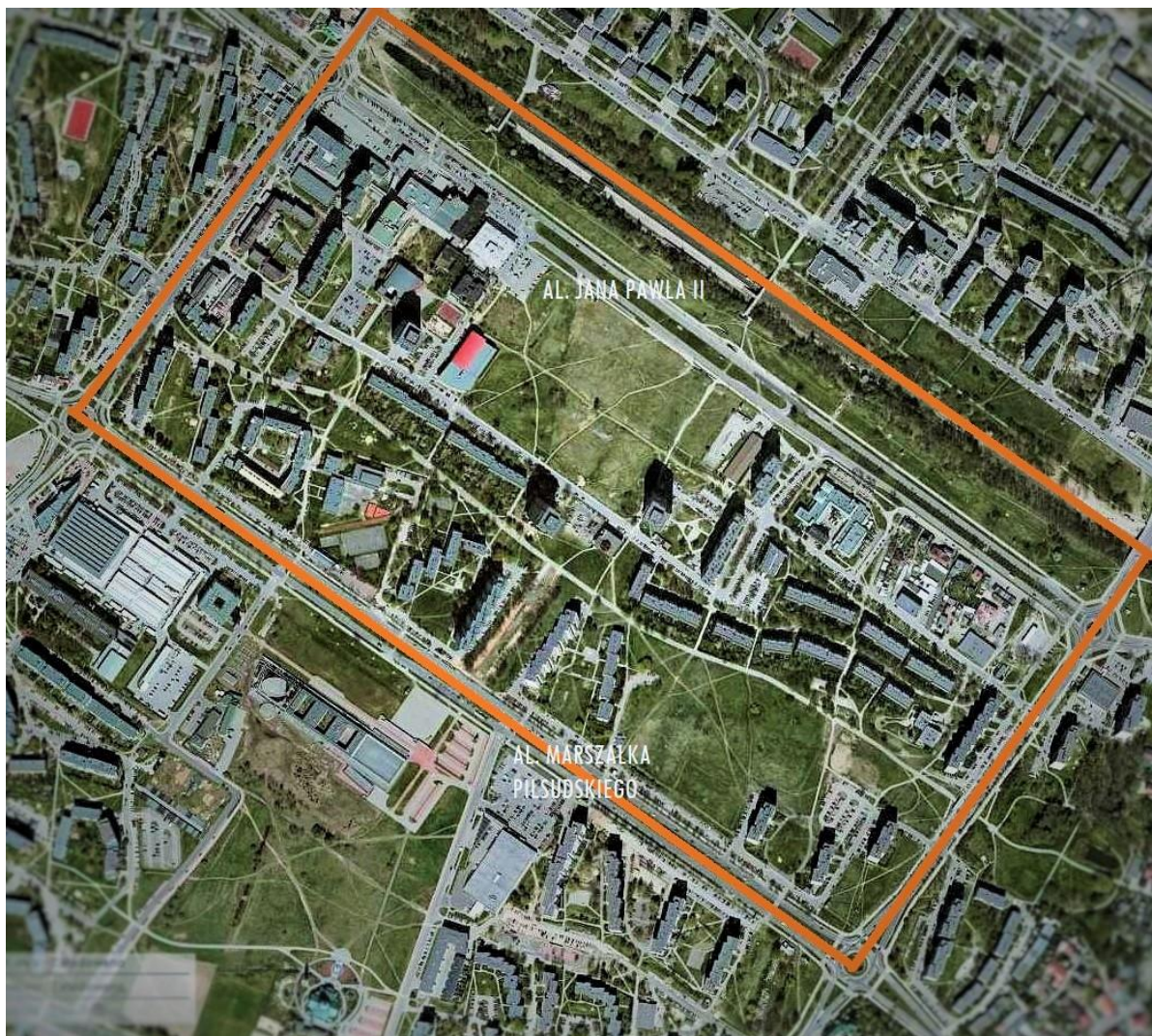
nych usług, dobre powiązania komunikacyjne, zróżnicowana struktura społeczności osiedli, dobra dostępność terenów zielonych oraz relatywnie dobra jakość architektury, a także znaczenie w historii miasta, relatywnie wysoki poziom aktywności mieszkańców na rynku pracy, niskie bezrobocie wśród kobiet i względnie niski wskaźnik obciążenia demograficznego.

Działania rewitalizacyjne planowane dla podobszaru Honorata i Łucja powinny się koncentrować na:

- różnych i systematycznych działaniach poprawiających potencjał ekonomiczny ludności osiedla, w tym zespołowe i zindywidualizowane wsparcie w poszukiwaniu zatrudnienia i dodatkowych źródeł dochodu, utworzenie osiedlowego startup dla firm zakładanych przez: kobiety, osoby do 35 r.ż. lub powyżej 50, utworzenie osiedlowej giełdy pracy dorywczej,
- wypracowaniu kompleksowej oferty praktycznego i teoretycznego wsparcia w budowaniu samoorganizacji lokalnej społeczności, sprofilowanej wg sygnalizowanych potrzeb mieszkańców (w tym: okresowe kampanie społeczne, zwracające uwagę na korzyści ekonomiczne płynące z sąsiedzkiej samoorganizacji i promujące wolontariat),
- integracji form zagospodarowania przestrzeni publicznych osiedla, w tym kompleksowe zaplanowanie uporządkowania i uatrakcyjnienia miejsc najważniejszych dla mieszkańców (np. poprzez przeprowadzenie cyklu debat i warsztatów, których rezultatem będzie społeczna koncepcja zagospodarowania publicznych przestrzeni osiedla H i Ł) do przyszłej realizacji w partnerstwie: spółdzielni mieszkaniowej, miasta i wspólnot mieszkaniowych,
- promocji wartości kulturowych (materialnych i nie materialnych), ważnych dla mieszkańców Tychów, a znajdujących się w przestrzeni tego osiedla (np. wydarzeń związanych z budową kościoła pw. Jana Chrzciciela, czy też zbiorów Muzeum Miniaturowej Sztuki Profesjonalnej).

Jednostka (16) N i O – Natalia i Olga → PODOBSZAR N i O

Rysunek 7: Jednostka '16' obszaru rewitalizacji – Osiedla N i O, orientacja w terenie. Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem ortofotomapy z publicznego zasobu GEOPORTAL2.

Działania rewitalizacyjne planowane dla jednostki osiedla N i O powinny wykorzystywać następujące zidentyfikowane, endogeniczne potencjały: korzystne - centralne położenie, eksponowana lokalizacja i duży potencjał lokalizacyjny, dobre powiązania komunikacyjne, dostępność i różnorodność usług, dostępność terenów zielonych, niskie nasilenie problemu ubóstwa i problemów społecznych wymagających instytucjonalnej, zorganizowanej i długofalowej pomocy.

Działania rewitalizacyjne planowane dla podobszaru N i O powinny się koncentrować na:

- zmotywowaniu do podjęcia pracy lub do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej, przede wszystkim osób z następujących grup, pozostających poza rynkiem pracy: kobiety, osoby do 35 r.ż. i w wieku 50+, w tym poprzez: organizację osiedlowej giełdy pracy i cyklicznych osiedlowych warsztatów poszukiwania pracy, dostępnych bez wymogu rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy (dalej: PUP),

- zagospodarowaniu nieużytków („puste place”) – koncepcyjne i rzeczywiste dokończenie centrum miasta, poprzez funkcjonalne i formalne dopełnienie struktury osiedla (w ścisłym powiązaniu z sąsiednimi jednostkami śródmieścia), uwzględniające potrzebę przyciągnięcia nowych mieszkańców, szczególnie osób poniżej 35 r.ż. i rodzin z dziećmi,
- wsparcie samoorganizacji osób w wieku senioralnym, w tym poprzez cykl szkoleń dla grupy potencjalnych lokalnych liderów tego środowiska, oraz pomoc miasta w przygotowaniu pierwszych przedsięwzięć na osiedlu, inicjowanych przez tych liderów,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, w tym poprzez: integrację mieszkańców osiedla z różnych grupy wiekowych, sąsiedzkie imprezy międzypokoleniowe, aktywizację na rzecz samopomocy sąsiedzkiej oraz organizację banku czasu („pomóż sobie pomagając innym”), wprowadzenie streetworkerów, monitorowanie przestrzeni publicznych i pobudzanie społecznego zaangażowania w sferze bezpieczeństwa publicznego („nie bądź obojętny – zadzwoń”),
- dostosowanie przestrzeni publicznych osiedla do potrzeb użytkowych senioralnej grupy wiekowej.

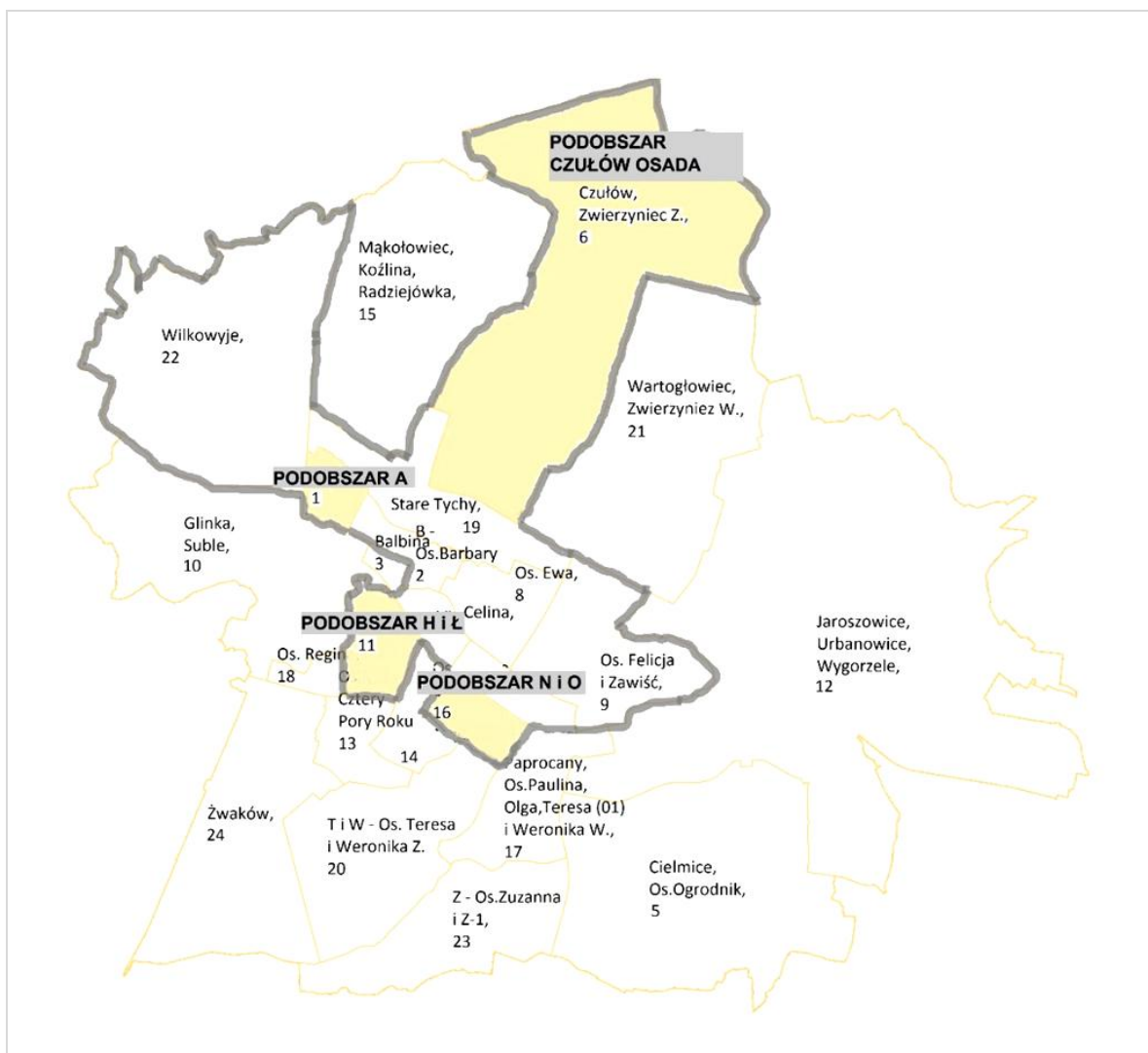
WYZNACZENIE TERYTORIUM WSPARCIA – TYSKI OBSZAR REWITALIZACJI

Jak wynika z przedstawionego zakresu zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych jednostki A, H i Ł, N i O oraz obszar Osady w jednostce Czułów – Zwierzyniec Zachodni wykazują potrzeby rewitalizacyjne, o sprecyzowanym zakresie. Parametry zaludnienia i powierzchni tych jednostek pokazuje tabela nr 8.

Jednostka	Ludność	Powierzchnia w ha
A	4013	51,16
Czułów i Zwierzyniec Zachodni	4933	976,55
H i Ł	12113	91,90
N i O	8068	67,91
Razem	29127	1187,52
% miasta	22,77%	14,51%

Tabela 8: Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w populacji i terytorium Tychów – weryfikacja kryterium wielkości obszaru rewitalizacji (tj. terytorium wsparcia).

Obszar zdegradowany spełnia kryterium wielkości. Wszystkie 4 jednostki wykazują cechy obszaru kryzysowego (zobacz: cz. II.2). Dlatego tyskim obszarem rewitalizacji jest cały obszar zdegradowany, w podziale na podobszary: A, Czułów Osada, H i Ł, N i O (rysunek nr 8). Każdy podobszary zostały określony na ortofotomapie (rys. nr 3, 4, 6 i 7) oraz poprzez spis przynależnych do niego ulic (zobacz: cz.V.2.).

Rysunek 8: Tyski obszar rewitalizacji: podobszary A, Czulów Osada, H i Ł oraz N i O.

4. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego - planowany efekt rewitalizacji

Wizję wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oparto na założeniu, że działania rewitalizacyjne w Tychach będą konsekwentnie prowadzone i rozwijane przez kolejnych 10 lat. Poniżej znajduje się opis uzgodnionej w konsultacjach społecznych wizji wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, tj. planowanego efektu rewitalizacji – czyli zmian, które zamierza się osiągnąć w poszczególnych podobszarach tyskiego obszaru rewitalizacji.

- **Jednostka (1): A - ANNA → PODOBSZAR A**

SYMBOLICZNY OBRAZ PROPONOWANYCH ZMIAN: OSIEDLE MODELOWE - BRAMA MIASTA

Żywotne modelowe osiedle późnego modernizmu, cechujące się wysoką jakością życia i kameralną atmosferą. Pomnik - symbol historii miasta i atrakcyjne miejsce dla odwiedzających – brama do miasta dla gości przyjeżdżających komunikacją zbiorową. Mieszkańcy mają do dyspozycji dopasowane do swoich potrzeb wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych i w aktywizacji na rynku pracy, z których w potrzebie aktywnie korzystają. Społeczność osiedla wykazuje dużo większą aktywność, działa Rada Osiedla oraz nieformalne grupy aktywistów zaangażowanych w sprawy Osiedla oraz organizację chętnie odwiedzanych imprez i wydarzeń kulturalnych. Dziedzictwo historyczne osiedla jest badane i eksponowane, przyciąga odwiedzających i jest czynnikiem wpływającym na wybór Osiedla Anna jako miejsca działalności gospodarczej lub osiedlenia się. Standard i stan techniczny zabudowy i zagospodarowania jest dobry – deficyty zostały uzupełnione.

- **Jednostka (6): Czółów i Zwierzyniec Zachodni → PODOBSZAR CZUŁÓW OSADA**

SYMBOLICZNY OBRAZ PROPONOWANYCH ZMIAN: MODEL REWITALIZACJI - BRAMA DO MIASTA

W efekcie zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych Osada i jej otoczenie przemieniają się w oryginalną i żywotną „północną ekspozycję” Tychów. Lokalni liderzy, z pomocą zaoferowanych usług, zdołali odtworzyć wartości i atrakcje życia wspólnoty osiedlowej, także dzięki zdecydowanemu ograniczeniu dotychczasowej rotacji w zasiedlaniu mieszkań. Stan techniczny budynków uległ zdecydowanej poprawie, podobnie jak otaczających je terenów publicznych, w których przybyło wyposażenia odpowiedniego do zmieniających się potrzeb społeczności. Obiekty i tereny w pobliżu Osady znalazły nowe przeznaczenie – funkcjonują nowe, niszowe przedsiębiorstwa np.: z branży rowerowej, dające zatrudnienie części mieszkańców Osady. Tradycja produkcji papieru jest eksponowana jako lokalna wartość i atrakcja - techniczne zabytki związane z produkcją papieru znalazły się na Szlaku Zabytków Techniki, co miało istotny wpływ na wizerunek Osady. Miejsce to jest obecnie chętnie odwiedzane, oferuje możliwość relaksu lub rekreacji rowerowej, nabycia świeżych organicznych warzyw i owoców albo udziału w zajęciach sportowych czy kulturalnych. Mieszkańcy mają do dyspozycji na miejscu różne formy wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, czy sąsiedzkich, ale coraz rzadziej z nich korzystają wykazując samodzielność i odpowiedzialność w pokonywaniu życiowych zakrętów. Społeczność Osady wykazuje rosnącą aktywność społeczną – działa klub osiedlowy (ośrodek wsparcia), który integruje „nowych” i „starych” mieszkańców Osady. Powstała spółdzielnia socjalna, która prowadzi sklep oraz organizuje kiermasze organicznej żywności i rękodzieła z papieru.

- **Jednostka (11): H i Ł – Honorata i Łucja → PODOBSZAR H i Ł**

SYMBOLICZNY OBRAZ PROPONOWANYCH ZMIAN: SIŁA W RÓŻNORODNOŚCI

Zmiany koncentrują się wzdłuż ciągu (pasażu) Honoraty, który staje się czytelną osią krystalizującą dalsze działania podnoszące jakość życia i atrakcyjność przebywania w tej części miasta. Mieszkańcy mają do dyspozycji dopasowane do swoich potrzeb wsparcie w dodatkowym zatrudnieniu i profilaktyce problemów społecznych. Przestrzenie publiczne osiedla przyciągają odwiedzających, co jest czynnikiem wpływającym na wybór tego miejsca do podjęcia działalności gospodarczej. Stan techniczny zabudowy i zagospodarowania jest dobry. Społeczność osiedla wykazuje dużo większą aktyw-

ność, powstały nowe organizacje pozarządowe oraz nieformalne grupy aktywistów zaangażowanych w sprawy osiedla oraz w organizację imprez i wydarzeń kulturalnych.

- **Jednostka (16): N i O – Natalia i Olga → PODOBSZAR N i O**

SYMBOLICZNY OBRAZ PROPONOWANYCH ZMIAN: AKTYWNE CENTRUM MIASTA

Deficyty funkcjonalno-przestrzenne ulegają uzupełnieniu, osiedle staje się centrum dla miasta, które przyciąga szczególnie młodych mieszkańców, czemu sprzyja coraz bogatsza oferta handlowo-usługowa i rozrywkowa oraz atrakcyjna forma Osi Zielonej. Standard i stan techniczny istniejącej zabudowy i zagospodarowania jest dobry, a nowe elementy są dopasowane do szczególnych potrzeb, w tym do potrzeb starszych mieszkańców osiedla. Mieszkańcy korzystają z oferowanego wsparcia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych i w aktywizacji na rynku pracy. Społeczność osiedla wykazuje dużo większą aktywność, powstały nowe organizacje pozarządowe oraz nieformalne grupy aktywistów miejskich.

5. Cele rewitalizacji w Tychach oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań dla eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk

Na podstawie struktury zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych założono, że zasadniczy i nadrzędny cel każdego programu rewitalizacji, a mianowicie ożywienie zdegradowanych dzielnic miasta, w przypadku Tychów powinien opierać się na równoległej realizacji trzech celów operacyjnych, skoncentrowanych na uzyskaniu zauważalnej zmiany w odpowiedniej, jednej z 3 zdiagnozowanych sfer: społecznej, gospodarczej (ekonomicznej) bądź funkcjonalno-przestrzennej. Pozostaje to w zgodzie z przedstawioną wizją zmian wywołanych przez rewitalizację, która w przypadku wszystkich podobszarów – osiedli wytypowanych do rewitalizacji, obejmuje wywołanie korzystnej zmiany w każdej z nich.

Ustala się następujące, operacyjne cele rewitalizacji w Tychach:

1. Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.
2. Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
3. Zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

W tabeli nr 9 zestawiono wypracowane i uzgodnione społecznie: operacyjne cele PRT oraz odpowiadające im kierunki działań, w odniesieniu do każdego z 4 podobszarów tyskiego obszaru rewitalizacji.

CEL OPERACYJNY PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY	UZGODNIONE KIERUNKI DZIAŁAŃ:	PODOBSZARY			
		A	CZUŁÓW OSADA	Hił	NiO
1	2	3	4	5	6
Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu proble- mów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofa- lowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych	Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i jego skutkom	✓	✓	-	✓
	Wsparcie w zatrudnieniu lub powrocie na rynek pracy kobiet i osób 50+	✓	✓	-	✓
	Promocja zatrudnienia i samozatrudnienia wśród osób poniżej 35 r.ż.	-	-	✓	✓
	Zwalczanie ubóstwa i jego skutków	✓	✓	-	-
	Dostarczanie różnorodnych usług społecznych	✓	✓	✓	✓
	Profilaktyka zachowań aspołecznych i skutków uzależnień	✓	✓	-	✓
	Motywowanie i wspieranie do podejmowania aktywności na rzecz lokalnej społeczności	✓	-	✓	✓
	Aktywizacja seniorów i opieka nad osobami sędziwymi	✓	-	-	✓
	Opracowanie działań mitygujących obserwo- wane nasilanie się problemów społecznych wymagających wsparcia rodziny, w tym w zakresie profilaktyki przemocy domowej	✓	✓	✓	✓
Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji	Motywowanie do i wsparcie w podejmowa- niu działalności gospodarczej i powrocie na rynek pracy	✓	✓	✓	-
Zwiększenie walorów funkcjonalno - przestrzennych obszaru rewitalizacji	Zwiększenie potencjału osadniczego i lokaliza- cyjnego poprzez uzupełnienie deficytów funk- cjonalnych i technicznych	✓	✓	✓	✓
	Lepsze wykorzystanie i wyeksponowanie zasobów kulturowych i krajobrazowych	✓	✓	✓	-
	Dążenie do zrównoważenia pod względem ilości różnych typów usług mieszkaniowych	✓	✓	✓	-
	Stymulowanie uzupełnienia deficytów w zakresie usług i handlu	✓	✓	-	-
	Poprawa dostępu do publicznych usług miesz- kaniowych, w tym socjalnych	-	-	✓	✓
	Poprawa dostępu do usług publicznych w tym do urządzonych i dobrze wyposażonych tere- nów zielonych	-	✓	✓	✓

Tabela 9: Cele operacyjne PRT i kierunki działań rewitalizacyjnych w podobszarach tyeskiego obszaru rewitalizacji.

III. PLANOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

Programowanie procesu rewitalizacji tyskiego obszaru rewitalizacji doprowadziło do zaplanowania 29 projektów - podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (bez których osiągnięcie celów PRT nie będzie możliwe a obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji) oraz 10 przedsięwzięć rewitalizacyjnych – tj. innych działań rewitalizacyjnych, które realizując ustalone w programie kierunki działań mogą korzystnie wpłynąć na sytuację w obszarze rewitalizacji.

Sektor publiczny zaplanował realizację 23 projektów, z których 5 jest dedykowanych całemu obszarowi rewitalizacji, 2 mają być realizowane jednocześnie w dwóch podobszarach obszaru rewitalizacji, a 1 planowany jest do realizacji w jednym podobszarze (i w przyszłości ma zostać rozszerzony na wszystkie pozostałe podobszary). Oprócz tego przewiduje się przygotowanie i podjęcie 3 przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Sektor prywatny zaplanował realizację 6 projektów, z których 2 dedykowane są całemu obszarowi rewitalizacji, a 4 mają być realizowane w podobszarze A. Oprócz tego przewiduje się przygotowanie i podjęcie kolejnych 8 przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaproponowanych przez podmioty sektora prywatnego.

Rozkład przestrzenny działań rewitalizacyjnych, uwzględniający wszystkie projekty rewitalizacyjne obu sektorów (zestawione w tabelach nr 10 i nr 11) pokazano na rysunku nr 9.

1. Podstawowe działania rewitalizacyjne: lista i opis projektów

Poniżej zestawiono podstawowe działania rewitalizacyjne – tj. projekty rewitalizacyjne, które zostały zaplanowane w ramach PRT przez podmioty sektora publicznego (co oznaczono kolorem niebieskim) oraz przez podmioty sektora prywatnego (co oznaczono kolorem zielonym).

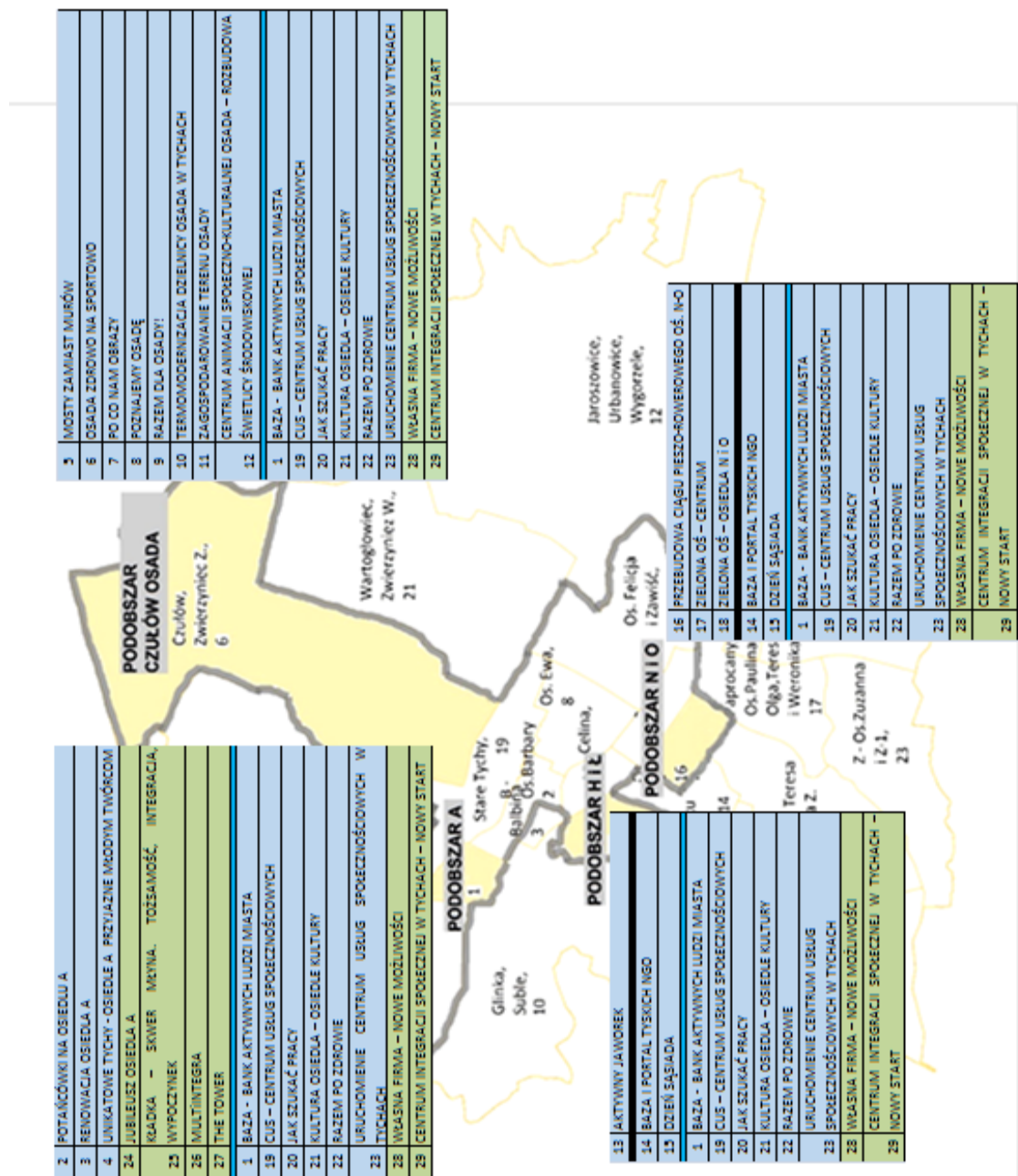
Nr projektu	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu - nr podobszaru
1	BAZA - BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA	1 (6, 11, 16) ⁵
2	POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A	1
3	RENOWACJA OSIEDLA A	1
4	UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM	1
5	MOSTY ZAMIAST MURÓW	6
6	OSADA ZDROWO NA SPORTOWO	6
7	PO CO NAM OBRAZY	6
8	POZNAJEMY OSADĘ	6
9	RAZEM DLA OSADY!	6

⁵ Projekt nr 1 został zaplanowany jako wieloetapowy - rozpocznie się w osiedlu A, po czym ma być kontynuowany w pozostałych 3 podobszarach.

Nr projektu	Nazwa projektu	Miejsce realizacji projektu - nr podobszaru
10	TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH	6
11	ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY	6
12	CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ	6
13	AKTYWNY JAWOREK	11
14	BAZA I PORTAL TYSKICH NGO	11, 16
15	DZIEŃ SĄSIADA	11, 16
16	PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO OŚ. N-O	16
17	ZIELONA OŚ – CENTRUM	16
18	ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O	16
19	CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	1, 6, 11, 16
20	JAK SZUKAĆ PRACY	1, 6, 11, 16
21	KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY	1, 6, 11, 16
22	RAZEM PO ZDROWIE	1, 6, 11, 16
23	URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH W TYCHACH	1, 6, 11, 16
24	JUBILEUSZ OSIEDLA A	1
25	KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK	1
26	MULTIINTEGRA	1
27	THE TOWER	1
28	WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI	1, 6, 11, 16
29	CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W TYCHACH – NOWY START	1, 6, 11, 16

Tabela 10: Projekty rewitalizacyjne - podstawowe działania rewitalizacyjne PRT.

Rysunek 9: Rozkład przestrzenny 29 projektów PRT, wg podobszarów (projekty oznaczono kolorami, tak jak w tabeli nr 10, linią czarną oddzielono projekty do realizacji również w innym podobszarze, a linią niebieską projekty przewidziane do realizacji w całym tyskim obszarze rewitalizacji).

Poniżej znajdują się opisy wszystkich zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych. Najpierw opisano projekty sektora publicznego, a następnie projekty sektora prywatnego. W obu grupach opisy ułożone są alfabetycznie wg kolejności odpowiadającej numeracji podobszarów, w których mają być realizowane – od A (1) do N i O (16). Na końcu każdej z 2 grup projektów umieszczono opisy tych projektów, których adresatem jest społeczność całego obszaru rewitalizacji, tj. wszystkich podobszarów PRT.

JEDNOSTKA NR 1: OSIEDLE ANNA	
Nr 1	
NAZWA PROJEKTU:	BAZA Bank Aktywnych Ludzi Miasta
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	W jednym z lokali osiedla A (do ustalenia i uzgodnienia)
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności. Projekt zakłada również wypracowanie modelu usługi społecznej (zadania publicznego), który będzie można z pozytywnym skutkiem powielać w pozostałych podobszarach – tj. w całym obszarze proponowanym do rewitalizacji (jednostki oznaczone jako nr 6, 11 i 16). Dzięki takiemu projektowi w Bazie znajdą wsparcie całe rodziny: od „wnuczka” do „dziadka”. Baza poprzez działalność animacyjną oddziaływać będzie na całe osiedle, w połączeniu z innymi projektami rewitalizacyjnymi pozwoli stać się atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców oraz gości. Zamierzenie ma na celu: uzyskanie wzrostu kompetencji społecznych mieszkańców osiedla A, wykreowanie liderów lokalnych zarówno wśród osób fizycznych jak i organizacji pozarządowych, zwiększenie aktywności (ilości działań) tysiączy organizacji pozarządowych (dalej: NGO) na terenie osiedla A, uzyskanie większej aktywizacji seniorów na rzecz włączenia w życie społeczne, podniesienie świadomości opiekunów na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz zapoznanie się ze skutecznymi sposobami przeciwdziałania zagrożeniom tj.: uzależnieniom, wpływu subkultur i sekt na młodzież, wyposażenie rodziców w wiedzę na temat mechanizmów współzależnienia rodziny, które występują w momencie, gdy członkowie rodziny całkowicie poddają się kłamstwu i manipulacjom osoby uzależnionej, stworzenie miejsca, gdzie rodzice będą mogli rozwijać swoje kompetencje wychowawcze (zdobyć praktyczne umiejętności skutecznego porozumiewania się z dzieckiem, asertywności i stawiania granic) oraz znajdą pomoc w rozwiązywaniu rodzinnych problemów. Zakres rzeczowy projektu obejmuje 3 zasadnicze komponenty: 1. BAL - Baza Aktywności Lokalnej. 2. BAS - Baza Aktywnych Seniorów. 3. BRR - Baza Rozwoju Rodziny.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TE-	Projekt realizuje pierwszy cel programu, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , ponieważ przewiduje podniesienie poziomu aktywności mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności. Jest to

GO WPŁYWU:	jedna ze zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych osiedla A. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	BAZA - nowo utworzone miejsce będzie stanowić pionierskie przedsięwzięcie na obszarze miasta Tychy. Rezultatem projektu będą nowe, dotąd nieobecne w życiu społeczności osiedla A formy aktywności społecznej, a już obecne zyskają na jakości i częstotliwości. Zakłada się, że: - w ciągu 2 lat od realizacji projektu powstaną co najmniej dwa NGO, (zarejestrowane w obszarze rewitalizacji), - zwiększy się liczba wolontariuszy aktywnych w obszarze rewitalizacji, zarówno młodzieży jak i osób starszych, - w ciągu 2 lat od realizacji projektu powstanie co najmniej jedna grupa samopomocowa seniorów, - powstanie elektroniczny poradnik informacyjno-edukacyjny dla seniorów, - w ciągu 2 lat od realizacji projektu powstanie co najmniej jedna grupa wsparcia dla osób w niekorzystnej sytuacji rodzinnej (zgodnie z potrzebami mieszkańców osiedla A).
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1. BAL - Baza Aktywności Lokalnej: - baza wolontariatu, w tym: systematyczne spotkania w formie pogadarek i warsztatów oraz spotkania wyjazdowe i zajęcia „Z kulturą” (zajęcia dla najmłodszych – teatrzyki, wycieczki krajoznawcze, wizyty w instytucjach kultury); - baza liderów podwórkowych, przygotowanie młodzieży do realizacji własnych inicjatyw do bycia liderem, animatorem społecznym, inspiracja do rozwijania swoich zainteresowań, rozwój twórczego i kreatywnego działania; - wyjścia kulturalne i wyjścia w plener, spotkania zainteresowań - w zależności od potrzeb mogą być organizowane spotkania z profesjonalistami np. artystami, podróżnikami, twórcami, czy osobowościami mediów; - zajęcia organizacji czasu wolnego oraz rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w formie warsztatów: samoobrony, sportowych, wokalnych, plastycznych, dziennikarskich, - szkolenia na temat zakładania i działania NGO, - spotkania informacyjne na temat zakładania własnej działalności gospodarczej (PUP źródła zewnętrznego finansowania), - tworzenie partnerstwa lokalnego w obszarze rewitalizowanym w celu zwiększenia jakości i efektywności prowadzonych działań środowiskowych na rzecz osiedla, zwiększenie poczucia tożsamości lokalnej i zaangażowania we wspólne rozwiązywanie problemów społecznych. Przygotowanie partnerów, liderów lokalnych i osób pracujących na rzecz animowania środowiska obszaru rewitalizowanego; - baza projektowa – pomoc i informacja, mająca na celu realizację mini projektów na terenie osiedla, w tym organizacja okolicznościowych imprez czy tzw. Dni Sąsiada; - konkurs/y dla mieszkańców na inicjatywy sąsiedzkie, mające na celu promocję działań społecznych realizowanych przez mieszkańców osiedla. 2. BAS - Baza Aktywnych Seniorów: - organizacja spotkań i zajęć dla seniorów, w zakresie kultury, sportu, rekreacji, prowadzenie różnego rodzaju kursów (np. samoobrony, kompu-

	terowych), spotkań ze specjalistami (np.: psychoterapeutą, psychologiem, farmaceutą, pracownikiem ZUS, pracownikiem socjalnym, policjantem (stała edukacja seniorów), prowadzenie grup hobbistycznych, - stworzenie miejsca z bezpłatnym dostępem do komputerów i Internetu, organizowanie kursów w zakresie obsługi nowoczesnych technologii informatycznych, zasad bezpiecznego korzystania z e-usług, w tym z bankowości internetowej itp., - stworzenie Punktu Pomocowego w którym będzie udzielane wsparcie w zakresie podstawowych/bytowych potrzeb seniorów (nieaktywnych, schorowanych a zainteresowanych pomocą i wsparciem w codziennych czynnościach np. utrzymanie czystości, zakupy, sprawy urzędowe itp.). - prowadzenie Punktu Informacyjnego dla seniorów, pozyskiwanie i przekazywanie informacji o usługach skierowanych do seniorów, oferowanych przez organizacje pozarządowe, instytucje, firmy (np. o warsztatach, kursach, spotkaniach), przygotowanie specjalnego internetowego portalu informacyjnego, dedykowanego seniorom (na wzór: http://www.centrumis.pl/); - rozwój wolontariatu seniorów (seniorzy w roli wolontariuszy na rzecz dzieci, młodzieży, seniorów, młodych rodziców, pomoc sąsiedzka), integrację seniorów z młodszym pokoleniem, inicjowanie i wsparcie programów międzypokoleniowych; - promocja „dobrych praktyk” na rzecz seniorów (np. biuletyn lub portal internetowy jw.), dbanie o pozytywny obraz środowiska senioralnego w mediach i opinii publicznej, stworzenie banku czasu wolnego, umożliwiającego bezpieczne, wzajemne świadczenie usług (samopomocy). 3. BRR - Baza Rozwoju Rodziny W ramach Bazy Rozwoju Rodziny (BRR) może być prowadzone w zależności od potrzeb: doradztwo zawodowe (we współpracy z PUP – zobacz projekt Nr 20), zajęcia z aktywnego poszukiwania pracy, porady z zakresu profilaktyki przemocy i uzależnień. Oprócz tego BRR może obejmować stworzenie: Akademii Rodzica (zajęcia rozwijające kompetencje rodzicielskie) i grup wsparcia (np.: dla samotnych młodych matek, kobiet w ciąży oraz rodziców, młodzieży w wieku 15-25 lat). Dodatkowo w ramach mini-inicjatyw mogą zostać zrealizowane m.in.: - zajęcia w stylu „perfekcyjnej/ego Pani/Pana domu” – nauka prowadzenie wydatków domowych i oszczędności, nauka zarządzania czasem, porady w zakresie racjonalizowania konsumpcji energii, wody oraz segregacji i recyklingu odpadów itp. - edukacyjno - profilaktyczne zajęcia integrujące rodziców/dziadków z dziećmi/młodzieżą w formie warsztatów (np.: nauka jak i gdzie spędzać wspólnie wolny czas, jak rozmawiać z dzieckiem, jak animować zabawy i organizować wspólne wyprawy po interesujących miejscach Tychów). Poprzez proponowane formy zajęć: - wzmocnimy więzi w rodzinach oraz będziemy promować pozytywne wzorce życia rodzinnego oraz stworzymy okazję do wspólnego spędzania czasu wolnego dziadków, rodziców i dzieci; - będziemy wspierać rozwój profilaktyki rodzinnej oraz doskonalić kompetencje wychowawcze rodziców w zakresie umiejętności stymulowania rozwoju dzieci oraz świadomego wspierania abstynencji dzieci i młodzieży; - prześlemy ważne informacje o roli rodziny w profilaktyce oraz będziemy
--	--

	podkreślali, że ludzie, którzy są najbliżej powinni być najlepszym wsparciem dla siebie nawzajem.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	BAL - Baza Aktywności Lokalnej: - słaba promocja projektu, - brak oferty dostosowanej do faktycznych potrzeb środowiska lokalnego (czyli niezbyt trafne dostosowanie oferty do grupy zamieszkującej osiedle A), - brak realizatorów, - brak płynności finansowej, trudności z wystarczającym finansowaniem wszystkich komponentów projektów, - brak frekwencji, - niska gotowość do zmiany, wyuczone nawyki.	
	BAS - Baza Aktywnych Seniorów: - słaba promocja, - niedostosowana do potrzeb seniorów (choć preferowana forma papierowa, informacje w bezpłatnej gazecie), - brak aktywności seniorów, brak uczestników projektu, kłopoty zdrowotne uczestników, - ograniczony dostęp do informacji o projekcie, - bariery techniczne, - obawa przed stygmatyzacją seniorów, - lęki lub obawy (niechęć do uczestnictwa w zajęciach), - niska gotowość do zmiany, - wyuczone nawyki.	
	BRR - Baza Rozwoju Rodziny: - brak motywacji albo zbyt mała motywacja do zmiany, - bezradność, dziedziczenie biedy – zbyt silnie zakorzenione stereotypy, - brak aktywności w zaproponowanych zajęciach, - bariery techniczne np.: brak komputera i dostępu do Internetu – brak możliwości skorzystania z porad on-line, brak możliwości kontaktu za pomocą poczty elektronicznej, - brak świadomości uczestników, że projekt „jest dla nich” – słaba promocja projektu, - nieodpowiednia rekrutacja beneficjentów do projektu („niedopasowanie”).	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020. 2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017. 3. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (uchwalany co roku). 4. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii (uchwalany co roku). 5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Osób Doznających Przemocy w Rodzinie w Tychach na lata 2016 –2021.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 14. BAZA I PORTAL TYSKICH NGO, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH,	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 2. POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK.

	nr 20. JAK SZUKAĆ PRACY, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A.		
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 268 200,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 268 200,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji	INNE: nie przewiduje się
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Aneta Koniarczyk Urząd Miasta Tychy, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia tel. 32 776 35 08, aneta.koniarczyk@umtychy.pl Hanna Skoczylas Urząd Miasta Tychy, Wydział Gospodarki Lokalowej tel. 32 776 30 55, hanna.skoczylas@umtychy.pl		
Nr 2			
ZGŁASZAJĄCY:	Muzeum Miejskie w Tychach		
NAZWA PROJEKTU:	POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	PLACE OSIEDLA A, W TYM PLAC ŚW. ANNY		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest ożywienie przestrzeni osiedla A, integracja jego mieszkańców, a także zachęcenie mieszkańców innych części miasta do odwiedzania osiedla A. Zgodnie z założeniami projektowymi planuje się organizację cyklicznych potańcówek (w sezonie letnim, na wolnym powietrzu) dla szerokiego grona odbiorców (osób w różnym wieku). Potańcówki będą organizowane w różnych stylach muzycznych, w tym także w stylistyce nawiązującej do lat powstawania osiedla, czyli lat 50-tych. Podstawową intencją organizatorów jest zaktywizowanie społeczności lokalnej i wykorzystanie walorów osiedla do stworzenia ciekawej dla mieszkańców całego miasta inicjatywy łączącej kulturę, rozrywkę i zabawę.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej. Wśród wymienionych w Programie Rewitalizacji celów dotyczących obszaru Jednostki 1 określono, iż na terenie tym działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się m.in. na: <i>promocji osiedla i jego społeczności, w tym również poprzez organizację w jego odnowionych przestrzeniach publicznych (plac św. Anny) ogólno-miejskich imprez kulturalnych (koncerty, wystawy, imprezy taneczne, przedstawienia)</i>. Zakładamy, że poprzez organizację potańcówek uda się zainteresować miejscem nie tylko samych mieszkańców Osiedla A i jego okolic, ale także osoby mieszkające w innych		

	częściach Tychów lub poza miastem. Ogólnodostępne, darmowe zabawy będą połączeniem rozrywki i kultury. Aby ośmielić uczestników i nawiązać z nimi pozytywne relacje planuje się prowadzenie przed potańcówkami warsztatów tanecznych. Tym samym projekt zyskuje kolejny walor – tym razem edukacyjny. Planuje się organizację potańcówek raz w miesiącu. Każda potańcówka będzie miała swój temat muzyczny i taneczny. Każdorazowo potańcówkę poprzedzą krótkie warsztaty taneczne i wprowadzenie do tańca.	
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	- integracja mieszkańców osiedla Anna – międzypokoleniowe wydarzenie o otwartym charakterze pozwoli na udział w nim szerokiemu gronu odbiorców; - promocja osiedla Anna – interesujące, darmowe i rozrywkowe wydarzenie przyciągnie na teren osiedla mieszkańców innych części miasta; - urozmaicenie oferty kulturalnej osiedla o ciekawe muzyczne wydarzenie - potańcówkom będą towarzyszyć występy muzyków, którzy będą starannie selekcjonować prezentowaną muzykę; - edukacja – uczestnicy potańcówek będą mogli brać udział w warsztatach przygotowujących do tańca. Dzięki temu zniwelowany będzie strach przed tańcem – na potańcówkach będzie także możliwość zasięgnięcia informacji dotyczącej tańca od instruktorów. Instruktorzy będą też pomagać początkującym. Sposób pomiaru rezultatu: - liczba uczestników warsztatów i uczestników potańcówek - zadowolenie uczestników (mierzone wynikami badania ankietą).	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Działania: - cykliczne potańcówki połączone z muzyką na żywo odbywające się co miesiąc (w sezonie letnim) na pl. św. Anny. - towarzyszące potańcówkom występy kapel i zespołów w formie koncertów.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- bariera mentalna: strach przed tańcem i brak śmiałości potencjalnych uczestników – ta bariera będzie niwelowana poprzez włączenie do potańcówek działań edukacyjnych, czyli warsztatów tanecznych poprzedzających tańce, - niewystarczająca albo mało trafna informacja/ promocja projektu – niwelowana przez zwielokrotnienie kanałów komunikacji i prowadzenie działań promocyjnych zarówno metodami tradycyjnymi, jak i nowymi (poprzez Internet lub tradycyjne media).	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	Nie występuje	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPoczynek,

		nr 25.MULTIINTEGRA.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2018
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 30 000,00 zł (rocznie)	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 30 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Aleksandra Matuszczyk Muzeum Miejskie w Tychach tel. 32 327 18 20 - 22, wew. 23 a.matuszczyk@muzeum.tychy.pl	
Nr 3		
ZGŁASZAJĄCY:	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Zakład Budżetowy w Tychach ul. Filaretów 31	
NAZWA PROJEKTU:	RENOWACJA OSIEDLA A	
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Osiedle A, w przestrzeni pomiędzy ulicami: Generała Andersa, Wojska Polskiego, Adama Asnyka i Biskupa Burschego, tj.: - 6 nieruchomości Wspólnot Mieszkaniowych położonych wokół Placu Świętej Anny, - budynek użyteczności publicznej stanowiący własność Gminy przy ul. Andersa 6, - budynek stanowiący własność Gminy przy ul. Andersa 16 przekazany w trwałą zarząd Miejskiego Zarządu Oświaty.	
CEL PROJEKTU:	Wypełnienie deficytów osiedla, podniesienie jakości zamieszkiwania, zwiększenie atrakcyjności osiedla, podwyższenie jego potencjału lokalizacyjnego oraz ograniczenie zjawiska depopulacji, zdiagnozowane jako utratę ludności osiedla. Planowana jest kontynuacja prac remontowych i modernizacyjnych w budynkach oraz zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznych, z uwzględnieniem wartości kulturowych obszaru i walorów architektonicznych osiedla oraz zachowaniem lub ekspozycją elementów architektury socrealistycznej.	
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji</i> , ponieważ zakłada dokończenie renowacji i modernizacji zabudowy osiedla wraz z zagospodarowaniem i uporządkowaniem terenu przyległego. Projekt jest zgodny ze Strategią Rozwoju Miasta Tychy 2020+ oraz Programem opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.	
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Osiągnięcie akceptowalnego standardu zamieszkiwania oraz właściwych parametrów termoizolacyjnych budynków. Osiągnięcie ulepszenia przestrzeni publicznych i terenów zielonych oraz dostosowanie ich do potrzeb codziennych użytkowników – mieszkańców osiedla. Pomiar rezultatu poprzez:	

	- weryfikację osiągniętych parametrów technicznych (budowlanych) po wykonaniu zaplanowanych robót, - badanie opinii mieszkańców. Renowacja przestrzeni i terenów zielonych, zmodernizowanie i ocieplenie budynków osiedla, renowacja elewacji nieruchomości, poprzez odtworzenie rzeźb i płaskorzeźb, jak również przywrócenie pierwotnej kolorystyki budynków wraz z zagospodarowaniem terenu, tj. budowa, odbudowa i przebudowa dróg, chodników i parkingów (miejsc postojowych), budowa wiat śmietnikowych, odbudowa i renowacja pomników, rzeźb, murków oraz nasadzenie i pielęgnacja roślinności osiedlowej.	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Renowacja, termomodernizacja i modernizacja: - 6 nieruchomości Wspólnot Mieszkaniowych położonych wokół Placu Świętej Anny, - budynku użyteczności publicznej stanowiącego własność Gminy przy ul. Andersa 6, - budynku stanowiącego własność Gminy przy ul. Andersa 16, - drogi, chodniki, miejsca postojowe i elementy małej architektury (w tym śmietniki, pomniki, rzeźby, murki itp.). Zadanie możliwe do realizacji etapami, tj. poszczególne budynki lub kilka budynków jednocześnie mogą być realizowane pojedynczo wraz z zagospodarowaniem terenu wokół nieruchomości (chodniki, parkingi, zielen).	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Realizacja robót w obrębie budynków stanowiących własność wspólnot mieszkaniowych wymaga podjęcia stosownych uchwał właścicieli nieruchomości oraz poniesienia przez właścicieli lokali wyodrębnionych kosztów wykonanych prac, w wysokości proporcjonalnej do posiadanych udziałów w nieruchomościach. Powyższe stwarza ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia lub zrealizowania go w części, ewentualnie wydłużenia realizacji w czasie.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. 2. Program opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY CZUŁÓW W TYCHACH, nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 2. POTĄNCÓWKI NA OSIEDLU A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK, nr 25. MULTIINTEGRA oraz Uchwała nr XIV/293/11 Rady Miasta Tychy z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad finansowania inwestycji i remontów nieruchomości

		ści stanowiących współwła- sność Miasta Tychy związanych z rewitalizacją nieruchomości osiedla A łącznie z rekonstruk- cją elementów architektury socrealistycznej.	
PLANOWANY TER- MIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2022+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 18 500 000 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSO- WANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘ- PUJE:	BUDŻET JST: 15 500 000 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się apli- kacji	INNE: 3 000 000,00 zł Środki właścicieli lokali wyod- rębnionych (wykupionych).
OSOBA DO KONTAK- TU W SPRAWIE PRO- JEKTU:	Teresa Janeczko, Agata Goc Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach, tel. 32 227 40 91 mzbm.s@poczta.umtychy.pl Hanna Skoczylas Urząd Miasta Tychy, Wydział Gospodarki Lokalowej tel. 32 776 30 55 hanna.skoczylas@umtychy.pl		
Nr 4			
ZGŁASZAJĄCY:	Miejski Konserwator Zabytków oraz Wydział Gospodarki Lokalowej		
NAZWA PROJEKTU:	UNIKATOWE TYCHY – OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Budynki i przestrzenie publiczne osiedla A		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest: zwiększenie atrakcyjności lokalizacyjnej i osadniczej osiedla, promocja i wykreowanie bardziej atrakcyjnego wizerunku, ożywie- nie i udostępnienie różnorodnych funkcji usługowych, wykreowanie no- wych usług, również niszowych, z preferencją dla młodych twórców oraz wsparcie renowacji budynków i ekspozycji walorów osiedla.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CE- LÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt wpłynie na lepsze wykorzystanie walorów architektoniczno- urbanistycznych osiedla poprzez kontynuację prac renowacyjnych oraz ekspozycje ich rezultatów z uwzględnieniem strategicznego położenia osiedla A, (przy Dworcu Kolejowym PKP) i po wybudowaniu ul. Asnyka bę- dzie to brama wjazdowa do miasta dla jadących od strony Mikołowa) co skutkować będzie zdecydowanie większą atrakcyjnością obszaru, a w dal- szej perspektywie zwiększonym popytem na usługi i mieszkania – za czym zazwyczaj idzie zwiększenie przedsiębiorczości (aktywności gospodarczej) mieszkańców. Na tym opiera się założenie, że projekt wpłynie na realizację drugiego celu programu rewitalizacji. Rzeczywisty wpływ projektu na reali- zację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZAKŁADANY REZUL- TAT PROJEKTU I PROPONOWANY	Wykreowanie osiedla jako miejsca atrakcyjnego, unikatowego w skali re- gionu, które warto odwiedzić, warto zamieszkać i warto na osiedlu prowa- dzić działalność gospodarczą, kulturalną i społeczną.		

SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Pomiar rezultatu poprzez: – liczba publikacji nt. osiedla; – liczba utworzonych miejsc pracy na osiedlu; – liczba otworzonych lokali usługowych; – liczba budynków bez pustostanów (po renowacji); – liczba bezrobotnych, którzy znaleźli zatrudnienie w osiedlu.	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1. Nawiązanie współpracy z uczelniami (Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach, Politechniką Śląską Wydziałem Architektury w Gliwicach, Wyższą Szkołą Techniczną w Katowicach, Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach) oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego Górnego Śląska w zakresie opracowania walorów historycznych i architektonicznych osiedla A oraz w zakresie organizacji praktyk studenckich, plenerów i warsztatów (obecność studentów ze sztalugami wprowadzi szczególny klimat i zmieni sposób postrzegania tego miejsca, zwiększy zainteresowanie jego historią) i daje możliwość zgromadzenia materiałów, które będzie można wykorzystać do ekspozycji, promocji itp. 2. Stworzenie korzystnych warunków dla działalności w osiedlu ludzi twórczych – poprzez udostępnienie pracowni - mieszkań, w zamian za zobowiązanie do prowadzenia zajęć (np. plastycznych) dla mieszkańców osiedla. 3. Działania zwiększające zainteresowanie osiedlem, w celu wprowadzenia osiedla A do opracowań naukowych, dyplomowych, publikacji naukowych i prac studenckich (np. dotyczących kwerendy materiałów historycznych oraz opracowań naukowych nt. walorów osiedla, historii jego twórcy, służących nadaniu odpowiedniej rangi temu miejscu). 4. Projekt zakłada również działania integrujące społeczność - zorganizowanie miejsca spotkań przyjaznego ludziom w różnym wieku i zróżnicowanych doświadczeniach – np. seniorom i młodym twórcom.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- stereotypy i uprzedzenia do nowych, nietypowych działań, - zbyt powolny proces renowacji osiedla (realizacja robót w obrębie budynków stanowiących własność Wspólnot Mieszkaniowych wymaga podjęcia stosownych uchwał właścicieli nieruchomości oraz poniesienia przez właścicieli lokali wyodrębnionych kosztów wykonanych prac, w wysokości proporcjonalnej do posiadanych udziałów w nieruchomościach. Powyższe stwarza ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia lub zrealizowania go w części, ewentualnie wydłużenia realizacji w czasie), - obawy mieszkańców przed częstą obecnością gości (np. plenery), - brak zainteresowania ze strony uczelni i środowisk twórczych, - zachowawcze podejście do projektu ze strony administracji budynków mieszkalnych.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1.Strategia rozwoju miasta 2020+. 2.Strategia rozwoju mieszkalnictwa 2015-2020. 3.Strategia rozwiązywania problemów społecznych 2014-2020. 4.Program opieki nad zabytkami miasta Tychy 2015-2018.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 2. POTĄNCÓWKI NA OSIEDLU A, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 25.MULTIINTEGRA oraz Uchwała nr XIV/293/11 Rady

	KULTURY, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A, nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPO- CZYNEK.	Miasta Tychy z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad finan- sowania inwestycji i remontów nie- ruchomości stanowiących współwła- sność Miasta Tychy związanych z rewitalizacją nieruchomości osiedla A łącznie z rekonstrukcją elementów architektury socrealistycznej
PLANOWANY TER- MIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2022+
PRZEWIDYWANY KOSZT:	CAŁKOWITY: 140 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSO- WANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘ- PUJE:	BUDŻET JST: 140 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji
OSOBA DO KONTAK- TU W SPRAWIE PRO- JEKTU:	Maria Bachniak Urząd Miasta Tychy, Miejski Konserwator Zabytków, tel. 32 776 37 14 maria.bachniak@umtychy.pl , tel. 32 776 3714 Hanna Skoczylas Urząd Miasta Tychy, Wydział Gospodarki Lokalowej tel. 32 776 30 55 hanna.skoczylas@umtychy.pl	

JEDNOSTKA NR 6 – CZUŁÓW I ZWIERZYNIEC ZA- CHODNI: OSADA

NR 5	
ZGŁASZAJĄCY:	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach
NAZWA PROJEKTU:	MOSTY ZAMIAST MURÓW
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Osada w Czułowie, ul. Katowicka
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest wykorzystanie potencjału jednostek, grup i organizacji dla aktywizacji społeczności Osady, zmiany postaw mieszkańców miasta i osiedla wobec siebie i otoczenia, nabycia nowych umiejętności społecznych, osobistych, zapewnienie dostępu do informacji w tym wiedzy oraz osiągnięcia poprawy wizerunku osiedla, przełamania izolacji, stereotypowego myślenia o osiedlu i jego mieszkańcach. Projekt zakłada, że uda się to osiągnąć poprzez wdrożenie nowych, bardziej skutecznych i lepiej dopasowanych do potrzeb lokalnej społeczności form pracy w zakresie usług aktywizacji, rozwoju kompetencji społecznych mieszkańców osiedla oraz rozwijania pozainstytucjonalnych form wsparcia.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CE- LÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , oraz drugi cel zakładający:

SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	<i>podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.</i> Wpływ projektu na realizację obu celów programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej. Oprócz tego przewiduje się ocenę poprzez następujące mierniki: - liczba osób , która podjęła pracę w tym prace na własny rachunek, - liczba osób uczestniczących w projekcie – w tym seniorzy, osoby niepełnosprawne, '50+', - liczba uruchomionych projektów, inicjatyw przez społeczność, - kwalifikowaną ocenę produktu – przez ilość i ocenę jakościową.
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Rezultaty: reintegracja społeczna uczestników projektu, nabycie nowych kwalifikacji i kompetencji społecznych, podjęcie pracy. Sposób pomiaru rezultatu: -monitoring ścieżek reintegracji, -świadectwa potwierdzające nabycie kwalifikacji (od zewnętrznych podmiotów), -ocena efektywności zatrudnieniowej, -listy obecności na zajęciach, poradnictwie, -ankiety ewaluacyjne, -ocena kompetencji społecznych oraz efektywności społecznej uczestników, przed i po realizacji projektu, -inne wskaźniki i pomiary określone w Regulaminie konkursu (dla 9.1.1.) dla pomiaru rezultatu bezpośredniego.
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Tychy na lata 2014-2020.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	- Usługi społeczne - Praca socjalna - Organizacja Centrum Animacji Społeczno-Kulturalnej „OSADA” - Poradnictwo psychologiczne - Poradnictwo pedagogiczne - Poradnictwo prawne - Poradnictwo finansowe - Mediacje - Asystenci rodziny - Animatorzy lokalni - Usługi aktywnej integracji - Psychoterapia indywidualna - Treningi i warsztaty kompetencji społecznych - Usługi lokalnej społeczności - Akademia Liderów Osiedlowych - Debaty lokalnej społeczności - Forum liderów - Uruchomienie zespołów projektowych - Coaching kierowników projektów - Redagowanie i wydawanie gazety osiedlowej - Przygotowanie ekspozycji obrazujących dziedzictwo Osiedla Osada i Czułowa - Usługi wsparcia ekonomii społecznej

	4.1. Animator przedsiębiorczości 4.2. Wyjazdy studyjne		
OGRANICZENIA, BARIERY, RYZYKO:	- utrwalone (niepożądane) postawy, - stereotypy myślowe, - ksenofobia, - demotywuujące rozwiązania systemowe w zakresie pomocy społecznej, - spadek motywacji obu stron, - brak współdziałania organizacji i instytucji w zakresie zmiany w osadzie, - bazowanie na wytycznych wykluczenia, a nie na wizji Osady osłabiać może charyzmatyczność działań wszystkich zaangażowanych stron, - dalsza dekonstrukcja społeczności Osady.		
POWIĄZANIA Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH, nr 20. JAK SZUKAĆ PRACY nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 22, RAZEM PO ZDROWIE, oraz: RPSL 9.1.6 - projekt „Moja droga do...” RPSL 4.3. Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT:	CAŁKOWITY: 1 240 400,00zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: nie podano
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 124 040,00 zł	ŚRODKI UE: 1 116 360,00 zł	INNE: nie podano
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Marianna Feith Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej tel. 32 327 02 46 sekretariat@mops.tychy.pl		
Nr 6			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji		
NAZWA PROJEKTU:	OSADA ZDROWO NA SPORTOWO Aktywna Osada, czyli realizacja programu z zakresu animacji czasu wolnego i rekreacji ruchowej.		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzeń publiczna Osady i okolic		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest ożywienie Osady z wykorzystaniem potencjału sportowego tego osiedla i jego otoczenia, poprzez zaoferowanie usług i imprez przynoszących nowe wzorce zdrowego stylu życia i konstruktywnych za-		

	chowań społecznych. Założeniem projektu jest również potrzeba wykreowania nowego wizerunku „zdrowej i aktywnej Osady” w oparciu o unikalne wydarzenia promujące zdrowy tryb życia. Społeczność Osady postrzegana jest powszechnie w kategoriach wykluczenia społecznego. Do głównych dysfunkcji obserwowanych wśród mieszkańców Osady należą m.in. długotrwała choroba i niepełnosprawność. Poważne problemy osiedla związane są z problemem nadużywania alkoholu i innych używek. Istotnym problemem są też zaniedbania opiekuńcze wobec dzieci i bezradność wychowawcza rodziców. Wśród różnych sposobów przeciwdziałania takim zjawiskom wymienić można działania związane z promocją zdrowego trybu życia i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego. Działaniom takim sprzyja umiejscowienie na terenie osiedla kompleksu sportowego, który jednak nie jest w pełni wykorzystany, a może stanowić znakomite zaplecze dla działań pro-sportowych. Elementem sprzyjającym jest też otoczenie Osady – kompleksy leśne, stawy, ścieżki rowerowe itp. Zasoby te warto wykorzystać w działaniach animacyjnych z mieszkańcami Osady. Ożywienie kompleksu sportowego w kierunku aktywności sportowej spowoduje wzrost zainteresowania tym obszarem wśród mieszkańców Czułowa i innych dzielnic Tychów. Ma to znaczenie integracyjne, otwierające Osadę i jej mieszkańców na „świat zewnętrzny”.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	1. Aktywizacja mieszkańców Osady, w szczególności dzieci i młodzieży. 2. Przeciwdziałanie dysfunkcjom i uzależnieniom – promocja zdrowego trybu życia. 3. Poprawa stanu zdrowia i kondycji fizycznej społeczności Osady i otoczenia. 4. Integracja społeczności Osady z mieszkańcami innych dzielnic Tychów i miast ościennych. 5. Pełne wykorzystanie obiektów sportowych poprzez nadanie im nowych funkcji. SPOSÓB POMIARU REZULTATU: 1. Liczba osób korzystających z bazy sportowej. 2. Liczba nowych członków w sekcjach sportowych lub klubach sportowych działających w Czułowie. 3. Liczba imprez sportowych zorganizowanych w Osadzie. 4. Liczba osób uczestniczących w imprezach sportowych zorganizowanych w Osadzie. 5. Wzrost zadowolenia z życia w Osadzie.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1. Współpraca z animatorem sportu i rekreacji w celu organizacji imprez rekreacyjno-sportowych. 2. Dopuszaenie obiektu sportowego w Osadzie w sprzęt rekreacyjny i sportowy, dostosowany do szerokiego grona odbiorców. 3. Opracowanie zestawu aktywności dla mieszkańców Osady w różnym wieku i ich otoczenia, wykorzystującego potencjał sportowy i rekreacyjny miejsca. 4. Organizacja imprez sportowych na boisku w Osadzie.

	5. Organizacja imprez sportowych oraz rekreacyjnych wokół osiedla, np.: biegi wokół stawów, rajdy rowerowe, rajdy podróżnicze itp. 6. Nawiązanie współpracy z partnerami, np. z Ochotniczą Strażą Pożarną, Policją, Tyskim Sportem, Akademią Piłki Nożnej Tychy itp. w zakresie organizacji wydarzeń dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak współpracy z Lasami Państwowymi przy tworzeniu obszarów rekreacyjnych na ich terytorium. - słaba promocja projektu lub problem z dotarciem do grupy docelowej. - ograniczone środki finansowe przeznaczone na utrzymanie zatrudnienia animatora sportowego. - zapewnienie niezbędnego poczucia bezpieczeństwa.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017. 2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok. 3. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok. 4. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+, a w ramach tej strategii projekt realizuje następujące cele: Cel strategiczny: Wysoka jakość życia mieszkańców Cel operacyjny I.1. Podnoszenie jakości świadczonych usług publicznych Cel operacyjny I.3. Rozwój form aktywnego spędzania wolnego czasu. Cel strategiczny: Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego Cel operacyjny II.1. Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego Rozwój i promocja działań zapobiegających zjawisku wykluczenia społecznego. 5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020. 6. Strategia Rozwoju Sportu Miasta Tychy na lata 2009-2015.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH, nr 22. RAZEM PO ZDROWIE, oraz: Projekt 9.1.1. Projekt 9.1.6. Projekty miejskie z działalności pożytku publicznego i wolontariatu	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 53 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU,	BUDŻET JST: 5 300,00 zł	ŚRODKI UE: 47 700,00 zł	INNE: ewentualnie dotacja z Ministerstwa Sportu i Turystyki

JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:			
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel. 32/776 39 08 magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl		
Nr 7			
ZGŁASZAJĄCY:	Muzeum Miejskie w Tychach		
NAZWA PROJEKTU:	PO CO NAM OBRAZY?		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzenie publiczne i dostępne publicznie części budynków położone na terenie Osady w Czułowie		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego wśród społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji, poprzez podniesienie kompetencji kulturalnych i wykształcenie nowych umiejętności interpersonalnych. Projekt przewiduje działania twórcze, edukację kulturalną, stymulowanie integracji i ożywienie kontaktów międzyludzkich. Celem projektu jest również wywołanie korzystnej zmiany w sposobie postrzegania Osady w Czułowie – zarówno miejsca jak i zamieszkującej go społeczności. Projekt zakłada realizację wydarzeń artystycznych - stworzenie dzieł street-artowych we współpracy ze społecznością lokalną (m.in. poprzez realizację cyklu warsztatów street-artowych, w tym fotograficznych dla grupy młodzieży z Czułowa). Warsztaty dedykowane są przede wszystkim młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Celem warsztatów będzie kształtowanie m.in. kompetencji kulturalnych, a także wspólne stworzenie dzieł artystycznych, której tematyką będzie najbliższe otoczenie uczestników i przestrzeń miejska. Kolejnym elementem projektu, realizowanym równolegle do działań artystycznych i kreatywnych będą działania integracyjne i animacyjne oraz działania mające na celu wykształcenie w środowisku lokalnym kompetencji liderkich. Działania animacyjne, badania oraz warsztaty dla lokalnej społeczności będą okazją do dyskusji na temat kondycji i tożsamości miejsca oraz okazją do zdobycia przez mieszkańców - kompetencji liderów społeczności lokalnej. W związku z modernizacją Osady, powyższe działania będą mieć korzystny wpływ na zmianę nastawienia mieszkańców do własności wspólnej (publiczne tereny w miejscu zamieszkania, klatki schodowe itp.), co pozytywnie wpłynie na odbiór i trwałość zaplanowanych zmian infrastrukturalnych w Osadzie. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie nie tylko dotarcie z ofertą kulturalną do oddalonej od centrum miasta Osady, zachęcenie młodych osób (poprzez działania twórcze), do poznawania swojego otoczenia i historii swojego miasta oraz dzielnicy, ale także zachęcenie mieszkańców do świadomego i odpowiedzialnego podejścia do kształtowania wspólnoty lokalnej i przestrzeni publicznej. Projekt zakłada, że aktywizacja twórcza mieszkańców Czułowa i zainteresowanie kulturą młodych mieszkańców miasta (pokazanie im nowych trendów w sztuce i kulturze, a przez to - zain-		

	teresowanie ich kulturą i działaniami artystycznymi) będzie korzystnie wpływało na działania reintegracyjne i profilaktyczne, a także będzie ciekawą formą spędzania wolnego czasu, motywującą do rozwijania zainteresowań i uzupełnienia wiedzy. Działania animacyjne i aktywizacyjne będą z kolei szansą na zdobycie ważnych, przydatnych kompetencji społecznych.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Wśród celów PRT dla Jednostki 6: Czułów ze Zwierzyńcem Zachodnim, obszar Osady w Czułowie jest priorytetem dla działań rewitalizacyjnych. Osadę cechują problemy zarówno natury społecznej jak i ekonomicznej. Ponadto wśród zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych Osady wymieniono: dowartościowanie społeczności Osady, np. poprzez umieszczenie w Osadzie instytucji lub wydarzeń unikalnych, co najmniej w skali miasta. Stąd inicjatywa, aby trafić do społeczności Osady z oryginalną ofertą kulturalną, której formuła połączy zajęcia twórcze (warsztaty) z prezentacją działań i zbiorów Muzeum. Grupa, która będzie głównym adresatem prowadzonych działań to młodzi mieszkańcy Czułowa, którzy dotychczas byli wykluczeni z korzystania z oferty kulturalnej w kilku wymiarach: zarówno geograficznie (ze względu na oddalenie od centrum miasta) jak i społecznie (ze względu na bariery mentalne, finansowe). Niekorzystanie z oferty kulturalnej było także efektem braku odpowiedniej oferty oraz braku zainteresowania działaniami kulturalnymi jako formą spędzania wolnego czasu. Projekt ma przeciwdziałać wykluczeniu z kultury i stanowić odpowiedź na potrzeby konkretnej grupy młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji miasta Tychy. Projekt zakłada zaangażowanie w działania twórcze, a następnie w prezentację ich efektów młodzieży – mieszkańców Czułowa. Prezentacja efektów prac warsztatowych będzie odbywała się zarówno w przestrzeni muzealnej, jak i w przestrzeni otwartej, w mieście (Muzeum rozważa organizację cyklu prezentacji w różnych miejscach miasta, m.in. wystawa w ciągu ul. Honoraty, w City Point lub przejściu podziemnym na przedłużeniu ul. Darwina, na placu św. Anny lub w bibliotece osiedla A). Tym samym projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTATY: - stworzenie nowej przestrzeni dla społecznej i kulturalnej aktywności dla młodych mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, - wzmacnianie kreatywności młodych osób, wspieranie procesu rozwijania kompetencji kulturowych, a także talentów, - działania zaplanowane w ramach projektu mają charakter edukacyjno-animacyjny, a ich podstawowym celem jest wspieranie kreatywności młodych osób; warsztaty i spotkania zainicjują działania twórcze, których autorami będą osoby młode, - kultura i dziedzictwo kulturowe pokazywane młodym osobom w nowym świetle - realizowane w ramach projektu warsztaty będą atrakcyjne w formie i treści, nietypowe i prowadzone w sposób dostosowany do oczekiwań (ale też intelektualnych możliwości osób młodych). Pozwolą one pokazać młodym osobom, że kultura nie jest nudna i że każdy może spróbować swoich sił jako twórca kultury. POMIAR REZULTATU:

	- zakres zmiany w samoocenie uczestników warsztatów (mierzony ankietą ewaluacyjną <i>ex ante i ex post</i>, bądź inną formą ewaluacji jakościowej), - liczba odwiedzających wystawę podsumowującą projekt (zorganizowanej w przestrzeni Muzeum Miejskiego), którzy mieszkają lub pracują w Osadzie, - liczba osób mieszkających w Osadzie zaangażowanych w działania animacyjne, - liczba przeszkolonych lokalnych liderów/liderek – mieszkańców Osady, - liczba miejsc, w których prezentowana będzie wystawa plenerowa.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1.Przygotowanie - dyskusja z mieszkańcami Osady oraz przedstawicielami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu wybrania grupy docelowej projektu, zdefiniowania jej potrzeb i możliwości, a także wybrania formuły dla działań projektu, która będzie najbardziej użyteczna). Stworzenie programu warsztatów streetartowych i fotograficznych, w tym dobór i zaproszenie odpowiednich artystów. 2.Etapy projektu: 2.1.Rekrutacja Pierwszym etapem projektu będzie rekrutacja uczestników projektu oraz stworzenie w jej wyniku grupy warsztatowej. Do projektu zostaną zaproszeni młodzi mieszkańcy Czułowa, w szczególności ci pozostający pod opieką ośrodka pomocy społecznej. 2.2.Warsztaty Warsztaty fotograficzne i streetartowe - celem warsztatów będzie uzupełnienie wiedzy i umiejętności uczestników jeśli chodzi o sztukę streetartową. Istotną częścią warsztatów będą działania praktyczne - zwiedzanie otoczenia - osiedla Czułów w towarzystwie prowadzącego warsztaty artysty. 2.3. Prezentacja efektów Efekty warsztatów i konkursu zostaną zaprezentowane w czasie pokazów finałowych. Będą one miały dwie formy: 1. Wystawa w przestrzeni Muzeum Miejskiego - zaprezentowane zostaną prace uczestników warsztatów, a także osób biorących udział w konkursie. 2. Prezentacja w przestrzeni publicznej (wystawa plenerowa bądź slide show). Możliwe będzie dalsze wykorzystanie wybranych prac, np. w formie: pocztówek, posterów, nadruków na koszulkach itp. 3. Dzieła artystów w przestrzeni miejskiej tj. dzielnicy Osada. Ww. elementom pobudzającym kreatywność i działaniom artystycznym będą towarzyszyły działania: animacyjne, badawcze i warsztatowe, których rezultatem ma być zmapowanie potrzeb kulturalnych mieszkańców Osady, zaangażowanie mieszkańców w dyskusję na temat tożsamości tego miejsca, jego potrzeb, braków i potencjałów, a także wzmocnienie kompetencji społecznych i liderek mieszkańców Osady. Realizacja projektu przewidziana jest na co najmniej dwie edycje (każda trwająca trzy lata).

OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- niewystarczająca albo mało trafna informacja i promocja projektu, - bariera mentalna potencjalnych uczestników utrudniająca decyzję o uczestnictwie w warsztatach (bariera będzie niwelowana przez zachęcanie uczestników w sposób bezpośredni: praca z ludźmi na osiedlu, kontakt bezpośredni), - brak sprzętu fotograficznego uczestników warsztatów (bariera udziału będzie niwelowana poprzez wypożyczenie odpowiedniego sprzętu uczestnikom), - bariera ekonomiczna (niwelowana przez zapewnienie bezpłatnych warsztatów), - bariera kulturowa (niwelowana przez zapewnienie przyjaznych i kompetentnych w kontakcie z młodzieżą prowadzących).		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ, nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH, nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A, nr 25. MULTIINTEGRA.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 400 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 40 000,00 zł	ŚRODKI UE: 360 000,00 zł	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Aleksandra Matuszczyk Muzeum Miejskie w Tychach tel. 32 327 18 20 - 22, wew. 23 a.matuszczyk@muzeum.tychy.pl		
Nr 8			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich oraz Wydział Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą		
NAZWA PROJEKTU:	POZNAJEMY OSADĘ		

	Realizacja działań promocyjno – informacyjnych o Osadzie w Czułowie
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzenie publiczne i obiekty użyteczności publicznej w Osadzie
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest wywołanie korzystnej zmiany w postrzeganiu Osady przez mieszkańców Tychów oraz przeciwdziałanie dalszej stygmatyzacji tego miejsca i jego mieszkańców. Projekt zakłada, że uda się to osiągnąć poprzez aktywizację mieszkańców Osady wokół działań związanych z promocją jej walorów, w tym walorów historycznych, turystycznych i rekreacyjnych oraz poprzez poszerzenie dotychczasowej oferty turystycznej i rekreacyjnej osiedla. Założeniem projektu jest wpłynięcie na poprawę integracji Osady z innymi dzielnicami Tychów.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> . Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	1. Korzystna zmiana w postrzeganiu Osady - poprawa opinii nt. atrakcyjności Osady jako miejsca mieszkalnego, rekreacyjnego i sprzyjającego turystyce. 2. Zwiększenie liczby osób zainteresowanych spędzaniem wolnego czasu w Osadzie. 3. Zwiększenie dbałości o osiedle i jego przestrzeń wśród mieszkańców. 4. Zmniejszenie aktów wandalizmu jako efekt uspołecznienia procesu renowacji przestrzeni. 5. Otwarcie społeczności Osady na integrację z mieszkańcami innych dzielnic i miast. SPOSÓB POMIARU REZULTATU: 1-2: Kwestionariuszowe badanie opinii. 3-4: Analiza porównawcza dokumentacji fotograficznej. 5: Badanie samooceny ex-ante i ex post, techniką wywiadu w grupie przedstawicielskiej mieszkańców Osady.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Planowane przedsięwzięcie polega na realizacji kompleksowych działań informacyjno – promocyjnych w tyskiej dzielnicy Czułów Osada obejmujących: 1. Stworzenie oferty turystyczno-rekreacyjnej Osady. 2. Wyeksponowanie dziedzictwa i tradycji Osady poprzez działania promocyjne (udostępnienie materiałów i przedmiotów promocyjnych (np. koszulki, kubki itp.), zwiększenie zasobu publicznej informacji nt. dziedzictwa historycznego miejsca, organizacja imprez historycznych itp.). 3. Nawiązanie stałej współpracy z mediami (stworzenie oferty dla mediów, w tym wspólna organizacja wydarzeń, np. mecz piłkarski dziennikarze-mieszkańcy itp. na boisku wielofunkcyjnym). 4. Nawiązanie współpracy z instytucjami kultury (Muzeum Miejskim, Miejskim Centrum Kultury) i sportu (Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji), także z innych miast, np. Miastem Ogrodów z Katowic. Włączenie Osady w mapę imprez sportowych, kulturalnych, miejskich i subregionalnych. 5. Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych na osiedlu Osada (mapping, koncerty na wolnym powietrzu, np. festiwal lokalnych grup młodzieżowych „Osadzeni” itp.).

	6. Organizacja stałych działań edukacyjnych o charakterze kulturalnym, np. warsztaty edukacyjne. 7. Inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną. 8. Organizacja festynów z rękodziełem lokalnym (współpraca ze świetlicą środowiskową przy ul. Katowickiej 229), angażującym mieszkańców Osady. 9. Organizacja wydarzeń dla młodzieży tyskiej. 10. Organizacja wystawy plenerowej „Papierowa historia Osady”, we współpracy z właścicielem TOP S.A. 11. Organizacja konkursu wiedzy o Czułowie we współpracy z lokalną szkołą, przedszkolem i świetlicą środowiskową Twoimi Tychami (z wykorzystaniem mediów społecznościowych). 12. Działania PR: określenie / stworzenie wyróżników miejsca i informowanie o nich w nośnikach informacji miejskiej (np. mapa ścieżek rowerowych, www, media społecznościowe). 13. Zaangażowanie lokalnego radnego w działania aktywizujące lokalną społeczność.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak środków finansowych na realizację programu promocyjnego Osada, - brak lokalnego lidera koordynującego realizację zaplanowanych inicjatyw, a jednocześnie integrującego lokalną społeczność (pobudzanie aktywności społecznej), - brak woli współpracy z miastem przez lokalną społeczność Osady. - brak woli współpracy z właścicielami Papierni.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017. 2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok. 3. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok. 4. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020 +, w ramach tej strategii projekt realizuje: Cel strategiczny: Wysoka jakość życia mieszkańców Cel operacyjny I.1. Podnoszenie jakości świadczonych usług publicznych Cel operacyjny I.3. Rozwój form aktywnego spędzania wolnego czasu Cel strategiczny: Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego Cel operacyjny II.1. Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego Cel operacyjny II.2. Rozwój i promocja działań zapobiegających zjawisku wykluczenia społecznego. 5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020. 6. Strategia Rozwoju Sportu Miasta Tychy na lata 2009-2015.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH, nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 15. DZIEŃ SASIADA, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A oraz: Projekt 9.1.6,	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE

	Projekty miejskie z działalności pożytku publicznego i wolontariatu.	TERENU OSADY, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIE- TLICY ŚRODOWISKOWEJ.
PLANOWANY TER- MIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 500 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSO- WANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘ- PUJE:	BUDŻET JST: 100 000,00 zł	ŚRODKI UE: 300 000,00 zł INNE: sponsorzy 100 000,00 zł
OSOBA DO KONTAK- TU W SPRAWIE PRO- JEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel.32/ 776 39 08 magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl	
Nr 9		
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich	
NAZWA PROJEKTU:	RAZEM DLA OSADY!	
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzenie publiczne i obiekty użyteczności publicznej w Osadzie	
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest ustabilizowanie lokalnej społeczności Osady (zwiększenie kapitału społecznego mieszkańców tego osiedla). W Osadzie zdiagnozowano nagromadzenie problemów społecznych (większość osób została przesiedlona do Osady w wyniku eksmisji, przynosząc ze sobą wiele złych doświadczeń i nawarstwionych problemów). Osoby te w większości charakteryzują się małymi kompetencjami społecznymi, nie tworzą zwartej społeczności lokalnej i nie utożsamiają się z osiedlem, na którym mieszkają, chcąc jak najszybciej opuścić to miejsce. Mieszkańcom brakuje pozytywnych wzorców, brakuje też lokalnych liderów oraz stabilności i poczucia wspólnoty. Projekt zakłada, że ustabilizowanie lokalnej społeczności Osady będzie procesem, który rozpocznie wyłonienie lokalnych liderów, a dzięki nim nastąpi zwiększenie poziomu partycypacji i aktywności obywatelskiej mieszkańców (wskutek podejmowania i realizację wspólnych inicjatyw społecznych oraz nawiązania pozytywnych relacji między mieszkańcami). Dlatego zostanie utworzony ośrodek wsparcia, który będzie koordynował i wspierał różne działania integracyjne, edukacyjne i animacyjne, podejmowane przez mieszkańców Osady. Wskutek realizacji projektu wzrośnie poczucie przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące. Ze względu na to, że kapitał społeczny rozwija się w warunkach wzajemnego zaufania, dlatego ważnym elementem będzie integracja między mieszkańcami. Projekt, poprzez włączanie mieszkańców do życia społecznego dzielnicy, przyczyni się również do przeciwdziałania utrwalania się bezradności i pogłębiania marginalizacji społecznej wśród mieszkańców Osady.	
WPŁYW PROJEKTU	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: skutecz-	

NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	<i>ne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.</i> Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	1. Wyłonienie lokalnych liderów Osady. 2. Powstanie ośrodka wsparcia. 3. Wzrost aktywności społecznej mieszkańców Osady. 4. Poprawa funkcjonowania społecznego osób najbardziej wykluczonych społecznie i ich otoczenia. 5. Wzrost poziomu wiedzy i umiejętności wśród mieszkańców dzielnicy w obszarze przeciwdziałania zjawisku marginalizacji społecznej – wzrost kompetencji społecznych mieszkańców osiedla. 6. Wzrost dostępu do informacji służących przywróceniu samodzielności życiowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia. 7. Zmniejszenie się liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. SPOSÓB POMIARU REZULTATU: 1: Badania terenowe – zbieranie opinii ustnych. 2: Dokumentacja (decyzja). 3-6: Poziom zmian wskaźnika samooceny funkcjonowania, poziomu wiedzy i dostępu do informacji, deklarowanego w badaniu ankietowym <i>ex ante i ex post</i> przeprowadzonym w co najmniej 50% gospodarstw domowych Osady. 7: Dane administracyjne MOPS.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Projekt rozpocznie się poprzez działania przygotowujące, polegające na wyłonieniu lokalnych liderów. W ramach tych działań zostanie nawiązany kontakt z lokalnymi instytucjami: szkoła, kościół, dzielnicowy/straż miejska. Dodatkowo zostaną przeprowadzone pogłębione wywiady z mieszkańcami, mające na celu wyłonienie osób najbardziej zaangażowanych w życie Osady, posiadających uznanie wśród mieszkańców bądź wykazujących się potencjałem lidereckim. Następnie zostanie nawiązany kontakt z tymi osobami i zachęcenie ich do włączenia się w działania projektowe, w tym pomoc przy organizacji lokalnego ośrodka wsparcia. Uruchomienie lokalnego ośrodka wsparcia, w którym odbędzie się koordynacja wszelkich pomysłów związanych z Osadą. Uruchomienie ośrodka nastąpi po rozbudowie świetlicy, a do prac wykończeniowych przy remoncie zostanie zaangażowana społeczność Osady, również poprzez zastosowanie klauzul społecznych przy wyborze wykonawcy na remont i wykończenie lokalnego ośrodka wsparcia (projekt nr 12). Następnie osoby zaangażowane w remont ośrodka mogłyby się stać zalążkiem do stworzenia spółdzielni socjalnej remontowo-budowlanej. Lokalny ośrodek wsparcia mógłby realizować następujące przedsięwzięcia: 1. Poszukiwanie i szkolenie lokalnych liderów. 2. Organizowanie spotkań społeczności lokalnej (formalne i nieformalne). Spotkania tematyczne w lokalnym ośrodku wsparcia z np.: pracownikami urzędu miasta dot. planów Osady (planowanie przestrzenne, informacja nt. projektów na Osadzie - termomodernizacja) / pracownikami policji - dzielnicowego/itd. 3. Prowadzenie punktu informacji obywatelskiej. 4. Organizacja wydarzeń integracyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych.

	Organizacja i współorganizacja we współpracy z organizacjami i instytucjami lokalnymi imprez integracyjnych, kulturalnych, sportowych, turystycznych. Tematyka eventów wypracowana wcześniej na warsztatach edukacji obywatelskiej i spotkaniach tematycznych, np.: dzień sąsiada, pikniki dla dzieci, Mikołaj, wigilia dla mieszkańców, itp. 5. Organizacja szkoleń i treningów umiejętności społecznych, w tym tworzenie i prowadzenie grup samopomocowych. 6. Prowadzenie działań edukacji ekonomicznej w różnej formie i poprawienie dostępu do wiedzy na temat usług finansowych i bankowych, Biura Informacji Kredytowej, procedur egzekucyjnych, itd., w tym dla młodzieży. 7. Wsparcie edukacyjne grup obywatelskich w przygotowaniu projektów kulturalnych, społecznych, sportowych itp. Przygotowywanych do budżetu obywatelskiego bądź małych grantów. 8. Organizowanie wyjazdów studyjnych – „wycieczek integracyjno-edukacyjnych” – do innych miast, w którym istnieje podobna dzielnica.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak odpowiedniego budynku albo lokalu na potrzeby lokalnego ośrodka wsparcia - projekt nr 12 będzie dopiero realizowany, - brak gotowości współpracy ze strony lokalnej społeczności, - duża rotacja mieszkańców Osady.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017. 2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok. 3. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok. 4. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020 +, a w jej ramach - CEL STRATEGICZNY II Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego II.1. Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego. II.2. Rozwój i promocja działań zapobiegających zjawisku wykluczenia społecznego. 5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZECZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 19. CUS - CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH i Projekt 9.1.6 oraz projekty miejskie z działalności pożytku publicznego i wolontariatu.	POPRZECZ MIEJSCA REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2020

PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY (szacunkowy): 950 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 95 000, 00 zł	ŚRODKI UE: 855 000,00 zł	INNE: ewentualna dotacja, np. z fundacji Kronenberga
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel.32/ 776 39 08 magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl		
Nr 10			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich		
NAZWA PROJEKTU:	TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Osada w Czułowie, nieruchomości przy ul. Katowickiej nr: 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237 oraz 207 i 209.		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest poprawa warunków mieszkaniowych, wizerunku i atrakcyjności osiedla, podwyższenie potencjału lokalizacyjnego Osady i jej otoczenia.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji</i> , poprzez wykonanie renowacji zabudowy osiedla wraz z zagospodarowaniem i uporządkowaniem terenu przyległego oraz nową zabudowę mieszkaniową. Działania te są zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Miasta Tychy 2020+</i> oraz z <i>Programem opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018</i> . Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Renowacja przestrzeni i terenów zielonych, tj. zmodernizowanie i ocieplenie budynków osiedla, renowacja elewacji nieruchomości wraz z zagospodarowaniem terenu. POMIAR REZULTATU: - mierniki relacyjne, tj. zwiększenie udziału zmodernizowanych obiektów (lokalii) w całkowitym zasobie Osady, - badanie opinii poprzez sondaż wśród adresatów projektu – gospodarstw domowych w Osadzie.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Termomodernizację budynków poprzedzi opracowanie koncepcji zagospodarowania Osady. Prace nad koncepcją zostaną zainicjowane w ramach konsultacji Programu Rewitalizacji, a następnie będą kontynuowane w formule partycypacyjnej (z udziałem Interesariuszy zmian w Osadzie). Działania renowacyjne w założeniach projektu obejmują następujący zakres rzeczowy: renowację i termomodernizację 10 budynkowych mieszkalnych, stanowiących własność Miasta Tychy. Projekt możliwy do realizacji etapami.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- realizacja robót w budynkach będzie wymagała czasowego przeniesienia mieszkańców do lokali zastępczych (co będzie stresujące, kłopotliwe oraz wydłuży w czasie osiąganie korzystnych społecznych zmian w Osadzie),		

	- w celu zachowania zakładanego efektu końcowego konieczne będzie objęcie obszaru dozorem i monitoringiem (wpłynie to pozytywnie na komfort i bezpieczeństwo mieszkańców Osady i terenów sąsiednich) ale zwiększy koszty utrzymania.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. 2. Program opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018. 3. Strategia Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Tychy na lata 2015-2020+.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A oraz projekt: „Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach”.	POPRAWA MIEJSC REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 7 900 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 1 700 000,00 zł	ŚRODKI UE: 6 200 000,00 zł (RPO WSL, działanie 4.3)	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Bożena Nowak Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 03, bozena.nowak@umtychy.pl Teresa Janeczko Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach tel. 32 227 40 91 mzbm.s@poczta.umtychy.pl		
Nr 11			
ZGŁASZAJĄCY:	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Zakład Budżetowy w Tychach		
NAZWA PROJEKTU:	ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Czułów Osada		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest renowacja przestrzeni publicznych osiedla Osada. Opisane działania wpłyną na poprawę warunków zamieszkiwania, wizerunek i atrakcyjność osiedla oraz podwyższą jego potencjał lokalizacyjny.		

WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.	
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Renowacja przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych wraz z zagospodarowaniem terenu, tj. budowa dróg wewnętrznych, chodników i parkingów (miejsc postojowych) wraz z odwodnieniem terenu, budowa wiat śmietnikowych, placów zabaw oraz nasadzenie i pielęgnacja roślinności osiedlowej. POMIAR REZULTATU: - powierzchnia nowych dróg, chodników i parkingów, - liczba nowych elementów zagospodarowania (np. wiat śmietnikowych, placów zabaw).	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Zagospodarowanie terenu zewnętrznego osiedla poprzez budowę dróg wewnętrznych i chodników, miejsc parkingowych, budowę lub odbudowę wiat śmietnikowych, placów zabaw i siłowni, wraz z monitoringiem i oświetleniem terenu oraz nasadzenie roślinności. Zadanie możliwe do realizacji etapami.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- nietrwałość rezultatów projektu (wskutek aktów wandalizmu): w celu zachowania zakładanego efektu końcowego konieczne jest objęcie rewitalizowanego obszaru Osady dozorem i monitoringiem. Powyższe wpłynie pozytywnie na komfort i bezpieczeństwo mieszkańców Osady i terenów sąsiednich.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. 2. Program opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018. 3. Strategia Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Tychy na lata 2015-2020+.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZECZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A oraz projekt: „Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach”.	POPRZECZ MIEJSCA REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 12. CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2020+
PRZEWIDYWANY	CAŁKOWITY: 2 500 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0

KOSZT REALIZACJI:			
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 2 500 000,00 zł	ŚRODKI UE: 0	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Teresa Janeczko, Agata Goc Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach tel. 32 227 40 91 mzbm.s@poczta.umtychy.pl		
Nr 12			
ZGŁASZAJĄCY:	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Zakład Budżetowy w Tychach, Wydział Gospodarki Lokalowej		
NAZWA PROJEKTU:	CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Osada, ul. Katowicka 229		
CEL PROJEKTU:	Działania umożliwią stworzenie warunków dla zorganizowania Centrum Animacji Społeczno-Kulturalnej		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji, poprzez wykonanie renowacji zabudowy osiedla wraz z zagospodarowaniem i uporządkowaniem terenu przyległego oraz nową zabudowę mieszkaniową. Działania te są zgodne ze Strategią Rozwoju Miasta Tychy 2020+ oraz z Programem opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Adaptacja i zmiana sposobu użytkowania lokalu w budynku mieszkalnym wielorodzinnym położonym przy ul. Katowickiej 229 z przeznaczeniem na Ośrodek Animacji Społeczno-Kulturalnej w Tychach.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Zakres prac związanych z adaptacją i zmianą sposobu użytkowania lokalu: a) prace wyburzeniowe, b) murowanie ścian, c) budowa zespołu wejściowego do lokalu składającego się z zewnętrznych schodów oraz platformy przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych wraz z obudową nawiązującą do charakteru osiedla, d) adaptacja i przystosowanie pomieszczeń do nowych funkcji dla 40 osób, e) remont instalacji wod-kan i elektrycznej, f) remont posadzek, roboty malarskie. Przewidziane jest zastosowanie klauzul społecznych przy wyborze wykonawcy.		

OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	W celu zachowania zakładanego efektu końcowego konieczne jest objęcie rewitalizowanego obszaru dozorem i monitoringiem. Powyższe wpłynie pozytywnie na komfort i bezpieczeństwo mieszkańców rewitalizowanego osiedla i terenów sąsiednich.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. 2. Program opieki nad zabytkami miasta Tychy na lata 2015-2018. 3. Strategia Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Tychy na lata 2015-2020+.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 9. RAZEM DLA OSADY! oraz projekt: „Termomodernizacja dzielnicy Osada w Tychach”.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 6. OSADA ZDROWO NA SPORTOWO, nr 7. PO CO NAM OBRAZY, nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 10. TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH, nr 11. ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2018
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 200 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 200 000,00 zł	ŚRODKI UE: 0	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Teresa Janeczko, Agata Goc Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach tel. 32 227 40 91 mzbm.s@poczta.umtychy.pl Hanna Skoczylas Urząd Miasta Tychy, Wydział Gospodarki Lokalowej tel. 32 776 30 55 hanna.skoczylas@umtychy.pl		
JEDNOSTKA NR 11: OSIEDLA H i Ł			
Nr 13			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki, Wydział Komunalny, Ochrony Środowiska i Rolnictwa		
NAZWA PROJEKTU:	AKTYWNY JAWOREK		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Teren Parku Jaworek pomiędzy: al. Bielską, ul. Jaśkowicką, ul. Stoczniovców 70, oznaczony działkami ewidencyjnymi nr: 1884/50; 1845/50; 4716/50		
CEL PROJEKTU:	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej, wzbogacenie oferty spędzania wolnego czasu i pobudzenie integracji społecznej mieszkańców osiedli H i Ł.		

WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt wpłynie na osiągnięcie dwóch celów programu. Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , ponieważ przewiduje stworzenie warunków przestrzennych dla integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji. Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji</i> , ponieważ zakres rzeczowy projektu przewiduje działania zwiększające atrakcyjności osiedleńczą podobszaru (osiedla H i Ł). Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.	
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Wytworzenie atrakcyjnej lokalnej przestrzeni publicznej, wypoczynku i rekreacji. Pomiar rezultatu poprzez: - wzrost liczby użytkowników Parku, w różnych grupach wiekowych (mierzony badaniami w terenie), - ograniczenie depopulacji osiedli H i Ł (w oparciu o wskaźniki i w porównaniu do innych osiedli), - wzrost liczby uczestników imprez plenerowych organizowanych w Parku.	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Etapowe zagospodarowanie Parku Jaworek z podziałem na strefy aktywności dla różnych grup wiekowych (utworzenie tzw. Strefy Aktywności Sportowej i Strefy Aktywności Cichej), w tym m.in. mała architektura dla gier zespołowych np. stoliki do gry w szachy, bulle, tor dla rolkarzy, ścianka do graffiti (oraz publiczna toaleta). Projekt zakłada urządzenie zieleni o różnych funkcjach krajobrazowych i użytkowych, realizację sieci monitoringu CCTV oraz realizację uzbrojenia terenu dla organizacji imprez, w tym: kina plenerowego, wydarzeń okolicznościowych - np.: „Dni Osiedla H i Ł”, czy „Święta Sąsiada” (zobacz: projekt nr 15) oraz udostępnienie darmowego dostępu do Internetu (publiczny hot-spot).	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego Park Jaworek w Tychach, - ograniczone środki finansowe, - brak akceptacji przez społeczność osiedli dla proponowanych zmian w Parku Jaworek.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Strategia Rozwoju Miasta 2020+. 2. Strategia rozwiązywania problemów społecznych 2014-2020. 3. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego Park Jaworek w Tychach. 4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tychy.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 22. RAZEM PO ZDROWIE.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 14. BAZA I PORTAL TYSKICH NGO, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY	CAŁKOWITY: 5 240 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0

KOSZT REALIZACJI:			
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 5 240 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji	INNE: 0
OSOBY DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Zdebel Urząd Miasta Tychy, Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki tel. 32 776 37 02 magdalena.zdebel@umtychy.pl		
Nr 14			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia		
NAZWA PROJEKTU:	BAZA I PORTAL TYSKICH NGO		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Osiedla H i Ł, następnie osiedla: N i O (oraz kolejne).		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest aktywizacja społeczna i obywatelska, zwiększenie uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu lokalnych społeczności poprzez ułatwienie komunikacji między mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi a Urzędem. Celem jest również promocja trzeciego sektora w Tychach, pomoc w nawiązaniu kontaktów z innymi NGO, oraz ułatwienie podejmowania współpracy. Portal (Mapa) NGO jest bazą organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców miasta Tychy i posiadających siedzibę w Tychach.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> . Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Zwiększenie znajomości tyskich NGO przez mieszkańców, wzrost integracji wewnątrz-sektorowej, monitorowanie aktywności i działalności tyskich organizacji. POMIARU REZULTATU: - zmiana w strukturze uzyskanych odpowiedzi (uliczne badanie ankietowe <i>ex ante i ex post</i>). - wzrost ilości projektów zgłaszanych przez organizacje społeczne w ramach Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, działających w obszarze rewitalizacji.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1. Nawiązanie współpracy pozafinansowej z sektorem biznesu (firma z branży informatycznej), celem wspólnego przygotowania portalu (bazy/mapy). 2. Projekt elektronicznego portalu (bazy/mapy) tyskich NGO. 3. Zebranie aktualnych danych na temat organizacji posiadających siedzibę w Tychach, we współpracy z Wydziałem Spraw Obywatelskich. 4. Organizacja kampanii informacyjnej dotyczącej powstawania bazy/mapy celem dotarcia do mniej aktywnych organizacji, które dotych-		

	czas nie nawiązały współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia. 5. Stałe poszerzanie i uaktualnianie bazy/mapy, ze względu na specyfikę III sektora.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak środków finansowych na sfinansowanie bazy i kampanii, - brak procedur do bieżącej aktualizacji danych.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+, a w ramach niej: CEL STRATEGICZNY II - Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego, II.1.: Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego. 2. Program Współpracy Miasta Tychy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2016.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 1. BAZA, oraz inne projekty miejskie z działalności pożytku publicznego i wolontariatu.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2017 (dotyczy budowy bazy i jej upublicznienia - udostępnienia).	
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY (szacunkowy): 15 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: wkład niepieniężny – praca, baza danych administracyjnych itp. 50%	
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 15 000,00 zł lub w przypadku partnerstwa z sektorem prywatnym bez zaangażowania środków publicznych.	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikowania o środki unijne.	INNE: wkład pieniężny i niepieniężny partnera (podmiotu prawnego – przedsiębiorcy bądź organizacji społecznej) - 50%.
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Agata Gasz-Solik Urząd Miasta Tychy, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia tel.32 776 35 08 agata.gasz@umtychy.pl		
Nr 15			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich oraz Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia		
NAZWA PROJEKTU:	DZIEŃ SĄSIADA		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzeń publiczna na terenie osiedli N i O oraz H i Ł		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest aktywizacja i pobudzenie społeczności lokalnej, międzypokoleniowej integracji sąsiedzkiej oraz zwiększenie poziomu kapitału społecznego poprzez promowanie wśród mieszkańców innowacyjnych form aktywności w życiu lokalnym oraz wspieranie i wzmacnianie oddolnych inicjatyw na rzecz mieszkańców. Projekt ma również pomóc w samo-		

	organizacji, w nawiązaniu kontaktów z innymi mieszkańcami, zaoferować wsparcie w działaniu - „jak się zorganizować, żeby coś zorganizować?” - nauka samoorganizacji, wyłaniania lokalnych liderów, działania promujące organizowanie się społeczności osiedli.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> . Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Zwiększenie integracji mieszkańców osiedla z różnych grup wiekowych, aktywizacja na rzecz samopomocy sąsiedzkiej, monitorowanie przestrzeni publicznych i pobudzanie społecznego zaangażowania w sferze bezpieczeństwa publicznego. SPOSÓB POMIARU REZULTATU: - wzrost ilości wydarzeń sąsiedzkich i osiedlowych, - poprawa oceny poziomu bezpieczeństwa na terenie osiedla (na podstawie wyników kwerendy – uliczne badanie sondażowe).
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Działania zakładają stworzenie warunków do stymulowania samoorganizacji społeczności lokalnej na osiedlu H i Ł oraz N i O, poprzez: 1. Organizację corocznej sąsiedzkiej imprezy międzypokoleniowej, której organizacja będzie sfinansowana z budżetu jst w postaci np.: tzw. „małego grantu” (do 20 tys. zł na każdy podobszar programu rewitalizacji - tj. do 10 tys. zł na osiedle). O dotację będą mogły się ubiegać również grupy nieformalne (np. grupa sąsiadów). Dotacja będzie miała na celu stworzenie ‘eventu’ – oryginalnego wydarzenia integrującego społeczność lokalną – organizacji małych osiedlowych imprez kulturalnych czy sportowych (np. rekreacja na wolnym powietrzu, wspólne oglądanie projekcji filmowych, wspólne grillowanie itp.), które byłyby również okazją do zawierania znajomości z innymi osobami z osiedla. Ideą dotacji nie będzie narzucanie sztywnego programu imprezy, po to, żeby mieszkańcy sami mogli wypracować wspólny pomysł na imprezę sąsiedzką. 2. Organizacja spotkań tematycznych np.: ze Strażą Miejską nt. bezpieczeństwa, Strażą Pożarną, Sanepidem, itp.) w kontekście organizacji imprez oraz bezpieczeństwa na terenie osiedli. 3. Organizacja warsztatów dla mieszkańców z pisania wniosków na działania społeczne, pozyskiwania funduszy zewnętrznych na działania sąsiedzkie, a także warsztaty z samoorganizacji sąsiedzkiej (np. jak zorganizować imprezę plenerową). 4. Organizacja kampanii społecznej dotyczącej samoorganizacji się mieszkańców. Kampania społeczna zorganizowana zostanie przez Urząd Miasta, mając na celu zwrócenie uwagi na korzyści ekonomiczne, społeczne i inne (np. bezpieczeństwa), płynące z sąsiedzkiej samoorganizacji.
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak środków finansowych na przeprowadzenie kampanii społecznej, - brak środków finansowych na cykliczne przyznawanie dotacji na imprezy sąsiedzkie.
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄ-	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+, a w ramach niej realizuje: CEL STRATEGICZNY I - Wysoka jakość życia mieszkańców I.3. Rozwój form aktywnego spędzania wolnego czasu; CEL STRATEGICZNY II - Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego

ZUJĄCYMI W TYCHACH:	II.1. Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego. 2. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017. 3. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok. 4. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok. 5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 1. BAZA oraz inne projekty miejskie z działalności pożytku publicznego i wolontariatu, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 14. BAZA I PORTAL TYSKICH NGO, nr 16. PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO OŚ. N-O, nr 17. ZIELONA OŚ – CENTRUM, nr 18. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 160 000,00 zł (40 000,00 zł rocznie)		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 160 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji	INNE: dodatkowe – np. od sponsorów lub darczyńców
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Aneta Koniarczyk Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel.32 776 35 08 aneta.koniarczyk@umtychy.pl Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel.32/ 776 39 08 magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl		
JEDNOSTKA NR 11: OSIEDLA O i N			
Nr 16			
ZGŁASZAJĄCY:	Miasto Tychy - Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tychach, ul. Budowlanych 59		
NAZWA PROJEKTU:	PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZO – ROWEROWEGO		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Tychy, pasaż pieszo-rowerowy pomiędzy ul. Dmowskiego i Armii Krajowej, w bieżącym etapie odcinek od budynku przy ul. Nałkowskiej 48 do tunelu pod ul. Armii Krajowej		
CEL PROJEKTU:	Celem opracowania jest przywrócenie utraconych oraz nadanie nowych wartości przestrzennych, technicznych, funkcjonalnych i społecznych w przedmiotowym obszarze, tak aby stworzyć miejsce bezpieczne komunikacyjnie oraz przyjazne dla wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców osiedla N.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I	Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji, ponieważ jedną ze zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych na wyznaczonym w Programie Rewitalizacji obszarze miasta Tychy jest wskazywana przez</i>		

SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	mieszkańców potrzeba dostosowania przestrzeni publicznych do potrzeb użytkowych mieszkańców w różnych grupach wiekowych. Podejmowane w ramach projektu działania stanowią będą dopełnienie kompleksowego PRT odejmowanego na wyznaczonym terytorialnym obszarze rewitalizacji. Wpływ projektu na realizację w/w celu programu zostanie oceniony poprzez ankietę ewaluacyjną.		
ZAKŁADANY REZULTAT I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTAT: lepsze warunki użytkowania ciągu pieszo-rowerowego POMIAR REZULTATU: pomiar powykonawczy bezpośrednio w terenie.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Przedmiotem opracowania jest modernizacja nawierzchni pasaży pieszo-rowerowego pomiędzy ulicami Dmowskiego, a ul. Armii Krajowej, wraz z remontem jego odwodnienia, oświetlenia oraz uzupełnieniem o elementy małej architektury takie jak ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe. Przyjęto jednolitą szerokość pasaży 6,5m przeznaczając jego południową część o szerokości 2,5m na ścieżkę rowerową, a pozostałe 4m na chodnik; zróżnicowano nawierzchnię ciągu: asfaltową dla rowerów i brukowaną dla pieszych; przecięcie osi głównego ciągu N-O z „zieloną osią” N-S zaakcentowano okrągłym placem z kłosem w środku; remont oświetlenia zakłada wymianę i uzupełnienie latarni z ujednoliceniem ich rozstawu; pozostawiono ich lokalizację jedynie po północnej stronie chodnika; remont odwodnienia zakłada przełożenie wpustów z korektą do nowej niwelety nawierzchni i lokalizacji tuż przy krawężniku; zakłada się też korektę niwelety licznych dochodzących ścieżek bocznych z przełożeniem nawierzchni ich końcowych fragmentów; uzupełnione będą ławki (w zatoczkach), kosze na śmieci i dodane stojaki na rowery.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Niewystarczające środki finansowe na zrealizowanie kompletnego zadania.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. Planowane przedsięwzięcie jest spójne z założeniami tej strategii rozwoju. Projekt uwzględnia przecięcie się z planowaną na terenie miasta Tychy budową tzw. „Osi Zielonej” biegnącej w kierunku północno - południowym. Skrzyżowanie z „Osią Zieloną” zostało zaakcentowane wykonaniem placu w kształcie ronda.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 17. ZIELONA OŚ – CENTRUM, nr 18. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 14. BAZA I PORTAL TYSKICH NGO, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 17. ZIELONA OŚ – CENTRUM, nr 18. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2016		ZAKOŃCZENIE: 2016
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 1 600 000,00zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 1 600 000,00 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 1 600 000,00 zł	ŚRODKI UE: 0	INNE: 0

OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Joanna Widłok Miejski Zarząd Ulic i Mostów w Tychach tel.32 227 70 06 lub 07 wew. 24 j.widlok@mzuim.tychy.pl
Nr 17	
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki
NAZWA PROJEKTU:	ZIELONA OŚ - CENTRUM
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Teren pomiędzy al. Jana Pawła II a ul. Nałkowskiej, oznaczony działkami ewidencyjnymi nr: 2323/83, 2324/83, 2325/83, 2266/83
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest uzupełnienie deficytów funkcjonalno-przestrzennych podobszaru - realizacja reprezentacyjnej przestrzeni publicznej dostosowanej do organizacji imprez okolicznościowych i aktywności gospodarczej ludności. Oprócz tego założeniem projektu jest promocja Osi Zielonej jako elementu kompozycji i tożsamości Miasta Tychy.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Wzrost atrakcyjności obszaru Centrum poprzez wykreowanie walorów funkcjonalno-przestrzennych, a także wzrost atrakcyjności środowiska zamieszkania osiedli N i O. Podniesienie aktywności gospodarczej poprzez poprawę atrakcyjności inwestycyjnej terenów przyległych do Osi Zielonej. Stworzenie warunków do integracji społecznej. Tym samym projekt wpływa na realizację wszystkich celów operacyjnych PRT. Ocena wpływu zostanie przeprowadzona na podstawie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Urządzenie i uporządkowanie niezagospodarowanego terenu w centralnej części miasta oraz wzrost atrakcyjności Centrum Miasta Tychy, mierzone poprzez: - wzrost liczby użytkowników Centrum, - wzrost liczby użytkowników Osi Zielonej, - zwiększenie liczby punktów usługowych w Centrum Miasta Tychy, - ograniczenie depopulacji osiedli N i O, - liczbę wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych w "Zielonej Osi".
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Projekt poprzedzony spotkaniami warsztatowymi z mieszkańcami (konsultacjami społecznymi). Obiekty małej architektury o wysokim standardzie, w tym: rzeźby plenerowe, aleja piesza, ścieżki rowerowe, publiczny plac pieszy, fontanna, ławki, oświetlenie, stojaki na rowery. Zieleń urządzone, w tym szpalery drzew. Publiczny dostęp do Internetu (publiczny hot-spot), toaleta publiczna i monitoring terenu. Uzbrojenie terenu pod imprezy okolicznościowe w tym: kino i wystawy plenerowe.
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- niedogodna struktura własności terenu, - ograniczenia finansowe, - ograniczenie prawne - brak uchwalonego planu miejscowego, - brak konsensusu społecznego dotyczącego kierunków zagospodarowania „Osi Zielonej”.
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PRO-	1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru centrum Miasta Tychy – etap I. 2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

GRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Miasta Tychy. 3. Krajowa Polityka Miejska 2023.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 18. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O, oraz włączenie „Osi Zielonej” do szlaku „Od socrealizmu do postmodernizmu”.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 18. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O, oraz włączenie „Osi Zielonej” do szlaku „Od socrealizmu do postmodernizmu”.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2019/2020		ZAKOŃCZENIE: 2022+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 3 700 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 3 700 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Zdebel Urząd Miasta Tychy, Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki tel. 32 776 37 01 magdalena.zdebel@umtychy.pl		
Nr 18			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki		
NAZWA PROJEKTU:	ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Teren pomiędzy ul. Nałkowskiej i al. Piłsudskiego, oznaczony działkami ewidencyjnymi nr: 1959/83, 1958/83, 1957/83.		
CEL PROJEKTU	Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznej podobszaru, poprawę walorów funkcjonalno-przestrzennych i stworzenie warunków przestrzennych dla integracji społecznej (w szczególności dla mieszkańców osiedli N i O i osób starszych) jak również promocja „Osi Zielonej” jako elementu kompozycji i tożsamości Miasta Tychy.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje dwa cele programu rewitalizacji. Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , ponieważ przewiduje stworzenie lepszych warunków przestrzennych dla integracji społecznej mieszkańców podobszaru rewitalizacji. Projekt realizuje trzeci cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji, ponieważ jego zakres rzeczowy zwiększa walory funkcjonalne i atrakcyjności osiedli N i O</i> . Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY	Rezultatem będzie poprawa walorów użytkowych i estetycznych terenów zieleni w centralnej części miasta oraz wzrost atrakcyjności „Osi Zielonej”, co zostanie zmierzone poprzez:		

SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	- wzrost liczby użytkowników terenów zieleni – „Osi Zielonej”, - ograniczenie depopulacji osiedli N i O, - liczba wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych lub zgłaszanych: przez mieszkańców lub spółdzielnie.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Projekt poprzedzony spotkaniami warsztatowymi z mieszkańcami (konsultacje społeczne. Uzupełnienie terenów zieleni urządzonej o obiekty małej architektury o wysokim standardzie, w tym np.: rzeźby plenerowe, aleja piesza, ścieżki rowerowe, ławki, oświetlenie, stojaki na rowery. Publiczny dostęp do Internetu (publiczny hot-spot), toaleta publiczna i monitoring terenu.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- ograniczenia finansowe, - brak konsensusu społecznego dotyczącego kierunków zagospodarowania „Osi Zielonej”.		
POWIĄZANIE PRO- JEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PRO- GRAMAMI OBOWIĄ- ZUJĄCYMI W TY- CHACH:	1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru centrum Miasta Tychy – etap I. 2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Tychy.		
POWIĄZANIE Z IN- NYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRU- PĘ DOCELOWĄ: nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓR- COM, nr 17. ZIELONA OŚ – CENTRUM, oraz włączenie „Osi Zielonej” do szlaku „Od socrealizmu do postmo- dernizmu”.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 17. ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O oraz włączenie „Osi Zielonej” do szlaku „Od socrealizmu do postmo- dernizmu”.	
PLANOWANY TER- MIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2019/2020		ZAKOŃCZENIE: 2022+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 3 100 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSO- WANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘ- PUJE:	BUDŻET JST: 3 100 000,00 zł	ŚRODKI UE: nie przewiduje się aplikacji	INNE: 0
OSOBA DO KONTAK- TU W SPRAWIE PRO- JEKTU:	Magdalena Zdebel Urząd Miasta Tychy, Wydział Planowania Przestrzennego i Urbanistyki tel.32 776 37 01 magdalena.zdebel@umtychy.pl		
CAŁY OBSZAR REWITALIZACJI – JEDNOSTKI NR 1,6,11,16.			
Nr 19			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta I Funduszy Europejskich		
NAZWA PROJEKTU:	CUS - CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH		
MIEJSCE REALIZACJI	Miasto Tychy – ze szczególnym uwzględnieniem osiedla A, Czułowa		

PROJEKTU:	i Zwierzyńca Zachodniego, osiedla H i Ł, osiedla O i N.
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego osób starszych i niepełnosprawnych zamieszkujących miasto Tychy, w tym w szczególności na obszarach rewitalizacji poprzez: - ich aktywizację społeczną, kulturalną, edukacyjną, - budowanie lokalnej sieci wsparcia dla osób starszych i ich rodzin, - podniesienie dostępności i jakości usług społecznych, - wspieranie mieszkalnictwa chronionego dla osób starszych, - tworzenie sąsiedzkich form samopomocy poprzez aktywizację społeczną środowisk lokalnych, - wspieranie integracji społecznej i indywidualnej identyfikacji ze społecznością lokalną poprzez budowanie poczucia przynależności do wspólnoty, - wspieranie aktywizacji zawodowej osób starszych (praca dorywcza) oraz osób będących opiekunami osób niesamodzielnych, - niwelowanie problemu wykluczenia cyfrowego wśród seniorów, - promocję i koordynację polityki senioralnej na obszarach rewitalizacji.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>, ponieważ przewiduje dostarczenie mieszkańcom obszaru rewitalizacji dotąd niedostępnych usług społecznych. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTAT: 1. Udostępnienie trwałej, skutecznej formy wsparcia starszych grup społecznych miasta. 2. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych borykających się z trudnościami życiowymi i zamieszkujących obszar rewitalizacji. SPOSÓB POMIARU: 1.: - liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu, - liczba osób wsparta w projekcie, - liczba osób korzystających z usług CUS-u, 2.: - liczba seniorów mieszkających w obszarze rewitalizacji korzystających z porad, - liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z mieszkań chronionych.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Projekt zakłada utworzenie w Tychach Centrum Usług Społecznościowych (dalej: CUS) zapewniającego wsparcie seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji (oferta edukacyjna, kulturalna, rekreacyjna, opiekuńcza), w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej. W ramach projektu przewiduje się udostępnienie seniorom infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie osób starszych w działania samopomocowe oraz na rzecz środowiska lokalnego. Planowane przedsięwzięcie jest odpowiedzią na obserwowane od lat zmiany w strukturze demograficznej (tj. rosnący udział osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców miasta) oraz wydłużającą się długość życia mieszkańców. Podstawowy zakres usług świadczonych przez CUS obejmować będzie, między innymi, następujące usługi: edukacyjne, kulturalno –

	oświatowe, sportowo – rekreacyjne, aktywizujące społecznie (np. wolontariat międzypokoleniowy) i rehabilitacyjne. Centrum Usług Społecznościowych będzie prowadziło działania na terenie miasta Tychy, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców osiedla A, H i Ł, O i N oraz Czułowa i Zwierzyńca Zachodniego. Ponadto będzie wspierało funkcjonowanie sektora organizacji pozarządowych (zobacz: opis projektów nr 1, 14, 25,26). W ramach projektu planuje się także utworzenie w obszarze rewitalizacji mieszkań chronionych dla seniorów.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak środków finansowych na realizację projektu, - ryzyko zbyt małej liczby osób zainteresowanych proponowanym wsparciem.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Projekt wpisuje się w cele i plany rozwoju społeczno-gospodarczego ustalone w „Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+”, a konkretnie realizuje następujące cele: - strategiczny nr I: <i>Wysoka jakość życia mieszkańców</i>, poprzez cel operacyjny I.3. Rozwój form aktywnego spędzania wolnego czasu, - strategiczny nr II: <i>Dobre warunki do rozwoju kapitału społecznego</i>, poprzez cele operacyjne: II.1. Wzmacnianie rozwoju kapitału społecznego oraz II.2. Rozwój i promocja działań zapobiegających zjawisku wykluczenia społecznego. Projekt realizuje ustalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017” oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE: nr 1. BAZA, nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 4. UNIKATOWE TYCHY, nr 25. MULTIINTEGRA oraz innymi potencjalnymi projektami realizowanymi w celu: - wzmacniania potencjału społeczności lokalnych na obszarze proponowanym do rewitalizacji, - rozwoju usług społecznych na obszarze proponowanym do rewitalizacji. nr 23. Uruchomienie Centrum Usług Społecznościowych w Tychach	POPRZECZ MIEJSCA REALIZACJI LUB GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez miejsce realizacji (tj. przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intencyjnie powiązany, (jako „systemowy”) z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki nr 1, 6, 11, 16). Projekt jest dopełnieniem projektu „Wszyscy razem - kompleksowy program wzmacniania potencjału społeczno-zawodowego mieszkańców tyskiej dzielnicy Osada”.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018/2019		ZAKOŃCZENIE: 2020+
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 2 000 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 140 000,00 zł	ŚRODKI UE: 1 860 000,00 zł	INNE: 0
OSOBY DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel.32/ 776 39 08		

	magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl
Nr 20	
ZGŁASZAJĄCY:	Powiatowy Urząd Pracy w Tychach
NAZWA PROJEKTU:	JAK SZUKAĆ PRACY
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach oraz różne miejsca w obszarze proponowanym do rewitalizacji (tj. miejsca realizacji zakresu rzeczowego projektu).
CEL PROJEKTU:	Zaoferowanie kompleksowego wsparcia dla bezrobotnych mieszkańców obszaru rewitalizacji w poszukiwaniu zatrudnienia lub podejmowaniu działalności gospodarczej.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt wpływa na osiągnięcie dwóch celów programu rewitalizacji. Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , ponieważ działania przewidziane w projekcie będą przeciwdziałać zidentyfikowanym problemom społecznym ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji, w tym poprzez m.in. warsztaty z poszukiwania pracy, poruszania się po rynku pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwania ofert, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej itd. Projekt realizuje również drugi cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji</i> , ponieważ przewiduje dostarczanie usług korzystnie wpływających na możliwości podjęcia działalności gospodarczej przez mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wpływ projektu na realizację celów programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Rezultaty: - nabycie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy w tym z wykorzystaniem komputera, - wzrost motywacji do powrotu na rynek pracy - poznanie zasad zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Pomiar rezultatu poprzez następujące wskaźniki: - liczba osób uczestniczących w zajęciach z zakresu grupowej informacji i porady zawodowej, - liczba osób, które zakończyły udział w zajęciach z zakresu grupowej informacji i porady zawodowej, - liczba osób, u których nastąpił wzrost umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, motywacji do powrotu na rynek pracy, poznanie zasad zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej, - liczba osób, u których nastąpił wzrost wiedzy z zakresu zasad zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców osiedli w obszarze rewitalizacji osoby rejestrujące się w PUP Tychy zostaną objęte wsparciem w formie poradnictwa zawodowego, którego celem jest: - dostarczenie wiedzy i wykształcenie umiejętności przydatnych w aktywnym poszukiwaniu pracy z wykorzystaniem komputera, - wywołanie wzrostu motywacji do powrotu na rynek pracy, - dostarczenie wiedzy i umiejętności przydatnych w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Zajęcia realizowane będą w siedzibie PUP

	Tychy i w innych miejscach (w obszarze rewitalizacji) a prowadzone będą przez wykwalifikowanych doradców zawodowych. Zajęcia poprzedzone zostaną identyfikacją potrzeb osoby bezrobotnej dokonanej przez doradcę klienta i zaplanowane w Indywidualnym Planie Działania. Program zajęć zostanie opracowany wyłącznie na potrzeby ww. grupy w oparciu o zidentyfikowane potrzeby.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- nieumiejętność obsługi komputera, - niska motywacja tej grupy osób do udziału w procesie aktywizacji, - wstąpienie obiektywnych okoliczności po stronie osób bezrobotnych, powodujących brak możliwości udziału w zajęciach (absencja chorobowa, sytuacje losowe).	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020. 2. Plan działalności PUP Tychy na rok 2016.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE: nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 9. RAZEM DLA OSADY, nr 26. WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI, oraz: I. inne projekty realizowane przez PUP Tychy, współfinansowane z EFS: - 7.2 RPO Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach; - 1.1.1. POWER Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Tychy i powiecie bieruńsko – lędzińskim. II. Programy promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu finansowane z Funduszu Pracy realizowane przez PUP Tychy zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2014r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI LUB GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intencyjnie powiązany (jako ‘systemowy’) z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki Nr 1, 6, 11, 16). Projekt jest poprzez główne miejsce realizacji (siedziba PUP, ul. Budowlanych 59) powiązany z innymi projektami realizowanymi przez projektodawcę.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2019
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: szacunkowa wartość projektu wynosi 16 575,00 zł, zostanie sfinansowana w ramach bieżących zadań PUP Tychy.	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 16 575,00 zł

SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 0	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Anna Szczęsny-Michalak Powiatowy Urząd Pracy w Tychach tel.32 781 58 61 szczesny@pup.tychy.pl		
Nr 21			
ZGŁASZAJĄCY:	MIEJSKIE CENTRUM KULTURY		
NAZWA PROJEKTU:	KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzenie publiczne w osiedlach : A, H i Ł, N i O, Czułów i Zwierzyniec Zachodni		
CEL PROJEKTU:	Aktywizacja społeczności obszaru rewitalizacji poprzez uczestnictwo w kulturze i umożliwienie prezentacji dorobku grup lokalnych. Upowszechnianie kultury w różnych problemowych częściach miasta i docieranie do szerokiej tyskiej społeczności. Uaktywnienie mieszkańców pod względem kulturalnym, otwieranie ich na różne pola sztuki i rozrywki.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i> , ponieważ stwarza możliwość włączenie rewitalizowanych obszarów miasta do życia kulturalnego miasta, zachęca mieszkańców innych obszarów do aktywnego i kreatywnego spędzania wolnego czasu, również w problemowych częściach miasta. Zakres działań przewidzianych w projekcie umożliwia dostrzeżenie i wyeksponowanie aktywności artystycznej zespołów i osób funkcjonujących na obszarach defaworyzacji. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.		
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	Kolportaż ważnych dla miasta informacji o akcjach społecznych. Osiedla uaktywniają się, docierają na nie ludzie z poza danego obszaru. Promocja twórców pochodzących z danego obszaru. Sposób pomiaru: - ilość uczestników imprez organizowanych w ramach projektu, - ilość występujących zespołów, grup, solistów itp. - opinie uczestników projektu zebrane poprzez badanie ankietowe.		
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Na każdym z osiedli zorganizowane będą rekreacyjne imprezy plenerowe, polegające głównie na ukazywaniu dorobku mieszkańców danego rejonu. Na scenie odbywać się będą występy miejscowej młodzieży (np. grupy szkolne itp.), spektakle dla dzieci pt. „Dziób w dziób” - spektakl propagujący postawę empatii oraz koncert kończący daną imprezę. Dodatkowymi atrakcjami będą warsztaty plastyczne dla dzieci i dorosłych. Przygotowanie projektu uwzględni ukonkretnienie programu dla każdego z osiedli, uwypuklenie specyfiki (wykorzystanie potencjału miejsca) w konsultacji		

	z mieszkańcami i lokalnymi liderami.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- niewielkie zainteresowanie ze strony adresatów projektu, - niesprzyjające warunki atmosferyczne w czasie imprez organizowanych na osiedlach : A, H i Ł, N i O, Czułów i Zwierzyniec zachodni.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020. Koncepcja projektu jest powiązana ze Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020, a projektodawca przewiduje współpracę z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia – dla promocji innych projektów wpisanych w Program Rewitalizacji, jak również działań finansowanych ze środków Tyskiego Budżetu Partycypacyjnego.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE: nr 8. PO CO NAM OBRAZY, nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 15.DZIEŃ SASIADA.	POPRZECZ MIEJSCE REALIZACJI LUB GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intensywnie powiązany (jako 'systemowy') z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki nr 1, 6, 11, 16).	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: lipiec 2017		ZAKOŃCZENIE: sierpień 2017
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 48 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: wkład pracy i wkład rzeczowy (organizacja, obsługa merytoryczna, prowadzenie, ewaluacja, oraz wkład rzeczowy sprzętu jednostki: namioty, stoły, krzesła itp.), razem ok. kosztów 50%
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 48 000,00 zł	ŚRODKI UE: 0	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Daria Dziegielewska Miejskie Centrum Kultury w Tychach tel.32 327 02 90 wew. 28 daria.dziegielewska@kultura.tychy.pl		
Nr 22			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich oraz Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia		
NAZWA PROJEKTU:	RAZEM PO ZDROWIE Realizacja programów polityki zdrowotnej w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów oraz chorób układu krążenia.		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Miasto Tychy ze szczególnym uwzględnieniem osiedli: A, H i Ł, N i O, Czułów i Zwierzyniec Zachodni.		
CEL PROJEKTU:	Poprawienie szans mieszkańców obszaru rewitalizacji na rynku pracy poprzez wdrożenie kompleksowego programu polityki zdrowotnej na rzecz ułatwienia powrotu do pracy oraz utrzymania zatrudnienia mieszkańcom w		

	wieku aktywności zawodowej, jak również aktywizacji zawodowej mieszkańców w obszarze aktywnego oraz zdrowego starzenia się jako uzupełnienie dotychczasowych działań profilaktycznych podejmowanych przez lokalny samorząd. Przeciwdziałanie problemom społecznym wywołanym długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Jedną ze zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych na obszarze proponowanym do rewitalizacji w Tychach jest wskazywana przez mieszkańców szeroko rozumiana potrzeba aktywizacji zawodowej (rozumianej jako indywidualne oraz zbiorowe wsparcie w poszukiwaniu zatrudnienia). Podejmowane w ramach projektu działania stanowiąc będą dopełnienie kompleksowego Programu Rewitalizacji podejmowanego na wyznaczonym obszarze zdegradowanym miasta Tychy, ponieważ aktywność ekonomiczna mieszkańców (obecność na rynku pracy, zatrudnienie i rozwój kariery zawodowej) w dużej mierze zależy od ich stanu zdrowia. Dlatego projekt wpływać będzie zarówno na osiągnięcie drugiego celu programu (<i>podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji</i>) jak i na realizację pierwszego celu tego programu (<i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>). Realny wpływ na realizację obu celów zostanie zbadany poprzez ankietę ewaluacyjną, osobno dla każdego z wymienionych celów.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTAT: - udostępnienie systemowego wsparcia mieszkańców w indywidualnej profilaktyce zdrowotnej, - wypromowanie nawyku badań profilaktycznych i dbałości o stan zdrowia POMIAR REZULTATU POPRZECZ WSKAŹNIKI: - liczba osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji, które po skorzystaniu z oferty (produktów) projektu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie, - liczba osób zamieszkujących w obszarze rewitalizacji, które dzięki udziałowi w projekcie zgłosiły się na badanie profilaktyczne.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Przedmiotem projektu będzie opracowanie oraz wdrażanie programów polityki zdrowotnej w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów (m.in. jelita grubego, piersi, szyjki macicy) oraz chorób układu krążenia, będących istotnym problemem zdrowotnym osób w wieku aktywności zawodowej, zarówno w regionie jak i w Tychach. Zgodnie z założeniami „Regionalnych priorytetów polityki zdrowotnej województwa śląskiego” opracowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (z 18 marca 2016 r.), na Śląsku zidentyfikowano pięciokrotnie więcej przypadków zapadalności na choroby zawodowe niż przeciętnie w innych regionach kraju. Chorobami najczęściej powodującymi zgony są właśnie schorzenia układu krążenia (ok. 48 % wszystkich zgonów) oraz nowotwory (ok. 30% wszystkich zgonów). Projekt zakłada również realizację programów zdrowotnych dotyczących rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót do pracy oraz utrzymanie zatrudnienia - aktywności na rynku pracy. Projekt skierowany będzie do mieszkańców miasta Tychy w wieku aktywności zawodowej najbardziej narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskich powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń rehabilitacyjnych [ze szczególnym uwzględnieniem (kryterium dostępu) mieszkańców zamieszkujących zdegradowane obszary wskazane w Programie Rewitalizacji]. Planuje się objąć

	wsparciem około 1500-2000 Tyszan.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- nieotrzymanie dotacji ze środków unijnych na realizację planowanego projektu w ramach działania 8.3 <i>poprawa dostępu do profilaktyki, diagnostyki i rehabilitacji leczniczej ułatwiającej pozostanie w zatrudnieniu i powrót do pracy</i> w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. - nieosiągnięcie zakładanych w projekcie wskaźników.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Tychy, na rok 2016 i kolejne.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE: nr 20. JAK SZUKAĆ PRACY. Projekt powiązany z innymi programami profilaktycznymi miasta Tychy, realizowanymi przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia.	POPRZECZ MIEJSCE REALIZACJI LUB GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intencyjnie powiązany (jako ‘systemowy’) z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki nr 1, 6, 11, 16).	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 500 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 98 195,30 zł	ŚRODKI UE: 401 804,70 zł	INNE: 0
OSOBY DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała, Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07/ tel.32/ 776 39 08 magdalena.zietek@umtychy.pl beata.ochmanska@umtychy.pl Marzena Ferenc Urząd Miasta Tychy, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia tel. 32 776 35 10 marzena.ferenc@umtychy.pl		
Nr 23			
ZGŁASZAJĄCY:	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich		
NAZWA PROJEKTU:	URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNO-ŚCIEWYCH W TYCHACH		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Miasto Tychy ze szczególnym uwzględnieniem osiedli: A, H i Ł, N i O, Czółów i Zwierzyniec Zachodni.		
CEL PROJEKTU:	Zwiększenie dostępu do usług społecznych oraz lokali chronionych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (osób starszych) na terenie miasta Tychy. Realizację celu umożliwi adaptacja budynku Zespołu Szkół nr 5 na potrzeby CUS i mieszkań chronionych.		

WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	W mieście Tychy obserwuje się od lat zachodzący proces starzenia się społeczeństwa, przy jednoczesnym wydłużaniu się wieku jego mieszkańców. Jednym z preferowanych kierunków rozwoju miasta wskazywanym przez 23 % Tyszan w perspektywie najbliższej dekady jest „Rozwój oferty opieki społecznej dla osób starszych”. Sytuacja taka wymusza konieczność priorytetyzacji inwestycji w kierunku zaspokajania usług społecznych przede wszystkim dla osób starszych. Zakłada się, że kolejne roczniki mieszkańców będą odznaczały się coraz lepszym stanem zdrowia i coraz lepszym wykształceniem. Te 2 czynniki, połączone dodatkowo z podniesieniem wskaźnika aktywności zawodowej, tworzą warunki do dalszego zwiększania udziału osób starszych w różnych formach aktywizacji społeczno – zawodowej. W mieście widoczny jest duży popyt na usługi społeczne dla seniorów, przy jednoczesnym braku wystarczającej infrastruktury. Przedmiotowy projekt wpływać będzie na osiągnięcie pierwszego celu programu (<i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>). Realny wpływ na realizację celu zostanie zbadany poprzez ankietę ewaluacyjną.	
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTAT: - udostępnienie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie różnorodnych działań z zakresu aktywizacji społeczno – zawodowej dla osób starszych (CUS), - udostępnienie infrastruktury - 3 mieszkania chronione dla osób starszych. POMIAR REZULTATU POPRZEZ WSKAŹNIKI: - liczba nowo utworzonych mieszkań w istniejących budynkach, - liczba wybudowanych/przebudowanych/wyremontowanych/objętych innymi robotami budowlanymi obiektów	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Przedmiotem projektu jest przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części budynku szkoły zawodowej (będącej częścią Zespołu Szkół nr 5) z przeznaczeniem na Centrum Usług Społecznościowych wraz z mieszkaniami chronionymi w Tychach. W ramach projektu zaplanowano m.in.: wykonanie dwóch klatek schodowych wraz z wyburzeniem istniejących, roboty budowlano – montażowe pozwalające na zmianę sposobu użytkowania sal dydaktycznych na CUS oraz mieszkania chronione, roboty budowlano – montażowe części wspólnych budynku, wykonanie nowych pomieszczeń higieniczno – sanitarno – socjalnych, wykonanie nowych instalacji wewnętrznych, docieplenie budynku, zagospodarowanie terenu, wyposażenie CUS i mieszkań chronionych. Nowe mieszkania oraz CUS zostaną stworzone dla starszych mieszkańców naszego miasta.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- nieotrzymanie dotacji ze środków unijnych na realizację planowanego projektu w ramach działania 10.2 <i>Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych</i> w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. - nieosiągnięcie zakładanych w projekcie wskaźników.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+ Strategia rozwoju mieszkalnictwa 2015-2020	
POWIĄZANIE Z IN-	PROBLEMOWE:	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI LUB

NYMI PROJEKTAMI:	nr 19. CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH (wzmacnianie potencjału społeczności lokalnych na obszarze rewitalizowanym/rozwój usług społecznych na obszarze rewitalizowanym)		GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intencyjnie powiązany (jako ‘systemowy’) z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki nr 1, 6, 11, 16).
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2019
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 5 100 000,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 0,00 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 1 204 494,01 zł	ŚRODKI UE: 3 895 505,99 zł	INNE: 0,00 zł
OSOBY DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Magdalena Ziętek-Pierzchała Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 07 magdalena.zietek@umtychy.pl Beata Ochmańska Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich tel. 32 776 39 08 beata.ochmanska@umtychy.pl		
JEDNOSTKA NR 1: OSIEDLE ANNA			
Nr 24			
ZGŁASZAJĄCY:	Stowarzyszenie Przestrzeń Wspólna		
NAZWA PROJEKTU:	JUBILEUSZ OSIEDLA A		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Teren osiedla A ze szczególnym uwzględnieniem placu Św. Anny i ulicy Arkadowej.		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest podniesienie jakości życia społecznego na osiedlu A, integracja różnych grup wiekowych oraz budowanie tożsamości miejsca w powiązaniu z przeszłością, teraźniejszością i przyszłością. Planowane jest stworzenie pierwszej cyklicznej imprezy integrującej mieszkańców osiedla. Podczas jubileuszu będą organizowane koncerty, występy, wystawy, spotkania, dyskusje, warsztaty związane z historią osiedla jak i miasta.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej. W Programie Rewitalizacji jeden z celów dotyczących obszaru osiedla A, zakłada jego promocję oraz promocję społeczności zamieszkującej ten teren ze szczególnym nastawieniem na sztukę i kulturę. Wpływ projektu na		

	realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.	
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	INTEGRACJA mieszkańców osiedla oraz mieszkańców innych części miasta – poprzez międzypokoleniowe spotkania o otwartym charakterze. TOŻSAMOŚĆ miejsca – poprzez tworzenie wydawnictw, broszur, książek powiązanych z jubileuszem. IDENTYFIKACJA miejsca - poprzez przekazane informacje podczas cyklu spotkań stworzenie uczucia połączenia z obszarem w którym mieszkamy. PROMOCJA osiedla – poprzez tworzenie w przestrzeniach publicznych, pół-publicznych, prywatnych wydarzeń powiązanych z jubileuszem. EDUKACJA – uczestnicy spotkań będą mieli możliwość poznać historię osiedla przedstawianą na wiele różnych sposobów. Pomiar rezultatu: – liczba publikacji, – liczba uczestników jubileuszu.	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Impreza cykliczna odbywająca się co 5 lat upamiętniająca początek i koniec budowy osiedla. Działania: – tworzenie galerii osiedla – galerii miasta „W RAMACH SZTUKI” sztuka dla wszystkich – wszyscy dla sztuki, – wykłady edukacyjne, – spotkania z mieszkańcami – opowieści o osiedlu, – warsztaty artystyczne i muzyczne, – plenery studenckie, – koncerty muzyczne, – imprezy sportowe.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Pozyskanie niewystarczających funduszy pieniężnych na wykonanie całości założenia. Pozyskanie osób chętnych do prowadzenia spotkań. Niewystarczający oddźwięk wśród mieszkańców.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA.	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 2. POTĄNCÓWKI NA OSIEDLU A, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY – OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY, nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA, nr 25. MULTIINTEGRA.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2018
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 42 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 5 000,00 zł

SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 27 000,00 zł	INNE: sponsor 10 000,00 zł
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Rafał Bełoniak tel. 600 938 007 spw.z@o2.pl		
Nr 25			
ZGŁASZAJĄCY:	Stowarzyszenie Przestrzeń Wspólna		
NAZWA PROJEKTU:	KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Teren zielony przy potoku browarnianym pomiędzy ul. Burchego a ogródkami działkowymi przy ul. Wojska Polskiego.		
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest podniesienie jakości życia społecznego na osiedlu A, integracja różnych grup wiekowych oraz budowanie tożsamości miejsca w powiązaniu z historią. Planowane jest stworzenie nowej przestrzeni - wspólnej – publicznej, z uwzględnieniem wartości kulturowych oraz historycznych osiedla. Forma nowej przestrzeni będzie nawiązywać do obiektów historycznych występujących na tych terenach w przeszłości. W nowej przestrzeni będą organizowane spotkania, dyskusje, warsztaty powiązane z historią osiedla jaki i miasta.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu rewitalizacji, zakładający: skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej. W PRT jeden z celów dotyczących obszaru osiedla A, zakłada jego promocję oraz promocję społeczności zamieszkującej ten teren. Zakłada się, że poprzez organizację cyklu różnych tematycznie spotkań uda się uaktywnić działaczy społecznych na osiedlu oraz poza osiedlem z różnych grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem seniorów. Ogólnodostępne spotkania, dyskusje, wykłady będą połączeniem edukacji jaki i kultury. Każdy cykl będzie posiadał swój odrębny temat powiązany z historią lub sztuką.		
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	INTEGRACJA mieszkańców osiedla – poprzez międzypokoleniowe spotkania o otwartym charakterze. TOŻSAMOŚĆ miejsca – poprzez stworzenie niepowtarzalnego klimatu miejsca oraz formy połączonej z przeszłością. IDENTYFIKACJA miejsca - poprzez przekazane informacje podczas cyklu spotkań stworzenie uczucia połączenia z obszarem w którym mieszkamy. PROMOCJA osiedla – poprzez stworzenie nowej przestrzeni publicznej w której tworzone będą spotkania przyciągające mieszkańców z obszaru jednostki 1 jaki i pozostałej części miasta. EDUKACJA – uczestnicy spotkań będą mogli poznać historię osiedla i miasta.		

ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Działania twarde: - projekt zagospodarowania terenu wraz z małą architekturą. Kładka piesza połączona ze skwerem spotkań. Kładka z obu stron będzie połączona z istniejącymi ciągami pieszymi. Działania miękkie: - cykliczne spotkania, wykłady, warsztaty, dyskusje odbywające się w sezonie letnim		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Zdobycie wszystkich wymaganych uzgodnień oraz decyzji administracyjnych związanych z projektem zagospodarowania terenu. Pozyskanie niewystarczających funduszy pieniężnych na wykonanie całości założenia. Pozyskanie osób chętnych do prowadzenia spotkań. Niewystarczający oddźwięk wśród mieszkańców.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEC GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 8. POZNAJEMY OSADĘ, nr 9. RAZEM DLA OSADY! nr 13. AKTYWNY JAWOREK, nr 15. DZIEŃ SĄSIADA, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A.	POPRZEC MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 2. POTANÓWKI NA OSIEDLU A, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY – OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, Nr 21. KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018		ZAKOŃCZENIE: 2020
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 378 730,00 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 23 730,00 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 310 000,00 zł	INNE: sponsor 45000,00 zł
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Rafał Bełoniak tel. 600 938 007 spw.z@o2.pl		
Nr 26			
ZGŁASZAJĄCY:	MIESZKAŃCY GRUPA INICJATYWNA: Paweł Janas, Aleksandra Kręgowska, Bartosz Bielawski, TWORZĄCA FUNDACJĘ „MULTIINTEGRA”		
NAZWA PROJEKTU:	MULTIINTEGRA Centrum integracji oraz wsparcia wielopłaszczyznowego rozwoju dzieci, młodzieży, rodzin i osób starszych zamieszkujących osiedle Anna w tym osób niedostosowanych społecznie.		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Przestrzenie publiczne i pomieszczenia na terenie osiedla A		

CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest zaoferowanie kompleksowych a jednocześnie różnorodnych form wsparcia różnym grupom mieszkańców podobszaru A: WSPARCIE DLA RODZIN –Pomoc ukierunkowana na podniesienie świadomości opiekunów dotyczącej uzależnień, wpływu subkultur i sekt na dzieci i młodzież. –Zaopatrzenie rodziców w repertuar czynników chroniących (gł. podniesienie kompetencji wychowawczych w zakresie skutecznej komunikacji z dzieckiem). –Wyposażenie zainteresowanych rodziców w wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania dysfunkcji (mechanizmy współuzależnienia rodziny) oraz pomoc w rozwiązywaniu rodzinnych problemów. –Udostępnienie bezpłatnych usług doradczych, zogniskowanych na profilaktykę i rozwiązywaniu problemów wynikających z niebilansowania się dochodów i wydatków gospodarstw domowych (utrata pracy lub długotrwałe bezrobocie, obniżenie zarobków, przejście na emeryturę, zaciągnięcie wysokooprocentowanej szybkiej pożyczki). –Profilaktyka zdrowego stylu życia. –Tworzenie sieci asystentów rodzinnych. WSPARCIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, RÓWNIEŻ O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH ORAZ ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ –Zajęcia ze specjalistami (logopedami, psychologami, oligofrenopedagogami, rehabilitantami). –Współpraca z rodzicami. –Zajęcia o charakterze korepetycji dla dzieci i młodzieży mających trudności w nauce. –Zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży (spotkania ze znanymi osobami, zajęcia sportowe, zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne itp.) –Cykl warsztatów wzmacniających samoocenę i umiejętności społeczne dzieci i młodzieży zagrożonej marginalizacją. –Stymulowanie rozwoju zainteresowań dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym poprzez zajęcia dla dzieci i rodziców. –Rozwój wolontariatu społecznego wśród młodzieży. WSPARCIE W OBSZARZE AKTYWIZACJI NA RYNKU PRACY MŁODYCH MAM –Pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia lub podejmowaniu działalności gospodarczej, czy też pracy dorywczej, promocja zatrudnienia i (mikro) przedsiębiorczości. –Warsztaty z zakresu coachingu, szukania pracy, poruszania się po rynku pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwania ofert, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej itd., przy współudziale doradców-specjalistów z PUP. WSPARCIE DLA SENIORÓW –Zapewnienie miejsca i możliwości do realizacji zajęć edukacyjnych, ruchowych, komputerowych, relaksacyjnych i animacyjnych przez specjalistów dla osób starszych i w podeszłym wieku, mieszkających na osiedlu A. –Organizowanie spotkań międzypokoleniowych ukierunkowanych na integrację i wzajemne wsparcie osób z różnych grup wiekowych. –Zapewnienie możliwości stworzenia międzypokoleniowego obustronnego wolontariatu. PROMOCJA OSIEDLA I JEGO SPOŁECZNOŚCI
---------------	---

	– Organizacja w odnowionych przestrzeniach publicznych (plac św. Anny i boiska na ulicy Andersa) kameralnych, miejskich imprez kulturalnych i sportowych (mini- koncerty, wystawy plenerowe, przedstawienia, osiedlowe zawody sportowe). WSPARCIE W BUDOWANIU SAMOORGANIZACJI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI OSIEDLA A - nauka zasad samoorganizacji, promocja wolontariatu, warsztaty dla leaderów sąsiedzkich, warsztaty dla potencjalnych animatorów lokalnych, warsztaty z form komunikacji społecznej).
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje pierwszy cel programu, zakładający: <i>skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych</i>, ponieważ przewiduje podniesienie poziomu aktywności mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności. Również uwzględniamy działania w obszarze drugiego celu <i>podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji – zwiększona ilość osób samozatrudnionych</i>. Są to potrzeby zdiagnozowane na osiedlu A. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZAKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTATY: - mniejsza liczba dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie – stworzenie w ciągu dwóch lat klubu osiedlowego grupującego „trudne” dzieci i młodzież; - lepsza adaptacja dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych w środowisku lokalnym; - lepsza integracja dzieci z dysfunkcjami – w środowisku przedszkolnym i szkolnym. POMIAR REZULTATU, poprzez następujące wskaźniki: - liczba wydarzeń kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych organizowanych na osiedlu Anna; - liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury, sportu i rekreacji; - liczba osób korzystających z nowej infrastruktury kulturalnej oraz sportowo- rekreacyjnej; - liczba osób objętych programami profilaktyki zdrowotnej; - liczba zatrudnionych asystentów; - liczba zrealizowanych kampanii promocyjno-informacyjnych; - liczba zorganizowanych szkoleń, liczba beneficjentów objętych wsparciem.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Poniższy opis zakresu rzeczowego projektu obejmuje zasadnicze komponenty, które - będąc realizowane - razem i niejako oddolnie stworzą rodzaj osiedlowego centrum rozwoju, integracji i pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom starszym: ECOLIFE -profilaktyka zdrowego trybu życia – walka z otyłością, kampanie promocyjno-informacyjne promujące zdrowe nawyki żywieniowe, organizacja zajęć crossfit i fitness. MULTIINTEGRA - system wspomagania dzieci z dysfunkcjami poprzez zajęcia ze specjalistami (logopedami, psychologami, oligofrenopedagogami, rehabilitantami,);

	MULTIFAN - zajęcia sportowe – cykl mityngów rodzinnych, gry i zabawy zespołowe, zajęcia z animatorami i nauczycielami: cykl turniejów sportowych w tym piłkarskich zajęcia edukacyjne – dla dzieci i młodzieży mających trudności w nauce, zajęcia z języków obcych; zajęcia taneczne. KLUB MALUCHA – rozwijanie zainteresowań dzieci w wieku żłobkowym i przedszkolnym; promocja wychowania przedszkolnego, socjalizacja dzieci i rodziców. PORADNIA MATKI POLKI – pomoc w samozatrudnieniu, tworzeniu miejsc pracy dla młodych mam z osiedla A, poradnictwo rodzinne, asystentura; rozwój wolontariatu społecznego wśród młodzieży; AKADEMIA III WIEKU – zajęcia edukacyjne, ruchowe, komputerowe, relaksacyjne i animacyjne z szeregiem specjalistów dla osób starszych i w podeszłym wieku. AKADEMIA MŁODEGO RYCERZA – zajęcia sportowe, szlachetne sztuki walki, promocja zasad fair play, nauka podstaw sztuki samoobrony. KLUB ANGER-y BIRDS– klub języka angielskiego i niemieckiego, zajęcia, konkursy, zabawy. TEATR ULICZNY – zajęcia teatralne ,sceniczne, przygotowanie spektaklu. MODERN ART – zajęcia plastyczno-ceramiczne, przybliżające różne techniki warsztatowe, oprócz tego konkursy plastyczne, plenery w osiedlu i wystawy (również na wolnym powietrzu, np. na placu Św. Anny). Inne działania planowane w ramach projektu: - specjalistyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - konkursy edukacyjne - rodzinne mityngi sportowe (udział dzieci i rodziców); - spotkania dzieci i młodzieży ze sławnymi sportowcami; - szkolenia promujące i przyuczające do wolontariatu wśród młodzieży; tworzenie sieci asystentów rodzinnych; zajęcia komputerowe dla seniorów 60+	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	- brak środków finansowych z budżetu miasta; - trudności w rejestracji lub organizacji pracy fundacji; - inny model spędzania wolnego czasu, a w tym brak chęci do udziału rodziców we współzawodnictwie sportowym ich dzieci; - dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych – jest grupa rodziców, która nie przyjmuje do wiadomości, że ich dzieci powinny korzystać z pomocy specjalistów; - wyuczone nawyki; - brak świadomości uczestników, że projekt „jest dla nich”.	
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH	1. Strategia Rozwoju Miasta Tychy na lata 2014-2020. 2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020.	
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: Nr 1. BAZA BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA,	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA Bank Aktywnych Ludzi Miasta nr 2. POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A,

	Nr 20. JAK SZUKAĆ PRACY.	nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A, nr 4. UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM, nr 23. JUBILEUSZ OSIEDLA A, nr 24. KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK.
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2018
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 315 000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 315 000,00 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 0 INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Paweł Janas tel. 512 391 241 paulojanas@gmail.com	
Nr 27		
ZGŁASZAJĄCY:	TOWER INVESTMENTS S.A.	
NAZWA PROJEKTU:	THE TOWER	
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Budynek przy ulicy Budowlanych w Tychach	
CEL PROJEKTU:	Celem projektu jest zwiększenie jakości środowiska zamieszkania na obszarze osiedla A, poprawa przestrzeni i zasobów mieszkaniowych, uatrakcyjnienie osiedla pod względem estetycznym, poprawa standardu i stanu technicznego zabudowy i zagospodarowania terenu w tym obszarze. Zamierzenie ma na celu przywrócenie do funkcjonowania zdegradowanego budynku przy ul. Budowlanych poprzez jego przebudowę, zmianę przeznaczenia budynku z budynku produkcyjno- magazynowego na obiekt mieszkalno- usługowy z częścią handlową oraz zagospodarowanie i uporządkowanie terenu przyległego do budynku. Projekt wpłynie na zwiększenie atrakcyjności wizerunku osiedla poprzez zagospodarowanie, renowację zdegradowanego budynku zlokalizowanego w obszarze zwanym „bramą wjazdową do miasta” stając się w przyszłości wizytówką miasta. Projekt wpłynie na ożywienie i rozwój działalności gospodarczej, przede wszystkim funkcji usługowych zlokalizowanych w pobliżu budynku i powstałych na potrzeby nowych mieszkańców budynku. Celem projektu jest także przeciwdziałanie stagnacji w rozwoju przedsiębiorczości, poprawa przestrzeni i infrastruktury dla rozwoju przedsiębiorczości, służyć temu będzie przeznaczenie części usługowo- handlowej budynku pod wynajem dla mieszkańców obszaru rewitalizacji planujących rozpoczęcie i prowa-	

	dzenie działalności gospodarczej. Inwestycja wzmocni potencjał lokalnej przedsiębiorczości, wpłynie korzystnie na podejmowanie aktywności gospodarczej oraz jej rozwój na obszarze osiedla A, dostarczając dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców. Projekt przewiduje realną pomoc, aktywizację społeczno- zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt realizuje wszystkie trzy cele programu, stanowiące zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne osiedla A. Cel polegający na zwiększeniu walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji osiągnięty zostanie poprzez wykonanie robót budowlanych - remont, przebudowa i zmiana przeznaczenia zdegradowanego budynku należącego do Zgłaszającego, położonego na obszarze osiedla A, jego renowację, modernizację oraz termomodernizację wraz z zagospodarowaniem i uporządkowaniem przyległego otoczenia. Drugi cel programu dotyczący podniesienia poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji zrealizowany zostanie m.in. dzięki temu, iż w ramach zagospodarowania całej inwestycji zaplanowano część usługowo- handlową oraz część biurową, przeznaczone pod rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej, w tym działalności usługowej przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, które wpłyną korzystnie na rozwój i podejmowanie aktywności gospodarczej na tym obszarze przez lokalnych przedsiębiorców, a także aktywizację społeczno- zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt, w zakresie w którym przewiduje powstanie kilkudziesięciu mieszkań dla przyszłych mieszkańców osiedla A, realizuje również społeczny cel programu zakładający skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych, przede wszystkim poprzez przeciwdziałanie zjawisku depopulacji, zdiagnozowane jako utrata ludności osiedla. Dodatkowo, cel ten osiągnięty zostać może również poprzez wsparcie mieszkańców obszaru rewitalizacji do aktywności w zakresie podjęcia własnej działalności gospodarczej, poprzez oferowanie powierzchni użytkowej lokalnym przedsiębiorcom na prowadzenie takiej działalności. Powyższe będzie mieć przełożenie m.in. na zmniejszenie się bezrobocia w obszarze rewitalizacji. Projekt obejmuje również zagospodarowanie przyległego do budynku terenu poprzez budowę placu miejskiego ogólnie dostępnego dla mieszkańców osiedla A, służącego jako miejsce spotkań i integracji lokalnej społeczności. Wpływ projektu na realizację celu programu zostanie oceniony poprzez przeprowadzenie ankiety ewaluacyjnej.
ZKŁADANY REZULTAT	Podniesienie atrakcyjności osiedla pod względem estetycznym poprzez

PROJEKTU I PROPONOWANY SPÓSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	zagospodarowanie zdegradowanego budynku zlokalizowanego w obszarze zwanym „bramą wjazdową do miasta” oraz zagospodarowanie terenu przyległego do budynku, wykazanie potencjału lokalizacyjnego osiedla. Zmiana funkcjonalna budynku objętego projektem z budynku produkcyjno- magazynowego na obiekt mieszkalno- usługowy z częścią handlową, zgodnie z którym przewiduje się powstanie około osiemdziesięciu mieszkań, wpłynie na przeciwdziałanie zjawisku depopulacji poprzez pozyskanie nowych mieszkańców osiedla. Powstanie placu miejskiego ogólnie dostępnego, stanowiącego miejsce spotkań mieszkańców osiedla, służyć będzie integracji lokalnej społeczności. Wykreowanie osiedla jako miejsca atrakcyjnego dla przedsiębiorców, ożywienie i rozwój działalności gospodarczej, przede wszystkim działalności usługowej, powstałej na potrzeby nowych mieszkańców osiedla. Zakładanym rezultatem projektu jest również skuteczne przeciwdziałanie bezrobociu poprzez dedykowanie mających powstać lokali użytkowych lokalnym przedsiębiorcom pod prowadzenie działalności gospodarczej i usługowej dla mieszkańców osiedla. Pomiar rezultatu poprzez: - liczbę nowych mieszkańców osiedla, - weryfikację wzrostu przedsiębiorczości poprzez liczbę nowo powstałych lokali usługowych i nowo utworzonych miejsc pracy. - badanie opinii mieszkańców.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Projekt przewiduje wykonanie robót budowlanych - remont, przebudowa i zmiana przeznaczenia zdegradowanego budynku należącego do Zgłaszającego, położonego na obszarze osiedla A, jego renowację, modernizację oraz termomodernizację wraz z zagospodarowaniem i uporządkowaniem przyległego otoczenia. W ramach inwestycji planowana jest realizacja kilkudziesięciu mieszkań dla nowych mieszkańców osiedla A, dla których Zgłaszający przewidział remont powierzchni wspólnych, zakładający m.in. kompletną wymianę elewacji wraz z oknami, dachu, instalacji, wind oraz powstanie podziemnego parkingu dla mieszkańców. W ramach zagospodarowania całej inwestycji przewidziano powstanie części usługowo- handlowej oraz części biurowej, które mają służyć rozwojowi aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji. W części usługowej przewidziane są powierzchnie na wynajem dla lokalnych przedsiębiorców oferujących usługi dla mieszkańców osiedla A. Na terenie inwestycji powstaną również dodatkowe miejsca parkingowe obsługujące część usługową i handlową. Projekt obejmuje również zagospodarowanie przyległego do budynku terenu poprzez budowę placu miejskiego ogólnie dostępnego dla mieszkańców osiedla A, służącego jako miejsce spotkań lokalnej społeczności i miejsca na powstanie punktów gastronomicznych.
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Nie przewiduje się na tym etapie.
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB	Działania zgodne ze Strategią Rozwoju Miasta Tychy 2020+

PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH			
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A nr 10. RENOWACJA OSADY CZUŁÓW	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: nr 1. BAZA, nr 2. POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A, nr 3. RENOWACJA OSIEDLA A nr 4. UNIKATOWE TYCHY- OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2020	
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 28.000.000,00 zł	ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 18.200.00,00 zł	
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: Nie przewiduje się	ŚRODKI UE: 9.800.000 zł	INNE: Nie przewiduje się
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Joanna Domoń- Kulas, Kancelaria Prawnicza Causa Finita, j.domon-kulas@causafinita.pl tel. 880 244 710		

CAŁY OBSZAR REWITALIZACJI – PODOBSZARY: 1,6,11,16.

Nr 28	
ZGŁASZAJĄCY:	Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach, 43-100 Tychy, ul. Grota Roweckiego 42 p. 331
NAZWA PROJEKTU:	WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	4 podobszary rewitalizacji: osiedle A, Czudów Osada, osiedla H i Ł oraz osiedla N i O.
CEL PROJEKTU:	Celem głównym projektu jest zwiększenie poziomu przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej wśród mieszkańców tyeskiego obszaru rewitalizacji poprzez promocję postaw przedsiębiorczych, udostępnienie specjalistycznej pomocy doradczej i szkoleń, wsparcie dla rozwoju kompetencji zawodowych w tym kompetencji z zakresu zakładania i prowadzenia firmy, bezpośrednie wsparcie finansowe w postaci dotacji, inkubację nowopowstałych firm. Uzasadnieniem dla realizacji projektu są zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne oraz wyniki badania opinii, które zostało przeprowadzone w roku 2013 - mieszkańcy obszaru rewitalizacji najniżej oceniali „możliwość znalezienia pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości” a zdefiniowane deficyty obejmują dofinansowanie i pomoc dla nowych przedsiębiorców (s. 8 PRT). Zdefiniowane w ramach tego badania deficyty, wskazujące na konieczność realizacji projektu, to: dofinansowanie i pomoc dla nowych przedsiębiorców (3,5%), podjęcie działań sprzyjających zwiększeniu liczby dostępnych miejsc pracy (3,3%), szersza dostępność kursów i szkoleń zawodowych (3%). Realizacja projektu pozwoli na niwelację zdiagnozowanych deficytów poprzez zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej, udostępnienie

	wsparcia finansowego, pomostowego oraz specjalistycznych szkoleń dla nowych przedsiębiorców.	
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁY-WU:	Realizacja projektu wpłynie na realizację Celu operacyjnego nr 2: <i>Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji</i> . Ocena wpływu projektu na realizację tego operacyjnego celu PRT nastąpi poprzez ankietę ewaluacyjną.	
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPO- NOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	REZULTAT: Wzrost poziomu przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej. POMIAR REZULTATU w oparciu o wskaźniki kluczowe projektu: - liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie, - liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej. Pomiar realizowany będzie w oparciu o monitoring wpisów w CEIDG, zaświadczenia z ZUS etc., oświadczenia uczestników, badania ankietowe i ewaluacyjne.	
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	1. Rekrutacja, w tym rozmowy z doradcami zawodowymi. 2. Wsparcie szkoleniowo-doradcze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej, mające za zadanie nabycie przez uczestników projektu kompetencji z zakresu zakładania i prowadzenia firmy. 3. Wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej – bezzwrotna dotacja pozwalająca na otwarcie działalności przez uczestników projektu. 4. Finansowe wsparcie pomostowe po rozpoczęciu działalności gospodarczej - przeznaczone na pokrycie wydatków koniecznych do poniesienia w pierwszym okresie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym m.in. kosztów ZUS, opłat administracyjnych związanych z prowadzoną działalnością. 5. Wsparcie szkoleniowo-doradcze po założeniu działalności gospodarczej, w tym wsparcie doradcze oraz specjalistyczne szkolenia/ kursy podnoszące kompetencje lub kwalifikacje w zależności od potrzeb uzasadnionych utrzymaniem firmy na rynku.	
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Ryzyko nieosiągnięcia planowanych wskaźników produktu i rezultatu z uwagi na brak wystarczającego zainteresowania i potrzeb na terenie projektu, zdarzenia losowe, rezygnacje uczestników w trakcie projektu. Bariery informacyjne, wiedzy, umiejętności. Ograniczenia związane z wymogami aplikacyjnymi dla danej grupy docelowej (osoby w wieku 30+).	
POWIĄZANIE PRO- JEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PRO- GRAMAMI OBOWIĄ- ZUJĄCYMI W TY- CHACH:	Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+. Projekt powiązany z celem operacyjnym I.5. tej strategii - Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu miasta, promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców [Strategia, s.71].	
POWIĄZANIE Z IN-	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRU-	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI LUB

NYMI PROJEKTAMI:	PĘ DOCELOWĄ: nr 1. BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA, nr 5. MOSTY ZAMIAST MURÓW, nr 14. BAZA I PORTAL TYSKICH NGO, nr 20. JAK SZUKAĆ PRACY. nr 25. MULTIINTEGRA		GRUPĘ DOCELOWĄ: poprzez przestrzenne rozmieszczenie grupy docelowej – mieszkańców obszaru rewitalizacji), projekt jest intencyjnie powiązany (jako 'systemowy') z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji (jednostki nr 1, 6, 11, 16).
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2019
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 1 068 428,71 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 53 421,44 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKA WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 1 015 007,27 zł	INNE: 0
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Krzysztof Sykta tel. 32 327 72 77 k.sykta@izba.tychy.pl		
Nr 29			
ZGŁASZAJĄCY:	Internationaler Bund Polska		
NAZWA PROJEKTU:	„CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W TYCHACH – NOWY START”		
MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU:	Tychy, ul. Edukacji 11 – siedziba Centrum Integracji Społecznej (CIS) oraz miejsca w obszarze proponowanym do rewitalizacji (realizacja prac przez grupy zawodowe CIS).		
CEL PROJEKTU:	Celem głównym projektu jest zaoferowanie kompleksowego wsparcia dla zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym mieszkańców obszaru rewitalizacji. Cel główny będzie osiągnięty dzięki osiągnięciu celów szczegółowych: 1) Uzyskanie zatrudnienia przez część uczestników projektu, 2) Uzyskanie nowych kompetencji zawodowych przez osoby długotrwale bezrobotne, 3) Zwiększenie kompetencji społecznych uczestników w efekcie przeciwdziałanie bierności oraz apatii.		
WPŁYW PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI I SPOSÓB OCENY TEGO WPŁYWU:	Projekt wpłynie na osiągnięcie przede wszystkim pierwszego celu programu rewitalizacji zakładającego skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długotrwale przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych. Projekt realizuje ideę „praca zamiast zasiłku”, co jest najbardziej skutecznym narzędziem aktywizacji zawodowej i społecznej. Projekt jest zgodny z następującymi kierunkami działań: - przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i jego skutkom - dostarczanie różnorodnych usług społecznych,		

	- zwalczanie ubóstwa i jego skutków, - profilaktyka zachowań społecznych i skutków uzależnień. Ocena wpływu projektu na osiągnięcie tego celu będzie mierzony za pomocą następujących wskaźników: - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.
ZKŁADANY REZULTAT PROJEKTU I PROPONOWANY SPOSÓB POMIARU TEGO REZULTATU:	• Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu – 30. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 90.
ZAKRES RZECZOWY PROJEKTU:	Beneficjentami projektu będą przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne. Znaczna część tej grupy to osoby będące jednocześnie klientami pomocy społecznej. Doświadczenia własne Wnioskodawcy z 6 letniego okresu prowadzenia Centrum Integracji Społecznej wskazują na następujące przyczyny małej aktywności zawodowej osób kierowanych do CIS: - niska motywacja do podjęcia zatrudnienia, - marginalizacja społeczna w wyniku długotrwałego pozostawania bez pracy (apatia, „życiowy minimalizm, brak wsparcia i sieci kontaktów pomagających w poszukiwaniu pracy, problemy związane z życiem codziennym – brak radzenia sobie z podstawowymi problemami życia codziennego, zadłużenie, przemoc w rodzinie), - niskie kwalifikacje, - brak doświadczenia zawodowego. W odpowiedzi na tak zdefiniowane problemy beneficjentów przygotowany został program CIS. Jego istotą jest udzielanie kompleksowego, długotrwałego oraz zindywidualizowanego wsparcia, które zawiera zarówno elementy integracji społecznej oraz integracji zawodowej. Planowane wsparcie będzie obejmowało: 1. Wsparcie psychologiczne – warsztaty grupowe oraz konsultacje indywidualne, 2. Wsparcie doradcy zawodowego - warsztaty grupowe oraz indywidualne konsultacje, 3. Wsparcie uczestników CIS zajęciami edukacyjno - wychowawczymi. Będą to zajęcia obejmujące instrumenty aktywizacji edukacyjnej i zdrowotnej składające się z kilku modułów: A. Wsparcie w zakresie profilaktyki uzależnień i edukacji zdrowotnej. Zajęcia prowadzone przez terapeutę - dotyczyć będą problematyki zdrowego stylu życia, chorób cywilizacyjnych oraz przeciwdziałania uzależnieniom, B. Trening higieniczny i kosmetyczny – według potrzeb grupy, C. Moduł prawny – porady prawne obejmujące problematykę prawa rodzinnego, prawa pracy, prawa karnego i inne w miarę potrzeb. Zajęcia zostaną przeprowadzone przez prawnika – według potrzeb grupy. 4. Reintegracja zawodowa. W ramach reintegracji zawodowej uczestnicy zostaną objęci wsparciem w ramach pracowni zawodowych. Już na etapie

	rekrutacji uczestnicy CIS zostaną podzieleni na następujące grupy/warsztaty: 1) grupa budowlana, 2) grupa krawiecka, 3) grupa utrzymania porządku i pielęgnacji terenów zielonych. Wszyscy uczestnicy uczą się zawodu w sposób praktyczny (praktyczna nauka zawodu). 5.Praca socjalna i wypłata świadczeń integracyjnych. Uczestnicy CIS objęci zostaną wsparciem pracownika socjalnego prowadzącego pracę socjalną zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i ustawą o zatrudnieniu socjalnym. Za udział w zajęciach wypłacane będzie świadczenie w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Zajęcia w ramach projektu będą się odbywały przez pięć dni w tygodniu przez minimum 6 godzin dziennie.		
OGRANICZENIA, BARIERY I RYZYKO:	Doświadczenia własne Wnioskodawcy z 7 letniego okresu prowadzenia Centrum Integracji Społecznej wskazują na zagrożenie w postaci niskiej motywacji uczestników do dokonania zmiany życiowej. Zaplanowany zestaw form wsparcia został tak dobrany by minimalizować to ryzyko.		
POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI PLANAMI LUB PROGRAMAMI OBOWIĄZUJĄCYMI W TYCHACH:	Cel główny projektu jest zgodny ze: 1) Strategią rozwiązywania problemów społecznych w mieście Tychy na lata 2014-2020 (cel operacyjny II.2 Rozwój i promocja działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu), 2) Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016.		
POWIĄZANIE Z INNYMI PROJEKTAMI:	PROBLEMOWE LUB POPRZEZ GRUPĘ DOCELOWĄ: Nr 1 BAZA Nr 5 MOSTY ZAMIAST MURÓW Nr 19 CUS –CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	POPRZEZ MIEJSCE REALIZACJI: poprzez miejsce zamieszkania uczestników projektu-mieszkańców obszaru rewitalizacji projekt jest powiązany z wszystkimi projektami realizowanymi w obszarze rewitalizacji.	
PLANOWANY TERMIN REALIZACJI:	ROZPOCZĘCIE: 2017		ZAKOŃCZENIE: 2019
PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI:	CAŁKOWITY: 470 588,24 zł		ŚRODKI PROJEKTODAWCY: 70 588,24 zł
SPOSÓB POKRYCIA LUKI W FINANSOWANIU PROJEKTU, JEŚLI TAKI WYSTĘPUJE:	BUDŻET JST: 0	ŚRODKI UE: 400 000,00 zł	INNE: 0,00 zł
OSOBA DO KONTAKTU W SPRAWIE PROJEKTU:	Bartłomiej Szymczyk Kierownik Centrum Integracji Społecznej, prowadzonego przez fundację Internationaler Bund Polska tel.: 32 219 10 10, e-mail: Bartlomiej.Szymczyk@internationaler-bund.de		

2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Konstrukcja PRT opiera się na konkretnych działaniach - projektach, stanowiących operacyjną odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne. Lista projektów, która została przedstawiona w cz. III.1. odzwierciedla zakres podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych PRT.

Proces uspołecznienia prac nad programem przyniósł wiele propozycji działań o zróżnicowanym potencjale operacyjnym. Dlatego wersja finalna PRT przewiduje, że oprócz projektów, w przyszłości mogą być realizowane również inne działania rewitalizacyjne – przedsięwzięcia, które są użyteczne i oczekiwane ze względu na realizację celów programu ale obecnie nie mają jeszcze charakteru projektów rewitalizacyjnych.

Poniżej znajduje się lista i skrócony opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przewidywanych do wdrożenia w przyszłości. Przedsięwzięcia pogrupowano według ustalonych dla PRT kierunków działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową w poszczególnych podobszarach tyskiego obszaru rewitalizacji.

Oznaczenie przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	Przewidywane miejsce wdrożenia przedsięwzięcia - nr podobszaru
P1	ROZRUSZAJMY OSIEDLE A	1
P2	RENOWACJA I ROZWÓJ USŁUG PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ	1
P3	EKOROZWÓJ – ZDROWY STYL ŻYCIA	6
P4	BUDOWA MIEJSC PARKINGOWYCH	11
P5	MODERNIZACJA I ROZBUDOWA OŚWIETLENIA ULICZNEGO	11
P6	TEMATYCZNY ŚRÓDMIEJSKI PARK MIEJSKI	16 oraz poza obszarem rewitalizacji
P7	AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	1,6, 11,16
P8	INKUBACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	poza obszarem rewitalizacji
P9	WSPÓLNY OGRÓD	1, 11,16
P10	ODKRYWAMY SKARBY CZUŁOWA	6
P11	RODZIC WRACA DO PRACY	1, 6, 11, 16

KIERUNEK DZIAŁAŃ: skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.

MIEJSCE REALIZACJI:
PODOBSZAR OSIEDLE A

P1: Przedsięwzięcie: ROZRUSZAJMY OSIEDLE A
Pomysłodawca-zgłaszający: Marcin Syja

Przedsięwzięcie ma na celu osiągnięcie lepszej integracji mieszkańców osiedla i poprawienie ich sprawności fizycznej poprzez stworzenie nowych miejsc aktywności dla mieszkańców os. A. Koncepcja przedsięwzięcia obejmuje budowę: 4 nowoczesnych placów zabaw dla dzieci, jednego (wielofunkcyjnego) boiska sportowego do gier zespołowych dzieci i młodzieży (na terenie w okolicy SP 3) oraz budowę 4 placów spotkań z miejscami do siedzenia, ze stołami (w tym stoły do gier np. w szachy). Przedsięwzięcie miałyby być realizowane w latach 2017-2019, przy czym podstawowym problemem jest brak koncepcji na jego sfinansowanie (szacowany koszt to ok. 700 000,00 zł).

P2: Przedsięwzięcie: RENOWACJA I ROZWÓJ USŁUG PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

Pomysłodawca-zgłaszający: Barbara Biedroń

Przedsięwzięcie ma na celu poprawę dostępności do usług społecznych, między innymi do diagnostyki psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej i psychiatrycznej (pozwalająca na określenie przyczyn niepowodzeń w nauce, trudności wychowawczych i zaburzeń zachowania, wskazująca poziom rozwoju umysłowego, uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji zawodowych, dojrzałości szkolnej i przedszkolnej, zaburzeń mowy), wydawanie opinii i orzeczeń pozwalających na korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówkach oświatowych, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej oraz rozwinięcie działalności psychoedukacyjnej dla rodziców, nauczycieli i wychowawców oraz uczniów. Przedsięwzięcie miałyby być realizowane w latach 20017-2019. Wobec zakresu rzeczowego tego przedsięwzięcia (w tym: kompleksowa modernizacja przychodni) jego realizacja jest uwarunkowana przeprowadzeniem dodatkowych badań określających zapotrzebowanie na usługi poradni wśród społeczności obszaru rewitalizacji również w 3 innych podobszarach, poza osiedlem A), opracowaniem koncepcji finansowania i wdrożenia - w sposób skoordynowany z innymi działaniami w podobszarze, w szczególności z projektami nr 6 i nr 25.

MIEJSCE REALIZACJI:

PODOB SZAR CZUŁÓW OSADA

P3: Przedsięwzięcie: EKOROZWÓJ – ZDROWY STYL ŻYCIA

Pomysłodawca – zgłaszający: Polski Klub Ekologiczny

Przedsięwzięcie ma na celu przeciwdziałanie wyobcowaniu i wykluczeniu społecznemu mieszkańców Osady oraz pokazanie im możliwości, jakie tworzy eko-rozwoj i zdrowy styl życia oraz uświadomienie zagrożeń dla zdrowia wywołanych niską emisją – smogiem oraz związanych z tym większych kosztów zewnętrznych. Koncepcja przedsięwzięcia ma bardzo szeroki zakres rzeczowy (do realizacji w ciągu co najmniej 7 lat), wymaga podjęcia przygotowawczych działań organizacyjnych, w tym uzgodnień z wieloma partnerami oraz przygotowywania lokalnej społeczności do udziału w planowanych działaniach, poprzez projekty rewitalizacyjne (nr 7, 8, 9 oraz nr 10 i 11), aby możliwe było osiągnięcie zamierzonych rezultatów (czyli np. wzrost samoorganizacji społeczności Osady, zmiana zachowań społecznych i kryteriów wyborów, wzrost samoświadomości, wiedzy itp.).

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych,
- podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

MIEJSCE REALIZACJI:

PODOB SZAR A, H i Ł, N i O

P9: Przedsięwzięcie: WSPÓLNY OGRÓD

Pomysłodawca – zgłaszający: Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich

Przedsięwzięcie ma na celu zarówno przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, dowartościowanie społeczności obszaru rewitalizacji i poczucia przynależności do wspólnoty, jak również wzbogacenie form zagospodarowania terenów publicznych podobszarów - poprzez utworzenie ogrodu miejskiego. Pomysł przedsięwzięcia opiera się na założeniu wielofunkcyjnej przestrzeni - zarówno do rekreacji, odpoczynku jak i do edukacji - zaznajamiania się z technikami stosowanymi w ogrodnictwie (i rolnictwie miejskim), co może korzystnie wpłynąć na sytuację ekonomiczną (dodatkowe dochody) mieszkańców, aktywizację zawodową (np. dzięki utworzeniu spółdzielni socjalnej) oraz urozmaicenie diety (zdrowa, organiczna żywność). Efektem ubocznym realizacji tego przedsięwzięcia będzie korzystne oddziaływanie na środowisko naturalne podobszarów i zapobieganie skutkom niskiej emisji. Przedsięwzięcie zostało obmyślane jako projekt rewitalizacyjny, dający przestrzeń do integracji różnych grup wiekowych mieszkańców Osady w Czuchowie, poprzez kreatywną aktywność na wolnym powietrzu – z perspektywą różnych korzyści, w tym ekonomicznych (projekt nr 12 roboczej wersji PRT). Znikome zainteresowanie ideą utworzenia ogrodu u mieszkańców Osady (zobacz: cz.V.4.), gdy równocześnie na warsztatach w osiedlach A, H i Ł i N i O, zgłaszano wiele postulatów łączących potrzeby reorganizacji terenów zielonych z aktywizacją mieszkańców, skłoniło do zmodyfikowania koncepcji projektu – innego przygotowania przedsięwzięcia – tj. wspólnie z lokalnymi liderami (animatorami) tych 3 osiedli. Przedsięwzięcie poprzedzi realizacja projektu nr 1, od rezultatów którego zależeć będzie jego podjęcie. Zakładany czas realizacji (w jednym podobszarze) to 3 lata, przy prognozowanych kosztach założenia jednego ogrodu: ok. 500 000,00 zł

MIEJSCE REALIZACJI:

PODOB SZAR A, H i Ł, N i O, CZUCHÓW OSADA

P11: Przedsięwzięcie: RODZIC WRACA DO PRACY – ułatwienie pracownikom godzenia życia zawodowego i rodzinnego

Pomysłodawca – zgłaszający: Urząd Miasta Tychy, Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich

Przedsięwzięcie ma na celu stworzenie dodatkowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez uruchomienie filii Żłobka Miejskiego w Tychach. Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia umożliwi rodzicom powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, co przełoży się na ułatwienie godzenia pracy zawodowej ze sprawowaniem opieki nad dziećmi. Na terenie Miasta Tychy zdiagnozowano potrzebę zwiększenia liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Niewystarczająca liczba miejsc jest bowiem istotną barierą, przede wszystkim dla tych matek, które ze względu na brak możliwości sfinansowania odpłatnej opieki nad dzieckiem, mają trudności zarówno z powrotem na rynek pracy, jak i jej poszukiwaniem. Realizacja przedsięwzięcia jest w dużej mierze uzależniona od znalezienia miejsca, które będzie spełniać warunki lokalowe i sanitarne. Nowopowstała filia zapewni dzieciom możliwość uczenia się poprzez zabawę, zdobywanie podstawowych umiejętności społecznych i opiekę zapewnioną przez wykwalifikowaną kadre, podczas kiedy ich rodzice będą w pracy.

Reasumując, realizacja przedsięwzięcia wpłynie na poprawę dostępności do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 oraz na wzrost aktywności zawodowej mieszkańców Tychów.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

- skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych,
- podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

MIEJCE REALIZACJI:

PODOBSZAR CZUŁÓW OSADA

P10: Przedsięwzięcie: ODKRYWAMY SKARBY CZUŁOWA

Pomysłodawca – zgłaszający: Urząd Miasta Tychy, Miejski Konserwator Zabytków

Przedsięwzięcie ma na celu wprowadzenie trwałych zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej Osady w Czułowie poprzez wprowadzenie nowych, nietuzinkowych funkcji dla zwiększenia atrakcyjności lokalizacyjnej i gospodarczej oraz wykreowanie nowego wizerunku tego miejsca w oparciu o jego walory historyczne i przyrodnicze. Pomysł przedsięwzięcia zakłada, że lepszą integrację (społeczną i urbanistyczną) Osady z pozostałą częścią miasta można będzie osiągnąć poprzez ekspozycję dziedzictwa i tradycji Osady oraz krajobrazową przebudowę ulicy Katowickiej - dla spopularyzowania roweru jako środka komunikacji i stworzenia wzdłuż tej ulicy zaplecza do rozwoju przemysłu rowerowego (jako miejsca pracy) i bazy turystyki rowerowej. Zaplanowanie realizacji przedsięwzięcia jest w dużej mierze zależne od zaangażowania i aktywności partnerów z sektora prywatnego (dysponentów nieruchomości i obiektów dziedzictwa kultury technicznej w Czułowie), którego jak na razie nie udało się pozyskać. Dlatego przygotowanie przedsięwzięcia poprzedzić muszą inne działania, jak również realizacja projektów rewitalizacyjnych, które już zaplanowano w podobszarze Czułów Osada. Oszacowany, duży koszt przedsięwzięcia (ok. 13 mln złotych) i co najmniej 5-letni okres realizacji prac, wymagają dokonania pogłębionych analiz kosztów i korzyści oraz wykonalności tego przedsięwzięcia.

MIEJSCE REALIZACJI:

PODOBSZAR N i O

ORAZ POZA OBSZAREM WSPARCIA

P6: Przedsięwzięcie: TEMATYCZNY ŚRÓDMIEJSKI PARK MIEJSKI

Pomysłodawca - zgłaszający: CP Tychy Sp. z o.o.

Przedsięwzięcie ma na celu aktywizację i zagospodarowanie miejskich nieużytków wzdłuż linii kolejowej, zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych osiedli N i O, oraz stworzenie warunków przestrzennych do integracji społecznej, w szczególności poprzez połączenie i aktywizację dwóch części centrum miasta przedzielonych wykopem kolejowym (w obszarze ograniczonym ulicami Jana Pawła II, Dmowskiego, Dąbrowskiego, Wyszyńskiego). Przedsięwzięcie wychodzi poza zakres terytorium wsparcia PRT (poza obszar osiedli N i O), ponieważ zakłada realizację parku również w sąsiadujących z nim osiedlach M i D (zakładając, że stworzy to lepsze warunki do aktywnego wzrostu całego śródmieścia oraz poprawi powiązania piesze pomiędzy osiedlami rozdzielonymi wykopem kolejowym, w szczególności dla osób w wieku senioralnym, co zwiększy atrakcyjność osiedleńczą centrum [przede wszystkim osiedla N i O]). Założenia przedsięwzięcia współgrają z innymi wnioskami, złożonymi w trakcie konsultacji społecznych PRT, tym niemniej koncepcja wymaga dalszych studiów i analiz i sprecyzowania zakresu rzeczowego przede wszystkim pod kątem faktycznej realizacji zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych osiedli N i O, w tym realności zakładanych rezultatów (np. nowe miejsca pracy, aktywizacja różnych grup społecznych funkcjonujących w podobszarze itp.) wobec wysokich szacunkowych kosztów realizacji (29 725 000,00 zł,-) oraz nieznanych, przyszłych kosztów utrzymania parku.

KIERUNEK DZIAŁAŃ: zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

MIEJSCE REALIZACJI:

PODOBSZAR H i Ł

P4: Przedsięwzięcie: BUDOWA MIEJSC PARKINGOWYCH, NP PRZY UL. KOPERNIKA (W OKOLICY KLATEK NR 3, 8, 10).

Pomysłodawca – zgłaszający: Piotr Gawlik

Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie ilości miejsc parkingowych w podobszarze, tym samym zwiększenie jego atrakcyjności osadniczej oraz docelowo umożliwienie korzystania większej ilości użytkowników z istniejących obiektów handlowych (zwiększenie atrakcyjności podobszaru). Przedsięwzięcie, proponowane do realizacji w roku 2020 za kwotę ok. 400 000,00 zł, wymaga wpierw ujęcia w szerszym kontekście – na tle wyników analizy pojemności parkingowej i potrzeb parkingowych podobszaru oraz opracowania planu sfinansowania realizacji.

P5: Przedsięwzięcie: MODERNIZACJA I ROZBUDOWA OŚWIETLENIA ULICZNEGO, NP PRZY ULICACH: MJR HUBALA, WŁ. BRONIEWSKIEGO I HIEROWSKIEGO

Pomysłodawca – zgłaszający: Piotr Gawlik

Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie jej atrakcyjności osadniczej, zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców w godzinach wieczorowo – nocnych poprzez modernizację i rozbudowę oświetlenia ulicznego (zwiększenie natężenia sztucznego oświetlenia w nocy) i osiągnięcie lepszej widoczności dla kamer monitoringu, ograniczenie zużycia energii elektrycznej dzięki zastosowaniu źródeł światła w technologii LED. Przedsięwzięcie, proponowane do realizacji w roku 2020 za kwotę ok. 350 000,00 zł, wymaga opracowania planu sfinansowania jego realizacji.

KIERUNEK DZIAŁAŃ: Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

MIEJSCE REALIZACJI:

WSZYSTKIE PODOBSZARY I POZA OBSZAREM WSPARCIA PRT

P7: Przedsięwzięcie: AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

P8: Przedsięwzięcie: INKUBACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Pomysłodawca – zgłaszający: IT LOFT PARK

Przedsięwzięcia mają na celu aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców, obecnie nieaktywnych zawodowo. Akademia jak i Inkubator mają spowodować wzrost skali zachowań przedsiębiorczych, co ma zostać osiągnięte poprzez zapewnienie wsparcia merytorycznego i rzeczowego (poprzez stworzenia miejsca i zaoferowania wyposażenia niezbędnego do rozpoczęcia działalności) osobom zakładającym swoją działalność gospodarczą - inkubację przedsiębiorczości i jej uczenie, krok po kroku, począwszy od etapu szkoły ponadgimnazjalnej po osoby 50+. Akademia i Inkubator w zaproponowanym kształcie, zaadresowane są do wszystkich mieszkańców miasta, przez co przemyślenia i dopracowania wymaga zarówno sposób dotarcia jak i sprofilowanie oferty odpowiednio do: cech i potrzeb społeczności obszaru rewitalizacji. Inkubator przedsiębiorczości ma być zlokalizowany na terenie położonym poza obszarem rewitalizacji – czyli poza obszarem wsparcia planowanego przez PRT natomiast zakres rzeczowy inkubatora zakrojony jest szeroko: strefa inkubacyjna o pow. ok. 1200 m² wraz z zagospodarowanym terenem o pow. 3 ha z 3 budynkami na terenie Browaru Obywatelskiego oraz z kompletnym wyposażeniem strefy, a także zagospodarowaniem terenu o pow. ok. 2 ha na potrzeby MMSP), dlatego przedsięwzięcie wymaga dopracowania pod kątem adekwatności wobec realnych, zdiagnozo-

wanych potrzeb rewitalizacyjnych dotyczących aktywizacji ekonomicznej społeczności obszaru rewitalizacji i komplementarności problemowej z projektem Nr 26 (Własna firma – nowe możliwości), oraz określenia zasad wyłaniania odbiorców przedsięwzięcia spośród społeczności obszaru rewitalizacji. Trzeba również opracować i uzgodnić optymalne (możliwe, że specjalne) formy: warsztatowe, mentoringowe, szkoleniowe i konsultacyjne, zorientowane na aktywizację tych społeczności w zakresie przedsiębiorczości.

IV ZASADY REALIZACJI PROGRAMU: FINANSOWANIE, USPOŁECZNIE NIE I MONITOROWANIE

1. Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych oraz zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Opracowany i uzgodniony mechanizm integrowania działań rewitalizacyjnych PRT opiera się na przyjęciu i wdrożeniu dwóch zasad:

- uważnego programowania – co oznacza, że wypracowanie planu zmian w obszarze rewitalizacji polegało na opracowaniu i wyborze koniecznych do tego projektów, które są wykonalne i się wzajemnie uzupełniają - zarówno pod względem problemowym (złożą się na rozwiązanie podobnych problemów podobszaru, oddziałując na to samo zdiagnozowane zjawisko kryzysowe, ale w inny sposób) jak i pod względem miejsca realizacji (integracja przestrzenna działań, komplementarność terytorialna projektów).
- aktywnej koordynacji realizacji projektów, składających się na PRT - polegającej na działaniach zarządczych Zespołu ds. Rewitalizacji, egzekwujących ustalony zakres i warunki realizacji projektów (a szczególnie ich pożądaną sekwencję w czasie) oraz na moderowaniu podejmowania uzgodnień pomiędzy realizatorami projektów (integracja realizacyjna).

Komplementarność pomiędzy projektami różnych podmiotów osiągnięto wskutek wybranej „grzebieniowej” metody programowania, w której robocza wersja programu - prezentując propozycje sektora publicznego („projekty miejskie”), daje merytoryczną i organizacyjną podstawę do zaproponowania przez Interesariuszy z sektora prywatnego kolejnych projektów, dopasowanych do tych, które już zaplanowano.

Komplementarność terytorialna (przestrzenna) została zapewniona poprzez zaplanowanie dla każdego z podobszarów wiązki różnorodnych, wzajemnie się uzupełniających projektów, które przewidziane są do realizacji wyłącznie w tym podobszarze (zobacz: rysunek nr 9), w odpowiedniej kolejności (zobacz: cz. IV.4.). W opisie każdego projektu podano jego powiązania z innymi projektami, w danym podobszarze.

Komplementarność pomiędzy różnymi funduszami wynikać będzie również z faktu, że niedostatek źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych skłania wszystkie podmioty – publiczne i prywatne, do finansowania działań rewitalizacyjnych w oparciu o montaż środków, pochodzących z różnych źródeł (z różnych funduszy, nie tylko unijnych). Realizacja projektów zaplanowanych w PRT będzie kontynuacją wcześniej podejmowanych działań rewitalizacyjnych, w oparciu o poprzedni program rewitalizacji, współfinansowanych ze środków EFRR (np. projekt: Rewitalizacja placu Baczyńskiego). Część projektów PRT stanowi merytoryczne rozwinięcie wcześniej realizowanych projektów o charakterze rewitalizacyjnym, wdrożonych z pomocą EFS (np.: projekt nr 28, którego realizator – OIPH, przeprowadził następujące projekty współfinansowane przez EFS: *Firma na start* [01.2013 – 02.2015] - wartość: 1.76 mln zł, typ wsparcia: POKL 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie; *Nowy start - promocja przedsiębiorczości w podregionie tyskim* [5/2012 - 11/2014] – wartość: 3,4mln zł).

2. Plan finansowy - indykatywne ramy finansowe projektów

Plan finansowania realizacji PRT zestawia koszty i źródła finansowania zaplanowanych 29 projektów. Ramy finansowe podstawowych działań rewitalizacyjnych wyznaczają prognozowaną wartość wsparcia dla 4 podobszarów tyskiego obszaru rewitalizacji poprzez PRT, dzięki zaangażowaniu środków publicznych (budżet Miasta Tychy i fundusze UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny) i prywatnych.

Planowany koszt realizacji podstawowych działań rewitalizacyjnych, tj. wszystkich 29 projektów wynosi 84 435 921,95 zł. Plan finansowy wykazuje, że 43,42% kosztów realizacji PRT zostanie sfinansowane z budżetu miasta Tychy, 30,71% ze środków UE, a 3,74% ze środków podmiotów prywatnych (sponsorzy, dotacje z prywatnych fundacji itp.). 22,13% planowanych wydatków znajduje pokrycie w środkach własnych projektodawców z obu sektorów. Planowane koszty realizacji 23 projektów sektora publicznego wynoszą 54 161 175,00 zł. Planowane koszty realizacji 6 projektów sektora prywatnego wynoszą 30 274 746,95 zł.

Zestawienie projektów rewitalizacyjnych według kosztów realizacji i struktury źródeł pokrycia planowanych wydatków przedstawia tabela nr 11.

Nr i nazwa projektu	Koszt projektu	Środki zgłaszającego	Budżet miasta JST	Fundusze UE	Inne środki prywatne
1.BAZA - BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA	268 200,00 zł	0,00 zł	268 200,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
2.POTAŃCÓWKI NA OSIEDLU A	30 000,00 zł	0,00 zł	30 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
3.RENOWACJA OSIEDLA A	18 500 000,00 zł	0,00 zł	15 500 000,00 zł	0,00 zł	3 000 000,00 zł
4.UNIKATOWE TYCHY – OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM	140 000,00 zł	0,00 zł	140 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
5.MOSTY ZAMIAST MURÓW	1 240 400,00 zł	0,00 zł	124 040,00 zł	1 116 360,00 zł	0,00 zł
6.OSADA ZDROWO NA SPORTOWO	53 000,00 zł	0,00 zł	5 300,00 zł	47 700,00 zł	0,00 zł
7.PO CO NAM OBRAZY	400 000,00 zł	0,00 zł	40 000,00 zł	360 000,00 zł	0,00 zł
8.POZNAJEMY OSADĘ	500 000,00 zł	0,00 zł	100 000,00 zł	300 000,00 zł	100 000,00 zł
9.RAZEM DLA OSADY!	950 000,00 zł	0,00 zł	95 000,00 zł	855 000,00 zł	0,00 zł
10.TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH	7 900 000,00 zł	0,00 zł	2 356 100,00 zł	5 543 900,00 zł	0,00 zł

Nr i nazwa projektu	Koszt projektu	Środki zgłaszającego	Budżet miasta JST	Fundusze UE	Inne środki prywatne
11.ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY	2 500 000,00 zł	0,00 zł	2 500 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
12.CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA – ROZBUDOWA ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ	200 000,00 zł	0,00 zł	200 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
13.AKTYWNY JAWOREK	5 240 000,00 zł	0,00 zł	5 240 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
14.BAZA I PORTAL TYSKICH NGO	15 000,00 zł	0,00 zł	15 000,00 ⁶ zł	0,00 zł	0,00 zł
15.DZIEŃ SĄSIADA	160 000,00 zł	0,00 zł	160 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
16.PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO OŚ. N-O	1 600 000,00 zł	0,00 zł	1 600 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
17.ZIELONA OŚ – CENTRUM	3 700 000,00 zł	0,00 zł	3 700 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
18.ZIELONA OŚ – OSIEDLA N i O	3 100 000,00 zł	0,00 zł	3 100 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
19.CUS – CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH	2 000 000,00 zł	0,00 zł	140 000,00 zł	1 860 000,00 zł	0,00 zł
20.JAK SZUKAĆ PRACY	16 575,00 zł	16 575,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
21.KULTURA OSIEDLA – OSIEDLE KULTURY	48 000,00 zł	0,00 zł	48 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
22.RAZEM PO ZDROWIE	500 000,00 zł	0,00 zł	98 195,30 zł	401 804,70 zł	0,00 zł
23.URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH W TYCHACH	5 100 000,00 zł	0,00 zł	1 204 494,01 zł	3 895 505,99 zł	0,00 zł
24.JUBILEUSZ OSIEDLA A	42 000,00 zł	5 000,00 zł	0,00 zł	27 000,00 zł	10 000,00 zł
25.KŁADKA – SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK	378 730,00 zł	23 730,00 zł	0,00 zł	310 000,00 zł	45 000,00 zł
26.MULTIINTEGRA	315 000,00 zł	315 000,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
27. THE TOWER	28 000 000,00 zł	18 200 000,00 zł	0,00 zł	9 800 000,00 zł	0,00 zł
28.WŁASNA FIRMA – NOWE MOŻLIWOŚCI	1 068 428,71 zł	53 421,44 zł	0,00 zł	1 015 007,27 zł	0,00 zł
29. CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W TYCHACH – NOWY START	470 588,24 zł	70 588,24 zł	0,00 zł	400 000,00 zł	0,00 zł
RAZEM	84 435 921,95 zł	18 684 314,68 zł	36 664 329,31 zł	25 932 277,96 zł	3 155 000,00 zł

Tabela 11: Zestawienie projektów rewitalizacyjnych według kosztów realizacji i struktury źródeł pokrycia planowanych wydatków. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przedstawionych przez projektodawców oraz zaleceń Wydziału Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Tychy.

⁶ W przypadku partnerstwa z sektorem prywatnym, przewiduje się realizację projektu bez zaangażowania środków publicznych (zobacz: opis projektu na str. 67).

3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie miasta Tychy w proces rewitalizacji

Przeprowadzone badanie opinii na temat najlepszych, z punktu widzenia uczestników badania, metod aktywizacji i włączania interesariuszy w proces rewitalizacji tyskiego obszaru rewitalizacji (zobacz: cz. V.1.) są istotną przesłanką do zaplanowania następujących mechanizmów uspołeczniania, które mają na celu osiągnięcie w Tychach pełnego zakresu uczestnictwa Interesariuszy:

- informowanie i popularyzowanie, promocja rewitalizacji, wymiana wiedzy i doświadczeń - co będzie polegało na:
 - gromadzeniu i udostępnianiu w formie elektronicznej (na stronie: <http://umtychy.pl/rewitalizacja>) i tradycyjnej (papierowej - dystrybuowanej w Urzędzie Miasta przy alei Niepodległości nr 49 oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej i jej filiach) bezpłatnych materiałów tekstowych oraz filmowych i fotograficznych zawierających bieżące i agregowane (np. raporty roczne, relacje) informacje na temat realizowanych i planowanych projektów rewitalizacyjnych, rezultatach wdrażania PRT oraz wynikach obserwacji procesu rewitalizacji w poszczególnych podobszarach;
 - organizacji czatów internetowych;
 - organizacji „Dni otwartych Zespołu ds. Rewitalizacji”⁷;
 - organizacja „Dnia Rewitalizacji” – dorocznego wydarzenia informacyjno-promocyjnego, którego celem jest popularyzacja rewitalizacji i PRT wśród mieszkańców Tychów;
 - organizacji imprez promocyjnych i wydarzeń popularyzujących rewitalizację w podobszarach PRT: mini-koncertów, wystaw, happeningów, gier miejskich, spacerów i plenerów, zwracających uwagę interesariuszy na proces rewitalizacji oraz prowadzone projekty rewitalizacyjne w celu zmotywowania do uczestnictwa na poziomie aktywnym (włączenia się do konsultacji czy realizacji konkretnych działań lub do działania na rzecz rewitalizacji tyskiego obszaru rewitalizacji);
 - organizacji spotkań informacyjnych i szkoleń dla interesariuszy PRT, w tym dla przedsiębiorców i organizacji pozarządowych działających w podobszarach.
- udział w konsultacjach – poprzez umożliwienie Interesariuszom włączenia się w proces formowania decyzji dotyczących realizacji PRT lub jego projektów, ewaluacji lub aktualizacji PRT czy stosowanych form partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji itp., czemu ma służyć:
 - udostępnienie książki konsultacyjnej realizacji PRT wyłożonej w siedzibie Zespołu ds. Rewitalizacji⁸, w Urzędzie Miasta przy alei Niepodległości nr 49;

⁷ Albo: „Dni otwartych Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy i Zespołu ds. Rewitalizacji”, odpowiednio do wybranej opcji wdrażania programu (zobacz: cz.IV.4).

⁸ Albo: „Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy i Zespołu ds. Rewitalizacji”, odpowiednio do wybranej opcji wdrażania programu.

- utworzenie Stałego Zespołu Konsultacyjnego ds. Rewitalizacji, złożonego z 4 grup konsultantów - wolontariuszy reprezentujących Interesariuszy rewitalizacji poszczególnych podobszarów PRT; nabór do Stałego Zespołu Konsultacyjnego zostanie przeprowadzony w każdym z 4 podobszarów, na zasadach otwartego zaproszenia do społecznego wolontariatu. Warunkiem udziału w pracach tego zespołu jest zamieszkiwanie lub prowadzenie działalności gospodarczej bądź stowarzyszenia albo fundacji w danym podobszarze (jeden podmiot prawny może reprezentować tylko jedna osoba);
 - zbieranie opinii poprzez sondaże internetowe, uliczne lub telefoniczne, oraz przeprowadzenie badań opinii mieszkańców (o których mowa dalej, w opisie systemu monitorowania PRT oraz w opisie zasad ewaluacji tego programu);
 - organizacji corocznych spotkań konsultacyjnych.
- udział w podejmowaniu decyzji - włączenie w proces koordynacji PRT, co będzie polegało na:
 - zarządzaniu realizacją PRT w sposób zespołowy, poprzez specjalnie utworzony Zespół ds. Rewitalizacji⁹, którego konstrukcja organizacyjno-formalna z założenia uwzględnia uczestnictwo Interesariuszy w jego pracach (zobacz: cz. IV.4.);
 - wyłonieniu reprezentantów społeczności każdego z 4 podobszarów – *lokalnych liderów rewitalizacji*, którzy będą uczestniczyć w podejmowaniu decyzji i w pracach Zespołu ds. Rewitalizacji, z czasem podejmując funkcję lokalnych koordynatorów procesu i łączników tego Zespołu¹⁰ z lokalną społecznością każdego z 4 podobszarów. Wyłonienie lokalnych liderów rewitalizacji nastąpi poprzez publiczne zaproszenie do zgłaszania się osób zainteresowanych społeczną pracą na rzecz rewitalizacji, które: mieszkają, pracują lub prowadzą działalność gospodarczą w jednym z 4 podobszarów tyeskiego obszaru rewitalizacji, mają osiągnięcia w społecznej pracy na rzecz osiedla oraz przedstawiają odpowiednią ilość rekomendacji od osób zamieszkałych w danym podobszarze:

Podobszar	Ludność	Wymagana liczba rekomendacji
A	4013	100
Osada - Czułów i Zwierzyniec Z.	4933	120
H i Ł	12113	300
N i O	8068	200

Tabela 12: Liczba rekomendacji dla kandydatów na lokalnych liderów rewitalizacji.

- organizację celowych zespołów roboczych, dla negocjacji i wypracowania rozwiązań w kwestiach kluczowych dla poszczególnych projektów PRT albo istotnych dla jego aktualizacji – odpowiednio do bieżących potrzeb.

⁹ Zespół ds. Rewitalizacji może działać samodzielnie (jako realizator programu) albo jako operacyjne wsparcie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy, odpowiednio do wybranej opcji wdrażania programu (zobacz: cz.IV.4).

¹⁰ Albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy i Zespołu ds. Rewitalizacji, odpowiednio do wybranej opcji wdrażania programu.

- udział w realizacji działań – włączenie w realizację PRT, co będzie polegało na:
 - realizacji konkretnych projektów, zgłoszonych do PRT przez osoby lub podmioty sektora prywatnego (partnerów - Interesariuszy rewitalizacji);
 - uczestnictwie Interesariuszy w realizacji projektów sektora publicznego, np. jako wolontariuszy, partnerów inwestycyjnych czy podmioty realizujące zadanie publiczne na zlecenie;
 - stosowaniu zatrudnieniowych klauzul społecznych;
 - zgłaszaniu i podejmowaniu inicjatyw przewidzianych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- udział w kontrolowaniu - włączenie w proces monitorowania i oceny rezultatów PRT, co będzie polegało na:
 - wyłonieniu Grupy Społecznych Obserwatorów procesu rewitalizacji (tzw. *Watch dogs*, czyli kontroli obywatelskiej), tj. codziennych użytkowników poszczególnych podobszarów (mieszkańców, pracowników lub przedsiębiorców), którzy podejmą się zadania społecznego monitorowania zmian i obserwacji przebiegu procesu rewitalizacji, identyfikacji i artykulacji niezaspokojonych potrzeb rewitalizacyjnych oraz problemów, których wcześniej nie dostrzeżono, co przyczyni się do poprawy skuteczności, jakości i użyteczności decyzji podejmowanych przez Zespół ds. Rewitalizacji (albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy i Zespół ds. Rewitalizacji).

Wyłonienie Grupy Społecznych Obserwatorów (dalej: GSO) nastąpi poprzez publiczne zaproszenie do zgłaszania się osób zainteresowanych społeczną pracą na rzecz rewitalizacji, które mieszkają, pracują lub prowadzą działalność gospodarczą w jednym z 4 podobszarów tyeskiego obszaru rewitalizacji i przedstawią odpowiednią (zobacz tabela nr 13) ilość podpisów osób zamieszkałych w danym podobszarze, jako potwierdzenie ich rekomendacji dla kandydata do GSO.

Podobszar	Ludność	Wymagana liczba rekomendacji
A	4013	20
Osada - Czułów i Zwierzyniec Z.	4933	24
H i Ł	12113	60
N i O	8068	40

Tabela 13: Liczba rekomendacji dla kandydatów do GSO z poszczególnych podobszarów tyeskiego obszaru rewitalizacji.

- umożliwieniu wywarcia wpływu na ocenę osiągnięć PRT, np. poprzez zbieranie opinii mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców w ramach ewaluacji projektów (ankiety ewaluacyjne) oraz poprzez upublicznienie Raportu Ewaluacyjnego PRT – poddanie wniosków i rekomendacji w nim zawartych publicznej ocenie i krytyce (zobacz: cz. IV.5.)

4. System realizacji programu rewitalizacji

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy - zainicjowany i prowadzony przez samorząd Miasta Tychy, będzie realizowany (wdrażany) w sposób, który w założeniu ma:

- zintensyfikować udział Interesariuszy - partnerów społecznych w rewitalizacji problemowych osiedli miasta,
- zapewnić przejrzystość i efektywność realizacji PRT.

Program Rewitalizacji dla miasta Tychy będzie wdrażany przez:

- a) specjalny Zespół ds. Rewitalizacji lub
- b) powołanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji,

Zadaniem jednej, wybranej z ww. dwóch alternatywnych opcji wdrażania programu będzie:

- podejmowanie decyzji, bieżące prowadzenie i koordynowanie realizacji programu,
- współpraca z podmiotami realizującymi projekty rewitalizacyjne ujęte w PRT, udzielanie im pomocy organizacyjnej i merytorycznej oraz promocja osiągniętych rezultatów,
- dialog z Interesariuszami i realizacja form włączania Interesariuszy w proces rewitalizacji, które zostały przewidziane w PRT,
- współpraca z organami władzy publicznej w zakresie niezbędnym dla realizacji PRT,
- monitorowanie zmian zachodzących w mieście i w podobszarach obszaru rewitalizacji, dla analizy postępów procesu rewitalizacji i oceny osiągania celów PRT,
- monitorowanie programu i coroczne sprawozdawanie z jego osiągnięć,
- przygotowanie Raportu Ewaluacyjnego PRT,
- przedkładanie Prezydentowi miasta Tychy sprawozdań, raportów, propozycji i wniosków w sprawie PRT.

Zespół ds. Rewitalizacji działa na podstawie odpowiedniego zarządzenia Prezydenta miasta Tychy, w składzie odzwierciedlającym: problematykę rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, dążenie do pełnego uspołecznienia procesu rewitalizacji oraz uwarunkowania realizacji zestawu projektów rewitalizacyjnych PRT.

Pełnomocnik ds. Rewitalizacji miasta Tychy działa na podstawie pełnomocnictwa lub powołania Prezydenta miasta Tychy.

Za bieżące realizowanie programu rewitalizacji na całym tyskim obszarze rewitalizacji odpowiada albo Zespół ds. Rewitalizacji albo Pełnomocnik, o którym mowa powyżej – stosownie do wybranej opcji sposobu wdrażania PRT.

W pracach Zespołu ds. Rewitalizacji mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotów sektora prywatnego (które realizują projekty rewitalizacyjne) oraz lokalni liderzy rewitalizacji, wyłonieni w sposób ustalony w PRT (zobacz: cz.IV.3.). Informacje o pracach Zespołu są udostępniane publicznie, w formie zwięzłych relacji publikowanych na pod-stronie internetowej dedykowanej rewitalizacji w Tychach.

Zespół ds. Rewitalizacji albo Pełnomocnik, o którym mowa powyżej – stosownie do wybranej opcji sposobu wdrażania PRT, koordynuje realizację ustaleń PRT, w tym wdrażanie pożądanej sekwencji realizacji projektów w czasie (wg poniższego harmonogramu, rys. nr 10).

Nr Nazwa projektu	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022+
16 PRZEBUDOWA CIĄGU PIESZO-ROWEROWEGO OS. N-O								
1 BAZA - BANK AKTYWNYCH LUDZI MIASTA								
2 POTANÓWKI NA OSIEDLU A								
3 RENOWACJA OSIEDLA A								
4 UNIKATOWE TYCHY - OSIEDLE A PRZYJAZNE MŁODYM TWÓRCOM								
11 ZAGOSPODAROWANIE TERENU OSADY								
12 CENTRUM ANIMACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ OSADA								
14 BAZA I PORTAL TYSKICH NGO								
15 DZIEŃ SĄSIADA								
20 JAK SZUKAĆ PRACY								
21 KULTURA OSIEDLA - OSIEDLE KULTURY								
23 URUCHOMIENIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH W TYCHACH								
24 JUBILEUSZ OSIEDLA A								
26 MULTIINTEGRA								
28 WŁASNA FIRMA - NOWE MOŻLIWOŚCI								
29 CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W TYCHACH - NOWY START								
5 MOSTY ZAMIAST MURÓW								
6 OSADA ZDROWO NA SPORTOWO								
7 PO CO NAM OBRAZY								
8 POZNAJEMY OSADĘ								
9 RAZEM DLA OSADY								
10 TERMOMODERNIZACJA DZIELNICY OSADA W TYCHACH								
13 AKTYWNY JAWOREK								
19 CUS - CENTRUM USŁUG SPOŁECZNOŚCIOWYCH								
22 RAZEM PO ZDROWIE								
25 KŁADKA SKWER MŁYNA. TOŻSAMOŚĆ, INTEGRACJA, WYPOCZYNEK								
27 THE TOWER								
17 ZIELONA OŚ - CENTRUM								
18 ZIELONA OŚ - OSIEDLA N i O								
PLANOWANA LICZBA PROJEKTÓW DO REALIZACJI	1	15	24	23	18	7	4	4

Rysunek 10: Przewidywany harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych PRT

5. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

MONITORING

PRT będzie monitorowany metodami odpowiednimi dla badania procesu rewitalizacji (adekwatnymi do celu i przedmiotu tego programu), tj. głównie metodami jakościowymi.

Monitorowanie PRT jest zadaniem Zespołu ds. Rewitalizacji¹¹ albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy, stosownie do wybranej opcji sposobu wdrażania PRT.

Informacje o postępie realizacji programu mają być udostępniane publicznie w formie corocznego sprawozdania, dostępnego poprzez stronę internetową: <http://umtychy.pl/rewitalizacja>.

System monitorowania PRT składa się z dwóch elementów, z których jeden dotyczy monitorowania osiągania wytyczonych celów operacyjnych PRT, a drugi ma na celu monitorowanie wpływu każdego z 29 projektów rewitalizacyjnych na realizację operacyjnych celów PRT.

Monitorowanie osiągania celów operacyjnych PRT będzie przeprowadzane metodami jakościowymi i metodą ilościową. Monitorowanie oddziaływania projektów rewitalizacyjnych na osiąganie operacyjnych celów PRT przeprowadzane będzie wyłącznie metodami jakościowymi. Taki system monitorowania wynika zarówno ze specyfiki procesu rewitalizacji jak i z potrzeby koordynacji systemu monitorowania PRT z systemem monitorowania, ustalonym dla Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+. Dlatego dla uzyskania komplementarności, pomiędzy systemem monitorowania Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+, a systemem monitorowania PRT przyjęto za w/w Strategią, że miernikiem realizacji operacyjnych celów PRT - wykonawczych wobec strategicznych celów rozwojowych miasta, będą wyniki badania opinii adresatów programu – tj. opinii mieszkańców Tychów. Przeprowadzenie takich badań, raz na 4 lata, jest jednym z zadań Zespołu ds. Rewitalizacji¹² (zobacz: opis poniżej, pkt. 1. a. v.).

Składowe systemu monitorowania dobrano dla umożliwienia cyklicznego pozyskiwania danych wyjściowych, których analiza i interpretacja będzie podstawą do:

- dorocznych sprawozdań na temat postępu w realizacji PRT,
- okresowego raportowania nt. osiągnięć PRT, w wyniku przeprowadzenia okresowej ewaluacji programu, przewidywanej do wykonania co 4 lata (tj. raz w kadencji władz miasta, zobacz: cz. IV.5. dotyczącą ewaluacji).

¹¹ Przewiduje się dwie, alternatywne opcje wdrażania PRT (zobacz: cz. IV.4), dlatego wszystkie opisane w części IV.5 formy działania i zadania dot. monitorowania, oceny oraz ewentualnej modyfikacji PRT, dla których wskazano Zespół ds. Rewitalizacji – jako ich wykonawcę, są również formami działania i zadaniami Pełnomocnika ds. Rewitalizacji - stosownie do wybranej opcji wdrażania: „a” albo „b”.

¹² Albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy.

Poniżej opisano cele, jak również odpowiadające im elementy systemu monitorowania PRT i zastosowane metody:

1. Osiągnięcie celów operacyjnych PRT będzie monitorowane:

- a. Metodami jakościowymi w następujący sposób:
 - i. w czasie dorocznych spotkań konsultacyjnych dla Interesariuszy programu (zob.: rozdział IV.3 na temat mechanizmów uspołeczniania procesu rewitalizacji) pozyskiwane będą informacje na temat społecznej oceny osiągnięć programu, poprzez badanie kwestionariuszowe wśród uczestników tych spotkań, tj. grupy adresatów programu, szczególnie zainteresowanej realizacją PRT (Interesariusze rewitalizacji, w tym beneficjenci wsparcia programu).
 - ii. poprzez analizę opinii Grupy Społecznych Obserwatorów (zobacz: cz.IV.3.).
 - iii. doroczne sondaże:
 1. Internetowe, których celem będzie uzyskanie wiedzy na temat szerokiego odbioru społecznego i ogólnej oceny osiągnięć PRT. Do badań tego rodzaju stosowane będą elektroniczne kwestionariusze, udostępnianie na stronie internetowej <http://umtychy.pl/rewitalizacja>.
 2. Uliczne bądź telefoniczne, których celem będzie uzyskanie wiedzy na temat szerokiego odbioru społecznego i ogólnej oceny osiągnięć PRT.
 - iv. poprzez coroczne monitorowanie postępów w realizacji zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych PRT, w oparciu o prosty kwestionariusz dostarczany przez jednostkę realizującą projekt rewitalizacyjny do Zespołu ds. Rewitalizacji (albo do Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) drogą elektroniczną, do 31 stycznia, za rok poprzedni. Kwestionariusz zawierać będzie nazwę projektu i dane partnera (jednostki realizującej projekt), krótki opis działań wykonanych w danym roku, z podaniem ich kosztu (nakłady własne i środki pozabudżetowe z wyodrębnieniem środków UE), wyników pomiaru rezultatu projektu (miernikiem ustalonym dla tego projektu w jego opisie, który znajduje się w PRT) oraz niezbędną dokumentację fotograficzną z realizacji projektu. Agregację i publikację danych, przekazywanych przez jednostki realizujące projekty, przeprowadza Zespół ds. Rewitalizacji (albo Pełnomocnik ds. Rewitalizacji).
 - v. systemowo, poprzez badanie opinii mieszkańców na temat oceny zmian związanych z wdrażaniem PRT, które będzie przeprowadzane co 4 lata (począwszy od 2020r.) w każdym z 4 podobszarów obszaru rewitalizacji. Badanie ma na celu zebranie opinii na temat osiągnięcia celów PRT w danym podobszarze. Badanie będzie wykonywane poprzez ankietatorów w oparciu o kwestionariusz zawierający maksimum 10-12 pytań, na grupie 5% stałych mieszkańców danego podobszaru (tabela nr 15).

Podobszar	Ludność	Liczebność grupy do badania
A	4013	201
Osada - Czułów i Zwierzyniec Z.	4933	247
H i Ł	12113	606
N i O	8068	404

Tabela 14: Liczebność grup do badania opinii mieszkańców na temat oceny osiągnięć PRT.

- b. Metodami ilościowymi poprzez porównanie wartości liczbowych, wskazujących zmiany dla wybranych mierników. Mierniki zostały ustalone dla każdego z 3 celów operacyjnych PRT i zestawione w tabeli nr 15. Miernikiem zachodzących zmian jest wzrost bądź spadek wartości wybranych parametrów ilościowych – wskaźników, które charakteryzują sytuację w danym podobszarze rewitalizacji. Wskaźniki te wybrano spośród wskaźników wcześniej zastosowanych w analizach na potrzeby diagnozy i delimitacji obszaru zdegradowanego w Tychach (zobacz: rozdział II.2). Tabela nr 16 przedstawia cele operacyjne PRT i przyporządkowane im wskaźniki monitorowania.

Monitorowanie metodą ilościową polegać będzie na pomiarze zachodzących zmian, dokonywanym przez analizę porównawczą: zestawienie aktualnych wartości odpowiednich wskaźników z ich wartościami początkowymi (bazowymi), które wyliczono na start programu i zebrano w tabeli nr 18. Różnica pomiędzy wartością aktualną, a bazową, jest miernikiem zachodzącej zmiany i wyrażona:

- liczbą dodatnią, oznacza wzrost;
- liczbą ujemną, oznacza spadek.

Aktualna na dany rok wartość ww. wskaźników będzie wyliczana na podstawie danych administracyjnych bądź statystycznych, zbieranych analogicznie jak podczas procesu diagnostycznego (zobacz: rozdział II.2) - według definicji podanych w tabeli nr 17.

	CELE OPERACYJNE PRT		
	1	2	3
	Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych	Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji	Zwiększenie walorów funkcjonalno - przestrzennych obszaru rewitalizacji
MIERNIKI	Wzrost samodzielności słabszych grup społecznych mierzony wzrostem dynamiki spadku poziomu bezrobocia wśród kobiet (w okresach trzyletnich)	Wzrost aktywności ekonomicznej mierzony spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 mieszkańców podobszaru w wieku produkcyjnym	Wzrost atrakcyjności lokalizacyjnej podobszaru mierzony wzrostem względego przyrostu jego zabudowy (w okresach trzyletnich)
	Wzrost samodzielności społeczności w rozwiązywaniu problemów generowanych ubóstwem mierzony spadkiem liczby rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS na 1000 mieszkańców podobszaru	Wzrost poziomu przedsiębiorczości mierzony wzrostem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców podobszaru	

	Wzrost aktywności społecznej mierzony wzrostem liczby osób głoszących w TBO/1000 dorosłych miesz- kańców podobszaru		
--	---	--	--

Tabela 15: Mierniki osiągnięcia 3 celów operacyjnych PRT.

CEL OPERACYJNY PROGRAMU:	WSKAŹNIKI:		
1: Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych	Dynamika zmian poziomu bezrobocia kobiet (triennale)	Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS/1000 mieszkańców	Liczba osób głoszących w TBO/1000 dorosłych mieszkańców
2: Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	-
3: Zwiększenie walorów funkcjonalno - przestrzennych obszaru rewitalizacji	Względny przyrost zabudowy podobszaru (triennale)	-	-

Tabela 16: Cele operacyjne PRT i wskaźniki do ich monitorowania.

NAZWA WSKAŹNIKA	DEFINICJA - SPOSÓB WYLICZENIA WSKAŹNIKA I ŹRÓDŁA DANYCH:
Dynamika zmian poziomu bezrobocia kobiet (w triennale, np. 2013-2015)	Iloraz dwóch wielkości: $\text{dzielna} = [\text{poziom bezrobocia wśród kobiet, zamieszkałych w danym podobszarze, w pierwszym roku triennale (np. 2013)}] - [\text{poziom bezrobocia wśród kobiet, zamieszkałych w danym podobszarze, w ostatnim roku triennale (np. 2015)}]$ $\text{dzielnik} = \text{poziom bezrobocia wśród kobiet, zamieszkałych w danym podobszarze, w pierwszym roku triennale (np. 2013)}$ Źródło danych wejściowych: Powiatowy Urząd Pracy.
Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS na 1000 mieszkańców [inaczej: liczba rodzin objętych wsparciem finan-	Iloraz dwóch wielkości: $\text{dzielna} = [\text{liczba rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS w danym roku}] \times 1000$ $\text{dzielnik} = \text{liczba mieszkańców podobszaru}$ Źródło danych wejściowych: Miejski Ośrodek Pomo-

NAZWA WSKAŹNIKA	DEFINICJA - SPOSÓB WYLICZENIA WSKAŹNIKA I ŹRÓDŁA DANYCH:
sowym MOPS/1000M]	cy Społecznej, UM – ewidencja ludności.
Liczba osób głosujących w TBO na 1000 dorosłych mieszkańców [inaczej: liczba osób głosujących w TBO/1000 dorosłych M]	Iloraz dwóch wielkości: dzielna = [liczba osób głosujących w TBO z danego podobszaru, w danym roku (edycja TBO)] x 1000 dzielnik = liczba pełnoletnich mieszkańców podobszaru mieszkańców Źródło danych wejściowych: UM, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia.
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym [inaczej: liczba bezrobotnych na 1000M w wieku produkcyjnym]	Iloraz dwóch wielkości: dzielna = [liczba osób bezrobotnych – zarejestrowanych i zamieszkałych w danym podobszarze, w danym roku] x 1000 dzielnik = liczba mieszkańców podobszaru w wieku produkcyjnym Źródło danych wejściowych: Powiatowy Urząd Pracy, UM – ewidencja ludności.
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców [inaczej: liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M]	Iloraz dwóch wielkości: dzielna = [liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w danym podobszarze, w danym roku] x 1000 dzielnik = liczba mieszkańców podobszaru Źródło danych wejściowych: CEIDG lub UM, UM – ewidencja ludności.
Względny przyrost zabudowy podobszaru (triennale)	Iloraz dwóch wielkości: dzielna = [liczba wszystkich budynków w podobszarze w ostatnim roku triennale] - [liczba wszystkich budynków w podobszarze w pierwszym roku triennale] dzielnik = liczba wszystkich budynków w podobszarze w pierwszym roku triennale Źródło danych wejściowych: UM – ewidencja ludności.

Tabela 17: Wskaźniki monitorowania celów operacyjnych PRT – definicje.

Podobszar	A	Osada - Czutów i Zwierzyniec Z.	H i Ł	N i O	Miasto (mediana)
Wskaźnik	Wartość bazowa wskaźnika (tj. stan na rok 2016)				
Dynamika zmian poziomu bezrobocia kobiet (2013-2015)	0,388	0,281	0,364	0,430	0,433

Podobszar	A	Osada - Czulołów i Zwierzyniec Z.	H i Ł	N i O	Miasto (mediana)
Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS/1000M	26,41	22,29	6,6	7,8	8,06
Liczba osób głoszących w TBO/1000 dorosłych M	151,9	235,9	143, 7	131,3	154,2
Liczba bezrobotnych na 1000M w wieku produkcyjnym	46,84	44,29	23,73	29,02	26,25
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000M	66,0	98,31	69,84	134,35	143,54
Względny przyrost zabudowy podobszaru (2013-2015)	0,01	0,03	0,008	0	0,016

Tabela 18: Wskaźniki pomiaru osiągnięcia celów operacyjnych PRT i ich wartości bazowe na start programu.

2. Wpływ poszczególnych (29) projektów rewitalizacyjnych na osiągnięcie wytyczonych celów operacyjnych PRT będzie monitorowany metodą jakościową:

- poprzez analizę cząstkowych, doraźnych opinii Grupy Społecznych Obserwatorów (zobacz: cz.IV.3.).
- systemowo - za pomocą ankiety ewaluacyjnej, która będzie przeprowadzana przede wszystkim wśród Interesariuszy procesu rewitalizacji w podobszarze rewitalizacji, którego projekt dotyczy.

Poniżej znajduje się wzór – opis badania ewaluacyjnego *ex post*, które będzie przeprowadzane pod kierunkiem Zespołu ds. Rewitalizacji (albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) dla każdego projektu PRT, w ciągu 3-6 miesięcy od jego zakończenia.

ANKIETA EWALUACYJNA, do badania ex-post techniką wywiadu indywidualnego z Interesariuszami projektu....., realizowanego w ramach Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy (PRT), w podobszarze..... tyskiego obszaru rewitalizacji.

CEL BADANIA EWALUACYJNEGO: OCENA WPŁYWU PROJEKTU NA REALIZACJĘ CELÓW PRT, w tym: uzyskanie informacji jakościowej (opinii osób zaangażowanych w realizację projektu lub będących odbiorcami jego rezultatów), na ile dany projekt odpowiada określonym potrzebom rewitalizacyjnym, a jego rezultaty oczekiwaniom, zdefiniowanym poprzez konkretny, operacyjny cel PRT; dostarczenie wiedzy na temat dynamiki zmian zdiagnozowanych negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, funkcjonalno-przestrzennych), wywołanej realizacją projektu; identyfikację najlepszych praktyk w rewitalizacji w Tychach.

GRUPA: przedstawiciele Interesariuszy projektu, w tym szczególnie grupy docelowej projektu (społeczność obszaru rewitalizacji).

DOBÓR GRUPY: dla każdego zakończonego projektu rewitalizacyjnego 12 -20 respondentów, z czego nie mniej niż ¼ to przedstawiciele grupy docelowej, tj. społeczności obszaru rewitalizacji

TECHNIKA BADANIA: indywidualny, pogłębiony wywiad zorganizowany, który prowadzony jest z zastosowaniem wcześniej przygotowanej listy pytań, a pytania zadawane są w takiej samej formie i w takiej samej kolejności wszystkim respondentom, przy zapewnieniu im w czasie wywiadu dostępu do pełnej, uchwalonej treści dokumentu PRT.

LISTA PYTAŃ:

1. Na ile, w Pani /Pana ocenie, projekt odpowiedział na potrzeby rewitalizacyjne, występujące w obszarze/podobszarzerewitalizacji i opisane w PRT? Proszę swoją ocenę uzasadnić.

2. Czy osiągnięte rezultaty projektu w Pani/Pana ocenie odpowiadają oczekiwaniom, wyrażonym poprzez następujące operacyjne cele PRT:

(1.) Skuteczne wsparcie w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz długofalowe przeciwdziałanie kumulacji niekorzystnych zjawisk społecznych.

(2.) Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

(3.) Zwiększenie walorów funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.

Na czym opiera Pani/Pan swoją opinię? Proszę podać możliwie szerokie, dobrze umotywowane uzasadnienie.

3. Jak Pani/Pan ocenia wpływ projektu.....na realizację celów PRT? Proszę swoją ocenę uzasadnić.

4. Czy w Pani /Pana ocenie projekt wpłynął na ograniczenie lub złagodzenie negatywnych zjawisk, charakteryzujących obszar rewitalizacji/podobszari zdiagnozowanych w PRT? Na czym opiera Pan/Pani swoją ocenę? Proszę uzasadnić, najlepiej podając zaobserwowany przykład, dowodzący, że wskazane korzystne zmiany faktycznie zachodzą, najprawdopodobniej wskutek realizacji analizowanego projektu.

5. Jak Pani/Pan ocenia realizację, rezultaty i oddziaływanie projektu? Czy w Pani/Pana opinii, osiągnięcia projektu są: zadawalające, bardzo dobre, a może nawet ponadprzeciętne (szczególne), tj. np. pozwalające na zakwalifikowanie tego projektu do grupy najlepszych praktyk w rewitalizacji w Tychach? Proszę swoją opinię uzasadnić, najlepiej poprzez odniesienie się do innych projektów rewitalizacyjnych (znanych z autopsji), realizowanych w ramach PRT.

6. Charakterystyka uczestnika badania: pytanie o wiek, płeć, wykształcenie i relację z procesem rewitalizacji, tj. pole obserwacji i ocen, przedstawionych w badaniu (np. mieszkaniac obszar rewitalizacji, przedsiębiorca lub realizator projektu w obszarze rewitalizacji itp.)

CZAS BADANIA: około 60 minut, w opisie należy podać datę i miejsce przeprowadzenia wywiadu.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja PRT będzie przeprowadzana regularnie co 4 lata (raz w kadencji władz miasta), na podstawie Raportu Ewaluacyjnego PRT, który Prezydent m. Tychy przedstawia Radzie Miasta.

Sporządzenie Raportu Ewaluacyjnego PRT jest zadaniem Zespołu ds. Rewitalizacji albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy, odpowiednio do wybranej opcji wdrażania programu (zobacz: cz.IV.4).

Przewiduje się, że począwszy od 2020r. co 4 lata osiągnięcia programu poddawane będą ocenie eksperckiej, sporządzanej w oparciu o: pogłębione wywiady z Interesariuszami procesu rewitalizacji, roczne sprawozdania Zespołu ds. Rewitalizacji bądź Pełnomocnika ds. Rewitalizacji miasta Tychy, wyniki badań terenowych oraz informacje nt. realizacji projektów rewitalizacyjnych (wg mierników rezultatu, podanych w opisie każdego projektu).

Podstawowy zakres Raportu Ewaluacyjnego PRT to:

1. Zestawienie najważniejszych informacji zebranych w trakcie czteroletniego monitorowania PRT, w tym wniosków z ewaluacyjnego badania wpływu projektów na osiąganie celów PRT oraz opinii dostarczanych przez Grupę Społecznych Obserwatorów (zobacz: cz. IV.3.: mechanizmy uspołecznienia procesu).
2. Zestawienie danych obrazujących aktualną sytuację obszaru rewitalizacji i miasta.
3. Opis przeprowadzonej przez Zespół (albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) analizy informacji z monitoringu PRT wraz z wnioskami.
4. Opis wyników eksperckiej oceny osiągnięć PRT.
5. Wnioski ewaluacyjne i ewentualne rekomendacje Zespołu (albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) dotyczące modyfikacji PRT, wraz z opiniami zebranymi w drodze konsultacji tej części Raportu.

Wnioski ewaluacyjne i ewentualne rekomendacje Zespołu (albo Pełnomocnika ds. Rewitalizacji), dotyczące modyfikacji PRT powinny podlegać konsultacjom społecznym, tj. zaopiniowaniu przez:

1. Grupę Społecznych Obserwatorów procesu rewitalizacji.
2. Stały Zespół Konsultacyjny.
3. Zarządy Rad Osiedli, których dotyczy rekomendowana modyfikacja PRT.

Raport Ewaluacyjny PRT, po przedstawieniu go Radzie Miasta, powinien być udostępniany publicznie, co najmniej poprzez stronę internetową: <http://umtychy.pl/rewitalizacja>.

WPROWADZANIE MODYFIKACJI PROGRAMU

Wprowadzanie modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu, np. dokonanie zmian w zestawie projektów rewitalizacyjnych lub aktualizacji innych treści PRT, leży wyłącznie w gestii Rady Miasta, na wniosek Prezydenta m. Tychy (w oparciu o treści i rekomendacje Raportu Ewaluacyjnego PRT, opracowywanego na podstawie wyników monitoringu PRT i zawierającego również informacje o aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta).

V ANEKS

1. Rezultaty badań ankietowych i badań terenowych

BADANIE POTRZEB REWITALIZACYJNYCH UŻYTKOWNIKÓW OSIEDLI WYTYPOWANYCH DO REWITALIZACJI – OPINIE PRZEDSTAWIANE USTNIE W BADAANIACH TERENOWYCH

Badania terenowe przeprowadzono w przestrzeniach publicznych osiedli A, Czułów – Osada, H i Ł oraz N i O w końcu marca i w kwietniu 2016r. Badanie polegało na zebraniu opinii o najważniejszej potrzebie rewitalizacyjnej występującej, w ocenie danego respondenta, u społeczności osiedla. Zastosowano technikę krótkich bezpośrednich wywiadów z użytkownikami osiedli. Łącznie przeprowadzono 307 wywiadów (jednostka 1: 63, jednostka 6: 59, jednostka 11: 98, jednostka 16: 87). Po uporządkowaniu

i analizie zebranego materiału można było przedstawić poniższy obraz potrzeb rewitalizacyjnych sformułowany przez respondentów badania.

Jednostka (1): A – ANNA. Osoby biorące udział w badaniach terenowych sygnalizowały następujące potrzeby: organizację miejsca (miejsc) przyjaznych seniorom (poza biblioteką) - kawiarni-klubu, dokończenie renowacji zabudowy, uporządkowanie i zagospodarowanie terenu u zbiegu Asnyka i Wojska Polskiego, organizację wydarzeń kulturalnych na wolnym powietrzu (dostępnych bez biletowania) w tym wykorzystanie odremontowanego placu św. Anny na takie imprezy (przyciągnięcie ludzi z innych części miasta), wsparcie w szukaniu i utrzymaniu pracy, umożliwienie legalnego i bezpiecznego dorobienia do renty/emerytury, pomoc w radzeniu sobie z długami (w jaki sposób postępować z windykatorami i komornikami), pomoc w samoorganizacji (jak się zebrać, jak dotrzeć do innych ludzi z osiedla, w jaki sposób organizować się do działania na rzecz zmian w osiedlu), narzędzi komunikowania się (np. osiedlowa strona internetowa albo gazetka) - żeby się można było komunikować z ludźmi z osiedla, również w sprawie pracy (stałej albo dorywczej) czy organizacji czasu wolnego, w tym opieki nad dziećmi czy zajęć dla dzieci. Oprócz tego zgłaszano również, że: dobrze by było, gdyby był wolny dostęp do ogródków działkowych (spacery), warto byłoby wyeksponować to, jak *'fajne to jest miejsce, to osiedle'* a mało znane, że przydałoby się organizować różnorodne zajęcia ruchowe na boisku sportowym, dostosowane dla ludzi w różnym wieku (rekreacja dla rodziny z dziećmi, seniorzy itd.), potrzebne jest zindywidualizowanie pomocy w szukaniu pracy (*„wysyłam te cefalki i nic - nie potrafię sobie z tym poradzić”*). Z rozmów wynika, że inne części miasta, są ogólnie znane (w tym, spośród osiedli objętych programowaniem rewitalizacji najbardziej osiedle N i O : sklepy, kino), przy czym wyjątek stanowi Czułów (bardzo rzadko odwiedzane – chyba że przejazdem, i prawie nie znane rozmówcom mieszkającym na osiedlu A).

Jednostka (6): CZUŁÓW ze ZWIERZYŃCEM Z. Badania terenowe dotyczyły części tej jednostki, która przez respondentów ankiety przeprowadzonej 8 lutego br. była najczęściej wskazywana jako obszar problemowy i priorytet dla rewitalizacji w Tychach – tj. Osada Fabryczna w jednostce Czułów ze Zwierzyńcem Z.

Osoby biorące udział w badaniach terenowych sygnalizowały następujące potrzeby społeczności Osady: wyremontowanie budynków mieszkalnych i uporządkowanie terenu wokół budynków (*'błoto*

po uszy', 'śmietnik'), pomoc w poprawieniu sytuacji ekonomicznej, w „związaniu końca z końcem”, brakuje sklepu/kiosku spożywczego, brakuje jakiegoś miejsca do spotkań (*'nie ma gdzie pójść, żeby posiedzieć porozmawiać, a żeby nie trzeba było płacić '*), wpłynięcie na poprawę relacji międzyludzkich, sąsiedzkich (narracja: *'my – oni'*), spowodowanie częstszego patrolowania Osady przez policję lub straż miejską, zacieśnienie kontaktów Osady z „resztą miasta” (jesteśmy „za miastem”, żyjemy „obok”, tylko jeździmy do miasta – poczucie pozostawania na marginesie, poza głównym nurtem życia miasta), organizacja imprez w Osadzie (*sportowe też, ale również jakiś innych, ciekawych – może jakieś 'święto dziecka' albo 'święto sąsiada', jakiś koncert czy przedstawienie na wolnym powietrzu, a może kino na wolnym powietrzu, żeby przyszli do nas inni ludzie? - żeby „ludzie z miasta” przyjechali do nas, zobaczyli jak tu jest ładnie, ale też jak ciężko się żyje?*). Zgłaszano również potrzeby dotyczące wsparcia przy poszukiwaniu pracy (również dorywczej czy sezonowej) w sąsiedztwie domu (*'żeby nie trzeba było daleko jeździć, bo nie mam auta'*), oraz potrzeby dotyczące rozwiązywania problemów finansowych i prawnych (pomoc w kontaktach z instytucjami: policją, komornikiem, sądem), jak sobie radzić z urzędami, rachunkami, opłatami, wezwaniami, komornikami lub windykatorami; jak wyjść ze spirali zadłużenia a potem znów nie wpaść w kolejną. Z rozmów wynika, że inne części miasta, w tym inne osiedla objęte programowaniem rewitalizacji są odwiedzane przez mieszkańców Osady właściwie tylko wtedy, gdy trzeba tam coś konkretnego załatwić (w urzędach, udać się do przychodni, na wywiadówkę itd.) i przez to słabo znane (wyjątek – osiedle N i O, gdzie atrakcją jest kino i City Point).

Jednostka (11) H i Ł - HONORATA i ŁUCJA. Osoby biorące udział w badaniach terenowych sygnalizowały następujące potrzeby: pomoc w samoorganizacji, w nawiązaniu kontaktów z innymi mieszkańcami (oprócz najbliższych sąsiadów), uporządkowanie parkowania samochodów na osiedlu, wsparcie w działaniu - jak się zorganizować, żeby coś zorganizować (np. wspólne zajęcia na wolnym powietrzu, prace przy porządkowaniu zieleńców, czy wycieczkę do Paprocan [*'podróż za jeden uśmiech'*]), nauka samoorganizacji, wyłaniania lokalnych liderów, działania promujące organizowanie się społeczności, osiedlowy portal. Postulowano również uporządkowanie i ciekawe, oryginalne zagospodarowanie ciągu ul. Honoraty – traktu wewnątrzosiedlowego (upiększyć, dostosować dla seniorów i dzieci), uporządkowanie terenu przy Kopernika (wzdłuż kolei, wokół garaży), upiększenie i uatrakcyjnienie terenów publicznych, w tym podwórek i tzw. międzybłoczy czy też uatrakcyjnienie parku Jaworek (urządzenia ruchowe, ławki, kawiarenka, oświetlenie, zajęcia dla seniorów, szachy). Uczestnicy rozmów wspominali o potrzebie częstszej organizacja małych osiedlowych imprez kulturalnych czy sportowych (np. rekreacja na wolnym powietrzu), które byłyby również okazją do zawierania znajomości z innymi osobami z osiedla. Wielokrotnie zgłaszano użyteczność pomocy w poprawieniu sytuacji ekonomicznej rodziny, np. w znalezieniu innego lepszego miejsca pracy, dodatkowego zatrudnienia (*jak legalnie dorobić do pensji, do emerytury, poprzez np.: drobne naprawy, opiekę nad dziećmi czy osobami chorymi lub niedołącznymi?*), czy też miejsce do rozpoczęcia działalności gospodarczej (do „*rozkręcenia małego biznesu, jakiejs działalności gospodarczej – żeby zobaczyć czy jest na to klientela, a potem to już jakoś sam sobie poradzę, znajdę lokal*”). Jedna z osób wyraziła obawę, że „*jak stracę mieszkanie to się będę musiała wynieść z osiedla bo tu nie ma lokali socjalnych, stracę sąsiadów i znajomych, kto mi pomoże?*”, a inna obawę, czy: *da radę dalej regularnie opłacać wszystkie rachunki i co się z nami stanie, jeśli już nie dam rady?* Podobnie jak w przypadku użytkowników osiedla A, wśród osiedli miasta (objętych programowaniem rewitalizacji) które mieszkańcy wymieniali jako odwiedzane, pojawiało się jedynie osiedle N i O (ze względu na: City Point, kino, Rossman), osiedle A pojawia się w wypowiedziach jako „*miejsce obok drogi na dworzec*” a Czułów (osada w Czułowie) w ogólnie nie była zauważana.

Jednostka (16) N i O – NATALIA I OLGA . Osoby biorące udział w badaniach terenowych sygnalizowały głównie dwie grupy potrzeb. Pierwsza obejmuje potrzeby związane z zatrudnieniem (tj. brakiem pracy, brakiem stałych dochodów). Druga, najczęściej podnoszona, dotyczy potrzeb (albo odczuwanych deficytów) powiązanych z problemem zagospodarowania „pustych placów osiedla” i jakości jego przestrzeni publicznych, znajdujących się w pobliżu budynków mieszkalnych. Mówiono więc dużo o potrzebie pomocy w znalezieniu „jakiegoś” zatrudnienia, lub lepszego zatrudnienia (lepiej płatnego, bliższego wyuczonym kwalifikacjom lub w miejscu bliżej miejsca zamieszkania), pomocy „w znalezieniu pracy i zapewnieniu dochodu na życie” - w różnej formie (również jako zajęcie dodatkowe, dorywcze, uzupełniające budżet rodziny, a w tym – co podnoszono wielokrotnie - „bardzo przydałoby się dorobić do renty / emerytury”), przy czym kilkakrotnie pojawiała się wzmianka o barierze dojazdu do pracy (koszty), oraz o potrzebie wyrobienia „u młodych” nawyków utrzymania pracy, na dłużej. W każdej rozmowie pojawiał się temat „pustych placów”, w tym również w kontekście problemu poczucia bezpieczeństwa na osiedlu (chuligaństwo, alkohol, wandalizm), co dobrze podsumowuje wypowiedź: „dobrze by było zrobić coś wreszcie z tym placem pośrodku, zagospodarować na porządną park albo go czymś ładnym zabudować” (czasem komentarze na temat wypełnienia „osiedlowych pustek” dotyczyły obu, zarówno tej przy ul. Piłsudskiego jak i terenu pomiędzy ul. Nałkowskiej i Jana Pawła II, natomiast wszyscy rozmówcy mówili o tej pierwszej, jako kluczowej, zarówno dla obecnej sytuacji na osiedlu jak i dla jego przyszłości). Rozmówcy, w tym szczególnie ci starsi wiekiem, sygnalizowali deficyty dotyczące przestrzeni publicznych w pobliżu miejsca zamieszkania: ławek, chodników, oświetlenia, rozmieszczenia przystanków, zaniedbanej zieleni itd. W rozmowach pojawiał się również temat coraz większej ilości pustostanów w blokach (lokalnie długo niezamieszkałe) oraz obaw o to co się stanie gdy „przestanie nam starczać na rachunki”. Potrzeby wynikające z chęci samoorganizacji mieszkańców pojawiały się sporadycznie, dotyczyły w większości grupy senioralnej - zajęć dla seniorów (rekreacji na wolnym powietrzu, wycieczek, imprez towarzyskich), samopomocy życiowej, dorywczego zatrudnienia, grupowych akcji upiększania (zieleni osiedlowa) itp. Choć rozmówcy w większości mówili, że znają i lubią swoje miasto, to wśród osiedli objętych rewitalizacją, żadnego nie wskazywali jako miejsce, które czasem lubię odwiedzić (jedna osoba wykazała znajomość Osady w Czułowie, ponieważ „tam pracuję, w opakowaniach”).

OMÓWIENIE I SONDAŻU

Celem sondażu było zebranie opinii i sugestii na temat optymalnych form komunikacji społecznej oraz narzędzi aktywizacji Interesariuszy w sprawach związanych z rewitalizacją. Jak wynika z analizy odpowiedzi, sondaż trafił do osób zainteresowanych tematem, ponieważ spośród jego uczestników prawie 80% zadeklarowało, że śledzi postępy w rewitalizacji problemowych osiedli Tychów. Równocześnie nieco ponad 60% zadeklarowało chęć uczestnictwa w procesie rewitalizacji. Grupa, która wskazała na konsultacje (tj. partycypację reaktywną), jako optymalny dla siebie sposób uczestnictwa, jest najliczniejsza wśród respondentów badania (44%). Pozostałe dwie formy uczestnictwa – pasywną i aktywną, wskazały porównywalnie liczebnie grupy respondentów, stanowiące odpowiednio – 26% i 30% wszystkich badanych. Taki rezultat sondażu prowadzi do wniosku, że metodyka uspołecznienia procesu rewitalizacji w Tychach powinna obejmować formy adresowane do wszystkich grup, jednakże ze szczególnym wskazaniem na potrzeby grupy zainteresowanej uzyskiwaniem informacji i konsultowaniem konkretnych materiałów, opracowań czy projektów – tj. nastawionych na partycypację reaktywną. Uczestnicy badania wykazali zdecydowany pogląd w kwestii najdogod-

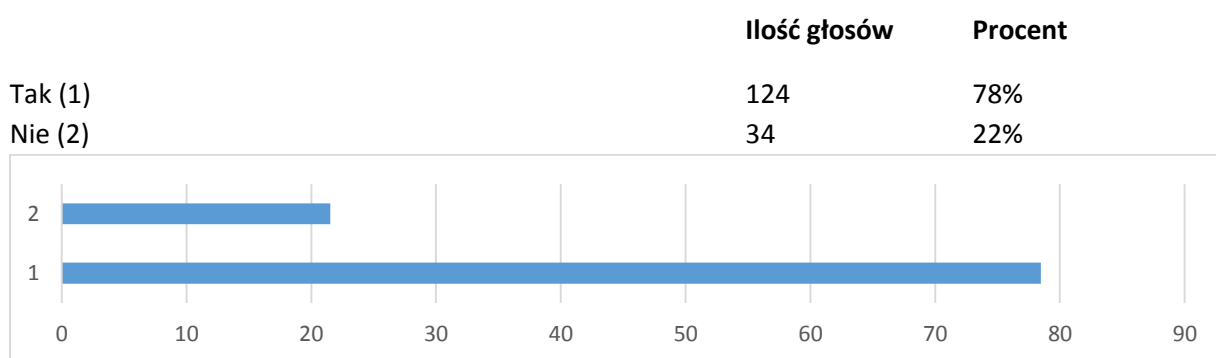
niejszych kanałów dystrybucji informacji zdecydowanie najczęściej wskazując Internet (oficjalną stronę Miasta lub serwisy społecznościowe każdy z respondentów wskazał co najmniej raz). W następnej kolejności za najdogodniejsze kanały informacji respondenci uznali: plakaty i natychmiastowy sms, a dalej – prasę (klasyczną) i elektroniczny newsletter. Spośród zaproponowanych sposobów komunikacji z Urzędem Miasta w sprawach dotyczących rewitalizacji problemowych osiedli uczestnicy badania zdecydowanie i bezdyskusyjnie wybrali drogę elektroniczną, za pośrednictwem poczty elektronicznych, serwisów lub komunikatorów. Za najatrakcyjniejszą formę aktywizacji uczestnicy uznali eventy - happeningi, przedstawienia lub koncerty uliczne. W drugiej kolejności, jako podobnie atrakcyjne uczestnicy wskazali następujące formy: publikacje (papierowe i elektroniczne), spacer po mieście i gry miejskie oraz projekty pilotażowe.

Przeprowadzone drogą sondażu konsultacje społeczne na temat optymalnych form komunikacji społecznej i narzędzi aktywizacji Interesariuszy dostarczyły opinii, które potwierdzają propozycje zawarte w „Metodologii procesu partycypacji społecznej”¹³. Sondaż został przeprowadzony równoległe dwoma technikami – elektronicznie (poprzez Internet) i tradycyjnie (papierowy kwestionariusz). W sondażu łącznie wzięło udział 158 osób.

Poniżej znajduje się zestawienie pytań i uzyskanych odpowiedzi. Udział procentowy poszczególnych odpowiedzi w ogólnej ilości udzielonych odpowiedzi na dane pytanie został zaokrąglony do jednego procenta. Udział ilości uczestników sondażu internetowego w ogólnej ilości uczestników sondażu wyniósł 99,3%. Wśród uczestników sondażu zdecydowanie dominuje grupa osób młodych lub relatywnie młodych - wiek „do 45 roku życia” zadeklarowało aż 95% uczestników sondażu, przy czym w tym przedziale wiekowym najliczniejsza grupa respondentów to osoby pomiędzy 26 a 35 rokiem życia (45%). Struktura wiekowa respondentów odbiega od profilu demograficznego miasta. Inne, choć nie tak licznie reprezentowane grupy, obecne wśród respondentów sondażu i znacząco kształtujące uzyskaną strukturę odpowiedzi, to: pracujący (68% uczestników) i nieaktywni społecznie (65% uczestników).

Pytania:

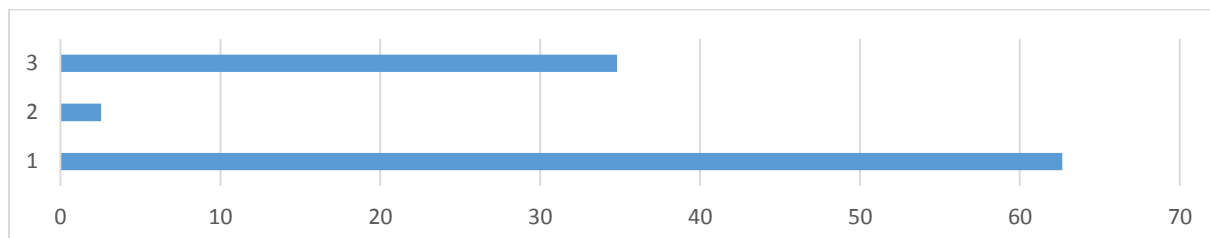
1. Czy śledzi Pani/Pan postępy w rewitalizacji problemowych osiedli miasta Tychy?

¹³ Opracowanie zawiera propozycje form partycypacji społecznej dostosowane do lokalnych uwarunkowań miasta Tychy.

2. Czy zamierza Pani/Pan uczestniczyć w procesie rewitalizacji problemowych osiedli miasta Tychy?

	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	99	63%
Nie (2)	4	3%
Nie wiem, nie mam zdania (3)	55	34%

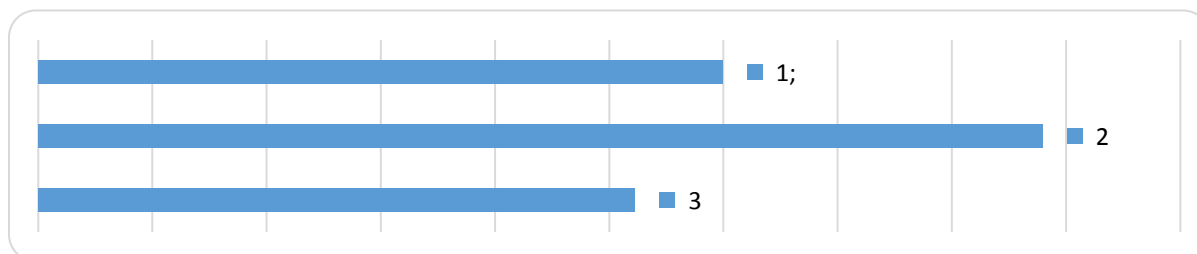
3. Jeśli zamierza Pani/Pan uczestniczyć w procesie rewitalizacji problemowych osiedli Miasta Tychy proszę wybrać dla siebie jeden sposób partycypacji, który wydaje się Pani/Panu najbardziej odpowiedni:

(1) Informowanie – dla mnie najbardziej odpowiednia jest partycypacja pasywna, ponieważ chcę wiedzieć i móc obserwować tok prac nad zaprogramowaniem procesu rewitalizacji w Tychach, a w przyszłości również efekty realizacji podjętych działań.

(2) Konsultowanie – dla mnie najbardziej odpowiednia jest partycypacja reaktywna, ponieważ chcę mieć dostęp do różnorodnych informacji, wiedzieć i obserwować oraz wyrażać (pisemnie lub ustnie) opinie i ocen – krytykować lub akceptować konkretne, wcześniej przygotowane propozycje, rozwiązania problemów, opracowania itp.

(3) Współdziałanie i współdecydowanie – dla mnie najbardziej odpowiednia jest partycypacja aktywna, ponieważ chcę mieć dostęp do informacji, uczestniczyć w konsultacjach oraz partycypować w procesie programowania rewitalizacji i wdrażania zmian w osiedlach problemowych miasta Tychy (np. poprzez prace społeczne, wolontariat, stworzenie nowego miejsca pracy, wkład finansowy itp.).

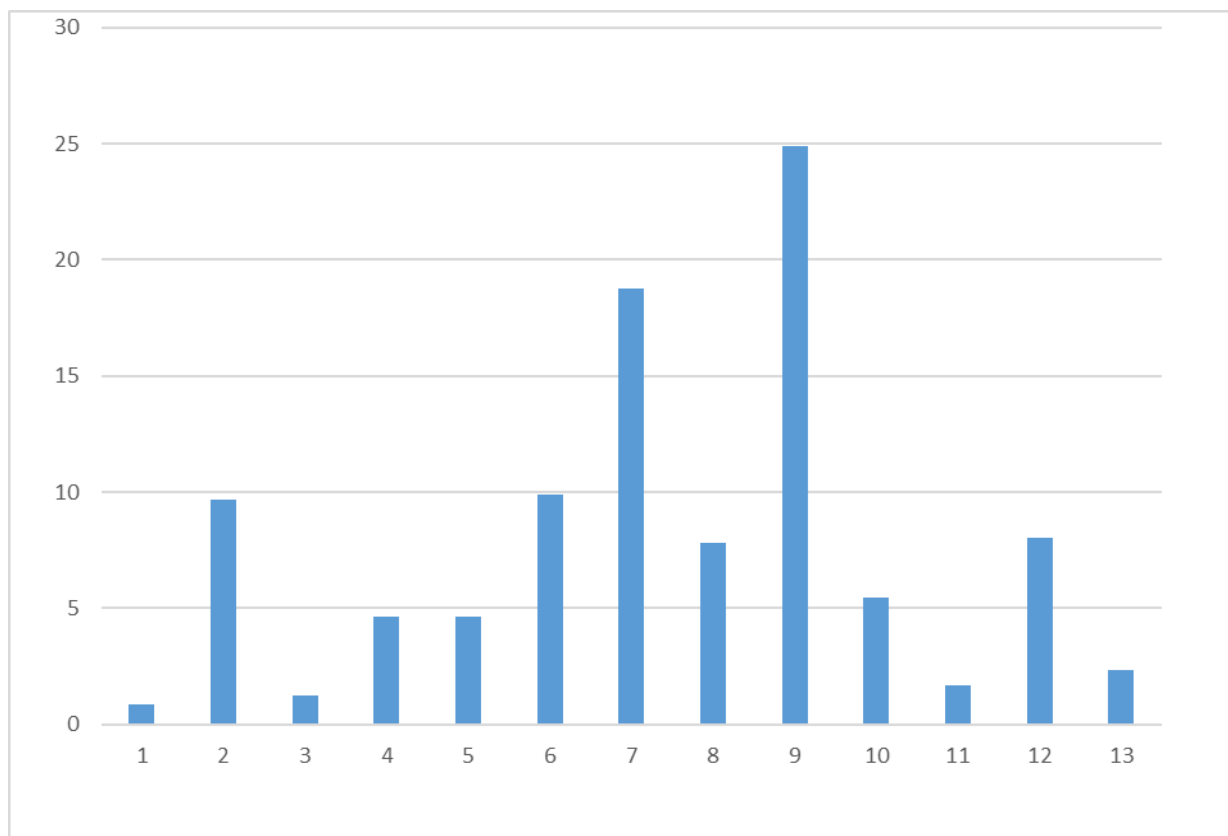
	Ilość głosów	Procent
Informowanie (1)	41	26%
Konsultowanie (2)	69	44%
Współdziałanie i współdecydowanie (3)	47	30%

4. Spośród wymienionych poniżej form dystrybucji informacji na temat rewitalizacji problemowych osiedli Miasta Tychy, proszę wskazać trzy, dla Pani/Pana najbardziej dogodne:

- (1) Tablice informacyjne w urzędach i instytucjach (np. w Urzędzie Miasta, Komendzie Policji).
- (2) Plakaty umieszczane na ulicznych tablicach i słupach informacyjnych.
- (3) Info-Kioski.
- (4) Radio lub telewizja.
- (5) Spotkania informacyjne – otwarte zebrania połączone z prelekcją.
- (6) Natychmiastowy SMS.
- (7) Internet – oficjalna strona internetowa Urzędu Miasta.
- (8) Prasa codzienna i tygodniki.
- (9) Internet – portale społecznościowe (np. <https://www.facebook.com/tychypil/>).
- (10) Warsztaty – robocze spotkania w grupach (udział po uprzednim zgłoszeniu – rejestracji).
- (11) Ulotki w miejskich instytucjach różnego typu (np. Urząd Miasta, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejskie Centrum Kultury).
- (12) Newsletter – regularny biuletyn elektroniczny rozsyłany do zarejestrowanych abonentów.
- (13) Broszury – drukowane materiały rozsyłane klasyczną pocztą do zarejestrowanych abonentów.

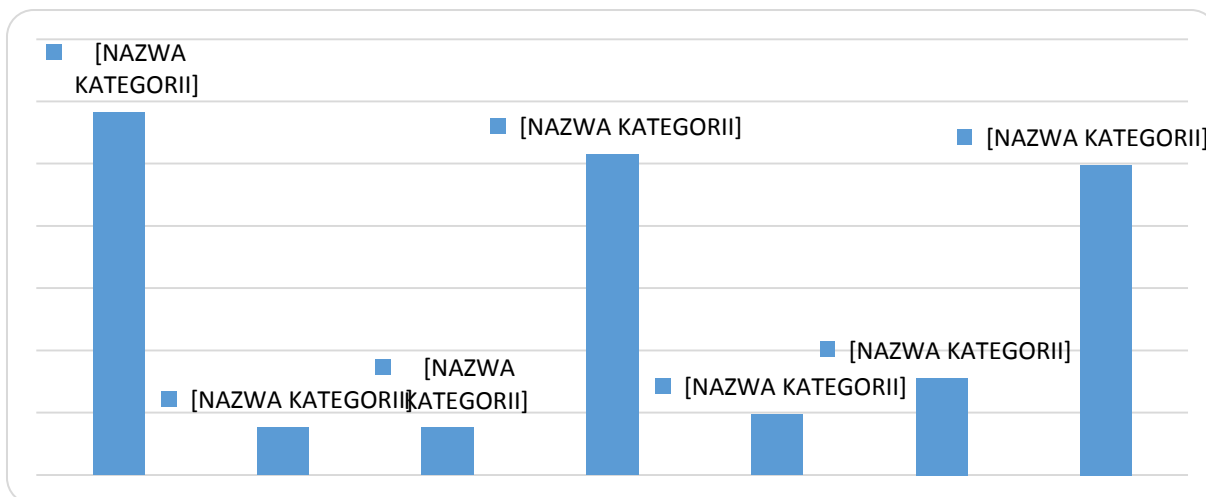
	Ilość głosów	Procent
1.	4	1%
2.	46	10%
3.	6	1%
4.	22	5%
5.	22	5%
6.	47	10%
7.	89	19%
8.	37	8%
9.	118	25%
10.	26	5%
11.	8	2%
12.	38	8%
13.	11	2%

5. Spośród wymienionych poniżej sposobów komunikacji z Urzędem Miasta w sprawach dotyczących rewitalizacji problemowych osiedli Miasta Tychów, proszę wybrać trzy, które w Pani/Pana opinii są najlepsze:

- (1) Elektroniczny formularz (zgłoszenie) - dostępny poprzez oficjalną stronę internetową miasta.
- (2) Pisemnie (w tym poprzez pocztę klasyczną).
- (3) Telefon.
- (4) Poczta elektroniczna - kierowana na konkretny adres skrzynki, dedykowany rewitalizacji.
- (5) Bezpośrednio – np. zgłoszenie osobiste w Biurze Obsługi Klienta.
- (6) SMS.
- (7) Portale społecznościowe i komunikatory.

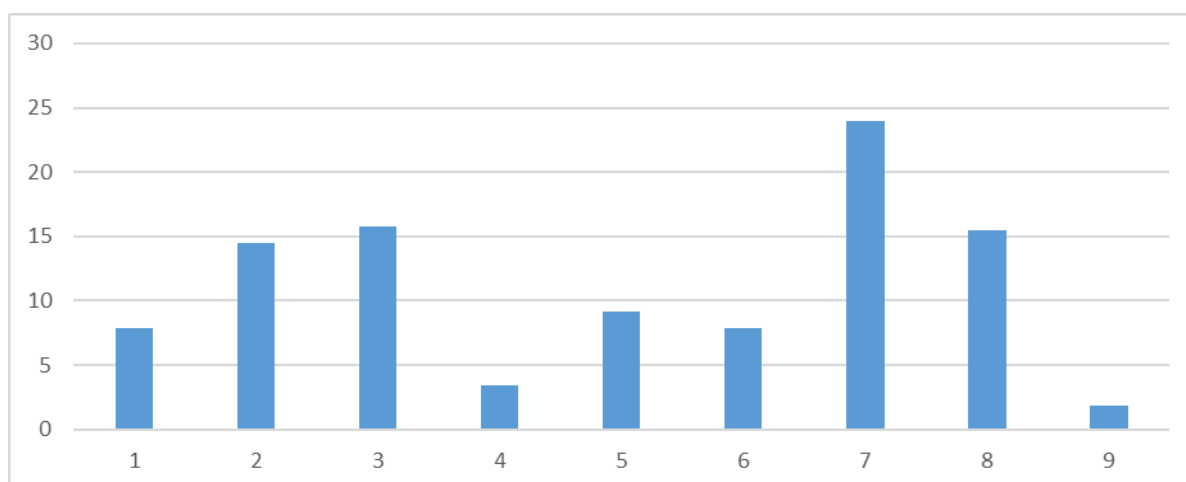
	Ilość głosów	Procent
1.	138	29%
2.	18	4%
3	18	4%
4	122	26%
5	23	5%
6	37	8%
7.	118	25%

6. Proszę o wybranie dwóch, Pani/Pana zdaniem najbardziej atrakcyjnych form aktywizacji mieszkańców na rzecz rewitalizacji problemowych osiedli Miasta Tychy:

- (1) Debaty z udziałem ekspertów
- (2) Publikacje, papierowe i elektroniczne
- (3) Spacer po mieście i gry miejskie
- (4) Wystawy i prelekcje
- (5) Konkursy (np. fotograficzne)
- (6) Warsztaty
- (7) Happeningi, przedstawienia lub koncerty uliczne
- (8) Pilotażowe projekty – modelowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne
- (9) Żadna z wymienionych form, w mojej ocenie, nie jest wystarczająco atrakcyjna abym zdecydował/a się z niej skorzystać (wziąć w niej udział).

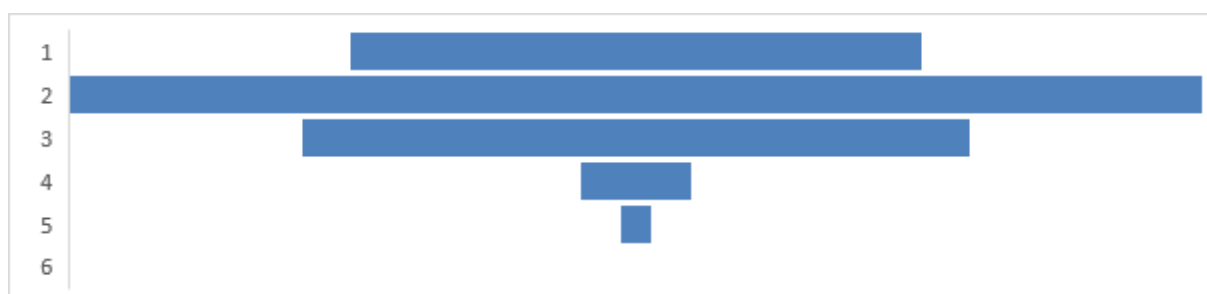
	Ilość głosów	Procent
(1)	25	8%
(2)	46	15%
(3)	50	16%
(4)	11	3%
(5)	29	9%
(6)	25	8%
(7)	76	24%
(8)	49	15%
(9)	6	2%

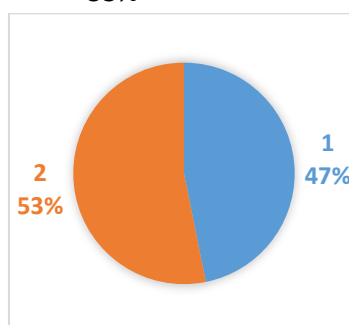
CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW SONDAŻU

WIEK

poniżej 25 lat (1)	36	23%
26-35 lat (2)	71	45%
36-45 lat (3)	42	27%
46-60 lat (4)	7	4%
61-75 lat (5)	2	1%
powyżej 75 lat (6)	0	0%

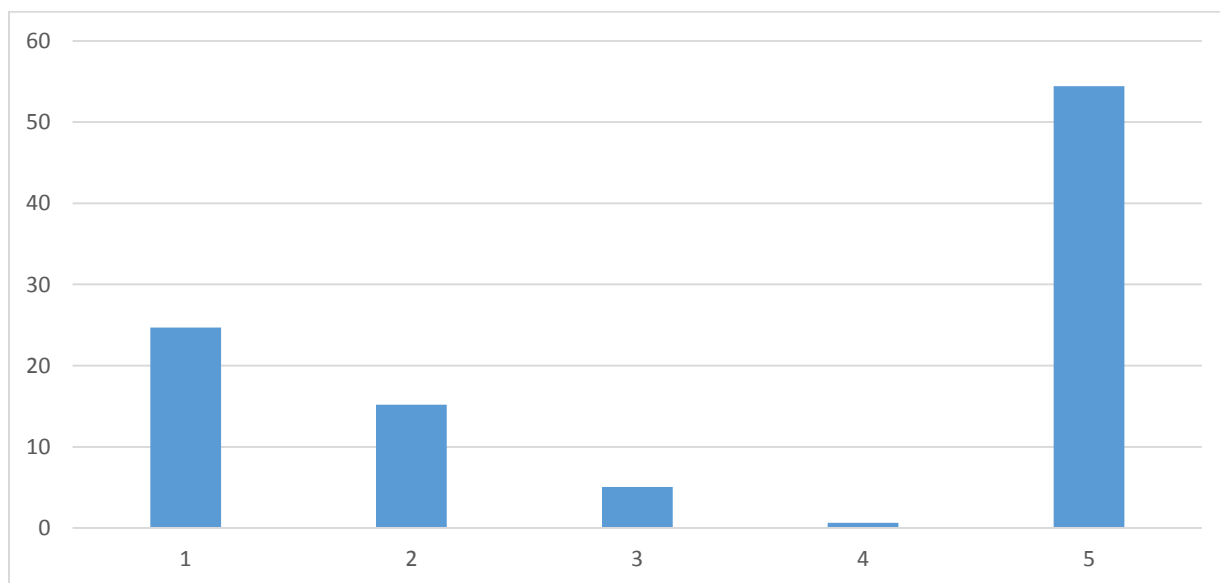

PŁEĆ	Ilość	Procent
Kobieta (1)	74	47%
Mężczyzna (2)	84	53%

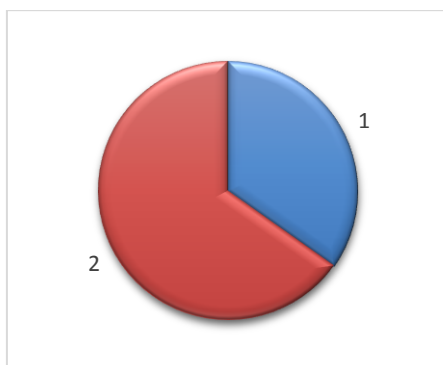
RODZICIELSTWO

	Ilość	Procent
1 dziecko (1)	39	25%
Dwoje dzieci (2)	24	15%
Troje dzieci (3)	8	5%
Czworo lub więcej dzieci (4)	1	1%
Bezdzienny/bezdzienna (5)	85	54%

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

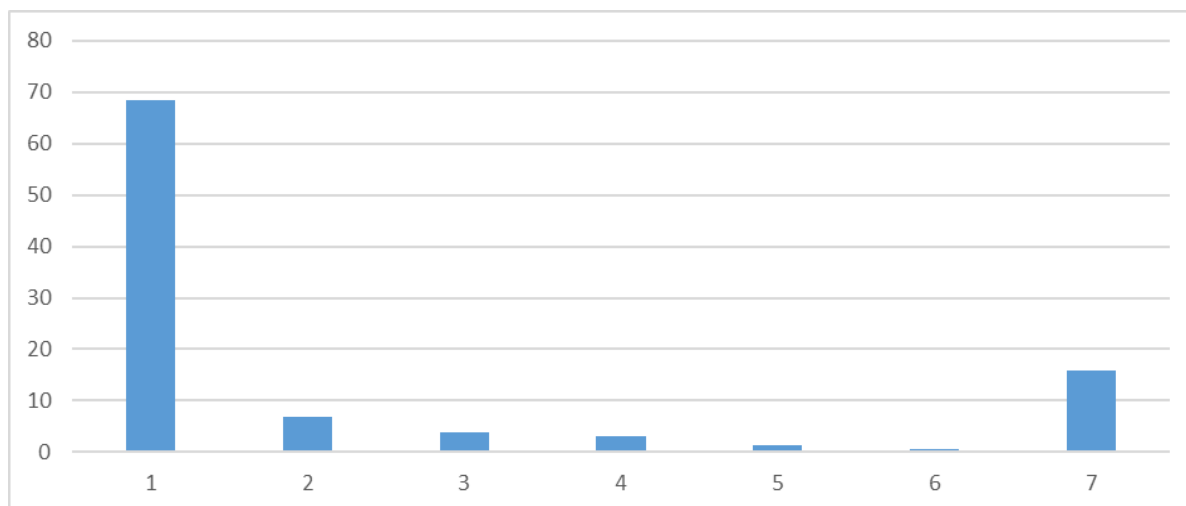
	Ilość	Procent
Działa społecznie (1)	55	35%
Nie działa społecznie (2)	103	65%

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA

	Ilość	Procent
Pracownik (1)	108	68%
Przedsiębiorca (2)	11	7%

Wolny zawód (3)	6	4%
Bezrobotna/y (4)	5	3%
Emeryt/emerytka (6)	2	1%
Rencista/rencistka (7)	1	1%
Uczeń/uczennica (8)	25	16%

OMÓWIENIE II SONDAŻU

Celem sondażu było zebranie opinii i sugestii na temat wstępnych rezultatów diagnozy potrzeb rewitalizacyjnych w Tychach. Uczestnicy sondażu wykazali zdecydowany pogląd w kwestii objęcia działaniami rewitalizacyjnymi 4 jednostek, wykazujących w przeprowadzonej diagnozie ponadprzeciętne nasilenie problemów (Osiedle A, Czułów i Zwierzyniec Zachodni, Osiedla H i Ł, Osiedla N i O), co można wywnioskować na podstawie tego, że tylko 9% uczestników badania zadeklarowało brak zdania na ten temat. Jednocześnie ponad ¾ respondentów uznało, że działań rewitalizacyjnych wymagają wszystkie wymienione osiedla, przez co można założyć, że wnioski z analiz diagnostycznych są ogólnie poprawne i akceptowalne (tj. raczej nie wzbudzają kontrowersji społecznych). Ponieważ jedynie nieco ponad ¼ respondentów zadeklarowała zamieszkiwanie w osiedlach zdiagnozowanych jako „problemowe”, to odpowiedzi respondentów na pytanie trzecie można potraktować jako zobrazowanie społecznej oceny mieszkańców Tychów, w kwestii nasilenia problemów w tych osiedlach. W opinii respondentów nasilenie to jest porównywalne - bardzo podobne (udział wskazań dla każdego z 4 osiedli mieści się w tym samym przedziale, pomiędzy 20%-30%). Zdecydowana większość uczestników sondażu zadeklarowała zainteresowanie rewitalizacją. Prawie połowa uczestników badania zadeklarowała chęć wzięcia udziału w procesie rewitalizacji. Przeprowadzone drogą sondażu konsultacje społeczne diagnozy i potrzeb rewitalizacyjnych dostarczyły opinii potwierdzających proponowany zakres interwencji w osiedlach: A, Osiedla N i O, Osiedla H i Ł oraz osiedlach Czułów i Zwierzyniec Zachodni (hierarchia/kolejność osiedli wg rozkładu uzyskanych opinii).

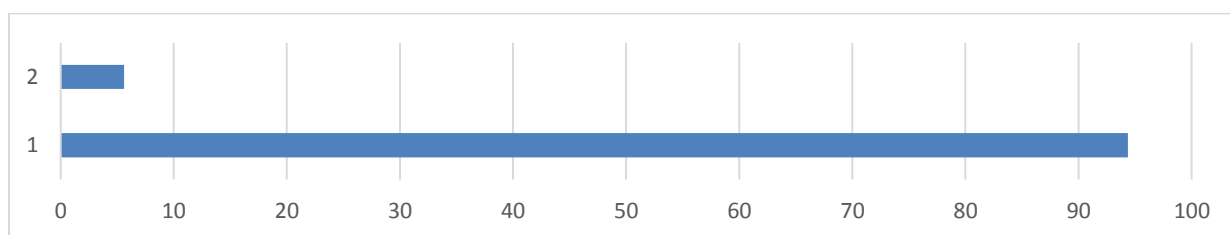
Sondaż został przeprowadzony równolegle dwoma technikami – elektronicznie (poprzez Internet) i tradycyjnie (papierowy kwestionariusz). W sondażu łącznie wzięło udział 160 osób. Poniżej znajduje

się zestawienie pytań i uzyskanych odpowiedzi. Udział procentowy poszczególnych odpowiedzi w ogólnej ilości udzielonych odpowiedzi na dane pytanie został zaokrąglony do jednego procenta. Udział ilości uczestników sondażu internetowego w ogólnej ilości uczestników sondażu wyniósł 99%. Wśród uczestników sondażu wyraźnie dominują następujące grupy osób: młodych lub relatywnie młodych (wiek „do 45 roku życia” zadeklarowało 76% uczestników sondażu), pracujących (63% uczestników), nieaktywnych społecznie (75% uczestników) oraz po raz pierwszy uczestniczących w sondażu na temat rewitalizacji w Tychach (79% uczestników).

Pytania:

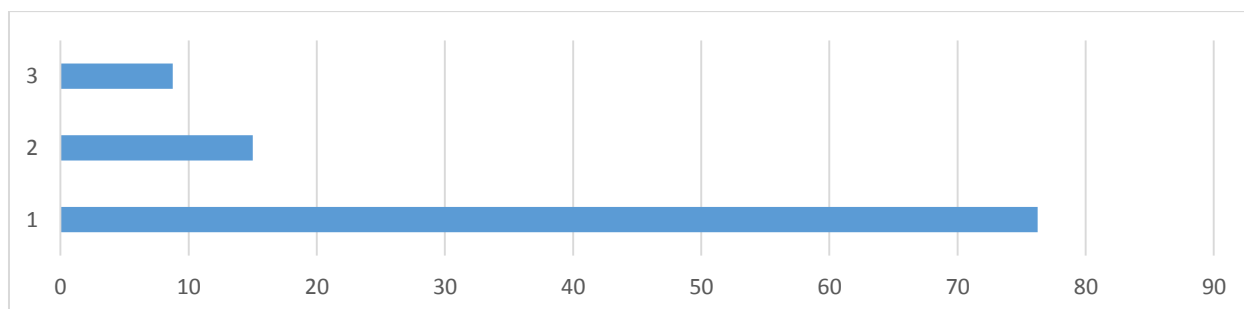
1. Czy interesuje się Pani/Pan postępowaniem w rewitalizacji problemowych osiedli miasta Tychy?

	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	151	94%
Nie (2)	9	6%

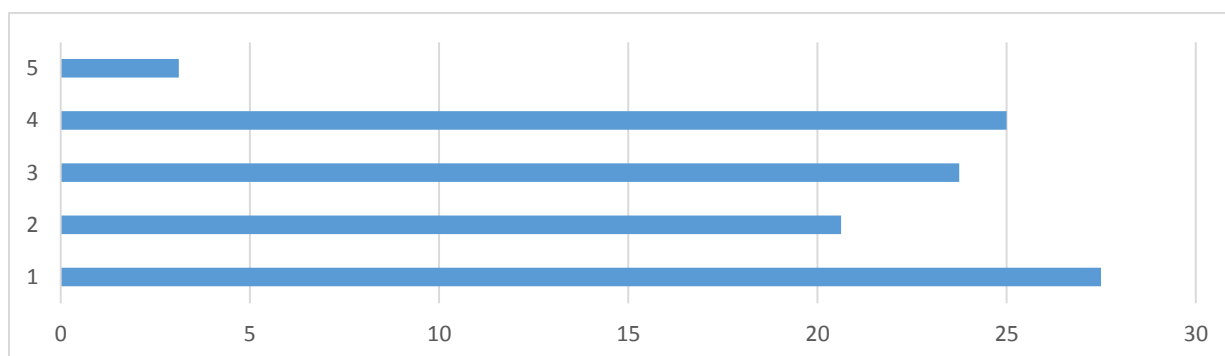
2. Czy w Pani/Pana opinii działania rewitalizacyjne powinny objąć wszystkie 4 zdiagnozowane jednostki, które według badań wciąż charakteryzują się ponadprzeciętnym nasileniem problemów społecznych, gospodarczych oraz funkcjonalno – przestrzennych: Osiedle A, Czułów i Zwierzyniec Zachodni, Osiedla H i Ł, Osiedla N i O?

	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	122	76%
Nie (2)	24	15%
Nie wiem, nie mam zdania (3)	14	9%

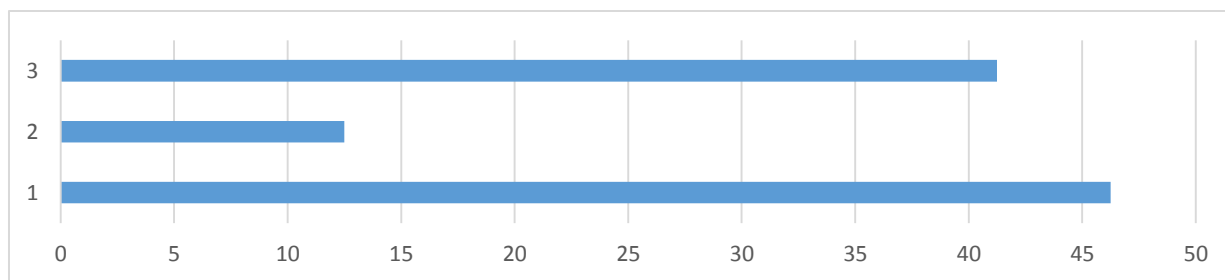
3. Jeżeli nie, to spośród wymienionych proszę wskazać tę (jedną) jednostkę, która w Pani/Pana przekonaniu najbardziej wymaga pilnych działań rewitalizacyjnych:

	Ilość głosów	Procent
Osiedle A (1)	44	27%
Czułów i Zwierzyniec Zachodni (2)	32	21%
Osiedla H i Ł (3)	38	24%
Osiedla N i O (4)	40	25%
Odpowiedź udzielona została w pytaniu 2. (5)	5	3%

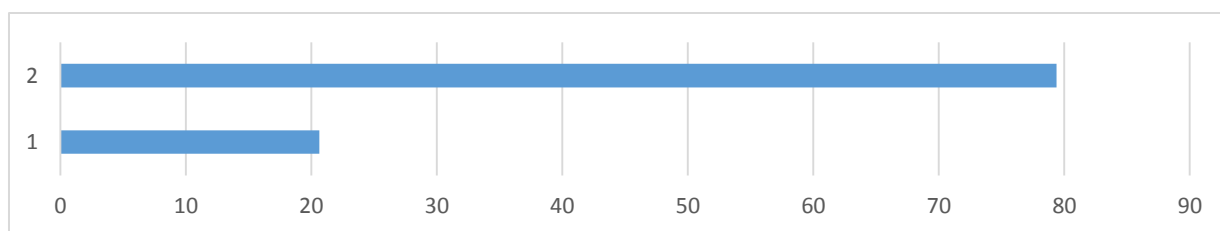
4. Czy zamierza Pani/Pan uczestniczyć w procesie rewitalizacji problemowych osiedli miasta Tychy?

	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	74	46%
Nie (2)	20	13%
Nie wiem, nie mam zdania (3)	66	41%

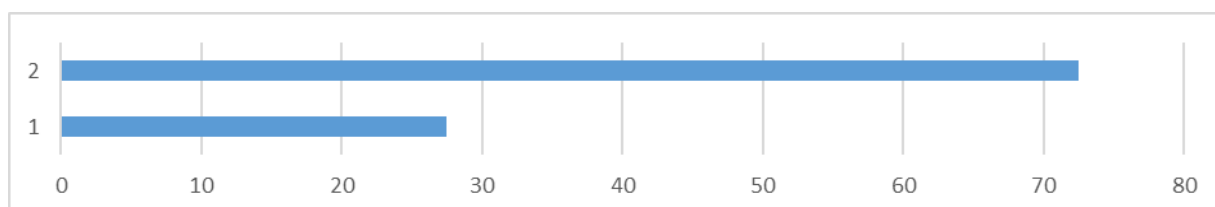
5. Czy brała Pani/Pan udział w poprzednim sondażu na temat rewitalizacji w Tychach?

	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	33	21%
Nie (2)	127	79%

6. Czy jest Pani mieszkanką/mieszkańcem jednego z 4 osiedli wytypowanych do rewitalizacji?

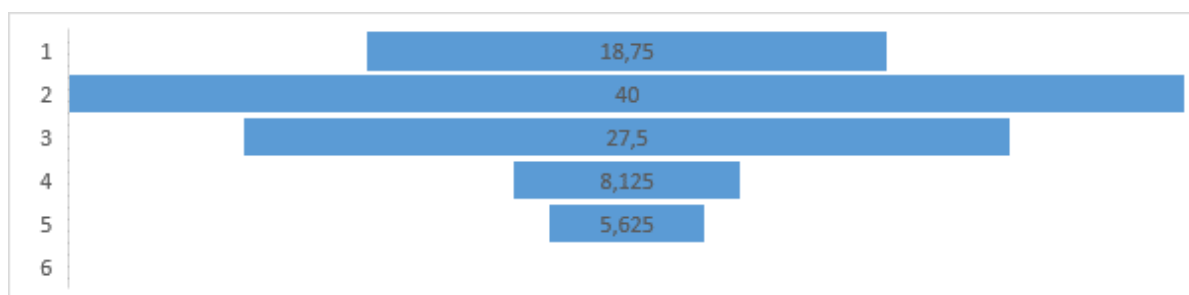
	Ilość głosów	Procent
Tak (1)	44	27%
Nie (2)	116	72%

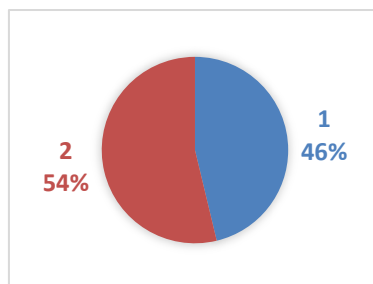
CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW SONDAŻU

WIEK

poniżej 25 lat (1)	30	19%
26-35 lat (2)	64	40%
36-45 lat (3)	44	27%
46-60 lat (4)	13	8%
61-75 lat (5)	9	6%
powyżej 75 lat (6)	0	0%

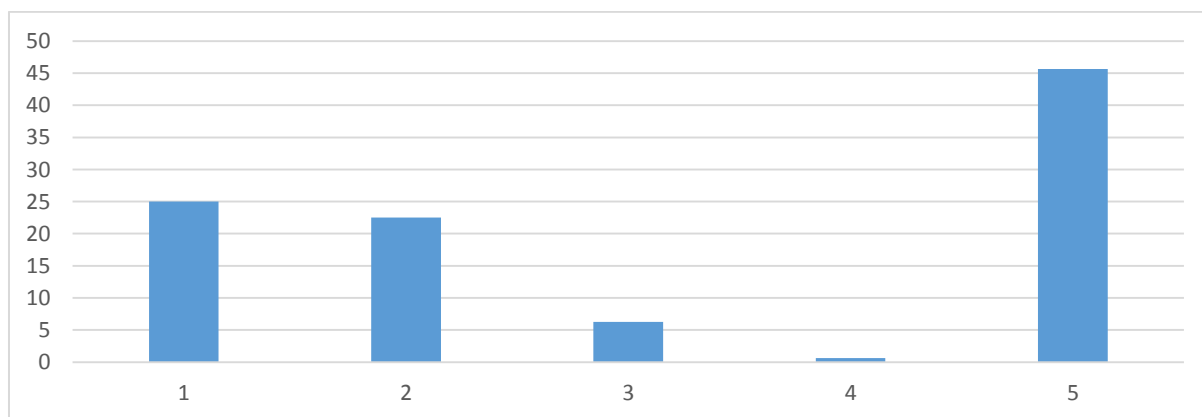

PŁEĆ	Ilość	Procent
Kobieta (1)	74	46%
Mężczyzna (2)	86	54%

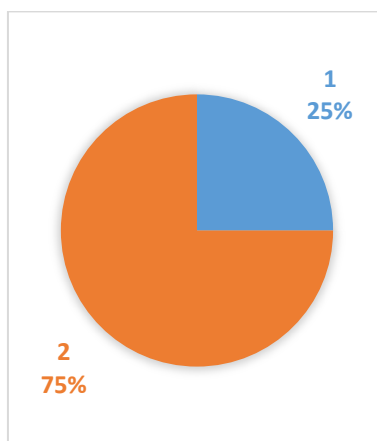
RODZICIELSTWO

	Ilość	Procent
1 dziecko (1)	40	25%
Dwoje dzieci (2)	36	22%
Troje dzieci (3)	10	6%
Czworo lub więcej dzieci (4)	1	1%
Bezdzienny/bezdzienna (5)	73	46%

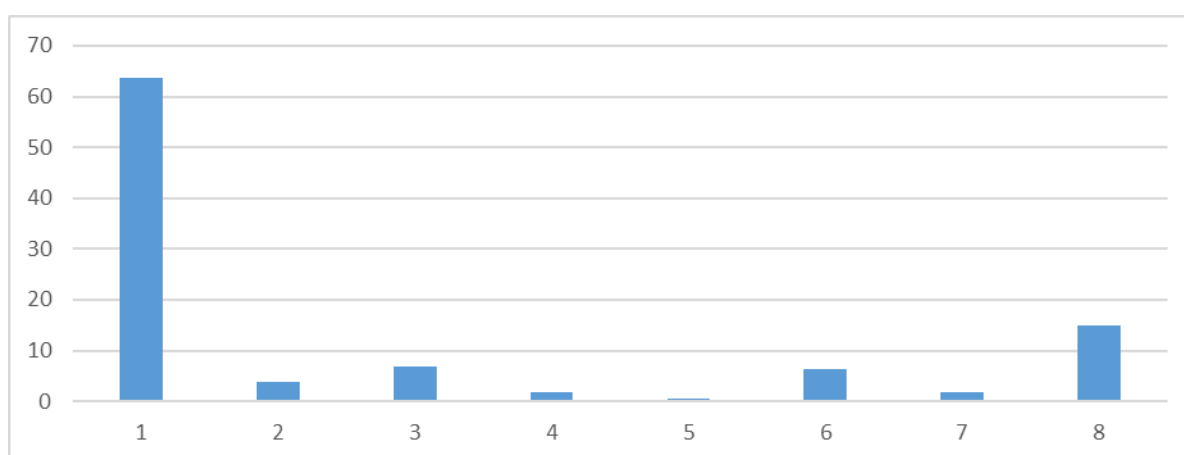
AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

	Ilość	Procent
Działa społecznie (1)	40	25%
Nie działa społecznie (2)	120	75%

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA

	Ilość	Procent
Pracownik (1)	102	63%
Przedsiębiorca (2)	6	4%
Wolny zawód (3)	11	7%
Bezrobotna/y (4)	3	2%
Szukający pracy (5)	1	1%
Emeryt/emerytka (6)	10	6%
Rencista/rencistka (7)	3	2%
Uczeń/uczennica (8)	24	15%

3. Spis ulic wchodzących w granice poszczególnych jednostek analitycznych oraz spis ulic wchodzących w granice obszaru rewitalizacji

SPIS ULIC JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH		
Nr	NAZWA JEDNOSTKI	ULICE (jak również ALEJE i PLACE, jeśli zaznaczono w nazwie)
1	A - osiedle Anna	Generała Andersa, Arctowskiego, Arkadowa, Asnyka, Dworcowa, Plac św. Anny, Wojska Polskiego.
2	B - osiedle Barbara	Bałuckiego, Stefana Batorego, Baziowa - wszystkie numery z wyłączeniem następujących numerów parzystych: od Nr 22 do Nr 28,

		Ludwika Beethovena, Begonii : Nr 5, Generała Bema, Biblioteczna, Aleja Bielska - numery parzyste od Nr 14 włącznie do Nr 40 włącznie oraz numery nieparzyste od 29 włącznie do Nr 47 (włącznie), Ojca Bocheńskiego, Boczna, Bohaterów Warszawy, Braterska, Brzozowa, Budowlanych - numery parzyste do Nr 114 włącznie oraz numery nieparzyste do Nr 31 (włącznie), Bukowa, Biskupa Juliusza Burschego, Edukacji - numery nieparzyste od Nr 1 (włącznie) do Nr 5 (włącznie), Księdza Kardynała Augusta Hlonda, Ogrodowa, Henryka Sienkiewicza - numery parzyste od Nr 86 włącznie do Nr 90 (włącznie), Słoneczna, Starokościelna - numery parzyste od Nr 2 włącznie do Nr 18 włącznie.
3	BALBINA	Bacha, Barona: wszystkie numery za wyjątkiem Nr 9 i Nr 11, Begonii – wszystkie numery parzyste, Brzechwy, Budowlanych - numery nieparzyste: od Nr 37 (włącznie) do Nr 51 (włącznie), Kochanowskiego, Pasaż Europejski.
4	C - osiedle Celina	Aleja Bielska - numery parzyste: od Nr 54 (włącznie) do numeru 82 (włącznie) oraz numery nieparzyste: od Nr 69 (włącznie) do Nr 01 (włącznie), Ciasna, Cicha, Cienista, Marii Curie-Skłodowskiej, Cyganerii, Czarneckiego, Antoniego Czechowa, Czereśniowa, Czysta, Generała Grota Roweckiego: numery parzyste od Nr 46 (włącznie) do Nr 64 (włącznie), Aleja Niepodległości -numery parzyste do Nr 54 (włącznie).
5	Cielmice i osiedle Ogrodnik	Barwna, Bieruńska,

		Cielmicka, Górna, Jankowicka, Jedności, Leśników, Łęgowa, Mała, Na Wzgórzu, Nadrzeczna, Strefowa, Strzelecka, Księdza Karola Szojdy, Targiela - numery parzyste: od Nr 76 (włącznie) oraz numery nieparzyste: od Nr 99 (włącznie), Towarowa, Ziołowa.
6	Czułów i Zwierzyniec Zachód	Agrestowa, Astrów, Brzoskwiniowa, Bzów, Cisów, Cyprysowa, Czarna - wszystkie numery za wyjątkiem: Nr 42, Nr 52, Nr 60 i Nr 62,) Czułowska, Fiołków, Grabowa, Gruszowa, Irysów, Jabłoni, Jałowcowa, Jarzębinowa, Jaśminów, Jesionowa, Jodłowa, Kalinowa, Katowicka, Klonowa, Konwalii, Kwiatów, Leszczynowa, Lipowa, Magnolii, Mahoniowa, Maków, Modrzewiowa, Morełowa, Narcyzów, Orzechowa, Palmowa, Piaskowa, Pod Lasem - numery nieparzyste oraz parzyste do Nr

		64 (włącznie), Pomarańczy, Różana, Słoneczników, Szafirków, Szarotek, Śląska, Śliwowa, Świerkowa, Topolowa, Tulipanów, Wiązowa, Wiosenna, Wschodnia Nr 76, Zawilców, Zielona, Zwierzyniecka - numery nieparzyste do Nr 79 (włącznie) oraz numery parzyste do Nr 60 (włącznie), Żarnowiecka.
7	D i G - osiedla: Dorota i Genowefa	Karola Darwina, Dąbrowskiego, Dębowa, Generała Charlesa De Gaulle'a, Generała Grota Roweckiego - numery nieparzyste: od Nr 57 (włącznie) do Nr 69 (włącznie), Aleja Niepodległości - numery parzyste od Nr 70 (włącznie), Kardynała Stefana Wyszyńskiego – nieparzyste: od Nr 31 (włącznie) do Nr 37 (włącznie) oraz parzyste: od Nr 46 (włącznie) do Nr 58 (włącznie).
8	E- osiedle Ewa	Aleja Bielska Nr 57, Edisona, Edukacji - parzyste do Nr 68 (włącznie) oraz Nr 11, Alberta Einsteina, Ejsmonda, Elfów, Józefa Elsnera, Estetyczna, Ewarysta Estkowskiego, Generała Grota Roweckiego - numery parzyste: do Nr 32 (włącznie) oraz nieparzyste do Nr 51 (włącznie), Janusza Korczaka, Mała Aleja Róż, Aleja Niepodległości - nieparzyste do Nr 43 (włącznie), Spacerowa, Trzy Stawy.
9	F - osiedle Felicja i Zawiść	Edukacji - numery nieparzyste: od Nr 25 (włącznie) oraz parzyste od Nr 74 (włącznie), Filaretów, Filomatów,

		Grzegorza Fitelberga, Aleksandra Fredry, Frycza Modrzewskiego, Aleja Niepodległości - nieparzyste od Nr 53 (włącznie) Olchowa Oświęcimska Nr 52 Rybna, Wejchertów, Wędkarska, Kardynała Stefana Wyszyńskiego - parzyste do Nr 38a oraz Nr 1.
10	Glinka i Suble,	Barbary, Borowa - parzyste do Nr 118 włącznie oraz nieparzyste do Nr 99 (włącznie), Barona Nr 9 i Nr 11, Bronisławy, Budowlanych: numery parzyste od Nr 142 włącznie do 148 włącznie oraz nieparzyste: od 135 włącznie do Nr 163 (włącznie), Chałupnicza, Dunikowskiego, Glinczańska, Grzybowa, Harcerska - nieparzyste: od Nr 31 (włącznie) do Nr 133 (włącznie) oraz parzyste: od Nr 60 (włącznie), Hetmańska - numery parzyste Jagodowa - wszystkie numery za wyjątkiem numerów: od 33 do 33d, Jeżynowa, Malinowa, Mostowa, Nizinna, Owczarska, Księdza Jana Radziejewskiego, Regionalna, Rękodzielnicza, Walentego Roździeńskiego, Runowa, Rydla, Skalna - numery parzyste: od Nr 106 (włącznie) do Nr 140 (włącznie) oraz nieparzysty Nr 183 Stawowa, Stoczniowców 70, Sublańska, Szuwarków, Wodna, Zagrodowa, Zrębowa, Żwakowska - numery parzyste od Nr 54 włącznie do 60 włącznie oraz nieparzysty Nr 65.
11	H i Ł – osiedla: Hono-	Aleja Bielska – parzyste: od Nr 92 do Nr 96d,

	rata i Łucja	Władysława Broniewskiego, Dunikowskiego, Hańczy, Harcerska - nieparzyste do Nr 27 (włącznie) oraz parzyste do Nr 24 włącznie, Hetmańska - nieparzyste do Nr 25 (włącznie), Hierowskiego, Honoraty, Hubala, Husarii Polskiej, Jagodowa – nieparzyste: od Nr 33 (włącznie) do Nr 33d (włącznie), Kopernika, Rodziny Krzyżowskich, Rolna, Żwakowska - nieparzyste do Nr 27 (włącznie) oraz parzyste do Nr 28 (włącznie).
12	Jaroszowice, Urbanowice, Wygorzele	Długa, Dworska, Dworcowa, Główna, Goździków - numery parzyste od Nr 32 (włącznie), oraz nieparzyste od Nr 33 (włącznie), Jana, Jakuba, Jaroszowicka, Kościelna, Kowalska, Krzywa, Ligonia, Lokalna, Łączna, Miła, Miodowa, Mysłowicka, Nad Potokiem, Nowowiejska, Oświęcimska - parzyste od Nr 68 (włącznie) oraz nieparzyste od Nr 121 (włącznie), Pasterska, Pogodna, Poprzeczna, Promienna, Przejazdowa, Rolnicza, Rymarska, Samochodowa, Serdeczna, Spokojna, Sportowa, Świerczyńska, Stolarska,

		Księdza Leona Szkatuły, Smaragdowa, Turyńska, Ułańska, Urbanowicka, Wspólna, Zimowa, Żniwna.
13	K i L - osiedla Karolina i Lucyna oraz Cztery Pory Roku	Aleja Bielska – nieparzyste: od Nr 135 (włącznie) do Nr 153a (włącznie), Feliksa Konecznego, Konfederatów Barskich, Kubicy, Kurpińskiego Legionów Polskich, Lencewicza, Myśliwska, Księdza Prałata Świerzego, Ludomira Różyckiego, Żorska - numery parzyste: od Nr 2a (włącznie) do Nr 10h włącznie).
14	M i U - osiedla Magda- lena i Urszula	Dmowskiego – wszystkie numery parzyste oraz nu- mery nieparzyste: od Nr 31 (włącznie), Młodzieżowa, Moniuszki, Gustawa Morcinka, W.A. Mozarta, Uczniowska, Kornela Ujejskiego, Ustronna.
15	Mąkołowiec, Koźlina, Radziejówka	Albatrosów, Bażancia, Bociania, Czyżyków, Derkaczy, Dołowa, Drozdów, Flamingów, Gilów, Jaskółcza, Jastrzębia, Kolibrów, Kormoranów, Kosów, Krucza, Łabędzia, Mąkołowska - wszystkie numery z wyłączeniem Nr 133 Mikołowska - numery parzyste: od 88 (włącznie) do 114 (włącznie), Objazdowa,

		Orla, Pawia, Przepiórek, Sikorek, Skowronków, Sowia, Strusia, Szczygła, Szpakowa, Wronia, Zielone Wzgórze, Ziębia, Zimorodków Wschód
16	N i O – osiedla: Natalia i Olga	Armii Krajowej - parzyste do Nr 16 (włącznie), Dmowskiego - nieparzyste do Nr 23 (włącznie) Aleja Jana Pawła II, Zofii Nałkowskiej, Elizy Orzeszkowej, Aleja Marszałka Piłsudskiego – nieparzyste: od Nr 9 (włącznie) do Nr 75 (włącznie).
17	Paprocany, osiedla: Paulina, Olga, Teresa (O1) i Weronika Wschód	Armii Krajowej - numery nieparzyste (wszystkie), Bajkowa, Dymarek, Gostyńska, Hutnicza - parzyste od Nr 48 (włącznie) oraz numery nieparzyste: od Nr 25 (włącznie), Władysława Jagiełły, Stefana Jaracza, Jasińskiego, Jasna, Jemiołowa, Jesienna, Jadwigi Jędrzejowskiej, Jordana, Junaków, Jurajska, Jutrzenki, Na Grobli, Nad Jeziorem, Okrężna, Paprocąńska, Aleja Marszałka Piłsudskiego - numery parzyste: od Nr 88 włącznie do 116 włącznie oraz numery nieparzyste: Nr 115 i Nr 121, Plac Nowary, Poziomkowa, Prosta, Przemysłowa, Kazimierza Przerwy-Tetmajera, Rybitwy, Rzeczna,

		Władysława Sikorskiego Nr 71, Składowa, św. Józefa, Henryka Wieniawskiego.
18	R - osiedle Regina	Borowa - numery nieparzyste: od Nr 109 (włącznie) do nr 123 (włącznie), Jaśkowicka – parzyste (wszystkie), Macieja Rataja, Mikołaja Reja, Reymonta, Rodakowskiego, Skalna – nieparzyste, wszystkie za wyjątkiem Nr 183 oraz parzyste: od Nr 70 (włącznie) do Nr 78 (włącznie).
19	Stare Tychy	Akacyjowa, Baziowa: numery parzyste od Nr 22 włącznie do Nr 28 włącznie, Księdza Profesora Blachnickiego, Brzozy, Damrota, Gołębia, Jaworowa, Księdza Kapicy, Kasztanowa, Katowicka Nr 14 Marii Konopnickiej Kościuszki, Krótka, Kukułcza, Karola Miarki, Mikołowska - numery parzyste: od Nr 30 włącznie do 64a włącznie oraz nieparzyste do Nr 83 (włącznie), C.K. Norwida, Nowokościelna, Piwna, Piwowarów, Plac Wolności, Polna, Powstańców, Prześwit, Rynek, Sadowa, Henryka Sienkiewicza - wszystkie numery za wyjątkiem parzystych: od Nr 86 do Nr 90, Skośna, Słowicza, Sokoła, Solna, Starokościelna - wszystkie numery za wyjątkiem parzystych: od Nr 2 do nr 18, Stroma,

		Studzienna, Wieczorka, Wschodnia - wszystkie numery za wyjątkiem Nr 76 Zakątek, Źródlana, Żurawia.
20	T i W - osiedla Teresa i Weronika Zachód	Armii Krajowej - parzyste od Nr 76 (włącznie), Hutnicza - parzyste do Nr 40 (włącznie) oraz nieparzyste do Nr 19 (włącznie), Aleja Marszałka Piłsudskiego - parzyste do Nr 66 (włącznie), Władysława Sikorskiego - parzyste od Nr 60 (włącznie) do Nr 68b (włącznie), Księdza Józefa Tischnera, Lwa Tołstoja, Turkusowa, Henryka Wieniawskiego, Wincentego Witosa.
21	Wartogłowiec i Zwierzyniec Wschód	Bławatków, Bratków, Chabrow, Cmentarna, Czarna - numery: 42, 52, 60 oraz Nr 62, Dziewanny, Dzwonkowa, Goździków - numery parzyste do Nr 22 (włącznie) oraz nieparzyste do Nr 29a (włącznie), Jaskrów, Kaczeniec, Krokusów, Lawendowa, Marzanny, Niezapominajek, Ostróżki, Oświęcimska – nieparzyste: od Nr 73 (włącznie) do Nr 101 (włącznie), Paproci, Pod Lasem - numery: 70, 72 oraz Nr 74, Skotnica, Stokrotek, Za Drogą, Zwierzyniecka - numery parzyste od Nr 72 (włącznie) oraz numery nieparzyste od Nr 89 (włącznie).
22	Wilkowyje	Browarowa, Chłodnicza, Dojazdowa, Graniczna, Leśna, Łąkowa,

		Murarska, Mąkołowska Nr 133, Mikołowska - nieparzyste od Nr 89 włącznie oraz parzyste od Nr 128 (włącznie), Młyńska, Objazdowa, Obywatelska, Podleska, Sosnowa, Szkolna, Wałowa, Wąska, Wesoła, Wiejska, Wierzbowa, Wilcza, Wiśniowa, Wrzosowa.
23	Z - osiedle Zuzanna i Z1	Parkowa, Plac Zbawiciela, Władysława Sikorskiego – nieparzyste: od Nr 121 (włącznie) oraz parzyste: od Nr 140 (włącznie), Pawła Targiela - nieparzyste do Nr 79 (włącznie) oraz parzyste: do Nr 72a (włącznie), Zacisze, Gabrieli Zapolskiej, Zaręby, Zbożowa, Aleksandra Zelwerowicza, Zgrzebnioka, Ziemiańska, Złota, Zygmunta, Żółkiewskiego.
24	Żwaków	Aleja Bielska Nr 201 i Nr 203 Borowa - numery nieparzyste od Nr 143 (włącznie) oraz numery parzyste od 154 (włącznie), Jaśkowicka - numery nieparzyste (wszystkie), Kolejowa, Myśliwska, Nowa, Ireny Sendlerowej, Wisławy Szymborskiej, Św. Elżbiety, Zgody, Żarowska, Żorska - wszystkie adresy za wyjątkiem numerów parzystych: od Nr 2a do Nr 10h.

SPIS ULIC TYSKIEGO OBSZARU REWITALIZACJI

Nr PODOBSZARU	NAZWA PODOBSZARU	ULICE (jak również ALEJE i PLACE, jeśli zaznaczono w nazwie)
1	A - osiedle Anna	Generała Andersa, Arctowskiego, Arkadowa, Asnyka, Dworcowa, Plac św. Anny, Wojska Polskiego.
6	Czułów Osada	Agrestowa, Astrów, Brzoskwiniowa, Bzów, Cisów, Cyprysowa, Czarna - wszystkie numery za wyjątkiem: Nr 42, Nr 52, Nr 60 i Nr 62, Czułowska, Fiołków, Grabowa, Gruszowa, Irysów, Jabłoni, Jałowcowa, Jarzębinowa, Jaśminów, Jesionowa, Jodłowa, Kalinowa, Katowicka, Klonowa, Konwalii, Kwiatów, Leszczynowa, Lipowa, Magnolii, Mahoniowa, Maków, Modrzewiowa, Morelowa, Narcyzów, Orzechowa, Palmowa, Piaskowa, Pod Lasem - numery nieparzyste oraz parzyste do Nr 64 (włącznie),

		Pomarańczy, Różana, Słoneczników, Szafirków, Szarotek, Śląska, Śliwowa, Świerkowa, Topolowa, Tulipanów, Wiązowa, Wiosenna, Wschodnia Nr 76, Zawilców, Zielona, Zwierzyniecka - numery nieparzyste do Nr 79 (włącznie) oraz numery parzyste do Nr 60 (włącznie), Żarnowiecka.
11	H i Ł – osiedla: Honorata i Łucja	Aleja Bielska – parzyste: od Nr 92 do Nr 96d, Władysława Broniewskiego, Dunikowskiego, Hańczy, Harcerska - nieparzyste do Nr 27 (włącznie) oraz parzyste do Nr 24 włącznie, Hetmańska - nieparzyste do Nr 25 (włącznie), Hierowskiego, Honoraty, Hubala, Husarii Polskiej, Jagodowa – nieparzyste: od Nr 33 (włącznie) do Nr 33d (włącznie), Kopernika, Rodziny Krzyżowskich, Rolna, Żwakowska - nieparzyste do Nr 27 (włącznie) oraz parzyste do Nr 28 (włącznie).
16	N i O – osiedla: Natalia i Olga	Armii Krajowej - parzyste do Nr 16 (włącznie), Dmowskiego - nieparzyste do Nr 23 (włącznie) Aleja Jana Pawła II, Zofii Nałkowskiej, Elizy Orzeszkowej, Aleja Marszałka Piłsudskiego – nieparzyste: od Nr 9 (włącznie) do Nr 75 (włącznie).

3. Rezultat screeningu środowiskowego dla projektów rewitalizacyjnych

Elementem prac nad programem było przeprowadzenie wstępnej *oceny naturowej*, tj. zrealizowano (w zakresie odpowiadającym zleconym pracom programowym) obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 Dyrektywy Siedliskowej, polegający na poddaniu ocenie skutków wdrożenia każdego planu, programu lub przedsięwzięcia, które mogłyby w istotny sposób oddziaływać na obszary Natura 2000 (a właściwie na wybrane gatunki i ich siedliska oraz siedliska przyrodnicze).

Nie stwierdzono aby w granicach miasta Tychy znajdował się specjalny obszar ochrony siedlisk, ustanowiony na podstawie Dyrektywy Siedliskowej Natura 2000.

Przeprowadzono wstępną analizę wszystkich 29 projektów rewitalizacyjnych pod kątem ich ewentualnego wpływu na środowisko naturalne, czyli tzw. wstępny screening środowiskowy, o czym mówi *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

W pierwszym rzędzie przeanalizowano, czy którykolwiek z projektów można zakwalifikować do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które zostały wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213, poz. 1397). Ustalenie to jest podstawą do ukierunkowania procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla planów lub programów, zawierających takie przedsięwzięcia, o czym mówią przepisy art. 46 i 47 przywołanej wcześniej ustawy z dnia 3 października 2008r.

Rezultat wstępnej analizy pozwala na sformułowanie wniosku, że wśród projektów rewitalizacyjnych PRT nie znajdują się przedsięwzięcia, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (wg par. 2 ww. rozporządzenia), ani przedsięwzięcia, które potencjalnie mogą znacząco oddziaływać na środowisko (wg par. 3 ww. rozporządzenia). Natomiast potencjalne oddziaływanie części zaproponowanych w PRT projektów rewitalizacyjnych – ich ewentualny wpływ na środowisko jest oczywisty, choć przy tym niewielki i korzystny (np. projekty renowacyjne i termorenowacyjne w osiedlu A i Osadzie zmniejszą emisję CO²). Na tej podstawie można przyjąć, że projekty ujęte w PRT nie obejmują działań o takim charakterze i zakresie, który uzasadniałby zastosowanie przepisów art. 46 albo art. 47 powołanej wcześniej ustawy, co skutkowałoby przeprowadzeniem pełnej procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (dalej: SOOS) tego programu, i na podstawie specjalnego opracowania (tj. *Prognozy Oddziaływania Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy na środowisko*).

Wdrożenie uproszczonej formy Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (SOOS) dla PRT należy poprzedzić weryfikacją przedstawionych tu rezultatów: *oceny naturowej* i screeningu (poprowadzonego według art. 49 powołanej wcześniej ustawy), a następnie odpowiednim wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach, w celu uzgodnienia z nimi ewentualnego odstąpienia od wymogu sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu Rewitalizacji dla miasta Tychy.

4. Raport z uspołecznienia - opis procesu przygotowania programu, dokumentujący udział społeczności lokalnej

PRT opracowany został wg autorskiej metody programowania, która przewiduje wieloetapowość procesu tworzenia i otwartość wszystkich prac nad programem (badania, studia i analizy, projektowanie, dobór systemu wdrażania i monitorowania programu).

Prace nad programem przebiegały w trzech etapach. Wszystkie etapy prac nad PRT można było śledzić lub komunikować się w ich sprawie poprzez dedykowaną pod-stronę internetową, na której systematycznie i sukcesywnie publikowane były informacje (ogłoszenia) i relacje z podejmowanych prac, spotkań, konsultacji czy warsztatów [link: <http://umtychy.pl/rewitalizacja>].

Pierwszy etap prac nad PRT, zakończony upublicznieniem i prezentacją w dniu 7 czerwca 2016r. roboczej wersji programu, obejmował prace badawcze, analityczne, diagnostyczne, informację i promocję tworzenia programu rewitalizacji, konsultacje społeczne form komunikacji społecznej i konsultacje społeczne wyników diagnozy (zobacz: cz. V.1.) oraz wypracowanie propozycji wizji zmian i projektowanie działań rewitalizacyjnych przez podmioty sektora publicznego. Pierwszy etap prac trwał od końca stycznia do początku czerwca 2016r. [robocza wersja PRT udostępniona publicznie, do konsultacji społecznych: link <http://umtychy.pl/upload/pdf/folders/60/robocza-wersja-programu-rewitalizacji-pdf.pdf>].

Drugi etap prac nad PRT był skoncentrowany na:

- zebraniu komentarzy, opinii i wniosków na temat roboczej wersji PRT oraz zaproponowanego w nim pakietu projektów sektora publicznego,
- uspołecznieniu projektowania dalszych działań rewitalizacyjnych,
- mobilizowaniu Interesariuszy do zaangażowania w proces rewitalizacji, zarówno poprzez zgłaszania opinii i uwag (w tym na temat: diagnostyki obszarów zdegradowanych i identyfikacji potrzeb rewitalizacyjnych, jak również poprzez proponowanie działań rewitalizacyjnych lub uczestnictwo w realizacji PRT).

Przeprowadzone zostały 2 spotkania informacyjne, formalne i nieformalne konsultacje społeczne roboczej wersji PRT oraz cykl 4 otwartych warsztatów dla Interesariuszy rewitalizacji – potencjalnych inicjatorów działań rewitalizacyjnych. Drugi etap prac rozpoczął się 7 czerwca 2016r., a po zakończeniu konsultacji społecznych i uzgodnień innych działań rewitalizacyjnych proponowanych przez Interesariuszy (30 czerwca 2016r.) jego rezultat został przeanalizowany i podsumowany, w celu ukierunkowania zakresu prac na ostatnim - III etapie tworzenia PRT.

Rezultaty konsultacji społecznych, które prowadzone były w różnych formach, zostały wykorzystane w czasie III etapu prac nad PRT, przede wszystkim poprzez wprowadzenie modyfikacji do proponowanych projektów rewitalizacyjnych i rozszerzenie zestawu podstawowych działań rewitalizacyjnych. Wskutek zebranych opinii i uwag - dwa, z proponowanych w roboczej wersji projektów rewitalizacyjnych, zastąpiono projektami lepiej odpowiadającymi zgłaszanym potrzebom rewitalizacyjnym, a w 7 projektach wprowadzono zmiany w zakresie rzeczowym. Nabór propozycji projektów i prace

podczas warsztatów przyniosły kilkanaście nowych propozycji, dotyczących rozszerzenia zakresu planowanych działań rewitalizacyjnych o inne działania. W rezultacie analizy ich wykonalności i dalszych konsultacji z projektodawcami zakres podstawowych działań rewitalizacyjnych PRT został wobec wersji roboczej rozszerzony o 4 projekty, a w zakresie planowanych działań rewitalizacyjnych postanowiono wprowadzić również przedsięwzięcia – propozycje 10 dalszych działań, do ewentualnej realizacji w podobszarach i poza nimi. Końcowy etap prac polegał również na uwzględnieniu innych uwag i opinii, poprzez udoskonalenie przekazu treści, które powinien zawierać program. Modyfikacji uległ opis prac analitycznych i diagnostyki, dopracowano i doprecyzowano system monitorowania i ewaluacji programu. W końcowej fazie prac poddano również ponownej, wstępnej ocenie pakiet 29 projektów, pod kątem ich prognozowanego oddziaływania na środowisko.

Uspołecznienie przygotowania PRT polegało na wdrożeniu różnych instrumentów budowania dialogu i aktywności społecznej, w celu zapewnienia Interesariuszom dogodnych warunków uczestnictwa w procesie rewitalizacji, na każdym z trzech, teoretycznych poziomów partycypacji:

- (1) **Informowanie** – partycypacja pasywna. Zapewniono dostęp do możliwie zróżnicowanego (co do formy i nośników) zasobu informacji, przez co stworzono możliwość obserwacji toczących się prac nad zaprogramowaniem procesu rewitalizacji w Tychach, ich kierunku i rezultatów, a w przyszłości również realizacji zaplanowanych działań. Skupiono się na komunikacji społecznej i promowaniu rewitalizacji, dbając przy tym, aby przekaz informacyjny obejmował również treści, których celem było stymulowanie odbiorców do przejścia na kolejny poziom partycypacji (2).
- (2) **Konsultowanie** - partycypacja reaktywna. Zapewniono warunki do wyrażania poglądów, opinii, oceny, krytyki lub akceptacji wobec propozycji zawartych w roboczej wersji PRT. Każde zaproszenie do konsultacji określało ich przedmiot i pole uczestnictwa (faktyczny zakres wpływu uczestników), przez co stworzono możliwość pośredniego wpływania na proces rewitalizacji, na każdym etapie prac – od diagnostyki po projektowanie działań rewitalizacyjnych. Dążono do zachęcania ich uczestników do większej aktywności – przejścia na kolejny poziom uczestnictwa i podjęcia współdziałania (3). Zróżnicowany zakres i formy konsultacji (oprócz rutynowego „wyłożenia” roboczej wersji PRT – w wersji elektronicznej i papierowej, były to np. sondaże internetowe, ankiety w klasycznej papierowej formie czy badania opinii przeprowadzane wśród użytkowników obszaru rewitalizacji).
- (3) **Współdziałanie i współdecydowanie – partycypacja aktywna.** Poprzez organizację i przeprowadzenie warsztatów (wszystkie odbyły się w dniach wolnych od pracy), umożliwiono aktywne uczestnictwo - włączenie się zainteresowanych osób w proces programowania rewitalizacji i wdrażania zmian w poszczególnych podobszarach rewitalizacji. Połowa warsztatów została skoordynowana z konsultacjami społecznymi Tyskiego Budżetu Partycypacyjnego (podobszary H i Ł oraz N i O), co miało korzystny wpływ na frekwencję oraz umożliwiło uczelnienie założenia, że współdziałanie w programowaniu rewitalizacji (proponowanie i zgłaszanie kolejnych projektów) to współdecydowanie o rodzaju i zakresie działań rewitalizacyjnych, za czym musi iść uczestnictwo w ich realizacji (w formie przewidzianym w projekcie, jak

na przykład praca społeczna czy współfinansowanie). Jak pokazały rezultaty zastosowania narzędzi partycypacji aktywnej w Tychach, mobilizacja Interesariuszy do współdziałania i współdecydowania ma w programowaniu rewitalizacji szczególne znaczenie, ponieważ za zwyczaj „ludzie wiedzą lepiej, czego im potrzeba” (stąd również zmiana w zestawie projektów oraz inne modyfikacje w pierwotnej, roboczej wersji PRT).

Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych (zobacz: np. omówienie sondażu czy zamieszczony dalej opis rezultatów warsztatów) oraz osiągnięta frekwencja na spotkaniach i warsztatach prowadzą do wniosku, że przyjęta metodyka uspołecznienia prac nad PRT generalnie odpowiadała oczekiwaniom Interesariuszy PRT, którzy dość licznie wzięli udział różnych formach uspołeczniania w konsultacjach. Opracowana metodyka procesu partycypacji społecznej w diagnozowaniu i programowaniu rewitalizacji w Tychach została przed jej wdrożeniem upubliczniona (s. 155-119 wersji roboczej PRT), tym samym została również poddana konsultacjom społecznym.

Poniżej znajduje się systematyczny opis i dokumentacja zastosowanych form i narzędzi uspołecznienia prac nad PRT:

1. Informowanie oraz promocja rewitalizacji: 1 marca – 31 lipca 2016r.

- **Identyfikacja wizualna rewitalizacji i gminnego programu rewitalizacji:** opracowanie znaku graficznego - logo PRT, które było używane i publikowane od 1 marca 2016r.

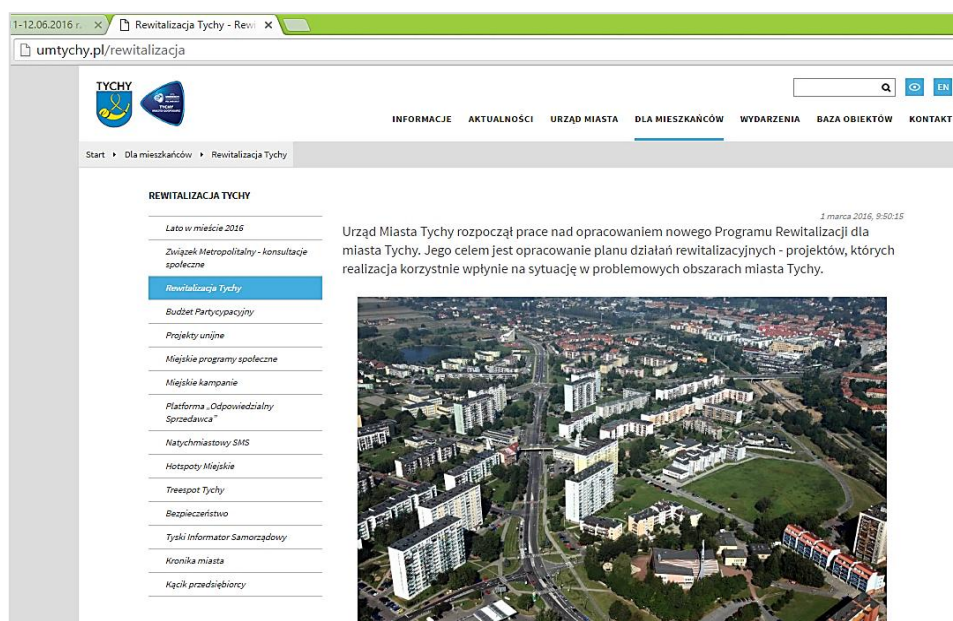
■ **Media elektroniczne:**

Artykuły i wywiady: w gazecie "Twoje Tychy" rozmowa z Panią Prezydent Darią Szczepańską o rewitalizacji w mieście i o rozpoczęciu prac nad PRT, informacja prasowa o rozpoczęciu prac nad PRT, artykuł w czasopiśmie Tyskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Oskard”, artykuł w „Twoich Tychach” na temat naboru projektów i kolejny artykuł relacjonujący pierwsze 2 warsztaty.

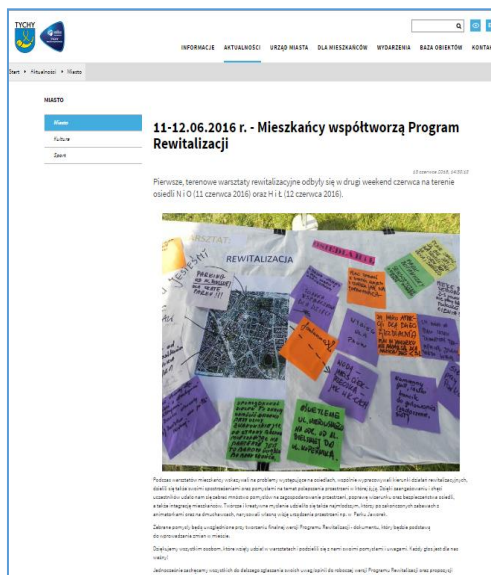
Fotografia 1: Publikacje – artykuły i wywiady informujące o rewitalizacji i promujące uczestnictwo – społeczną aktywność na rzecz procesu rewitalizacji zdegradowanego obszaru Tychów (archiwum).

- **Wyodrębnienie specjalnej pod-strony internetowej miasta, dedykowanej rewitalizacji**, która wystartowała 1 marca br. [<http://umtychy.pl/rewitalizacja>], zawierającej informacje:
 1. Bieżące (o wydarzeniach, faktach nt. toczących się prac).
 2. Materiały edukacyjne – wyjaśniające genezę i specyfikę rewitalizacji, metodykę prac, zasady partycypacji.
 3. Informacje na temat przyszłych wydarzeń, spotkań (terminarz).
 4. Relacje z wydarzeń związanych z rewitalizacją.
 5. Sondaze.
 6. Materiały analityczne, diagnozy i inne opracowania umożliwiające włączenie się w dialog o rewitalizacji lub w programowanie.
 7. Informacje na temat innych form dostępu do informacji na temat rewitalizacji (miejsc dystrybuowania plakatów, ulotek itp.).

Fotografia 2: Pod-strona REWITALIZACJA miejskiego portalu informacyjnego (archiwum).

- Media społecznościowe – profil miasta na Facebooku, krótkie informacje bieżące, pierwsza informacja: 1 marca br. [<https://pl-pl.facebook.com/TychyDobreMiejsce/>].
- Portale internetowe – artykuły i relacje, np. na temat warsztatów, link: <http://umtychy.pl/artykul/4348/11-12062016-r-mieszkancy-wspoltworza-program-rewitalizacji>

Fotografia 3: Artykuł na temat warsztatów (archiwum).

- Prasa tradycyjna – **płatne ogłoszenie prasowe** – jednokrotne: w Dzienniku Zachodnim (3.06.2016) oraz w Gazecie Wyborczej (10.06.2016) - zawierające podstawowe informacje i skierowanie czytelnika do innych źródeł, z szerszym bądź pełnym zakresem informacji.

Fotografia 4: Ogłoszenia zamieszczone w Dzienniku Zachodnim i Gazecie Wyborczej (archiwum).

- **Plakaty** w 15 miejscach wg listy (plakatowanie 2 razy: 1' - 1 marca br. 2' – 17 maja br.). Oprócz tego poprzez plakaty dystrybuowano informacje w obszarze rewitalizacji w uzgodnionych miejscach, na 7 dni przed wydarzeniem. Lista miejsc, gdzie umieszczono plakaty:
 1. Tablica ogłoszeń zlokalizowana przy al. Niepodległości 53 (przy Szkole Muzycznej).
 2. Tablica ogłoszeń zlokalizowana przy al. Piłsudskiego 8 (na terenie targowiska).
 3. Słup ogłoszeniowy ul. Katowicka w rejonie Szkoły Podstawowej.
 4. Słup ogłoszeniowy ul. Sienkiewicza w rejonie al. Bielskiej.
 5. Słup ogłoszeniowy al. Niepodległości w rejonie ul. Wysznińskiego.
 6. Słup ogłoszeniowy al. Niepodległości w rejonie ul. Grota Roweckiego.
 7. Słup ogłoszeniowy al. Jana Pawła II w rejonie tunelu.
 8. Słup ogłoszeniowy ul. Edukacji w rejonie ul. Wejchertów.
 9. Słup ogłoszeniowy ul. Rynek w rejonie Kościoła.
 10. Słup ogłoszeniowy ul. Sikorskiego w rejonie pętli „T”.
 11. Słup ogłoszeniowy ul. Budowlanych w rejonie ul. Begonii.
 12. Słup ogłoszeniowy ul. Hlonda w rejonie Teatru Małego.
 13. Tablica informacyjna w UM, aleja Niepodległości 49.
 14. Tablica informacyjna w UM, ul. Budowlanych 59.
 15. Tablica informacyjna w UM, ul. Barona 30.

Fotografia 5: Zastosowane plakaty promujące uczestnictwo w procesie rewitalizacji (archiwum).

Fotografia 6: Informacje na plakatach w różnych punktach miasta, wybór z dokumentacji fotograficznej przeprowadzonego plakatowania (fot. UM).

- Ulotki, dwukrotnie: 1' w trzech placówkach Urzędu Miasta oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej wraz z filiami (1 marca br.). 2' w trzech placówkach Urzędu Miasta i Miejskiej Biblioteki Publicznej wraz z filiami (od 10 maja do końca czerwca br.).

Fotografia 7: Zastosowane ulotki promujące uspołecznienie rewitalizacji (archiwum).

- Zaprojektowanie, wykonanie i dystrybucja materiałów promocyjnych (kubki termiczne, torby, odbłaski, opaski itp. z logo rewitalizacji) z logo rewitalizacji – dystrybucja od czerwca 2016r.
- Punkt informacyjny rewitalizacji na placu Baczyńskiego (1 czerwca 2016r.) – udzielało informacji, dystrybuowano ulotki zachęcano do udziału w konsultacjach społecznych.
Informacja o tej formie uspołeczniania: link [<http://umtychy.pl/artikul/4322/punkt-informacyjny-rewitalizacji-na-placu-baczynskiego>].

2. Konsultowanie: 1 marca – 30 czerwca 2016r.

- Sondaże (internetowe i klasyczne).
Sondaż klasyczny – papierowa ankieta, kwestionariusze dostępne były w trzech placówkach Urzędu Miasta (przy alei Niepodległości 49, ul. Budowlanych 59, ul. Barona 30) - wypełniony kwestionariusz uczestnik konsultacji zostawia w Biurze Obsługi Klienta.
Sondaż internetowy – poprzez dedykowaną rewitalizacji pod-stronę, w formie elektronicznego kwestionariusza.
I sondaż: zebranie opinii i sugestii na temat optymalnych form komunikacji społecznej i narzędzi aktywizacji Interesariuszy (w sprawach związanych z rewitalizacją). Przedmiotem konsultacji jest proponowana metodyka, terminy itp.), termin: 1-14 marca 2016r.
Wyniki opublikowane na stronie Internetowej.
II sondaż: zebranie opinii i uwag do diagnozy i potrzeb rewitalizacyjnych (przedmiotem konsultacji był proponowany zakres interwencji – obszar zdegradowany), termin: 1 - 22 kwietnia 2016r. Wyniki sondaży zostały opublikowane na stronie Internetowej.
Omówienie rezultatów badania opinii w ramach tych konsultacji wraz z wnioskami zostało przedstawione w cz.V.1.

- Otwarte spotkanie informacyjne z prezentacją roboczej wersji PRT - zaproszenie do konsultacji: opiniowania i modyfikowania roboczej wersji PRT (zobacz: poniżej). Opinie i uwagi były zbierane drogą elektroniczną i klasyczną, na formularzach dostępnych do pobrania ze strony internetowej lub papierowych dostępnych w UM, jak również w czasie warsztatów. Opinie i uwagi zbierano od 7 do 30 czerwca. Nie zgłoszono żadnych uwag krytycznych wobec analiz, diagnoz i delimitacji obszaru rewitalizacji czy też zaproponowanego systemu wdrażania programu.

Nie odnotowano również opinii podważających zakres czy trafność zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych lub realność przedstawionej wizji wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Wpłynęły natomiast propozycje dotyczące zagospodarowania przedstawionych do rewitalizacji podobszarów tyeskiego obszaru rewitalizacji, sugerujące lepsze wykorzystanie ich potencjałów, również poprzez ujęcie w projektach dotyczących osiedli N i O, H i Ł oraz A konkretnych elementów albo form małej architektury. Zebrane opinie i wnioski zostały omówione na spotkaniu z podmiotami sektora publicznego zaangażowanymi w tworzenie PRT, które zostało przeprowadzone po zakończeniu konsultacji społecznych - w dniu 1 lipca 2016r.

Fotografia 8: p. Daria Szczepańska - Zastępca Prezydenta Miasta Tychy zaprasza do konsultacji społecznych PRT (otwarte spotkanie informacyjne w dniu 7 czerwca 2016r. – fot. UM). Obok - formularz służący do składania uwag i opinii na temat PRT (archiwum).

FORMULARZ ZGŁOSZENIA UWAG LUB OPINII W PROCESIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA TYCHY

I. Zgłoszam następujące uwagi do programu (proszę wykorzystać tabelę, dodając konieczną ilość wierszy, węg wierszy):

nr	Opis uwagi (proszę podać, do którego obszaru dotyczy uwaga)	Termin uwagi (proszę podać, o ile jest to możliwe) oraz propozycję zmian (jeśli są jakieś)	Uzasadnienie
1.			
2.			

II. Przekazuję następującą opinię na temat programu:

Uzasadnienie opinii:

Imię, nazwisko: _____ data: _____ podpis: _____

ADRES: _____ lub E-MAIL: _____

NAZWA INSTYTUCJI / ORGANIZACJI: _____

Wniosek o uwzględnienie informacji na temat realizacji projektu w ramach budżetu obywatelskiego w oparciu o zapisy ustawy o PRT

3. Współdziałanie i współdecydowanie: 7 - 30 czerwca 2016r.

- Otwarte spotkanie informacyjne, którego celem było zaproszenie do współdziałania i współdecydowania o PRT, do udziału w warsztatach oraz zgłaszania projektów rewitalizacyjnych: 7 czerwca 2016r. Relacja ze spotkania dostępna na stronie internetowej, link: [\[http://umtychy.pl/artukul/4332/07062016-r-porozmawiamy-o-rewitalizacji-w-tychach-spotkanie-informacyjne-w-urzedzie-miasta\]](http://umtychy.pl/artukul/4332/07062016-r-porozmawiamy-o-rewitalizacji-w-tychach-spotkanie-informacyjne-w-urzedzie-miasta). Spotkanie zostało zaplanowane i przeprowadzone w godzinach nie kolidujących z czasem pracy większości Interesariuszy: 17⁰⁰ - 18⁰⁰.

Fotografia 9: Otwarte spotkanie informacyjne – prezentacja planowanych działań rewitalizacyjnych i dyskusja (fot. UM).

- Warsztaty plenerowe, których celem było zebranie opinii nt. PRT oraz wypracowanie innych, lepszych propozycji działań rewitalizacyjnych, sugestii i pomysłów mieszkańców obszaru rewitalizacji. Warsztaty zostały zorganizowane w czerwcu, w centralnych przestrzeniach poszczególnych podobszarów. Przeprowadzono je w godzinach popołudniowych (15⁰⁰- 18⁰⁰ albo 16⁰⁰-19⁰⁰), w dniach dogodnych dla partycypacji, tj. wolnych od pracy: 11 (sobota) – osiedla N i O, 12 (niedziela) - osiedla H i Ł, 18 (sobota) - osiedle A oraz 19 (niedziela) w podobszarze Czułów- Osada.

Warsztaty były ogólnodostępne, udział nie wymagał rejestracji. Dla dzieci zapewniono zajęcia plastyczne i inne atrakcje, co umożliwiło rodzicom poświęcenie czasu na uczestnictwo w pracach nad programem rewitalizacji. Frekwencja w poszczególnych podobszarach była dość duża i porównywalna. Choć nie prowadzono ewidencji uczestnictwa, to na podstawie obszernej dokumentacji fotograficznej z 4 warsztatów można oszacować liczbę uczestników na około 300 osób.

Dokumentacja rezultatów pracy wszystkich warsztatów została umieszczona na końcu tego raportu. Rezultaty warsztatów wpłynęły na kształt PRT przede wszystkim poprzez wykorzystanie zebranych uwag i pomysłów do modyfikacji zestawu planowanych projektów rewitalizacyjnych. W trakcie warsztatów nie odnotowano krytycznych uwag na temat trafności zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych lub realności przedstawionej wizji wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Rezultaty i wnioski z warsztatów były omawiane

i dyskutowane na spotkaniu z podmiotami sektora publicznego zaangażowanymi w tworzenie PRT, które zostało przeprowadzone 1 lipca 2016r.

Fotografia 10: Warsztaty 12 czerwca w podobszarze N i H – park Jaworek (fot. UM).

Fotografia 11: Warsztaty w podobszarze N i O oraz w osiedlu A (plac Świętej Anny) – 11 i 18 czerwca 2016r. (fot. UM).

Fotografia 12: Warsztat w podobszarze Czułów - Osada, przeprowadzone 19 czerwca 2016r. (fot. UM i archiwum).

- Otwarty nabór propozycji działań rewitalizacyjnych – projektów rewitalizacyjnych adresowany do sektora prywatnego: 7 - 30 czerwca 2016r. Nabór został publicznie ogłoszony w sposób powyżej opisany (tj. analogicznie, jak ogłoszenie o konsultacjach społecznych). Prowadzony był drogą tradycyjną i elektroniczną przez 3 tygodnie. Wpłynęło 12 propozycji projektów, z czego 4 zostały ujęte w zestawie podstawowych działań rewitalizacyjnych, natomiast 6 uwzględniono w PRT jako propozycje przedsięwzięć do realizacji w przyszłości. Podstawą do tego była ocena ich wykonalności i adekwatności wobec zdiagnozowanych potrzeb rewitalizacyjnych. Dwa zgłoszenia nie miały charakteru propozycji działań, były to postulaty – propozycje zmian lub uwagi na temat bieżących spraw miasta. Pomysłodawcom – projektodawcom z sektora prywatnego (organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy i ich organizacje) zapewniono możliwość skorzystania z pomocy w opracowaniu projektów, poprzez wsparcie merytoryczne eksperta ułatwiające uczestnictwo w procesie rewitalizacji (opis poniżej).
- Doradztwo – merytoryczne wsparcie dla osób, grup bądź podmiotów (organizacji społecznych, przedsiębiorców), chcących przygotować projekt rewitalizacyjny. Z tego instrumentu motywowania do uczestnictwa w procesie rewitalizacji, dostępnego od 7 do 30 czerwca 2016r., skorzystała jedna organizacja pozarządowa (poprzez bezpośrednie konsultacje dwóch projektów), oraz 5 innych projektodawców z sektora prywatnego, poprzez konsultacje drogą elektroniczną.

Rezultaty warsztatów plenerowych – dokumentacja pracy:

Fotografia 13: Rezultat warsztatu – podobszar N i O (archiwum).

Fotografia 14: Rezultat warsztatu – podobszar H i Ł (archiwum).

Fotografia 15: Rezultat warsztatu – podobszar A (archiwum).

5.Zestawienie mierników wraz z wyliczeniem wartości wskaźników stanu na 2015r.

Nr Jednostki analitycznej	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	TYCHY
Powierzchnia w ha	51,16	58,24	17,49	45,44	711,8	976,6	65,05	107	250,8	498,4	91,9	1758	82,46	73,02	593,3	67,91	166,2	30,4	197,9	345,1	613,8	665,9	270,8	442,6	8181,31
Ludność	4013	8705	1922	6973	1451	4933	9139	5578	4949	3787	12113	3779	7751	7445	2652	8068	9491	4105	3191	6987	1277	2063	5205	2312	127889
NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE																									
Bezrobocie - 5 kryteriów (mierników)																									MEDIANA:
POZIOM BEZROBOCIA (bezrobotnych na 1000M w wieku produkcyjnym)	46,84	36,854	16,43385	42,19	20,6	44,3	37,34	40,14	35,24	25,91	23,71	18,41	23,27	28,5	23,77	29,02	21,24	21,53	33,9	20,73	13,27	57,01	26,59	8,986	26,253781
POZIOM BEZ. KOBIET (bezrobotnych K na 1000K w wieku produkcyjnym)	52,2	42,963	21,1039	48,49	25,4	51,5	42,97	41,92	33,51	35,1	30,79	22,48	29,66	33,29	28,67	34,32	26,1	27,36	45,1	20,46	20,15	67,61	34,5	7,895	33,397087
DYNAMIKA ZMIAN POZIOMU BEZROBOCIA 2013-2015	0,413	0,4626	0,487179	0,446	0,556	0,272	0,436	0,434	0,441	0,492	0,414	0,457	0,489	0,506	0,298	0,434	0,441	0,509	0,304	0,428	0,577	0,339	0,4	0,3	0,4383622
DYNAMIKA ZMIAN POZIOMU BEZROBOCIA KOBIET 2013-2015	0,388	0,4423	0,48	0,353	0,476	0,282	0,436	0,444	0,516	0,361	0,365	0,51	0,466	0,493	0,273	0,431	0,422	0,484	0,196	0,461	0,2	0,317	0,326	0,5	0,4332772
DYNAMIKA ZMIAN POZIOMU BEZROBOCIA MŁODYCH 2013-2015	0,547	0,5368	0,583333	0,556	0,733	0,547	0,444	0,582	0,638	0,511	0,46	0,538	0,541	0,652	0,304	0,5	0,561	0,698	0,525	0,525	0,545	0,58	0,455	-0,25	0,5431354
Ubóstwo - 1 kryterium (miernik)																									
Nasilenie problemu ubóstwa (ilość rodzin objętych wsparciem finansowym MOPS/1000M)	26,41	16,198	3,121748	25,1	13,78	22,3	17,18	22,95	14,55	3,697	6,604	8,732	5,29	8,328	3,771	7,809	3,582	5,116	12,85	3,149	7,048	34,42	4,227	5,19	8,0681817
Starzenie się ludności i depopulacja - 5 mierników																									
WSPÓŁCZYNNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO 2015	0,593	0,5961	0,579293	0,643	0,494	0,631	0,759	0,684	0,762	0,609	0,528	0,581	0,516	0,595	0,576	0,649	0,575	0,578	0,69	0,592	0,54	0,589	0,488	0,484	0,5906513
WSPÓŁCZYNNIK FEMINIZACJI 2015	108,4	117,24	104,4681	121,4	95,03	108,4	122,7	124,2	117,1	108,1	105,4	101,5	102,1	107,3	112,7	105,3	105,5	103,8	106,9	104,8	107,3	104,5	107	101,2	106,98981
ZMIANA POPULACJI W WYNKU RUCHU LUDNOŚCI 2013-2015/1000M	-29,65	-22,746	33,29865	-40,87	24,81	44,8	-50,99	-13,62	-9,901	4,753	-47,96	51,6	17,42	-60,98	89,74	-41,89	-29,19	-27,28	2,507	-30,49	84,57	58,65	-33,24	94,72	-11,76297
URODZENIA 2013-2015/1000M	30,9	29,868	41,10302	32,98	24,81	30	23,09	30,48	25,66	24,29	25,59	33,08	32,9	25,92	34,31	29,75	25,18	28,01	30,71	30,06	30,54	29,08	31,7	36,76	30,028923
PRZYROST/DEPOPULACJA na 1000M	1,246	7,1223	74,40166	-7,888	49,62	74,8	-27,9	16,85	15,76	29,05	-22,37	84,68	50,32	-35,06	124,1	-12,15	-4,004	0,731	33,22	-0,429	115,1	87,74	-1,537	131,5	16,306339
Przestępczość - 1 kryterium (miernik)																									
Zdarzenia społeczne, naruszenia porządku pub. (interwencje SM/1000M)	222,4	143,68	268,6347	152,2	482,6	87,55	108,5	108,7	138,1	75,86	69,47	82,72	86,09	65,78	72,94	114,3	111,6	58,91	201,6	96,17	92	165	42,01	82,77	102,34546
Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym - 2 kryteria (mierniki)																									
POZIOM AKTYWNOŚCI NA RZECZ LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI (głosujący w TBO/1000 dorosłych M)	151,9	126,81	0	156,4	174,7	235,9	88,89	169,5	159,1	44,81	143,8	194,5	165,6	121,2	192,7	131,3	75,68	284,3	141,3	50,84	368	307,8	211,2	0	154,12752
POZIOM AKTYWNOŚCI SENIORÓW (uczestnicy Pr. Aktywni 60+ na 100 M w wieku poprodukcyjnym)	1,164	2,4111	0,724638	0,899	3,365	3,563	1,346	1,7	1,302	2,597	3,9	2,138	3,81	3,318	1,734	2,683	3,325	3,03	1,864	4,671	0,585	1,875	3,418	3,67	2,5042468
Problemy społeczne wymagające wsparcia ze strony pomocy społecznej - 4 kryteria (mierniki)																									
Nasilenie problemów społecznych (objęci wsparciem/1000M)	63,54	49,052	7,284079	57,65	18,61	54,13	41,91	59,52	41,22	6,602	19,81	24,08	11,74	20,15	10,18	17,97	9,799	15,1	27,89	8,874	14,88	89,68	12,49	7,785	19,21064
Nasilenie problemów zdrowotnych i niepełnosprawności (Objęci wsparciem/1000M)	25,67	30,902	3,64204	35,85	8,959	17,43	21,45	34,24	22,63	4,225	9,907	10,32	5,806	10,21	5,656	9,42	7,165	8,526	16,3	7,586	8,614	73,19	7,877	4,758	9,6633212
Nasilenie problemu przemocy domowej (objęci wsparciem/ 1000M)	3,239	2,9868	2,081165	3,872	0	2,433	2,736	3,048	2,425	1,32	2,724	1,852	2,58	1,343	1,885	3,223	1,58	3,167	1,567	1,574	0,783	3,393	1,921	0,433	2,2529489
Starzenie się - gospodarstwa domowe obj. pomocą dla seniorów /100M w wieku popr.	3,348	2,2303	1,449275	3,851	0,481	0,69	2	4,287	2,314	0,26	0,534	0,658	0,544	0,407	1,156	1,032	0,307	0,826	1,731	0,071	0,585	2,813	0,772	0	0,7991107
INNE NEGATYWNE ZJAWISKA																									
Gospodarcze - 1 kryterium (miernik):																									
Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców - ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na 1000M	66,04	86,043	102,4974	44,17	146,8	98,32	49,35	71,71	149,5	112,8	69,84	143,2	104,6	79,65	119,9	134,4	82,6	76,74	233,2	157,6	156,6	154,1	97,41	111,2	98,945179
Przestrzenno-funkcjonalne :																									
Kryterium (miernik): Jakość przestrzennych walorów urbanistycznych: 6 wskaźników																									
Udział funkcji mieszkaniowej (w ogólnej ilości budynków w %)	40,52	48,936	18,75	49,63	33,45	53,18	38,01	41,96	50,46	59,92	50,44	35,99	55,5	20,86	61,57	32,19	53,68	55,83	43,95	45,37	48,25	37,84	61,43	62,19	47,796867
Stopień urbanizacji (Bu/Powierzchni) w %	34,56	54,791	44,42539	54,49	3,131	10,52	39,65	27,58	11,01	13,42	54,98	4,291	41,96	34,63	10,53	33,46	40,62	67,43	30,87	4,886	5,795	5,376	11,63	7,874	11,386807
Potencjał lokalizacyjny (wzgl. przyrost zabudowy jednostki)	0,013	0,0154	0	0,007	0,046	0,034	0,006	0,075	0,087	0,02	0,009	0,034	0,026	0,007	0,025	0	0,017	0,012	0,008	0	0,091	0,018	0,006	0,128	0,0320506
Atrakcyjność osadnicza (wzgl.przyrost bud. Mieszkalnych)	0	0,0063	0	0	0,07	0,045	0	0,154	0,03	0,026	0,018	0,05	0,037	0	0,036	0	0,018	0	0,002	0	0,092	0,03	0,007	0,176	0,0396086
Udział socjalnej funkcji mieszkaniowej (w ogólnej ilości mieszkań gminy w %)	5,519	4,9003	0	4,754	100	81,7	4,77	5,455	3,082	0	0	36,36	0	0	100	0	0	3,333	15	0	0	81,46	0	0	9,6891788
Standard środowiskowy (Bz/powierzchni w %)	21,95	7,1257	0	4,798	0,378	0,237	11,3	38,1	14,52	1,108	14,98	0,239	3,577	1,739	0	6,744	3,328	0,164	16,14	1,017	2,727	0,362	2,991	0	2,5382243
Kryterium (1 miernik): Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną: 6 wskaźników																									
Mieszkalnictwo (ilość lokali komunalnych ogółem/ 1000M)	189,6	138,31	0	165,9	6,892	31,02	61,93	128,2	59	0,528	6,77	2,911	0	0	3,017	3,347	0	7,308	6,268	0	0	73,19	4,419	0	40,754091
Mieszkalnictwo socjalne (ilość lokali/ 1000M)	10,47	6,7777	0	7,888	6,892	25,34	2,954	6,992	1,819	0	0	1,058	0	0	3,017	0	0	0,244	0,94	0	0	59,62	0	0	3,9487368
Kultura (ilość placówek na 1000M)	0,498	0,8041	0	0,143	0	0,203	0,219	0,538	0,606	0	0,165	0,265	0,129	0,134	0	0,124	0,105	0	1,254	0,143	0	0,969	0,192	0	0,2658555
Komunikacja zbiorowa (ilość przystanków na 1000M)	0,748	1,2636	0,520291	1,291	18,61	4,662	0,766	1,434	0,808	5,017	0,495	18,26	0,516	0,537	9,804	1,239	1,897	1,462	3,134	1,145	9,397	8,725	1,921	5,19	2,5412663
Opieka nad dziećmi (ilość miejsc w przedszkolach na 1000M)	39,37	37,909	0	32,55	28,26	29,19	26,26	0	26,27	0	12,38	30,43	28,13	22,16	0	24,54	15,49	0	0	27,19	32,11	45,08	33,62	49,74	22,496071
Dostępność terenów publicznych (Bz w ha/1000M)	0,003	0,0005	0	3E-04	0,002	5E-04	8E-04	0,007	0,007	0,001	0,001	0,001	4E-04	2E-04	0	6E-04	6E-04	1E-05	0,01	5E-04	0,013	0,001	0,002	0	0,0016238

Tabela 19: Zestawienie mierników (kryteriów analitycznych) wraz z wyliczeniem wartości wskaźników stanu (bazowych) na 2015r.Opracowanie własne na podstawie zbioru danych administracyjnych (2015) charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną miasta, zebranego i udostępnione-go przez Urząd Miasta Tychy.

6. Źródła wykorzystane oraz spis ilustracji i tabel

Wybór wykorzystanych źródeł:

Bank Danych Lokalnych GUS [<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>].

Bierwiazzonek K., (2014) Tychy miasta (po?)przemysłowe i jego mieszkańcy [http://www.slideshare.net/mik_krakow/tychy-miasto-poprzemysowe-i-jego-mieszkacy].

GEOPORTAL2: zasób geodezyjno-kartograficzny.

Gminny program opieki nad zabytkami miasta Tychy 2015-2018 [<https://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=277781>].

Gminny Program Ośłonowy w Zakresie Dożywiania, Uchwała nr XLI/838/14 Rady Miasta Tychy z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu ośłonowego w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 [<http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=168521>].

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 [<https://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=237151>].

Haber A. (red.), (2007) *Ewaluacja ex-post. Teoria i praktyka badawcza*. Warszawa: Wydawnictwo PARP.

Krajowy Raport o Rozwoju Społecznym – Polska 2012. Rozwój regionalny i lokalny (2012) Warszawa: Wydawnictwo Biura Projektowego UNDP w Polsce.

Lipok-Bierwiazzonek M., Ociepa A., (2008) *Osiem wieków historii Tychów i dzielnic podmiejskich*. Tychy: Wydawnictwo Muzeum Miejskiego.

Lipok-Bierwiazzonek M. (2011) *Od socrealizmu do postmodernizmu. Unikatowe Nowe Tychy*. Tychy: Wydawnictwo Urzędu Miasta Tychy.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Tychy, edycja III, Uchwała nr 0150/XXXII/724/09.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Nowicki M. (red.), (2014) *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski*. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk [<http://www.ibngr.pl/Publikacje/Raporty-IBnGR/Atrakcyjnosc-inwestycyjna-wojewodztw-i-podregionow-Polski-2014>].

Nowoczesność w architekturze : integracja - identyfikacja – innowacja Tychy 2013: praca zbiorowa: monografia = Modernity in architecture : integration - identification - innovation. T. 1, Integracja - pod red. Jana Pallado [aut. Krzysztof Bizio i in.]. Gliwice : Wydział Architektury Politechniki Śląskiej. Katedra Projektowania Architektonicznego RAR-2. Tychy: Urząd Miasta, 2013.

Nowoczesność w architekturze : integracja - identyfikacja - innowacja Tychy 2013: praca zbiorowa: monografia = Modernity in architecture : integration - identification - innovation. T. 2, Identyfikacja - pod red. Małgorzaty Balcer-Zgrai [aut. Andrea Bacova i in.]. Gliwice : Wydział Architektury Politechniki Śląskiej. Katedra Projektowania Architektonicznego RAR-2. Tychy: Urząd Miasta, 2013.

Ocena zasobów społecznych i gospodarczych oraz koncepcja działań rewitalizacyjnych osiedla OSADA i jego najbliższego otoczenia (2015) aut.: Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych.

Olejniczak K., Kozak M., Lendzion B. (red.), (2008) *Teoria i praktyka ewaluacji interwencji publicznych. Podręcznik akademicki*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Osób Doznających Przemocy w Rodzinie w Tychach na lata 2016 –2021 [<https://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=277641>].

Program Współpracy Miasta Tychy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2016,
Uchwała nr XVI/259/15 Rady Miasta Tychy z dnia 26 listopada 2015r.

Pomoc Społeczna, 2014, Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach [<http://bip.umtychy.pl/>].

Pylak K., (2009) *Podręcznik ewaluacji projektów infrastrukturalnych*. Warszawa: Wydawnictwo MRR.

Raport z działalności Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach w latach 2011-2015 i plan działań na rok 2016 (2015): MZBM.

Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego (niepublikowana koncepcja)

Rewitalizacja przestrzeni miejskich w Tychach, aut. Grzegorz Gawron.

Rojek-Adamek P., Gawron G. (2011) Współczesne Tychy - miasto w opinii mieszkańców. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 675, *Studia Sociologica*, nr 21, s. 165-183.

Runge J. (2008), Population transformations in traditional economic regions of central europe. Structural approach. Bulletin of geography (socio-economic series) no. 10/2008. pp. 63-74. [<http://apcz.pl/czasopisma/index.php/BGSS/article/viewFile/v10089-008-0013-7/1781>].

Runge J. (2009) Katowice region in the light of the selected conceptions of social-economic transformations, Bulletin of Geography. Socio - economic Series, Ed.: Wyd. Naukowe UMK Toruń, No 11/2009, pp. 31-48.

Specjalne Strefy Ekonomiczne po 2020 roku. Analiza dotychczasowej działalności oraz perspektywy funkcjonowania (2011), Raport E&Y, [http://www.paiz.gov.pl/files/?id_plik=16335].

Strategia Rozwoju Miasta Tychy 2020+, przyjęta uchwałą nr XLI/847/14 Rady Miasta Tychy z dnia 24 kwietnia 2014 r. [<http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=161221>].

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”
[<https://rpo.slaskie.pl/media/files/cms/DOKUMENTY%20REG./Strategia%20Rozwoju%20Wojew%C3%B3dztwa%20%C5%9A%C4%85skiego%20%E2%80%9E%C5%9A%C4%85skie%202020+%E2%80%9D.pdf>].

Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Strategia ZIT Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego – wersja VI, ustanowiona uchwałą Walnego Zebrania Członków Subregionu Centralnego nr 12/2015 z dnia 05 sierpnia 2015 r. w sprawie aktualizacji „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” [<http://www.subregioncentralny.pl/strategia-zit.html>].

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tychy (2013) [<http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=122571>].

Spółeczeństwo obywatelskie i demokracja lokalna w Tychach, aut. Robert Geisler, Studia Regionalne i Lokalne Nr 4 (18)/2004.

Strategia oświatowa Miasta Tychy na lata 2015-2020, załącznik do Uchwały nr XII/164/15 Rady Miasta Tychy z dnia 25 czerwca 2015r.

Strategia Rozwoju Mieszkalnictwa Miasta Tychy na lata 2015-2020+

[<https://bip.umtychy.pl/uchwaly-rady-miasta/38911>].

Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tychy na lata 2014-2020, przyjęta Uchwałą Nr XLI/839/14 Rady Miasta Tychy z dnia 24 kwietnia 2014r.

[<http://bip.umtychy.pl/index.php?action=PobierzPlik&id=167981>].

Szczepański, M.S. (1991) *“Miasto socjalistyczne” i świat społeczny jego mieszkańców*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, EIRRIŁ.

Szczepański M.S. (1993), Planning, housing and the community in a new socialist town. The case of Tychy, Poland. *Town Planning Review*, vol 64, no. 1, pp. 1- Liverpool University Press.

Szczepański M. S. (2005), Miasta realnego socjalizmu – miasta realnego kapitalizmu. Aktorzy pierwszoplanowi i epizodyczni. [w:] B. Jałowiecki, A. Majer, M.S. Szczepański (red.) *Przemiany miasta. Wokół socjologii Aleksandra Wallisa*. Warszawa: SCHOLAR, s. 235 - 251.

Tychy: bibliografia 1928-1991. oprac. zespół pod kier. Doroty Łukasiewicz i Marii Pietruszkowej. Tychy: Rada Miejska i Zarząd Gminy, 1993.

Tychy 1939-1993 : monografia miasta : praca zbiorowa pod redakcją nauk. Marka St. Szczepańskiego. Tychy : Zarząd oraz Rada Gminy, 1996.

Tychy Monografia historyczna red. Ryszard Kaczmarek Tychy: Tychy : monografia historyczna / L. Musioł. - Tychy : Zarząd Miasta, 1992.

Węclawowicz G., Mliczyńska-Hajda D. (2016) Former „New Socialist City” in Neoliberal Condition – The Case of Tychy in Poland [in:] V. Szirmai (ed.) *“Artificial Towns” in the 21st Century. Social Polarisation in the New Town Regions of East-central Europe*. Budapeszt: Ed. Institute for Sociology Hungarian Academy of Sciences.

Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015r. w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Uchwała nr XVII/287/15 Rady Miasta Tychy z dnia 17 grudnia 2015r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla obszaru właściwości organizatora publicznego transportu zbiorowego - Gminy Tychy.

Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny komentarz (2016) Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa infrastruktury i Rozwoju [<http://mib.gov.pl/files/0/1796888/Ustawaorewitalizacijpraktycznukomentarz.pdf>].

Zbiór danych administracyjnych (2015), charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą i przestrzenną miasta - zebrany i udostępniony przez Urząd Miasta Tychy.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1: Podział miasta Tychy na jednostki analityczne.	13
Rysunek 2: Rozkład przestrzenny osiedli wykazujących nasilenie zjawisk problemowych	16
Rysunek 3: Jednostka '1' obszaru rewitalizacji - Osiedle A	21
Rysunek 4: Jednostka '6' obszaru rewitalizacji - Osiedle Czułów i Zwierzyniec Zachodni	23
Rysunek 5: Czułów - Osada, istniejące zagospodarowanie terenu	24
Rysunek 6: Jednostka '11' obszaru rewitalizacji - Osiedla H i Ł	25
Rysunek 7: Jednostka '16' obszaru rewitalizacji – Osiedla N i O	27
Rysunek 8: Tyski obszar rewitalizacji: podobszary A, Czułów Osada, H i Ł oraz N i O.....	29
Rysunek 9: Rozkład przestrzenny projektów PRT.	35
Rysunek 10: Przewidywany harmonogram realizacji projektów rewitalizacyjnych PRT.....	110

SPIS TABEL

Tabela 1: Zmiany w strukturze demograficznej ludności Tychów	9
Tabela 2: Podmioty gospodarcze i działalność gospodarcza obywateli 2005-2015.....	10
Tabela 3: Zmiany zachodzące w wybranych zjawiskach z zakresu bezrobocia w Tychach	10
Tabela 4: Zmiany zachodzące w zakresie udzielonego wsparcia przez MOPS	11
Tabela 5: Czynniki i zjawiska kryzysowe.	12
Tabela 6: Nasilenie problemów społecznych w jednostkach analitycznych PRT	14
Tabela 7: Występowanie negatywnych zjawisk gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnych.....	15
Tabela 8: Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w populacji i terytorium Tychów.....	28
Tabela 9: Cele operacyjne PRT i kierunki działań rewitalizacyjnych	32
Tabela 10: Projekty rewitalizacyjne - podstawowe działania rewitalizacyjne PRT.	34
Tabela 11: Zestawienie projektów rewitalizacyjnych według kosztów realizacji.....	105
Tabela 12: Liczba rekomendacji dla kandydatów na lokalnych liderów rewitalizacji.	107
Tabela 13: Liczba rekomendacji dla kandydatów do GSO.....	108
Tabela 14: Liczebność grup do badania opinii mieszkańców na temat oceny osiągnięć PRT.	112
Tabela 15: Mierniki osiągnięcia 3 celów operacyjnych PRT.....	114
Tabela 16: Cele operacyjne PRT i wskaźniki do ich monitorowania.....	114
Tabela 17: Wskaźniki monitorowania celów operacyjnych PRT – definicje.....	115
Tabela 18: Wskaźniki pomiaru osiągnięcia celów operacyjnych PRT i ich wartości bazowe	116
Tabela 19: Zestawienie mierników z wyliczeniem wartości wskaźników na 2015r.	163

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1: Publikacje – artykuły i wywiady informujące o rewitalizacji	151
Fotografia 2: Pod-strona REWITALIZACJA miejskiego portalu informacyjnego.	152
Fotografia 3: Artykuły na temat warsztatów	153
Fotografia 4: Ogłoszenia w Dzienniku Zachodnim i Gazecie Wyborczej	153
Fotografia 5: Zastosowane plakaty promujące uczestnictwo w procesie rewitalizacji	154
Fotografia 6: Informacje na plakatach w różnych punktach miasta	155
Fotografia 7: Zastosowane ulotki promujące społecznienie rewitalizacji	156
Fotografia 8: p. Daria Szczepańska - Zastępca Prezydenta Miasta Tychy zaprasza do konsultacji	157

Fotografia 9: Otwarte spotkanie informacyjne	158
Fotografia 10: Warsztaty w podobszarze N i H	159
Fotografia 11: Warsztaty w podobszarze N i O oraz w osiedlu A	159
Fotografia 12: Warsztat w podobszarze Czułów - Osada	160
Fotografia 13: Rezultat warsztatu – podobszar N i O	161
Fotografia 14: Rezultat warsztatu – podobszar H i Ł	161
Fotografia 15: Rezultat warsztatu – podobszar A	161
Fotografia 16: Rezultat warsztatu – podobszar Czułów – Osada	162